

UAB „ELBERTA“

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS

STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO (SPAV) ATASKAITA

Planavimo organizatorius:

**Rokiškio rajono
savivaldybė**

Rokiškio rajono savivaldybės
administracijos direktorius

UAB Elberta direktorė

Jolanta Antanaitienė

Projekto vadovas

Evaldas Ramanauskas

KAUNAS 2022

**ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMO RENGĖJŲ
SĄRAŠAS**

Vykdytojai:

PV Arch. dr. Evaldas Ramanauskas (A1397)

Arch. Jurga Misiūnė

Arch. Nijolė Steponaitytė

Arch. Jelizavieta Karasiova

Inž. Antanas Burkus

Apl. inž. dr. Gintė Jonkutė-Vilkė

GIS inž. Paulina Kulikauskienė

TURINYS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS.....	6
ĮVADAS	6
1. PLANUOJAMOS TERITORIJOS ESAMOS BŪKLĖS – STATUS QUO SITUACIJOS APIBŪDINIMAS	9
1.1. Bendras Rokiškio miesto teritorijos apibūdinimas.....	9
1.2. Planuojamos teritorijos istorinės raidos charakteristika	9
1.3. Planuojamos teritorijos planinė – erdvinė struktūra.....	10
1.4. Teritorijų panaudojimas	10
2. DEMOGRAFINĖ SITUACIJA IR GYVENAMASIS FONDAS	11
2.1. Demografinė situacija.....	11
2.2. Gyvenamasis fondas ir būsto pobūdis	14
3. SOCIALINĖ-KULTŪRINĖ APLINKA.....	15
3.1. Socialinė aplinka	15
3.1.1. Socialinis būstas.....	15
3.1.2. Švietimas	16
3.1.3. Sveikatos apsauga	17
3.1.4. Socialinė rūpyba.....	18
3.2. Kultūrinė aplinka	20
3.2.1. Kultūros įstaigos	20
3.2.2. Bendruomenės	21
4. EKONOMINĖ APLINKA	22
4.1. Užimtumas	22
4.2. Investicijos ir apyvarta.....	22
4.3. Turizmas ir rekreacija	25
4.4. Pramonės-komercijos objektai	29
5. KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI.....	32
5.1. Rokiškio miesto istorinės raidos apžvalga.....	32
5.2. Kultūros paveldo vertybių pritaikymas	36
5.3. 2008 m Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimas 2008 – 2022 m. laikotarpyje.....	37
6. GAMTINĖ APLINKA.....	49
6.1. Kraštovaizdis	49
6.2. Svarbiausi Rokiškio miesto erdvinės struktūros savitumo elementai	51
6.3. Gamtinis karkasas.....	52
6.4. Saugomos teritorijos.....	53
6.5. Rokiškio miesto želdynai.....	53
7. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA.....	54
7.1. Automobilių kelių tinklas	54
7.2. Automobilių eismo intensyvumas, avaringumas	56
Intensyvumas.	56
7.3. Visuomeninis transportas.....	60
7.4. Pėsčiųjų-dviračių takų infrastruktūra	60
7.5. Bevariklio transporto infrastruktūra	61
7.6. Geležinkelis.....	61
8. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA.....	62
8.1. Vandens tiekimas	62
8.1.1. Geriamojo vandens tiekimas	62
8.1.2. Priešgaisrinio vandens tiekimas	63
8.2. Nuotekų tvarkymas.....	63
8.2.1. Buitinių nuotekų tvarkymas.....	63
8.2.2. Paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymas	64
8.3. Elektros energijos tiekimas.....	64

8.4. Šilumos energijos tiekimas	65
8.5. Ryšiai ir telekomunikacijos.....	65
8.6. Atliekų tvarkymas	65
9. NAUDINGOSIOS IŠKASENOS	66
10. APLINKOSAUGINĖ SITUACIJA	66
10.1. Oro kokybė.....	66
10.2. Vandens kokybė	69
10.3. Dirvožemio kokybė	70
11. PLANUOJAMOS TERITORIJOS PLĖTROS SRITYS IR VYSTYMO PRINCIPAI	73
11.1. Konceptijai turintys įtakos bendrieji išorės veiksniai	74
11.2. Teritorijos plėtros tendencijos, ryšys su planuojamoje teritorijoje galiojančiais aukštesnio ir atitinkamo lygmens teritorijų planavimo dokumentais	74
12. PLANUOJAMOS TERITORIJOS VYSTYMO KONCEPCIJA	76
12.2. Urbanistinio karkaso formavimo principai	76
12.3. Rokiškio miesto planinės-erdvinės struktūros vystymas.....	77
12.3.1. Funkcinis zonavimas, funkciniai ryšiai, urbanistinė plėtra.....	77
12.3.2. Erdvinė struktūra	79
12.3.3. Užimtumas, ekonominė aplinka	80
13. GAMTINĖ APLINKA.....	80
13.1. Saugomos teritorijos.....	80
13.2. Gamtinis karkasas	80
13.3. Želdynai	80
13.4. Miškai	81
13.5. Vandens telkinių pakrantės apsaugos juosta ir apsaugos zona	81
13.6. Potvynių teritorijos.....	81
14. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGA	81
15. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA.....	83
15.1. Vandens tiekimas	83
15.1.1. Geriamojo vandens tiekimas	83
15.1.2. Priešgaisrinis vandentiekis	83
15.2. Nuotekų tvarkymas.....	84
15.2.1. Buitinių nuotekų tvarkymas	84
15.2.2. Paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymas.....	84
15.3. Elektros energijos tiekimas	84
15.4. Šilumos energijos tiekimas	85
15.5. Ryšiai ir telekomunikacijos.....	85
15.6. Atliekų tvarkymas	86
Išvados ir apibendrinimai:	86
16. POVEIKIS VISUOMENĖS SVEIKATAI.....	87
17. GALIMOS KONCEPCIJOS ALTERNATYVOS, JŲ PRIVALUMAI IR TRŪKUMAI. APIBENDRINIMAS	87
18. GALIMOS REIKŠMINGOS PASEKMĖS APLINKAI IR JŲ VERTINIMAS	87
18.1. Vertinimo metu numatomi nagrinėti aplinkos komponentai bei pasekmės	87
18.2. Teritorijos, kurios gali būti reikšmingai paveiktos dėl bendrojo plano sprendinių.....	88
18.1. Poveikis gamtinės aplinkos kokybei (klimatui, aplinkos orui, vandeniui ir dirvožemiui).	
88	
18.2. Poveikis augalijai, gyvūnijai, bioįvairovei	89
18.3. Poveikis saugomoms teritorijoms	90
18.4. Poveikis kultūros paveldui.....	90
18.5. Poveikis gamtinės aplinkos teritorinėms sistemoms kraštovaizdžiui, žemės paviršiaus formoms, vandens telkiniams, želdiniams ir želdynams.....	90
18.6. Poveikis visuomenei ir jos sveikatai	91
18.7. Poveikis ekonominei aplinkai, materialiajam turtui.....	92

19. PRIEMONĖS REIKŠMINGOMS PASEKMĖMS APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI.....	96
20. VERTINIMO SUNKUMŲ APRAŠYMAS	96
21. NUMATYTŲ TAIKYTI STEBĖSENOS (MONITORINGO) PRIEMONIŲ APRAŠYMAS.....	97
SANTRAUKA	99
GRAFINĖ DALIS	104

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

IVADAS

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano (toliau – bendrasis planas) keitimas atliekamas vadovaujantis Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. TS-65 „Dėl Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo pradžios ir planavimo tikslų“ ir Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. AV-450 „Dėl Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo darbų programos patvirtinimo“.

Bendrojo plano keitimu yra keičiamas Rokiškio miesto teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 27 d. sprendimu TS-6.109 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano ir Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“ (bendrojo plano rengėjas: UAB „Urbanistika“).

Bendrojo plano keitimas atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos (LR) įstatymais, LR Vyriausybės nutarimais, taisyklėmis ir kitais norminiais dokumentais, reglamentuojančiais teritorijų planavimą: LR teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymu (Žin. 2013-07-16, Nr. 76-3824), LR žemės įstatymu (Žin. 1994-05-06, Nr. 34-620), Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatais (Žin. 1996-09-25, Nr. 90-2099), Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis (TAR, 2014-01-06, Nr. 25), Teritorijų planavimo normomis (TAR, 2014-01-08, Nr. 91), Urbanizuotų teritorijų susisiekimo sistemų planavimo normomis (TAR, 2016-09-07, Nr. 23314), Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu (Žin. 2004-08-21, Nr. 130-4650) ir kt.

Bendrojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) ataskaita rengiama pagal Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašą (Žin. 2004-08-21, Nr. 130-4650).

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo **strateginio pasekmių aplinkai vertinimo proceso dalyviai** yra:

1. Bendrojo plano organizatorius – Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius;
2. Aplinkos apsaugos agentūra;
3. Visuomenės sveikatos centras;
4. Saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos;
5. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos;
6. Visuomenė.

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo tikslai:

1. keisti veiklos reglamentavimą, atsižvelgiant į pasikeitusias miesto raidos tendencijas, nustatyti miesto plėtros prioritetus ir jų įgyvendinimo eiliškumą;
2. nustatyti miesto inžinerinės ir socialinės infrastruktūros, kitų savivaldybei svarbių socialinės ekonominės veiklos sričių vystymo ir įgyvendinimo gaires, numatyti plėtrai reikalingas teritorijas;
3. numatyti gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, tikslingą naudojimą ir pažinimą, ekologiškai pusiausvyrai būtino gamtinio karkaso formavimą;
4. kurti sveiką, saugią, darnią gyvenamąją aplinką ir visavertes gyvenimo sąlygas;
5. sudaryti sąlygas privačioms investicijoms, kuriančioms socialinę ir ekonominę gerovę, tinkamas gyvenimo sąlygas;
6. derinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus dėl teritorijų naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų;
7. sudaryti sąlygas racionaliam žemės naudojimui;
8. panaikinti miesto bendrojo plano sprendinių prieštaravimus įstatymams ir kitiems teisės aktų reikalavimams.

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo uždaviniai:

1. suformuoti planavimo lygmenį atitinkančias teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptis;
2. optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą;

3. numatyti racionalaus gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemonės;
4. įvertinti Rokiškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius;
5. nustatyti Rokiškio miesto socialinės infrastruktūros sistemos vystymo reikalavimus detalizuojant savivaldybės lygmens bendrojo plano teritorijos naudojimo privalomuosius reikalavimus;
6. nustatyti urbanizuotų ir (ar) urbanizuojamų teritorijų vystymo poreikius;
7. detalizuoti savivaldybei svarbių objektų išdėstymą;
8. patikslinti žemės ūkio paskirties teritorijų vystymo bei formavimo kryptis;
9. detalizuoti gyvenamųjų vietovių kraštovaizdžio savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, panoramas, numatyti jų vizualinę apsaugą;
10. tobulinti ir vystyti istoriškai susiklosčiusią urbanistinę struktūrą, architektūrinę erdvinę kompoziciją;
11. numatyti kvartalų kompleksinio atnaujinimo (modernizavimo) teritorijas ir jų energinio efektyvumo didinimo priemones, vadovaujantis Kvartalų energinio efektyvumo didinimo programų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. birželio 1 d. nutarimu Nr. 547 „Dėl Kvartalų energinio efektyvumo didinimo programų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo sąsaja su kitais planais ir teisės aktais

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo dokumentas siejasi su šiais planais:

Bendraisiais planais:

1. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789;
2. Rokiškio miesto bendrasis planas, patvirtintas Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. TS-6.109;
3. Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos 2008-2017 m. atskaita, patvirtinta Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr. TS-151.

Specialiaisiais teritorijų planavimo dokumentais:

1. Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703;
2. LR Vyriausybės 2019 m. kovo 13 d. nutarimas Nr. 234 „Dėl Rokiškio miesto teritorijos ribų pakeitimo“.
3. Rokiškio rajono ir Rokiškio miesto dviračių takų - trasų suformavimo specialusis planas, patvirtintas Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-147, 2014 m. liepos 25 d.;
4. Rokiškio miesto istorinės dalies (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 17102) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos teritorijos ir apsaugos zonos ribų planas, 2011 m.
5. Rokiškio rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano koregavimas, patvirtintas Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2020-12-23 sprendimu Nr. TS-321

Teisės aktais, taikomais planuojamai teritorijai bei jos tvarkymo ir naudojimo režimui nustatyti:

- LR Teritorijų planavimo įstatymas (Žin., 2013, Nr. 76-3824);
- LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas (Žin., 2004, Nr.153-5571);
- Nekilnojamųjų kultūros vertybių atskirų grupių tipiniai apsaugos reglamentai (Žin., 2002, Nr. 13-499);
- LR Saugomų teritorijų įstatymas (Žin., 2001, Nr. 108-3902);
- LR Sveikatos apsaugos ministro, LR Aplinkos ministro, LR Susisiekimo ministro įsakymas „Dėl pasaulio sveikatos organizacijos chartijos „Transportas, aplinka ir sveikata“ įgyvendinimo Lietuvoje“ (Žin., 2005, Nr. 87-3276);
- LR Žemės įstatymas (Žin., 2004, Nr. 28-868);
- LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (TAR, 2019-06-19, Nr. 9862);
- LR Aplinkos apsaugos įstatymas (Žin., 1992, Nr. 5-75);
- LR Aplinkos oro apsaugos įstatymas (Žin., 1999, Nr. 98-2813);
- LR Želdynų įstatymas (Žin., 2007, Nr. 80-3215);
- LR Vandens įstatymas (Žin., 2003, Nr.36-1544);
- LR Triukšmo valdymo įstatymas (Žin., 2004, Nr.164-5971);

- LR Melioracijos įstatymas (Žin., 2004, Nr. 28-877);
- LR Aplinkos ministro įsakymas „Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 22-858);
- Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“;
- LR Vyriausybės nutarimas „Dėl visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2013, Nr. 140-7096);
- LR Vyriausybės nutarimas „Dėl teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr.113-4228);
- LR Aplinkos ministro įsakymas „Dėl planų ir programų atrankos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr.136-4971);
- LR Vyriausybės nutarimas „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo“ (Žin., 2004, Nr.130-4650);
- Lietuvos higienos norma HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“ (Žin., 2009, Nr.38-1466);
- Lietuvos higienos norma HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ (Žin., 2003, Nr. 79-3606);
- LR Aplinkos ministro įsakymas „Dėl planų ar programos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 61-2214);
- LR Vyriausybės nutarimas „Dėl bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 41-1335);
- LR Energetikos ministro ir LR Aplinkos ministro įsakymas „Dėl infrastruktūros plėtros (šilumos, elektros, dujų ir naftos tiekimo tinklų) specialiųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 11-487);
- LR Transporto veiklos pagrindų įstatymas (Žin., 2002, Nr. 29-1034);
- LR Kelių įstatymas (Žin., 2002, Nr. 101-4492);
- LR Saugaus eismo automobilių keliais įstatymas (Žin. 2000, Nr. 92-2883);
- Lietuvos policijos generalinio komisaro patvirtintas „Kelių eismo sąlygų kontrolės tvarkos aprašas“ (Žin., 2013, Nr. 124-6337);
- LR Vyriausybės nutarimas „Dėl kelių priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ (TAR, 2017, Nr. 4889);
- Kelių techninis reglamentas KTR 1.01.03:2008 „Automobilių keliai“ (Žin., 2008, Nr. 9-322);
- Lietuvos automobilių kelių direkcijos generalinio direktoriaus patvirtintos „Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrosios taisyklės“ BI ITK 09 (Žin., 2009, Nr. 133-5825);
- LR Energetikos ministro įsakymas dėl „Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2012, Nr. 18-816);
- LR Aplinkos ministro įsakymas „Dėl paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 23-892);

Ūkio šakų plėtros programomis ir strateginiais dokumentais:

- LR Vyriausybės nutarimas „Dėl nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“ (Žin., 2003, Nr. 89-4029);
- LR Vyriausybės nutarimas „Dėl LR kraštovaizdžio politikos įgyvendinimo priemonių patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 103-3808);
- LR Seimo nutarimas dėl „Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“ (TAR, 2015, Nr. 6178) ir kt.
- Kitais normatyviniais dokumentais.

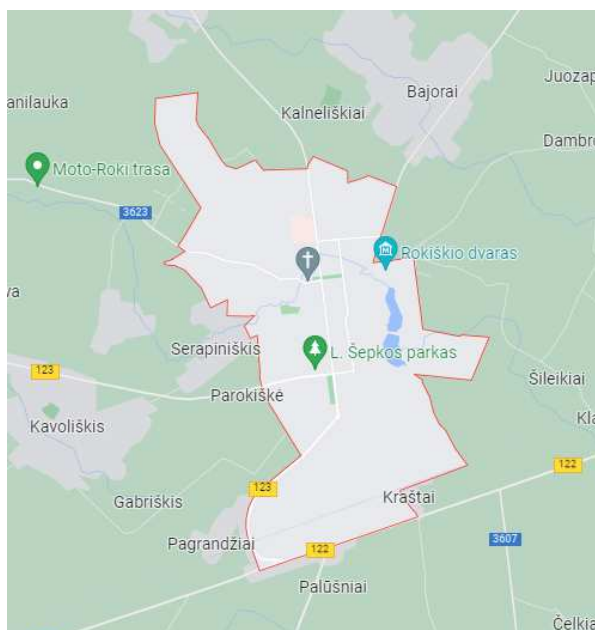

1. PLANUOJAMOS TERITORIJOS ESAMOS BŪKLĖS – STATUS QUO SITUACIJOS APIBŪDINIMAS

1.1. Bendras Rokiškio miesto teritorijos apibūdinimas

Rokiškis – miestas Aukštaitijoje, Panevėžio apskrityje, Rokiškio rajono savivaldybės administracinis centras. Rokiškis užima rajono savivaldybės centrinę teritorijos dalį (60 km nutolęs nuo Utenos, 90 km nuo Panevėžio, 182 km - nuo Vilniaus). Per miestą teka Nemunėlio intakas - upė Laukupė, kurios slėnyje įrengti penki Rokiškio tvenkiniai. Šiaurės vakarų pusėje Rokiškio miestą supa Apūniškio miškas, pietinėje pusėje, prie miesto tvenkinių – Kraštų miškas. Rokiškio miestą sudaro dvi dalys: pietinėje pusėje – pramoninė, šiaurinėje pusėje – gyvenamoji. Rokiškyje nėra magistralinių kelių, tačiau pro miestą praeina svarbūs krašto keliai (Nr. 122, Nr. 123) ir rajoniniai keliai (3601, 3604, 3611, 3623), jungiantys su kitomis rajono teritorijomis. Miesto pietiniu pakraščiu nutiestas Radviliškio–Daugpilio geležinkelis, yra geležinkelio stotis.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2021 m. mieste buvo 11 724 gyventojai.

1.1 pav. Rokiškio miesto teritorijos riba, 2022 m.

Šaltinis: <https://www.google.com/maps/>

1.2. Planuojamos teritorijos istorinės raidos charakteristika

Miestas įeina į sėlių genties gyventos teritorijos ribas. Miestas pirmą kartą minimas 1499 m. rugsėjo 21 d. kunigaikščio Aleksandro privilegijoje dėl girios kirtimo, kai čia stovėjęs Rokiškio dvaras (nors esama nuomonių, kad Rokiškis buvęs jau XIII amžiuje). Rašte nustatomos Rokiškio ir Pienionių valsčiaus girios. Tuo metu Rokiškio dvarą valdė Grigalius Astikas (15 a. pabaigos – 16 a. pradžios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valstybės veikėjas). Prie dvaro sodybos galėjo būti ir kompaktiška gyvenvietė su miestelio požymiais. Apie 1500 m. pastatyta katalikų bažnyčia, įkurta parapija. 1516 – 1519 m. minimas Rokiškio miestelis, vadintas ir miestu. 16 a. pradžioje Rokiškis buvo nedidelio valsčiaus centras, kurio plėtrą skatino Vilniaus–Rygos kelias. 1547 m. Rokiškio dvaras atiteko Krošinskiams. Miestelis nuo 1573 m. žymimas daugumoje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės, Lenkijos bei Livonijos žemėlapių. 1634 m. paminėti užvažiuojamieji nakvynės namai su smukle. Per 1655 – 1660 m. Šiaurės karą Rokiškį sunaikino Švedijos kariuomenės dalinys. 17 a. antroje pusėje per Biržų muitinės Rokiškio punktą (minimas nuo 1628 m.) į Rygą buvo vežami krašto linai ir kanapės. Nuo 1700 m. veikė paplatinė mokykla.

1715 m. Rokiškis atiteko Tyzenhauzams. 1784 m. surašytos 26 žydų šeimos. Po 1778 m. gaisro miestelis išplėstas. XVIII a. pabaigoje I. Tyzenhauzas pertvarkė miestelį – suformuota erdvi stačiakampė aikštė, kurią su dvaru jungė 1 km alėja. Tyzenhauzų iniciatyva Rokiškyje pastatyti prekybos namai (prekybos rūmai),

viešbutis, alaus darykla, plytų fabrikas, malūnas, ligoninė, mokykla. Perkėlus dvaro sodybą toliau nuo turgaus aikštės pasikeitė miestovaizdis. Centrinė aikštė iš trikampės tapo stačiakampe ir sujungė dvarą rytuose su Rokiškio bažnyčia vakaruose.

XIX a. viduryje iš Tyzenhauzų dvarą perėmė Pšezdzieckiai. 1860 m. miestelyje buvo 46 sodybos, rinkosi turgus, veikė žemės ūkio mokykla, alaus bravoras, 3 degtinės varyklos ir 3 smuklės. 1862 m. dvare pastatyta plytinė, 19 a. 7 dešimtmetyje – viešbutis, buvo dvi sinagogos, 1865 m. įsteigta valdinė dviklasė mokykla, 1871 m. – vaistinė. 1873–1904 m. veikė Rokiškio muzikos mokykla. 1861–1915 m. Rokiškis – valsčiaus centras. Miestelis pradėjo sparčiau augti 1873 m., kai per jį buvo nutiestas Radviliškio–Daugpilio geležinkelis, prie jo įsikūrusi gyvenvietė 19 a. pabaigoje prijungta prie Rokiškio. 1894 m. pastatyta cerkvė.

1919 m. pradžioje Sovietų Rusijos karinių dalinių užimtą Rokiškį išvadavo Lietuvos kariuomenė. 1920 m. Rokiškiui suteiktos miesto teisės. 20 a. 3 dešimtmečio pirmoje pusėje buvo 2 ar 3 malūnai, skerdykla, verpykla, milo vėlykla, lentpjūvė, betono gaminių dirbtuvė, 3 saldinių ir 4 šaltkalvių dirbtuvės. 1928 m. įkurta žemės ūkio mašinų gamykla. Veikė 3 pradinės mokyklos, gimnazija, žydų religinė mokykla, mergaičių amatų ir ruošos mokykla, ligoninė, biblioteka, 2 knygynai, kino teatras. 1924–1927 m. išparceliavus dvarą miestui plėsti skirta apie 100 ha žemės. Nuo 1923 m. pradėtos grįsti gatvės, klojami šaligatviai. 1931 m. atidengtas Nepriklausomybės paminklas. Apie 1930 m. veikė daugiau kaip 130 parduotuvių, 15 bankų ir kredito bei komercinių įstaigų, 9 smulkūs fabrikai ir 28 dirbtuvės, pieninė, buvo amatų mokykla. 1931 m. Rokiškyje buvo 623 namai, 1933 m. atidarytas Rokiškio kraštotyros muziejus (Šaltinis: Visuotinė lietuvių enciklopedija, A. Miškinis „Rokiškio istorija“, www.vle.lt/straipsnis/rokiskio-istorija/).

1946 m. rugpjūčio 3 d. tapo apskrities pavaldumo miestu. Sovietmečiu veikė kombinuotųjų pašarų gamykla, „Neries“ gamybinio susivienijimo žemės ūkio mašinų gamykla, eksperimentinis maisto produktų kombinatas, sūrių gamykla, grūdų produktų kombinatas. Buvo liaudies teatras, kultūros mokykla. 1961–1985 m. veikė Rokiškio oro uostas, aptarnavęs reguliariai skraidžiusius An-2 tipo lėktuvus maršrutu Rokiškis-Vilnius.

1993 m. patvirtintas Rokiškio herbas.

1.3. Planuojamos teritorijos planinė – erdvinė struktūra

Nuo 18 a. pabaigos Rokiškis pradėjo formotis kaip stačiakampio plano miestas, kuriam pradžią davė perplanuota Nepriklausomybės aikštė. Svarbiausia miesto ašis yra Respublikos ir Vytauto gatvės, nutiestos šiaurės-rytų kryptimis, kur koncentruojasi visuomeninės, komercinės, gyvenamosios, bendro naudojimo ir kitų paskirčių teritorijos. Šią pagrindinę ašį statmenai kerta Taikos (123 krašto kelias, Rokiškis-Pandėlis-Biržai) ir Perkūno gatvės, vedančios vakarų-rytų kryptimis, kurios dalina miestą į šiaurinę (gyvenamąją) ir pietinę (pramoninę) dalis. Ties pietine miesto riba praeina Radviliškio–Daugpilio geležinkelio linija ir Obelių Plento gatvė (122 krašto kelias, Panevėžys-Rokiškis-Obeliai).

Pagrindinė miesto kompozicinė ašis - tai Nepriklausomybės aikštė ir dvaro rūmų istorinė suformuota erdvė. Rokiškio miesto centras su istoriniu paveldu – tai išskirtinė miesto dalis. Rokiškio dvaro sodybos kompleksas, Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčia ir Nepriklausomybės aikštės kompleksas sudaro vieningą urbanistinę-architektūrinę visumą bei formuoja pagrindinę miesto kompozicinę ašį.

Rokiškio miesto erdvinės raidos struktūroje išskiriamos pagrindinės miesto žaliųjų erdvių ašys. Miesto žaliosiose zonose dominuoja Rokiškio miesto tvenkiniai, Laukupės upelis, miško parkai, miesto miškai, kiti želdynai, kurie bendroje erdvinės raidos kompozicijoje, įjungia miesto užstatytas teritorijas į bendrą miesto vidinę erdvinę struktūrą.

Vertinant miesto erdvinę ir urbanistinę struktūrą, pažymėtina miesto istorinės dalies – centro saugoma urbanistinė teritorija, užstatymo charakteris, todėl svarbu išlaikyti balansą tarp mažaukščio gyvenamojo užstatymo ir visuomeninių, komercinių teritorijų ir viešųjų erdvių. Rokiškyje vyraujanti užstatymą sudaro 1-2 aukštų pastatai daugiausiai su dvišlaičiais, dalis su vienišlaičiais stogais. Rokiškio miesto pakraščiuose dominuoja sodybinis užstatymas. Miesto centrinėje dalyje vyrauja linijinis užstatymas prie pagrindinių gatvių. Rokiškyje taip pat, kaip atskiras užstatymo tipas, gali būti išskiriamas laisvo planavimo 4-5-9 aukštų daugiabučių namų užstatymas, suformuotas sovietmečiu. Didžiausios šio užstatymo teritorijos yra pramoninėje miesto dalyje, išdėstytos prie Panevėžio, Jaunystės, P. Širvio, Taikos, Vilties gatvių. Pagrindinės pramonės zonos su stambių pastatų tūriais iškyla pietinėje miesto dalyje, kvartale tarp Respublikos, Perkūno, Pramonės ir Miškininkų gatvių.

1.4. Teritorijų panaudojimas

Remiantis VĮ „Valstybės žemės fondo“ duomenimis, 2021 m. pradžioje Rokiškio miesto teritorijos bendras žemės plotas yra 1 157,12 ha. Mieste žemės ūkio naudmenos užima 237,53 ha, miško žemė 143,21

ha, keliai 76,08 ha, užstatyta teritorija sudaro 550,66 ha, vandenys 37,09 ha ir kita žemė 112,55 ha. Rokiškyje didžiausią teritorijos dalį sudaro užstatyta teritorija 47,58 %, žemės ūkio naudmenos užima 20,53 %, miškai 12,38 %, kita žemė 9,73 %, keliai 6,57 % ir vandenys 3,21 % miesto teritorijos.

Nuo 2011 iki 2021 metų pradžios Rokiškio miesto žemės fondo sudėtis pasikeitė, įvertinant pakitusį miesto teritorijos bendrą plotą. Pagal procentinį skirtumą, labiausiai sumažėjo žemės ūkio naudmenų - 13,75 % (nuo 392,93 ha iki 237,53 ha). Labiausiai išaugo užstatytos teritorijos 13,15 % (nuo 394,59 ha iki 550,66 ha), išaugo mieste miškų plotai 5,23 % (nuo 82,00 ha iki 143,21 ha).

Rokiškio miesto teritorijos sudėties pokyčio tendencijas taip pat parodo nemažas kiekis parengtų naujų detaliųjų bei žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų. Daugelis jų skirta žemės ūkio paskirties keitimui į kitą, statybų vystymui naujose buvusiose neurbanizuotose teritorijose. Daugiausia naujų statybų vystoma Rokiškio miesto pakraščiuose.

2. DEMOGRAFINĖ SITUACIJA IR GYVENAMASIS FONDAS

2.1. Demografinė situacija

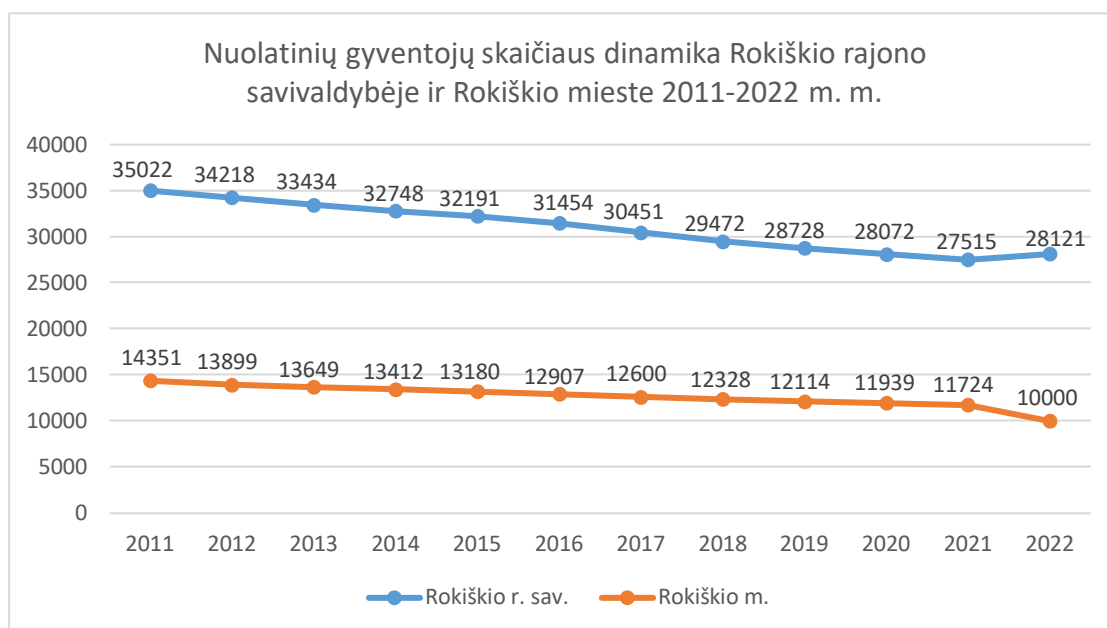
Remiantis Lietuvos statistikos departamento išankstiniais duomenimis, 2022 m. pradžioje Rokiškio mieste gyvena apie 10 000 nuolatinių gyventojų, kurie sudaro 0,36 % šalies, 4,71 % apskrities ir 35,56 % rajono gyventojų. 2011 m. pradžioje mieste buvo 14 351 gyventojas. Pokytis nagrinėjamu laikotarpiu, įvertinus išankstinius duomenis, ypač spartus ir sudaro 30,32 %. Tačiau Rokiškio miestas neišimtis, nuo 2011 m. iki 2022 m. fiksuojamas gyventojų skaičiaus pokytis visur: Rokiškio rajone sumažėjo 19,71 %, Panevėžio apskrityje sumažėjo 15,57 %, šalyje sumažėjo 8,44 % (2.1.1 lentelė).

2.1.1 lentelė. Nuolatinių gyventojų skaičiaus metų pradžioje šalyje, Panevėžio apskrityje, Rokiškio mieste pokytis

Teritorijos pavadinimas	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis 2011-2022 m., %
Lietuvos Respublika	3 052 588	3 003 641	2 971 905	2 943 472	2 921 262	2 888 558	2 847 904	2 808 901	2 794 184	2 794 090	2 795 680	2 794 961*	-8,44 %
Panevėžio apskritis	251 401	246 298	242 340	238 748	235 394	231 001	225 033	218 726	214 617	211 189	208 016	212 260*	-15,57 %
Rokiškio rajono sav.	35 022	34 218	33 434	32 748	32 191	31 454	30 451	29 472	28 728	28 072	27 515	28 121*	-19,71 %
Rokiškis	14 351	13 899	13 649	13 412	13 180	12 907	12 600	12 328	12 114	11 939	11 724	10 000*	-30,32 %

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt, Rokiškio r. sav. administracijos duomenys

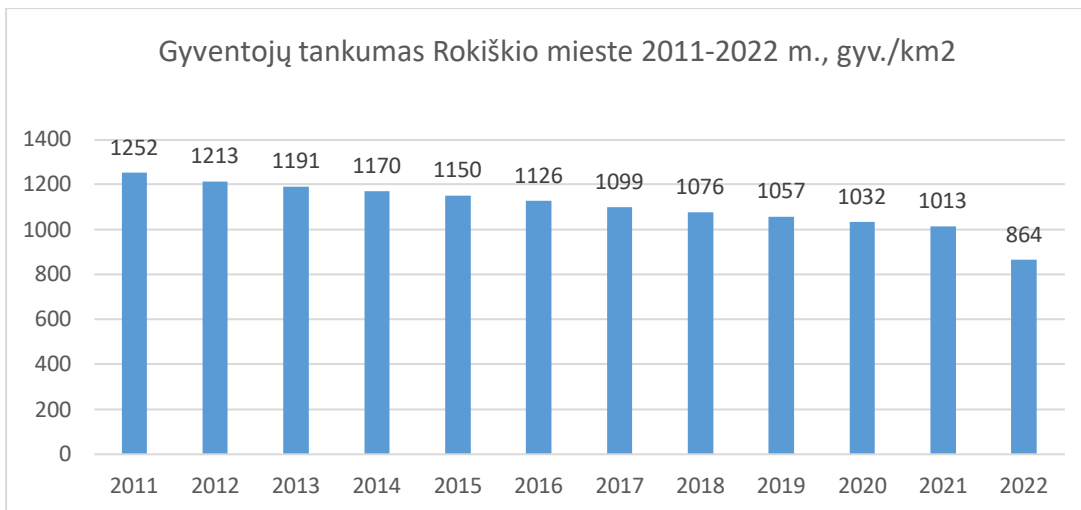
Pastaba: * - išankstiniai duomenys

2.1.1 pav. Nuolatinių gyventojų skaičiaus dinamika metų pradžioje Rokiškio rajono savivaldybėje ir Rokiškio mieste 2011-2022 m.m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt, Rokiškio r. sav. administracijos duomenys

2022 m. Rokiškio miesto gyventojų tankis – 864 gyv./km², kai 2011 m. buvo 1 252 gyv./km², tai yra 1,45 karto mažesnis nei buvo prieš 11 metų. Tokį rodiklio kitimą įtakoja mažėjantis gyventojų skaičius mieste (2022 m. – 10 000 gyv., 2011 m. – 14 351 gyv.) (2.1.2 paveikslas).

2.1.2 pav. Rokiškio miesto gyventojų tankumas 2011 – 2022 m., gyv./km²

Šaltinis: Rokiškio rajono savivaldybės administracijos duomenys

Rokiškio rajono savivaldybės duomenimis, 2021 m. Rokiškio mieste didžiausią grupę – 63,73 % - sudarė darbingo amžiaus (15–64 m.) gyventojai (šalies vidurkis – 65,0 %, apskrities – 63,2 %, rajono – 62,8 %). Taip pat didelė dalis – 25,40 % – buvo vyresnio amžiaus (65 m. ir daugiau) gyventojų (šalies vidurkis – 19,9 %, apskrities – 23,4 %, rajono – 25,2 %). Vaikų (0–14 m.) dalis sudarė tik 10,87 % (šalyje vidutiniškai 15,1 % ir apskrityje vidutiniškai 13,4 %, rajone – 12,0 %) (2.1.2 lentelė).

Rokiškio mieste mažėja bendras gyventojų skaičius. Iš jų vaikų ir jaunimo dalis turi tendenciją mažėti, darbingo amžiaus gyventojų skaičius taip pat mažėja, didėja senstančios visuomenės dalis.

2.1.2 lentelė. Gyventojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes Rokiškio mieste

Gyventojų amžiaus grupės	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021 (%)
Vaikai iki 14 m.	1 463	1 432	1 389	1 345	1 306	1 274	10,87 %
Darbingo amžiaus gyventojai 15-64 m.	8 536	8 240	8 025	7 804	7 640	7 472	63,73 %
Pensinio amžiaus gyventojai 65 ir >	2 908	2 908	2 914	2 965	2 993	2 978	25,40 %
Bendras gyventojų skaičius Rokiškio mieste	12 907	12 600	12 328	12 114	11 939	11 724	100 %

Šaltinis: Rokiškio rajono savivaldybės 2021 m. duomenys

Gyventojų skaičiaus mažėjimą akivaizdžiai nulėmė neigiama natūrali gyventojų kaita. Bendrieji natūralios kaitos rodikliai Rokiškio rajone 2021 m. 1000 gyventojų rodo, kad mirusiųjų 3,5 karto daugiau, nei gimusiųjų, kai šalyje tik 1,9 karto daugiau (2.1.3 paveikslas).

2.1.3 lentelė. Gyventojų natūralus prieauglis metų pradžioje Rokiškio rajono savivaldybėje bei jo palyginimas su šalies ir apskrities rodikliais

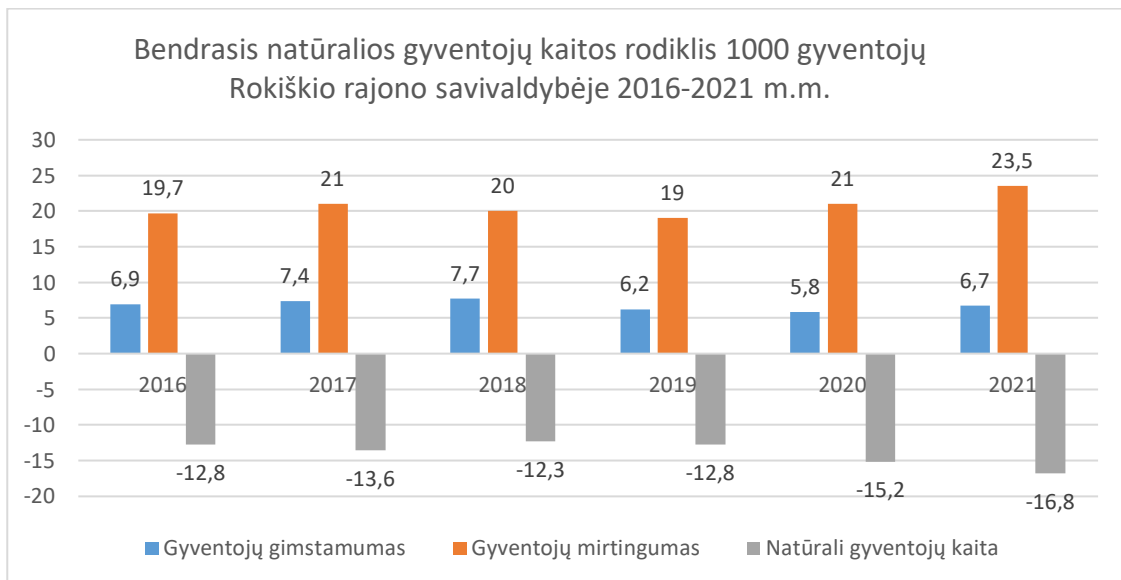
Gyventojų natūralus prieauglis					
	2017	2018	2019	2020	2021
Gyventojų mirtingumas (Lietuvos Respublikoje)	40 142	39 574	38 281	43 547**	47 950*
Gyventojų gimstamumas (Lietuvos Respublikoje)	28 696	28 149	27 393	25 144	24 606*
Natūrali gyventojų kaita (Lietuvos Respublikoje)	-11 446	-11 425	-	-18 403	-23 344*
Gyventojų mirtingumas (Panevėžio apskrityje)	3 630	3 461	3 363	3 849**	4 181*
Gyventojų gimstamumas (Panevėžio apskrityje)	1 937	1 789	1 743	1 574	1 509*
Natūrali gyventojų kaita (Panevėžio apskrityje)	-1 693	-1 672	-1 620	-2 275	-2 672*

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPAV ataskaita

Gyventojų natūralus prieauglis					
	2017	2018	2019	2020	2021
Gyventojų mirtingumas (Rokiškio r. sav.)	630	583	583	585**	646*
Gyventojų gimstamumas (Rokiškio r. sav.)	222	224	175	160	184*
Natūrali gyventojų kaita (Rokiškio r. sav.)	-408	-359	-363	-425	-462*

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

Pastabos: * - išankstiniai duomenys, ** - patikslinti ir perskaičiuoti duomenys

2.1.3 pav. Bendras natūralios gyventojų kaitos rodiklis | 1000 gyventojų Rokiškio rajono savivaldybėje 2016-2021 m.m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

Viena iš pagrindinių jau aptarto gyventojų skaičiaus mažėjimo priežasčių – migracija, kurią rajone įtakoja mažas gyventojų užimtumas, aukštas jaunimo nedarbo lygis, didelis skaičius minimalią algą gaunančių dirbančiųjų ir kiti veiksniai. Vidinė migracija vyksta iš kaimo į miestą arba į didžiųjų miestų (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos) teritorijas, o tarptautinė migracija yra nukreipta į užsienio šalis.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, lyginant 2016 ir 2021 metų migracijos lygį Rokiškio rajono savivaldybėje, stebimas bendras (tiek vidaus, tiek tarptautinės) neto migracijos mažėjimas 4,6 karto (nuo 608 iki 132 asmenų), tačiau išvykstančiųjų iš rajono vis dar daugiau, nei atvykstančiųjų (2.1.4 lentelė).

Kita situacija Rokiškio mieste. Įvertinus Rokiškio miesto seniūnijos duomenis, kur atvykusių skaičių sudaro tiek imigravę, tiek iš kito rajono ar kitos to paties rajono seniūnijos atvykę asmenys, neto migracijos rodikliai 2016-2021 m. teigiami, o tai reiškia, kad atvykstančiųjų į miestą daugiau nei išvykstančiųjų, tačiau rajono migracijos rodiklių tai neįtakoja (2.1.4 pav.).

2.1.4 lentelė. Vidaus ir tarptautinė migracija metų pradžioje Rokiškio rajono savivaldybėje bei jos palyginimas su šalies ir apskrities rodikliais

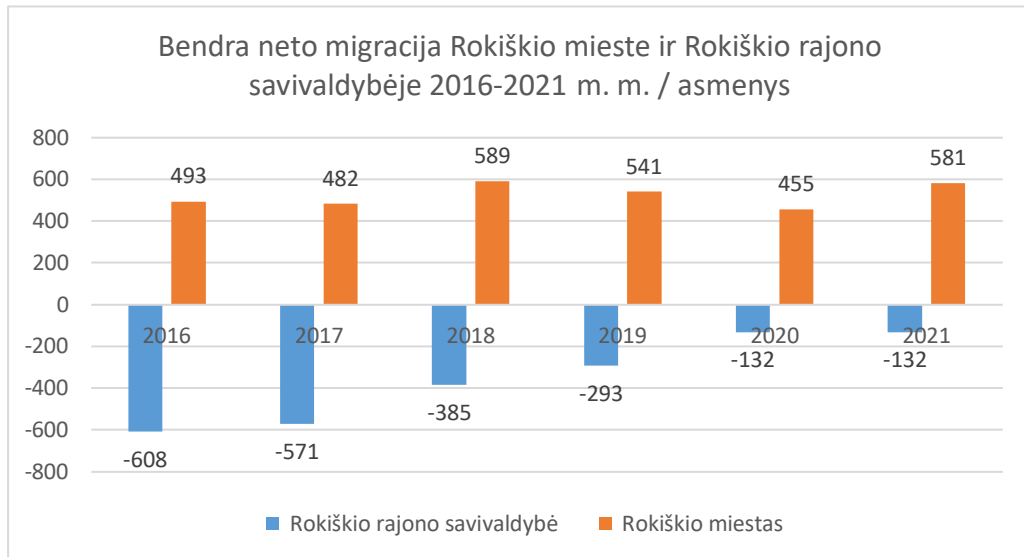
Teritorijos pavadinimas	Atvykusieji ir imigrantai / asmenys					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lietuvos Respublika	88 734	89 785	105 090	113 232	113 691	109 474*
Panevėžio apskritis	5 430	5 139	6 343	6 090	5 557	5 614*
Rokiškio r. savivaldybė	716	707	908	836	741	791*
Rokiškio miestas**	679	796	793	696	532	665
	Išvykusieji ir emigrantai / asmenys					
Lietuvos Respublika	118 905	117 342	108 382	102 438	93 698	101 930*
Panevėžio apskritis	9 697	9 753	8 780	7 898	6 455	6 915*
Rokiškio r. savivaldybė	1 324	1 278	1 293	1 129	873	923*
Rokiškio miestas	186	314	204	155	77	84
	Neto migracija / asmenys					
Lietuvos Respublika	-30 171	-27 557	-3 292	10 794	19 993	7 544*
Panevėžio apskritis	-4267	-4614	-2437	-1808	-898	-1301*
Rokiškio r. savivaldybė	-608	-571	-385	-293	-132	-132*

Rokiškio miestas	493	482	589	541	455	581
-------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

Pastabos: * - išankstiniai duomenys,

** - atvykusių skaičių į Rokiškio miestą sudaro tiek imigravę, tiek iš kito rajono ar kitos to paties rajono seniūnijos atvykę asmenys.

2.1.4 pav. Bendra neto migracija Rokiškio mieste ir Rokiškio rajono savivaldybėje 2016-2021 m. pradžioje

Šaltinis: Rokiškio r. sav. 2021 m. duomenys, Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

Palyginus Rokiškio rajono migracijos rodiklius su Lietuvos Respublikos ir Panevėžio apskrities 2016-2021 m. laikotarpiui, jie skiriasi. Nuo 2019 m. bendra neto migracija šalyje jau buvo teigiama, tačiau Panevėžio apskrityje ir Rokiškio rajone ji išlieka neigiama visą nagrinėjamą laikotarpį, kuri įtakoja neigiamą demografinę padėtį apskrityje ir rajone.

2.2. Gyvenamasis fondas ir būsto pobūdis

Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2020 m. pabaigoje bendras gyvenamasis fondas Rokiškio rajono savivaldybėje, įvertinant tiek privačią, tiek valstybės ir savivaldybės nuosavybę, sudarė 1 245,3 tūkst. m². Šis rodiklis nuo 2016 m. iki 2020 m. išaugo 2,3 %. Vienam savivaldybės gyventojui tenkantis naudingas plotas 2020 m. siekė 45,3 m² ir buvo didesnis už šalies (37,8 m²) ir apskrities (40,6 m²) vertes (2.2.1 lentelė).

Bendras būstų skaičius Rokiškio rajono savivaldybėje nuo 2016 iki 2020 m. padidėjo 246 būstais (tai sudarė 1,3 %). Labiausiai augo būstų, turinčių 1–2 butus skaičius, kurie sudaro 58,4 % nuo visų būstų tipų rajone. Vidutinis būsto dydis rajone 2020 m. buvo 69,0 m² (tai mažiau už šalies – 69,6 m² ir daugiau už apskrities rodiklį – 68,8 m²) (2.2.2 lentelė).

2.2.1 lentelė. Gyvenamasis fondas metų pabaigoje Rokiškio rajono savivaldybėje bei jo palyginimas su šalies ir apskrities rodikliais

Duomenų pavadinimas	Teritorijos pavadinimas	2016	2017	2018	2019	2020
Gyvenamasis fondas, tūkst. m² (privati, valstybės ir savivaldybių nuosavybė)	Lietuvos Respublika	96 890,3	100 187,8	101 435,0	104 178,6**	105 606,8
	Panevėžio apskritis	8 094,9	8 251,5	8 287,0	8 403,6**	8 435,2
	Rokiškio r. sav.	1 216,2	1 231,2	1 233,4	1 244,0**	1 245,3
Naudingas plotas, tenkantis vienam gyventojui, m²	Lietuvos Respublika	34,0	35,7	36,3	37,3**	37,8
	Panevėžio apskritis	36,0	37,7	38,6	39,8**	40,6
	Rokiškio r. sav.	39,9	41,8	42,9	44,3**	45,3

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

Pastaba: ** – patikslinti ir perskaičiuoti duomenys

2.2.2 lentelė. Būstas Rokiškio rajono savivaldybėje metų pabaigoje

Būsto tipas	2016	2017	2018	2019	2020
Būstų skaičius, vnt. (visi namų tipai)	17 813	17 937	17 954	18 050**	18 059
Būstų skaičius, vnt. (1-2 butų namai)	10 297	10 426	10 443	10 533**	10 542
Būstų plotas (gyvenamas fondas), tūkst. m ² (visi namų tipai)	1 216,2	1 231,2	1 233,4	1 244,0**	1 245,3
Būstų plotas, tūkst. m ² (1-2 butų namai)	841,9	857,2	859,5	869,6**	871,0
Vidutinis būsto dydis, m ²	68,3	68,6	68,7	68,9**	69,0
Naudingas plotas, tenkantis vienam gyventojui, m ²	39,9	41,8	42,9	44,3**	45,3

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

Rokiškio rajono savivaldybėje, pagal Aplinkos ministerijos įgyvendinamą „Daugiabučių namų atnaujinimo programą“, planuojama renovuoti 40 namų: pirmajame etape 16, antrajame – 24. Tačiau renovacijos procesas rajone vyksta vangiai. Rokiškio mieste renovuota 12 daugiabučių namų ir 3 Obelių mieste. Renovacijos procesas nestovi vietoje, daugumai daugiabučių namų parengti investiciniai projektai, kurie artimoje ateityje bus įgyvendinti ir rengiami nauji.

Rokiškio rajono savivaldybėje pilnai atnaujintų (modernizuotų) daugiabučių namų, pagal patvirtintą LR Vyriausybės daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą 2014–2020 metais, sąrašas pateiktas 2.2.3 lentelėje. Šie renovavimo projektai buvo finansuojami iš daugiabučių namų modernizavimo fondo, finansuojamo Europos regioninės plėtros fondo lėšomis.

2.2.3 lentelė. Baigtų renovuoti daugiabučių namų sąrašas Rokiškio rajono savivaldybėje

Eil. Nr.	Vietovė	Adresas	Projekto administratorius	Pastabos
1	Rokiškio miestas	Jaunystės g. 4	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas
2	Rokiškio miestas	Panevėžio g. 12	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas
3	Rokiškio miestas	Taikos g. 1	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas
4	Rokiškio miestas	Taikos g. 3	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas
5	Rokiškio miestas	Taikos g. 3A	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas
6	Rokiškio miestas	Taikos g. 5	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas
7	Rokiškio miestas	Taikos g. 7	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas
8	Rokiškio miestas	Taikos g. 9	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas
9	Rokiškio miestas	Taikos g. 11	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas
10	Rokiškio miestas	Taikos g. 19	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas
11	Rokiškio miestas	Taikos g. 21	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas
12	Rokiškio miestas	Taikos g. 23	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas
13	Obelių miestas	Dirbtuvių g. 12	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas
14	Obelių miestas	Dirbtuvių g. 6	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas
15	Obelių miestas	Dirbtuvių g. 16	AB Rokiškio butų ūkis	Renovuotas

Šaltinis: <https://www.rbu.lt/priziurimi-namai>

3. SOCIALINĖ-KULTŪRINĖ APLINKA

3.1. Socialinė aplinka

3.1.1. Socialinis būstas

Rokiškio rajono savivaldybės duomenimis (Šaltinis: <https://rokiskis.lt/gyventojui/parama-bustui/>), 2021 m. liepos 1 d. Rokiškio rajono savivaldybės būsto fonde buvo 140 butų, iš kurių 90, arba 64,3 %, sudarė socialiniai būstai. Didžioji dalis savivaldybės būsto fondo buvo miesto teritorijoje - 114 (Rokiškyje – 98, Obeliuose – 6, Pandėlyje - 10), kiti kaimiškoje rajono teritorijoje - 26 (3.1.1.1 lentelė).

Daugiausia socialinių būstų yra Rokiškio mieste – 74 butai, kurie sudaro 52,9 % nuo savivaldybės būsto fondo ir 82,2 % nuo savivaldybės socialinio būsto fondo.

Rokiškio rajono savivaldybėje yra sudarytas asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti – tai jaunos šeimos, šeimos auginančios tris ir daugiau vaikų, neįgaliųjų šeimos, likusių be tėvų globos asmenų šeimos ir kt. Tokių asmenų sąrašas 2021 m. buvo 52.

3.1.1.1 lentelė. Būsto fondas ir socialinis būstas 2021 m. Rokiškio rajono savivaldybėje

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPAV ataskaita

	Rokiškio r. sav.	Rokiškio miestas	Rokiškio r. sav. seniūnijos
Būsto fondas, butų skaičius vnt.	140	98	42
Socialinis būstas, butų skaičius vnt.	90	74	16
Socialinio būsto procentas nuo bendro būsto fondo, %	64,29	52,86	11,43

Šaltinis: Rokiškio rajono savivaldybės tinklapis <https://rokiskis.lt/gyventojui/parama-bustui/>

3.1.2. Švietimas

Rokiškio rajono savivaldybėje yra 27 švietimo įstaigos (kartu su skyriais - 34). Didžiausias tinklas yra Rokiškio mieste – iš viso 17 švietimo įstaigų kartu su skyriais, kur teikiamos visos mokiniui būtinos paslaugos – ikimokyklinio, bendrojo, neformalaus ugdymo, pagalbos mokiniui ir mokytojui paslaugos. Veikia 3 lopšeliai-darželiai (Rokiškio lopšelis-darželis „Nykštukas“, Rokiškio lopšelis-darželis „Pumpurėlis“, Rokiškio lopšelis-darželis „Varpelis“), 1 mokykla-darželis (Rokiškio mokykla-darželis „Ažuoliukas“), 1 pagrindinė mokykla (Rokiškio pagrindinė mokykla), 2 progimnazijos (Rokiškio Juozo Tūbelio progimnazija, Rokiškio Senamiesčio progimnazija), 1 gimnazija (Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazija), 2 kito ugdymo įstaigos kartu su skyriumi (Rokiškio suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras, Rokiškio suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centro VšĮ „Rokiškio psichiatrijos ligoninės“ mokymo skyrius), 4 neformaliojo švietimo įstaigos (Rokiškio choreografijos mokykla, Rokiškio Rudolfo Lymano muzikos mokykla, Rokiškio kūno kultūros ir sporto centras, VšĮ „Rokiškio jaunimo centras“) ir 2 švietimo pagalbos įstaigos (Rokiškio švietimo centras, Rokiškio pedagoginė-psichologinė tarnyba), 1 profesinio mokymo įstaiga (Panevėžio kolegija, Rokiškio filialas). Švietimo įstaigų sąrašas pateiktas 3.1.2.1 lentelėje.

3.1.2.1 lentelė. Švietimo įstaigos Rokiškio mieste

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Adresas, telefonas	Mokinių, ugdytinių skaičius 2019-2020 m.m.
IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOS			
1.	Rokiškio lopšelis-darželis „Nykštukas“	Laisvės g. 15, Rokiškis 8 458 51093 rokiskio.nykstukas@gmail.com	101
2.	Rokiškio lopšelis-darželis „Pumpurėlis“	Jaunystės g. 14, Rokiškis 8 458 51221 pumpurelis@parok.lt	171
3.	Rokiškio lopšelis-darželis „Varpelis“	Jaunystės g. 15, Rokiškis 8 458 52229 varpelis@parok.lt	189
BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS			
Mokyklos-darželiai			
4.	Rokiškio mokykla-darželis „Ažuoliukas“	Taikos g. 15, Rokiškis 8 458 51540 azuoliukasmok@gmail.com	197
Pagrindinės mokyklos ir daigafunkciai centrai			
5.	Rokiškio pagrindinė mokykla	P. Širvio g. 1, Rokiškis 8 458 51908 rokiskiopagrindine@post.rokiskis.lt	38
Progimnazijos			
6.	Rokiškio Juozo Tūbelio progimnazija	P. Širvio g. 2, Rokiškis 8 458 33587 tubeliog@yahoo.com	622
7.	Rokiškio Senamiesčio progimnazija	J. Biliūno g. 2, Rokiškis 8 458 51030 senamiescio.progimnazija@gmail.com	367
Gimnazijos			
8.	Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazija	M. Riomerio g. 1/ Taikos g. 17, Rokiškis 8 458 51593, 8 458 31165 rastine@rvg.lt	572
Kitos ugdymo įstaigos			
9.	Rokiškio suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras	Taikos g. 17, Rokiškis 8 458 52949 smerokiskyje@gmail.com	115
10.	Rokiškio suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centro VšĮ „Rokiškio psichiatrijos ligoninės“ mokymo skyrius	Vytauto g. 47, Rokiškis 52949	12

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPAV ataskaita

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Adresas, telefonas	Mokinių, ugdytinių skaičius 2019-2020 m.m.
NEFORMALIOJO ŠVIETIMO ĮSTAIGOS			
11.	Rokiškio choreografijos mokykla	Respublikos g. 96, Rokiškis 8 458 31975 choreografijarok@gmail.com	203
12.	Rokiškio Rudolfo Lymano muzikos mokykla	Kauno g. 4, Rokiškis 8 615 92750 muzika.rokiskyje@gmail.com	294
13.	Rokiškio kūno kultūros ir sporto centras	J.Basanavičiaus g. 3, Rokiškis 8 458 32670 info@rokiskiosportas.lt	372
14.	VŠĮ „Rokiškio jaunimo centras“	Vytauto g. 20, Rokiškis 8 458 32732 jaunimocentras@rjc.lt	130
ŠVIETIMO PAGALBOS ĮSTAIGOS			
15.	Rokiškio švietimo centras	P. Širvio g. 1, Rokiškis 8 458 71284 e.mikuleniene@post.rokiskis.lt	
16.	Rokiškio pedagoginė psichologinė tarnyba	J. Biliūno g. 2, Rokiškis 8 458 32202 rokiskio ppt@gmail.com	
PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGOS			
17.	Panevėžio kolegija, Rokiškio filialas	Respublikos g. 45, Rokiškis 8 458 52497 rf-rastine@panko.lt	

Šaltinis: <http://naujas.rokiskis.lt/lt/svietimas/mokyklu-sarasas.html>

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Rokiškio rajone nuo 2015–2016 m. iki 2020–2021 m. ikimokyklinio ugdymo auklėtinių skaičius sumažėjo 8,2 %, o bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius – net 23,5 % (3.1.2.2 lentelė).

3.1.2.2 lentelė. Ikimokyklinio ugdymo auklėtinių ir bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus dinamika Rokiškio rajono savivaldybėje / vnt.

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Ikimokyklinio ugdymo auklėtiniai / vnt.	913	894	862	836	850	838
Bendro ugdymo mokyklų mokiniai / vnt.	3 596	3 347	3 185	3 060	2 907	2752

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

Toks ikimokyklinio ugdymo įstaigų auklėtinių ir mokinių mažėjimas bendro lavinimo mokyklose kelia sunkumų savivaldybei, nes mažėja infrastruktūros panaudojimo efektyvumas bei mokytojų etatų poreikis, o tai atsiliepia ir mokinių pasiekimų kokybei. Todėl daroma išvada, kad švietimo įstaigų mieste tinklą reikėtų išlaikyti reorganizuojant, atsižvelgus į esamą demografinę situaciją.

Rokiškio rajono savivaldybės duomenimis, Rokiškio mieste neformaliojo vaikų švietimo įgyvendinime dalyvauja: 4 neformaliojo švietimo įstaigos, bendrojo ugdymo mokyklų laisvieji mokytojai, NVO, VŠĮ ir kiti, kurie vykdo akredituotas programas ir kurių finansavimo šaltinis – valstybės biudžeto lėšos, skirtos neformaliajam vaikų švietimui.

Rokiškio mieste veikia 2 švietimo pagalbos įstaigos: Rokiškio pedagoginė psichologinė tarnyba ir Rokiškio švietimo centras. Profesijų jaunimas mokosi „Panevėžio kolegijos“ Rokiškio filiale.

3.1.3. Sveikatos apsauga

Rokiškio mieste iš viso (kartu su skyriais) yra 8 sveikatos priežiūros įstaigos.

Mieste veikia 3 pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos – VŠĮ „Rokiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras“ (Rokiškio PASPC) su Rokiškio greitosios medicinos pagalbos skyriumi, po reorganizacijos 2021 m. prijungtas VŠĮ „Rokiškio psichikos sveikatos centras“ bei UAB „MediCA klinika“ filialas Rokiškyje. Sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų Rokiškio mieste sąrašas pateiktas 3.1.3.1 lentelėje.

Rokiškio mieste veikia 2 pirminės ir / arba antrinės stacionarines ir / arba antrinės ambulatorines sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos – VšĮ „Rokiškio rajono ligoninė“ ir VšĮ „Rokiškio psichiatrijos ligoninė“. VšĮ „Rokiškio rajono ligoninė“, įsteigta Rokiškio rajono savivaldybės, teikia nespecializuotas, specializuotas kvalifikuotas pirminės ir antrinės asmens sveikatos priežiūros ambulatorines ir stacionarines, palaikomojo gydymo ir slaugos, ambulatorines reabilitacijos paslaugas. VšĮ „Rokiškio psichiatrijos ligoninė“, pavaldi LR Sveikatos apsaugos ministerijai, teikia specializuotas ir kvalifikuotas antrinio lygio stacionarines paslaugas asmenims, turintiems psichikos sutrikimų, būtiniosios asmens sveikatos priežiūros paslaugas asmenims, turintiems psichikos sutrikimų bei priverstinį medicininį gydymą asmenims, padariusiems nusikalstamas veikas ir pripažintiems nepakaltinamais.

Rokiškio mieste veikia 2 visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdančios įstaigos – Rokiškio rajono savivaldybei pavaldus Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras ir LR sveikatos apsaugos ministerijai pavaldus Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Panevėžio departamento Rokiškio skyrius.

Be šių sveikatos priežiūros įstaigų Rokiškio mieste veikia dar 13 privačių specializuotų sveikatos priežiūros įstaigų: 9 odontologijos kabinetai (G. Juknienės IĮ, MB R. Keniausio odontologijos kabinetas, N. Kalvelienės stomatologijos kabinetas, S. Laurinonio IĮ, UAB „Aukštaitijos odontologijos namai“, UAB „Kelstoma“, UAB „Laudenta“, UAB A. Didžiulio odontologijos klinika, V. Česnavičienės stomatologijos kabinetas), 1 akių ligų kabinetas (UAB „Bink“), 1 nefrologo kabinetas (UAB „Nefromeda“), 1 reabilitacijos kabinetas (AB „Rokiškio sūris“) bei 1 širdies ir kraujagyslių ligų kabinetas (MB „Inovėjos centras“).

3.1.3.1 lentelė. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos Rokiškio mieste

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Adresas	Telefonas
1.	VšĮ „Rokiškio rajono ligoninė“	V. Lašo g. 3, LT- 42106, Rokiškis administracija@rokiskioligonine.lt	8 458 55101
2.	VšĮ „Rokiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras“	Juodupės g. 1A, Rokiškis rokiskio.paspc@gmail.com	8 458 32381
2.1	Rokiškio greitosios medicinos pagalbos skyrius	Juodupės g. 1 A, Rokiškis	8 458 51062
2.2	VšĮ „Rokiškio psichikos sveikatos centras“	Vytauto g. 35 B, Rokiškis rokiskiopsc@gmail.com	8 458 71696 8 458 51475
3.	VšĮ „Rokiškio psichiatrijos ligoninė“	Vytauto g. 47, Rokiškis info@rppl.lt	8 458 20132
4.	UAB „MediCA klinika“ Rokiškio filialas	Panevėžio g. 16A, Rokiškis rokiskis.panevezio16a@medicaklinika.lt	8 458 52030
5.	Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Panevėžio departamento Rokiškio skyrius	Juodupės g. 1 A, Rokiškis	8 458 71 425
6.	Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	Respublikos g. 94, 704 kab., Rokiškis	8 458 52055

Pastaba: privačios specializuotos sveikatos priežiūros įstaigos lentelėje nepateikiamos

Šaltiniai: <http://naujas.rokiskis.lt/lt/sveikatos-apsauga/sveikatos-prieziuros-istaigos.html>; Rokiškio rajono savivaldybės strateginio plėtros plano iki 2030 metų vidaus ir išorės aplinkos analizė (2021)

Mažėjant mieste gyventojų skaičiui, svarbu išlaikyti esamą sveikatos priežiūros įstaigų tinklą ir reikalingą gydytojų ir aptarnaujančio personalo skaičių.

3.1.4. Socialinė rūpyba

Rokiškio rajono savivaldybėje vykstantys demografiniai ir ekonominiai pokyčiai lemia ir socialinių paslaugų poreikį gyventojams. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Rokiškio rajone nuolat mažėja gyventojų skaičius, būdingas neigiamas natūralus gyventojų prieauglis, pastebimas nuolatinis migracijos augimas (emigruoja jaunimas, darbingo amžiaus žmonės) ir nedarbas. Minėtos priežastys įtakoja savivaldybės gyventojų senėjimą, jų vidutinės gyvenimo trukmės ilgėjimą. Tam tikrą Rokiškio rajono visuomenės dalį sudaro neįgalūs asmenys ir vaikai, kuriems taip pat būtina globa ir priežiūra. Socialinė parama reikalinga ir nepasiturintiems gyventojams, kuriems yra pavojus patirti socialinę atskirtį bei patekti į socialinės rizikos grupes. Tokių asmenų ir šeimų vis daugėja, jiems reikalinga psichologinė ir socialinės reabilitacijos pagalba. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygoja 5 veiksniai – gyventojų senėjimas, negalia, globojamų vaikų skaičius, socialinė rizika ir nedarbo lygis.

Socialinių paslaugų ir rūpybos veiklą Rokiškio rajone iš viso vykdo 28 institucijos, iš kurių 15 yra įsikūrusios Rokiškio mieste. Pagal paslaugų tipą, socialinių paslaugų įstaigos mieste pasiskirsto sekančia

tvarka: 1 socialinės globos namai, 2 vaikų dienos centrai, 1 savarankiško ir grupinio gyvenimo namai, 1 globos / šeimos / krizių centras, 2 medicininės įstaigos ir 8 kitų organizacijų bei draugijų (3.1.4.1 lentelė).

Rokiškio mieste socialinių paslaugų gavėjams teikiamos įvairios socialinės paslaugos:

Socialinės priežiūros paslaugos: *pagalba į namus* (paslaugas neįgaliems senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, šeimoms, patiriančioms socialinę riziką, teikia Rokiškio socialinės paramos centras (Rokiškio SPC)), *socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas* (paslaugas neįgaliems jaunuoliams teikiamos Rokiškio SPC), *apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose* (paslaugas teikiamos socialinę riziką patiriantiems asmenims Rokiškio SPC) ir kt.

Socialinės globos paslaugos: *dienos socialinė globa asmens namuose* (paslaugas teikiamos sunkią negalią turintiems asmenims Rokiškio SPC), *dienos socialinė globa institucijoje* (paslaugas teikiamos sunkią negalią turintiems asmenims Rokiškio SPC), *dienos socialinė globa institucijoje / trumpalaikė socialinė globa / atokvėpio paslauga* (paslaugas teikiamos suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims Rokiškio SPC), senyvo amžiaus asmenims bei asmenims su negalia ilgalaikės socialinės globos paslaugos teikiamos Rokiškio Šv. Mato apaštalo evangelisto Mato Parapijos senelių globos namuose).

Rokiškio SPC taip pat teikiamos bendrosios slaugos paslaugos, aprūpinimas techninėmis pagalbos priemonėmis.

3.1.4.1 lentelė. Socialinių paslaugų (rūpybos) įstaigų tinklas Rokiškio mieste pagal socialinių paslaugų įstaigos tipą

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Adresas, telefonas
1.	Socialinės globos namai	Rokiškio Šv. Apaštalo evangelisto Mato parapijos senelių globos namai	Vytauto g. 35A, Rokiškis 8 458 71260 senele9@gmail.com
2.	Vaikų dienos centrai	VšĮ „Gelbėkit vaikus“ Rokiškio vaikų dienos centras „Vaivorykštė“	J. Biliūno g. 2, Rokiškis 8 632 31868 silivanova.a@gmail.com
		VšĮ „Gelbėkit vaikus“ Rokiškio vaikų dienos centras „Ažuolėlis“	J. Basanavičiaus g. 2, Rokiškis 8 632 31868 silivanova.a@gmail.com
3.	Savarankiško / grupinio gyvenimo namai	Skemų socialinės globos namų padalinys Grupinio gyvenimo namai	Kęstučio g. 59, Rokiškis
4.	Globos / šeimos / krizių centrai	Rokiškio socialinės paramos centro Šeimos ir vaiko gerovės centras	Vytauto g. 25, Rokiškis
5.	Medicininės įstaigos	VšĮ „Rokiškio psichiatrijos ligoninės“ Užimtumo ir socialinės reabilitacijos centras	Vytauto g. 47, Rokiškis
		VšĮ „Rokiškio PASPC“ psichikos sveikatos centro dienos centras	Vytauto g. 35B, Rokiškis
6.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos	Rokiškio socialinės paramos centras	Vytauto g. 25, Rokiškis 8 458 31275, 8 618 05878 socparama@rokiskiospc.lt http://www.rokiskiospc.lt
		Rokiškio pagrindinė mokykla	P. Širvio g. 1, Rokiškis 8 458 51908 rokiskiopagrindine@post.rokiskis.lt
		Rokiškio rajono neįgaliųjų draugija	Vytauto g. 25, Rokiškis 8 458 31262
		Rokiškio diabeto klubas „Rokiškis“	Juodupės g. 1, Rokiškis
		VšĮ „Pagalbos informacijos šeimai“ tarnybos Rokiškio užimtumo kambarys	Kauno g. 31A, Rokiškis (Rokiškio technologijos, verslo ir žemės ūkio mokyklos bendrabučio patalpose)
		Rokiškio rajono klubas „Artritas“	Respublikos g. 94, Rokiškis
		VšĮ „LASS šiaurės rytų centro“ Rokiškio skyrius	P. Širvio g. 13-65, Rokiškis 8 458 53359
		Rokiškio rajono neįgaliųjų sporto klubas „Olimpija“	J. Basanavičiaus g. 3, Rokiškis 8 458 51516, 8 623 12902 uabermelita@gmail.com

Šaltinis: <https://rokiskis.lt/> „Rokiškio rajono savivaldybės strateginio plėtros plano iki 2030 metų vidaus ir išorės aplinkos analizė“, 2021 m.

Rokiškio mieste koncentruojasi daugiau kaip 50 % visų socialines paslaugas teikiančių įstaigų rajone, todėl yra platus pasirinkimas asmenims, turintiems įvairaus laipsnio negalią. Tačiau mieste trūksta įstaigų tipų

įvairovės (savarankiško gyvenimo namų, krizių centrą moterims ir vaikams), nepakankamas socialinio būsto fondas.

3.2. Kultūrinė aplinka

3.2.1. Kultūros įstaigos

Rokiškio mieste veikia 6 kultūros objektai: Rokiškio kultūros centras; Rokiškio krašto muziejus; Medžioklės trofėjų kolekcija; Prakartėlių kolekcija; Rokiškio Šv. Apaštalo ir evangelisto Mato bažnyčios muziejus-lobynas; Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka (3.2.1.1 lentelė).

3.2.1.1 lentelė. Kultūros įstaigos Rokiškio mieste

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Adresas
1.	Rokiškio kultūros centras	Respublikos g. 96, Rokiškis
2.	Rokiškio krašto muziejus	Tyzenhauzų g. 5, Rokiškis
3.	Medžioklės trofėjų kolekcija	Laisvės g. 19, Rokiškis
4.	Prakartėlių kolekcija	Tyzenhauzų g. 5, Rokiškis
5.	Rokiškio Šv. Apaštalo ir evangelisto Mato bažnyčios muziejus-lobynas	Nepriklausomybės a. 1, Rokiškis
6.	Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka	Nepriklausomybės a. 16, Rokiškis

Šaltinis: Rokiškio rajono savivaldybės strateginio plėtros plano iki 2030 metų vidaus ir išorės aplinkos analizė (2021)

Meno kolektyvai. Rokiškio rajono savivaldybėje organizuojamose festivaliuose, šventėse, edukacijose ir kituose renginiuose aktyviai dalyvauja rajono mėgėjiškų meno kolektyvų būrys. Remiantis 2020 m. Rokiškio rajono savivaldybės administracijos duomenimis, rajone veiklą vykdo net 79 mėgėjų meno kolektyvai. Pagrindiniai meno kolektyvai veikia prie Rokiškio kultūros centro, kurio duomenimis – tai 14 įvairaus žanro mėgėjiškų suaugusiųjų ir vaikų meno kolektyvų Rokiškyje. Miesto kultūros centro mėgėjų meno kolektyvų sąrašas pateiktas 3.2.1.2 lentelėje.

3.2.1.2 lentelė. Rokiškio kultūros centro veikiančių mėgėjų meno kolektyvų sąrašas

Eil. Nr.	Kolektyvo pavadinimas
1.	Rokiškio liaudies teatras
2.	Vaikų teatras „Grįžulo ratai“
3.	Folkloro ansamblis „Gastauta“
4.	Folkloro ansamblis „Saulala“
5.	Vokalinė grupė „Bella Fa“
6.	Vyrų vokalinis ansamblis
7.	Moterų choras „Medeina“
8.	Tremtinių choras „Vėtrungė“
9.	Vaikų folkloro ansamblis „Bitula“
10.	Vaikų vokalinė grupė „Akoladė“
11.	Pramoginių šokių kolektyvas
12.	Limjinių šokių kolektyvas
13.	Istorinių šokių kolektyvas „Saltare la Lavanda“
14.	Senjorų judesio studija „Nuotaika“

Šaltinis: <https://www.rokiskioke.lt/produktai/meno-kolektyvai/>

Renginiai. Rokiškio mieste ir rajono savivaldybėje organizuojami įvairūs renginiai – tiek tradiciniai, tiek nauji, atitinkantys bendruomenės bei miesto svečių kultūrinius poreikius. Čia vyksta Laisvės gynėjų dienos „XXX ugnies žiedų laisvei“, Vasario 16-tosios – Lietuvos valstybės atkūrimo dienos, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos „Švęsk laisvę, Rokiški“, Vilties ir gedulo dienos, Valstybės dienos renginiai, Užgavėnių, Jonvakario, Halloween’o, Eglutės įžiebimo, Senųjų metų palydų ir Naujųjų metų sutikimo šventės, Kalėdinių giesmių vakaras šv. Mato bažnyčioje. Rugsėjo mėnesį švenčiama tradicinė miesto šventė.

Rokiškio rajonas garsus jame vykstančiais teatriniais festivaliais. Tai Lietuvos profesionalių teatrų festivalis „Vaidiname žemdirbiams“, tarptautinis mėgėjų teatrų festivalis „Interrampa“. Kiti žymesni renginiai ir festivaliai – tarptautinis vargonų muzikos festivalis, mėgėjų meno kūrybos festivalis „Vasaronės“, tarptautinis šiuolaikinio meno festivalis „Startas“, kultūros ir meno festivalis „Vasaros naktys. Mūsų naktys“, tradicinė folkloro šventė „Aušta aušrela“.

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis ir Rokiškio rajono savivaldybės strateginio plėtros plano iki 2030 metų vidaus ir išorės aplinkos analize (2021), kultūros įstaigų tinklas Rokiškio rajono

savivaldybėje išplėtotas pakankamai, kultūros centro renginių ir dalyvių skaičius bei profesionalaus meno renginių skaičius – vienas didžiausių tarp apskrities savivaldybių, o meno mėgėjų kolektyvų ir jų dalyvių, tenkančių 1000 gyventojų, skaičius – didesnis nei apskrityje ir šalyje. Rokiškio muziejaus lankytojų skaičius – taip pat didžiausias tarp Panevėžio apskrities savivaldybių, pastebimas išaugęs muziejaus eksponatų skaičius ir platus teikiamų edukacinių programų spektras. Vis dėlto, rajone trūksta kvalifikuotų kultūros specialistų, profesionalių koncertų, parodų, įvairesnių renginių, gyventojai taip pat pasigenda kino teatro, lauko estrados, vaikų bei jaunimo meno mėgėjų kolektyvų. Rokiškio rajono savivaldybėje reikėtų modernizuoti kultūros infrastruktūrą bei pritaikyti ją asmenų su negalia poreikiams, pritaikyti viešąsias erdves kultūros paslaugų teikimui, aktyviau vykdyti kultūros paveldo įveiklinimą, plėtoti skaitmeninio turinio kultūros paslaugas, o taip pat stiprinti bendradarbiavimą su kaimyninėmis savivaldybėmis, užsienio šalimis, sudarant galimybes ugdyti ir telkti profesionalius kūrėjus, pritraukti jaunus kultūros ir meno darbuotojus į rajoną ir kt.

Prastėjant demografinėi situacijai mieste, svarbu išlaikyti esamų kultūros namų, viešųjų bibliotekų ir muziejų tinklą.

3.2.2. Bendruomenės

Be Rokiškio mieste įsteigtų kultūros įstaigų, kultūros srityje aktyvios miesto bendruomenės, kitos nevyriausybinės organizacijos ir vietos veiklos grupės. Rokiškio mieste šiuo metu veikia: 1 bendruomenė, 17 nevyriausybinių organizacijų (NVO), 2 vietos veiklos grupės (3.2.2.1 lentelė).

2021 m. pabaigoje Rokiškio rajono savivaldybėje veikė 39 kaimiškos bendruomenės, susijungusios į Rokiškio rajono bendruomenių asociaciją, kuri veiklą vykdo Rokiškio mieste.

Rokiškio mieste taip pat veikia 2 vietos veiklos grupės – Rokiškio rajono vietos veiklos grupė (Rokiškio rajono VVG) ir Rokiškio miesto vietos veiklos grupė (Rokiškio miesto VVG). Rokiškio rajono VVG įsteigta 2007 m. Jos teritorija – Rokiškio rajono savivaldybė be Rokiškio miesto. Rokiškio miesto VVG įsteigta 2015 m. Jos teritorija – Rokiškio miestas. Rokiškio miesto VVG priklauso 34 nariai, atstovaujantys pilietinį, verslo bei valdžios sektorius. Šiuo metu Rokiškio miesto VVG įgyvendina Rokiškio miesto vietos plėtros strategiją 2014–2020 metams.

Rokiškio mieste veikia 17 įvairių nevyriausybinių organizacijų ir jų skaičius nuolat auga. NVO užima tarpinę grandį tarp valdžios ir žmonių, gali daryti įtaką valdžios priimamiems sprendimams bei kartu su valstybės pagalba užtikrinti gyventojų gerovę.

3.2.2.1 lentelė. Bendruomenės ir kitos NVO Rokiškio mieste

Eil. Nr.	Pavadinimas	Adresas
Bendruomenės		
1.	Rokiškio Rajono Bendruomenių Asociacija	Respublikos g. 94, Rokiškis
Kitos NVO		
2.	Juozo ir Alfonso Keliuočių palikimo studijų centras	Nepriklausomybės a. 16, Rokiškis
3.	RJOS „Apvalus stalas“	Respublikos g. 94, Rokiškis
4.	Grožio mokykla	Respublikos g. 96, Rokiškis
5.	Rokiškio futbolo klubas	J. Basanavičiaus g. 3, Rokiškis
6.	Rokiškio rajono sunkiosios atletikos sporto klubas	J. Basanavičiaus g. 3, Rokiškis
7.	Rokiškio skraidymo asociacija „Puga“	Jaunystės g. 5-1, Rokiškis
8.	Rokiškio Juozo Tūbelio progimnazijos jaunųjų ūkininkų ratelis „Eko-vita“	P. Širvio g. 2, Rokiškis
9.	VšĮ „Jaunimo ministerija“	Ažuolų g. 44A, Rokiškis
10.	Rokiškio rajono atletinės gimnastikos klubas „JTK Grizlis“	Panevėžio g. 36-7, Rokiškis
11.	Asociacija „Veiklus pilietis“	P. Širvio g. 1, Rokiškis
12.	Rokiškio jaunųjų ledo ritulininkų klubas „Sparta“	J. Basanavičiaus 3, Rokiškis
13.	Rokiškio rajono jaunųjų ūkininkų asociacija	Respublikos g. 94-103, Rokiškis
14.	Rokiškio dziudo ir sambo klubas „Torris“	Tulpių g. 6, Rokiškis
15.	VšĮ „Savas Rokiškis“	Respublikos 94, Rokiškis
16.	Visuomeninė organizacija „Tyzenhauzų paveldas“	Tyzenhauzų g. 5, Rokiškis
17.	Sporto klubas „Renmoto“	Vilniaus g. 4, Rokiškis
18.	Rokiškio rajono moterų sporto klubas „Gode“	Taikos g. 17, Rokiškis
Vietos veiklos grupės		
19.	Rokiškio rajono vietos veiklos grupė	Respublikos g. 94, Rokiškis
20.	Rokiškio miesto vietos veiklos grupė	Stoties g. 23, Rokiškis

Šaltiniai: <http://senas.rokiskiovg.lt/index.php/lt/bendruomeni-kontaktai>; <https://rokiskis.lt/gyventojui/neyvriausybinės-organizacijos/nvo-registras/>; <http://www.rokiskiovg.lt/kaimo-nvo>;

4. EKONOMINĖ APLINKA

4.1. Užimtumas

Darbo rinkai tiesioginę įtaką turi demografiniai pokyčiai, nuo kurių priklauso ekonominiu požiūriu aktyvių arba darbingų gyventojų, užtikrinančių darbo jėgos pasiūlą, dalis. 2020 metų pradžioje rajone gyveno 28 072 gyventojai, tarp jų – 16 701 (arba 60 %) ekonomiškai aktyvūs. Rokiškio rajone užimtumo lygis 2016–2020 m. m. padidėjo 5,1 % (apskirtyje tik 0,9 %, šalyje – 2,2 %), darbingo amžiaus gyventojų skaičius sumažėjo 11,69 % (apskirtyje – 9,66 %, šalyje – 3,67 %) (4.1.1 lentelė).

4.1.1 lentelė. Gyventojų užimtumas

Metai	Panevėžio apskrityje				Rokiškio rajone			
	Gyventojų skaičius	Darbingų gyventojų skaičius	Užimti gyventojai, tūkst.	Užimtumo lygis, %	Gyventojų skaičius	Darbingų gyventojų skaičius	Užimti gyventojai, tūkst.	Užimtumo lygis, %
2016	231 000	140 101	102,3	66,9	31 454	18 911	10,9	54,4
2017	225 033	136 082	97,3	67,2	30 451	18 228	10,4	56,4
2018	218 726	131 547	90,4	66,2	29 472	17 605	11,1	68,0
2019	214 617	128 855	90,2	65,6	28 728	17 126	11,8	65,2
2020	211 189	126 564	95,5	67,8	28 072	16 701	11,0	59,5

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (nedarbo lygis). Ekonominiu požiūriu aktyvūs (darbingi) gyventojai skirstomi į užimtuosius ir bedarbius. 2021 m. nedarbo lygis Rokiškio rajono savivaldybėje siekė 17,5 % ir buvo didesnis 4,5 % už Lietuvos Respublikos bei 3,3 % už apskrities nedarbo lygį. 2016-2021 m. nedarbo lygis Rokiškio rajone išaugo nuo 11,3 % iki 17,5 % (4.1.2 lentelė). Darbingų gyventojų skaičiaus sumažėjimą Rokiškio rajone sąlygojo neigiami migracijos rodikliai, rajono gyventojams migruojant į didžiuosius šalies miestus.

4.1.2 lentelė. Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (vidutinis metinis, procentais)

Pavadinimas	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lietuvos Respublika	8,1	7,9	8,5	8,4	12,6	13,0
Panevėžio apskritis	9,2	9,0	9,4	9,1	14,1	14,2
Rokiškio r. sav.	11,3	11,6	12,5	12,0	17,7	17,5

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

Užimtumo tarnybos Rokiškio skyriaus duomenimis, per 2020 metus nedarbo lygis Rokiškio rajone ženkliai išaugo: nuo 12,8 % sausio 1 d., 17,2 % liepos 1 d., iki 21,7 % metų pabaigoje. Vidutinis metinis nedarbo lygis rajone 2020 m. pasiekė 17,7 % ir buvo 5,7 % aukštesnis nei 2019 metais, o 2021 m. nukrito iki 17,5 %.

Pagrindinės darbo rinkos problemos – darbo jėgos senėjimas, nepakankamai racionali užimtumo struktūra, pasireiškianti darbo pasiūlos ir paklausos suderinamumo problemomis. Mažėjant registruotam nedarbui, darbo rinka netapo labiau subalansuota. Priešingai, išryškėja nepageidautinos darbo rinkos tendencijos: nepakankamas darbo jėgos profesinis ir teritorinis mobilumas, kvalifikacinių gebėjimų stoka, kas didina nedarbo problemas – didėja užimtumo mieste ir atitolusiose nuo gamybinių centrų vietovėse diferenciacija, išryškėja labiausiai socialiai pažeidžiamų asmenų grupių problemos. Paskutiniaisiais metais nedarbui didelę įtaką turi Covid-19 pandemijos sukelta sudėtinga ekonominė situacija.

Rokiškio rajono savivaldybės užimtumo didinimo programos tikslas yra pasiekti kuo didesnę gyventojų užimtumą, kad kiekvienas galėtų rasti turimą kvalifikaciją atitinkantį darbą ir užsitikrinti tinkamą pragyvenimo lygį.

4.2 Investicijos ir apyvarta

Investicijos. Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, tiesioginės užsienio investicijos (toliau – TUI) Lietuvoje kasmet augo ir 2020 m. pabaigoje siekė 23 938,13 mln. Eur, t. y. 13,56 % daugiau nei prieš metus (2019 m. pabaigoje TUI sudarė 20 691,38 mln. Eur).

Vienam Lietuvos gyventojui tenkančios TUI 2020 m. pabaigoje buvo 8 563 Eur arba 13,52 % didesnės nei prieš metus (2019 m. pabaigoje – 7 405 Eur). Nuo 2016 iki 2020 metų TUI vienam Lietuvos gyventojui išaugo 3 176 Eur arba 1,6 karto (4.2.1 lentelė).

Augant TUI Respublikoje, augo ir skirta investicijų dalis Panevėžio apskrčiai bei Rokiškio rajonui. Nuo 2016 iki 2020 metų apskrityje investicijos išaugo 143,46 mln. Eur arba 1,5 karto, o rajono savivaldybėje 23,50 mln. Eur arba 2,4 karto.

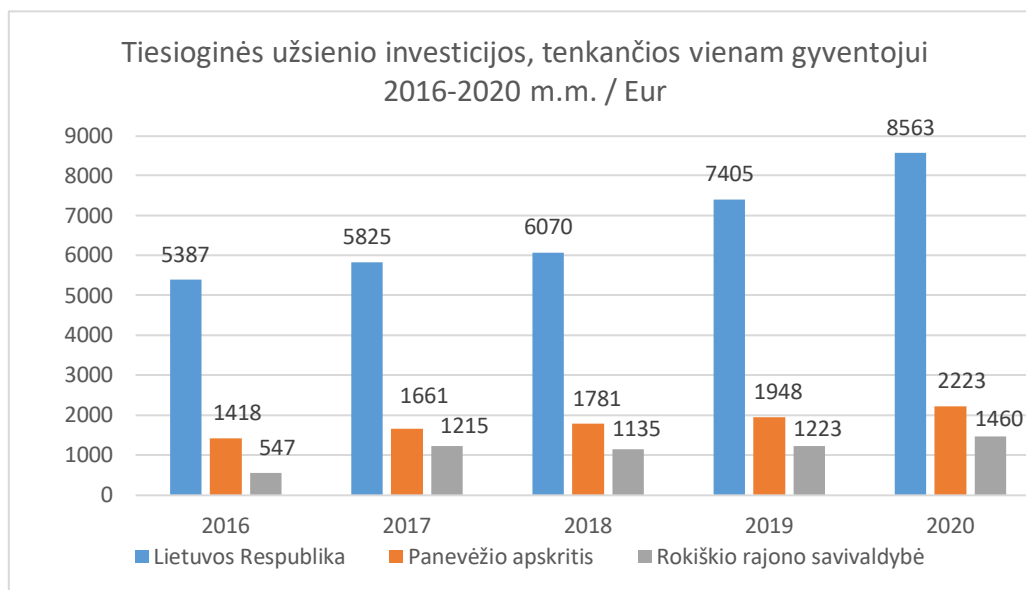
Vienam Rokiškio rajono gyventojui tenkančios TUI 2020 m. buvo 1 460 Eur, o 2016 m. jos siekė tik 547 Eur, tai 2,7 karto mažiau nei 2020 metais, kai apskrityje ir šalyje augimas sudarė 1,6 karto. Toks TUI augimas rajone rodo sėkmingą užsienio kapitalo įsiliejimą į rajono ekonomiką (4.2.1 paveikslas).

4.2.1 lentelė. Tiesioginės užsienio investicijos (TUI) Rokiškio rajono savivaldybėje ir jų palyginimas su šalies ir apskrities rodikliais

Duomenų pavadinimas	Teritorijos pavadinimas	Metai				
		2016	2017	2018	2019	2020
Tiesioginės užsienio investicijos laikotarpio pabaigoje mln. EUR	Lietuvos Respublika	15	16	16	20 691,38**	23
	Panevėžio apskritis	341,52**	360,56**	959,32**	411,44**	938,13
	Rokiškio r. sav.	16,67**	35,80**	32,61**	34,33**	40,17
Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, laikotarpio pabaigoje EUR	Lietuvos Respublika	5 387**	5 825**	6 070**	7 405**	8 563**
	Panevėžio apskritis	1 418**	1 661**	1 781**	1 948**	2 223
	Rokiškio r. sav.	547**	1 215**	1 135**	1 223**	1 460

Pastaba: ** - patikslinti ir perskaičiuoti duomenys

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

4.2.1 pav. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2016-2020 m.m. / Eur
(Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt)

Materialinės investicijos (MI) tai investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą - vienas svarbiausių ekonomikos augimą skatinančių veiksnių. 2020 m. Panevėžio apskrityje materialinės investicijos nuo visų Lietuvos materialinių investicijų sudarė 3,93 %, Rokiškio rajone 0,45 %. MI rajone kasmet svyravo ir 2020 m. pasiekė 39 950 tūkst. Eur, t. y. 17,55 % daugiau nei prieš metus (2019 m. MI sudarė 32 937 tūkst. Eur) (4.2.2 lentelė). Daugiausia materialinių investicijų rajone buvo nukreipta į šiuos sektorius: viešasis valdymas ir gynyba bei privalomasis socialinis draudimas, kasyba ir karjerų eksploatavimas bei apdirbamoji pramonė.

MI, tenkančios vienam gyventojui, nagrinėjamu laikotarpiu augo šalyje (išskyrus 2020 m.), Panevėžio apskrityje ir Rokiškio rajone svyravo. Vienam Rokiškio rajono gyventojui tenkančios MI 2020 m. buvo 1 437 Eur, o 2019 m. jos buvo 1 160 Eur, tai 277 Eur daugiau nei 2019 m. (4.2.2 paveikslas). Nuo 2016 m. iki 2020 m. materialinės investicijos rajone vienam gyventojui padidėjo 1,5 karto.

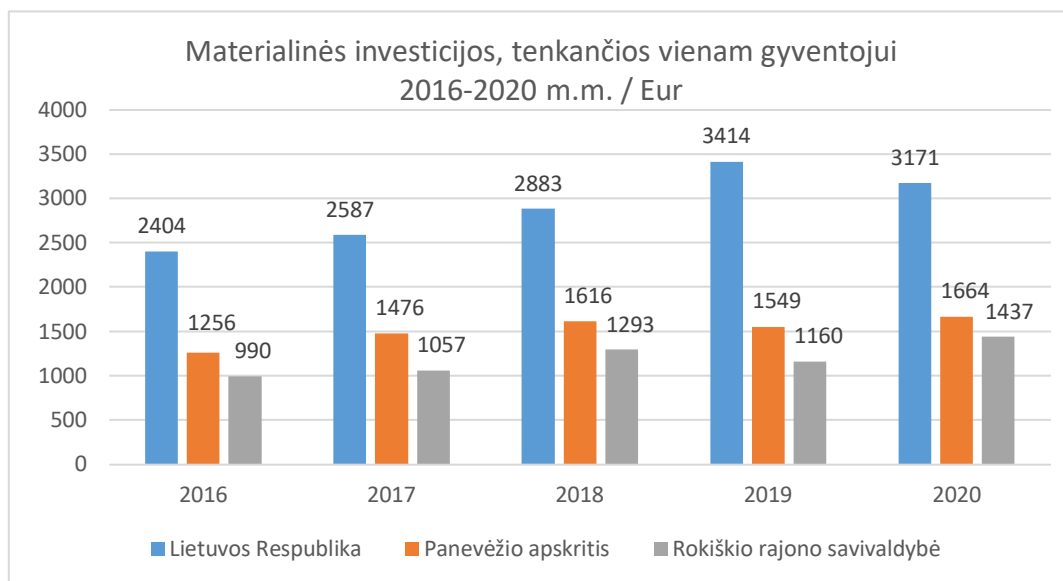
4.2.2 lentelė. Materialinės investicijos (MI) Rokiškio rajono savivaldybėje ir jų palyginimas su šalies ir apskrities rodikliais

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPAV ataskaita

Duomenų pavadinimas	Teritorijos pavadinimas	Metai				
		2016	2017	2018	2019	2020
Materialinės investicijos to meto kainomis tūkst. EUR	Lietuvos Respublika	6 895 354	7 315 932	8 077 810	9 539 717	8 863 908*
	Panevėžio apskritis	286 456	327 560	350 072	329 842	348 731*
	Rokiškio r. sav.	30 644	31 662	37 617	32 937	39 950*
Materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui EUR	Lietuvos Respublika	2 404	2 587	2 883	3 414	3 171*
	Panevėžio apskritis	1 256	1 476	1 616	1 549	1 664*
	Rokiškio r. sav.	990	1 057	1 293	1 160	1 437*

Pastaba: * - išankstiniai duomenys

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

4.2.2 pav. Materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2016-2020 m.m. / Eur
(Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt)

Apyvarta - bendrosios įmonės įplaukos už parduotas prekes ir paslaugas per tam tikrą laikotarpį. Rokiškio rajono savivaldybėje nefinansinių įmonių apyvarta pagal veiklos vykdymo vietą 2020 m. buvo 1,1 karto didesnė nei 2016 m. ir siekė 528 452 tūks. Eur., tai sudarė 0,53 % šalies ir 10,25 % apskrities apyvartos (4.2.3 lentelė).

4.2.3 lentelė. Apyvarta pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansų įmonių), tūkst. Eur

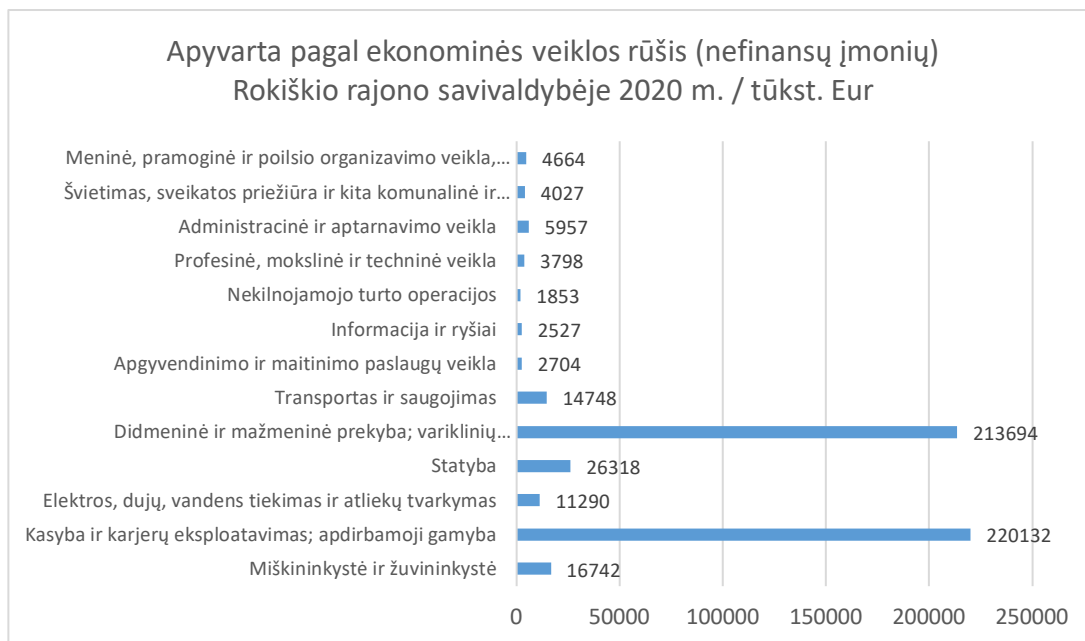
Teritorijos pavadinimas	Apyvarta pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansų įmonių), tūkst. Eur				
	2016	2017	2018	2019	2020
Lietuvos Respublika	77 979 909	86 986 501	94 451 705	101 154 275	99 715 224*
Panevėžio apskritis	4 179 125	4 664 756	4 915 615	5 176 444	5 156 897*
Rokiškio r. sav.	486 908	534 295	484 506	489 088	528 452*

Pastaba: * - išankstiniai duomenys

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

Įmonių apyvartos rodikliai yra tiesiogiai siejami su ekonomikos struktūra. Pagal struktūrą, didžioji apyvartos dalis Rokiškio rajono savivaldybėje 40,44 % yra generuojama didmeninės ir mažmeninės prekybos, 41,66 % kasybos ir karjerų eksploatavimo bei apdirbamosios pramonės, 4,98 % - statybos įmonių. Mažiausia apyvartos dalis rajone tenka nekilnojamojo turto operacijų veiklos įmonėms – 0,35 % ir informacijų bei ryšių veiklos įmonėms – 0,48 % (4.2.3 paveikslas).

4.2.3 pav. Apyvarta pagal ekonominės veiklos rūšis (nefinansų įmonių)
Rokiškio rajono savivaldybėje 2020 m., tūkst. Eur
(Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt)

4.3 Turizmas ir rekreacija

Rokiškio miestas turi patrauklių turizmo plėtrai ypatumų. Miesto vienos didžiausių vertybių yra kultūriniai ir gamtiniai ištekliai.

Gamtiniai ištekliai. Rokiškio mieste gamtiniams ištekliams priskiriami upės, tvenkiniai, miško plotai.

Beveik centrine Rokiškio miesto dalimi, iš rytų į vakarus, per visą teritoriją vingiuoja Laukupės upė – Nemunėlio dešinysis intakas. Upė dabar nepritaikyta miesto gyventojų poilsiui ir laisvalaikio praleidimui, todėl neišnaudojamas šios teritorijos rekreacinis potencialas.

Užtvenkus Laukupės upę suformuoti penki Rokiškio miesto tvenkiniai, visi rytinėje miesto dalyje. I tvenkinio plotas - 0,009 km², krantai žemi, apaugę medžiais. Už 12 m telkšo Rokiškio II tvenkinys su žemais krantais ir dalinai apaugusiais medžiais, jo plotas – 0,029 km², tvenkinyje yra 2 arų sala. Į rytus nuo šių tvenkinių įsikūrusi buvusio Rokiškio dvaro sodyba. III tvenkinys (plotas – 0,025 km²) suformuotas rytiniame miesto pakraštyje, beveik ištisai apaugęs medžiais. Patys didžiausi IV ir V tvenkiniai. Prie abiejų tvenkinių iš rytų pusės šliejasi Juodalungės miško masyvai. IV tvenkinio plotas 0,087 km², krantai neaukšti, apaugę mišku, įrengta poilsiavietė, šiaurinėje pakrantėje įsikūrusi buvusio Rokiškio dvaro sodyba. Į pietų pusę nuo IV tvenkinio telkšo didžiausias V tvenkinys (plotas – 0,095 km²). Jo pakrantėje įrengta poilsio zona su paplūdimiu, viduryje yra 3 arų sala.

Rokiškio miesto šiaurinėje dalyje yra Velniakalnio arba Velykalnio tvenkinys, sudarytas vietoje seno užpelkėjusio tvenkinio jį išvalius ir išdidinus. Tvenkinio krantai žemi, tvenkinys nenutekantis ir priklauso Nemunėlio intako Laukupės baseinui. Aplink tvenkinį įrengta rekreacinė zona su žaidimų aikštelėmis ir paplūdimiu.

Rokiškio miesto teritorijoje miškų masyvų plotus sudaro penki miško parkai išsidėstę įvairiose miesto dalyse: Berezinkos miško parkas (šiaurės vakarų pusėje), Juodalungės miško parkas (rytų pusėje, prie IV ir V miesto tvenkinių), Apušoto miško parkas (pietrytinėje miesto pusėje, pramoninis rajonas), Parokiškės miško parkas (vakarų pusėje) ir Vytauto g. miško parkas (šiaurinėje miesto dalyje). Kiti miesto želdynai sudaro atskiruosius želdynus, tai miesto parkai, aikštės ir skverai: Nepriklausomybės aikštė, J. Smuglevičiaus aikštė, Rokiškio dvaro sodybos parkas, Rokiškio miesto tvenkinių parkas, Tremtinių parkas, Skulptūrų parkas, Ligoninės parkas, Velniakalnio parkas, Žydų senųjų kapinių parkas, Laukupės slėnio parkas, 8 skverai.

Kultūriniai ištekliai. Rokiškio turizmo ir amatų informacijos centro duomenimis, Rokiškio rajono savivaldybėje suskaičiuojama apie 150 lankytinų vietų bei objektų, Rokiškio mieste svarbiausias yra urbanistinė nekilnojamoji kultūros vertybė – Rokiškio miesto istorinė dalis. Nemažiau reikšmingi ir populiarūs, kur vyksta įvairūs renginiai, konferencijos, edukacijos ir ekskursijos yra Rokiškio dvaro sodyba - krašto muziejus (Tyzenhauzų g. 5, Rokiškis) ir Rokiškio Šv. Apaštalo evangelisto Mato bažnyčia (Nepriklausomybės a. 1a, Rokiškis).

Rokiškis vadinamas ne tik teatrinio gyvenimo, bet ir medžio skulptūros, tapytų langinių sostine. Jau beveik tris dešimtmečius čia rengiami profesionalių teatrų festivaliai, taip pat vyksta tarptautiniai vargonų muzikos, klasikinės muzikos, mėgėjų teatrų ir kiti renginiai. Miestą puošia didžiausias Europoje tematinis medžio skulptūrų parkas. Iki 2021 m. lapkričio mėnesio Rokiškio rajono savivaldybėje turizmo informavimo ir konsultavimo, tradicinių amatų informacijos teikimo ir koordinavimo bei kt. paslaugas teikė VšĮ „Rokiškio turizmo ir amatų informacijos centras“. Nuo 2021 m. lapkričio mėnesio ši įstaiga reorganizuota į VšĮ „Rokiškio turizmo ir verslo informacijos centrą“. Įstaiga įsikūrusi Nepriklausomybės a. 8-3, Rokiškyje.

Panevėžio apskrities savivaldybių turizmo informacijos centruose daugiausiai lankosi vietiniai turistai, kurie sudaro apie 91 % viso turistų skaičiaus. Užsienio turistų, 2019 m. apsilankusių „Rokiškio turizmo ir amatų informacijos centre“ dalis buvo viena mažiausia tarp Panevėžio apskrities savivaldybių (jų skaičius buvo artimas nuliui), tačiau šalies turizmo informacijos centruose apsilankusių turistų skaičius ne visada parodo tikrąjį teritorijos patrauklumo lygį turistams, nes ne visi lankytojai, apsilankę tam tikroje teritorijoje, užsuka į turizmo informacijos centrą.

Turistiniai maršrutai. Remiantis „Rokiškio turizmo ir verslo informacijos centro“ duomenis, Rokiškio rajone siūloma 18 turistinių maršrutų bei 2 virtualūs maršrutai. Rokiškio mieste siūlomi tik du maršrutai.

Maršrutas „Dviračiu aplink Rokiškį“. Lankoma 11 objektų: Velykalis, Rokiškio Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčia, paminklas sovietų okupacijos aukoms atminti, Kiškio skulptūra, Rokiškio dvaras, Rokiškio technologijos mokyklos kiškis, Rokiškio ežeras, Rokiškio krašto kultūros veikėjų atminimo siena, pienovežių ekspozicija, telefonų muziejus, Rokiškio senosios žydų kapinės (4.3.1 paveikslas).

4.3.1 pav. Maršrutas „Dviračiu aplink Rokiškį“ Šaltinis: <https://www.rokiskiotic.lt/kategorijos/marsrutai>

Pažintinis edukacinis maršrutas vaikams. Siūloma aplankyti Rokiškio dvaro rūmuose esančias grafų vaikų porcelianinių žaisliukų, krikšto marškinėlių, drabužėlių, išraiškingų vaikų fotografijų parodas. Muziejininkai vaikams siūlo įvairių edukacinių užsiėmimų – šaudymą iš medžiotojo Roko lanko, arbatos gėrimo ceremoniją, judrų anglišką žaidimą kroketa ir kt. Netoli dvaro sodybos yra įsikūrę Bajorų Lėlių namai, kuriuose gausi lėlių kolekcija ir lėlių teatras ČIZ, siūlantis kelis lėlių spektaklius bei edukacines programėles. Dar viena siūloma edukacinė programa – popietė su įvairiais Birutės Dapkienės kaimo ūkyje gyvenančiais egzotiniais paukščiais ir gyvūnais.

Apgyvendinimas. Remiantis „Rokiškio turizmo ir verslo informacijos centro“ informacija, 2022 m. pradžioje Rokiškio mieste buvo galima apsistoti 13 apgyvendinimo įstaigų. Tai 2 viešbučiai, 5 svečių namai, 1 bendrabutis ir 1 apgyvendinimo ir pusryčių paslaugos (B&B), 4 butai ir apartamentai trumpalaikiai nuomai. Apgyvendinimo įstaigų sąrašas Rokiškio mieste pateiktas 4.3.1 lentelėje.

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPAV ataskaita

4.3.1 lentelė. Turizmo apgyvendinimo įstaigų sąrašas Rokiškio mieste

Eil. Nr.	Pavadinimas, adresas	Apibūdinimas
Viešbučiai, svečių namai		
1.	B&B „Nakvynė Rokiškyje“ Respublikos 29A Rokiškis +370 603 03445 nakvynerotiskyje@gmail.com	Vienu metu gali priimti iki 16 svečių. Kambariuose yra tualetai, dušai, kriauklės, yra kambarių su balkonais, terasomis, kabelinė televizija, nemokamas WiFi. Nemokama vieta automobiliui, šašlykinė ir pavėsinė kieme. Bendroje patalpoje yra židynys, virtuvėlė, kaitlentės, šaldytuvai, virduliai, indai maisto gaminimui, skalbimo paslauga.
2.	Rokiškio technologijos, verslo ir žemės ūkio mokyklos bendrabutis Kauno g. 31A, Rokiškis +370 458 68078, +370 688 15170, +370 686 98983 rtvzum.mokykla@rtvzum.lt	Kambariuose yra kabelinė televizija, nemokamas WiFi, šaldytuvai, mikrobangų krosnelė, el. virdulys. Kieme – parkavimo vieta automobiliui. Yra bendri dušai bei bendra virtuvė.
3.	Svečių namai „Kuksis“ Donelaičio g. 17A, Rokiškis +370 686 45650, +370 687 42957 uabkuksis@gmail.com	Vienu metu gali tilpti iki 13 svečių. Yra trys kambariai, tualetai, dušai, virtuvė, kabelinė televizija, nemokamas WiFi. Kambariuose yra šaldytuvai, virdulys, indai, mikrobangų krosnelė, plokščiakranis televizorius. Kieme yra parkavimo vietos automobiliams, taip pat yra saugoma aikštelė, kurioje galima sandėliuoti statybines medžiagas, sunkiasvorę techniką.
4.	Svečių namai „Saldus sapnas“ Gabijos g. 4, Rokiškis +370 687 18397, +370 682 60623 jolita39@yahoo.com www.saldusapnas.lt	2, 3, 4 vietų kambariai, vienu metu gali talpinti apie 10 žmonių. Naujai įrengti dušai, tualetai, kriauklės, skalbimo mašina. Bendroje patalpoje yra židynys, virtuvė su šaldytuvu, mikrobangų krosnele, kaitlente, virduliais, indais maisto gaminimui. Nemokama televizija ir internetas, vietos parkuoti automobilius. Pirmame pastato aukšte yra įsikūrusi kavinė.
5.	Svečių namai „Senas Grafas“ Kauno g. 1, Rokiškis +370 699 58377 info@senasgrafas.lt www.senasgrafas.lt	Pačiame miesto centre. Keli miegamieji, 2 iš jų – šeimyniniai su pristatomomis lovomis, 2 vonios kambariai, virtuvė ir pobūvių salė, talpinanti iki 30 žmonių. Lauke – pavėsinė su krosnimi, vaikų žaidimų aikštelė, uždaras kiemas ir du garažai.
6.	Svečių namai „Everena“ Respublikos g. 45-3, Rokiškis +370 692 54829 renaldas.blazys@gmail.com	Kambariai ir kambariai šeimoms su rašomaisiais stalais, plokščiakraiais televizoriais, vonios kambariais ir drabužių spintomis. Nemokamas belaidis internetas. Veikia baras, patiekiami lengvieji ir savitarnos pusryčiai.
7.	Svečių namai „Leokordis“ Perkūno g. 6, Rokiškis +370 601 45696 leokordis@gmail.com www.leokordis.lt	Vienu metu gali apsisotiti iki 40 asmenų. Kambariuose yra šaldytuvai, mikrobangų krosnelė, virdulys, įrengti dušai, tualetai. Automobilių stovėjimo aikštelė pritaikyta ir sunkiasvorėms transporto priemonėms. Yra galimybė užsisakyti konferencijų salę.
8.	Viešbutis „Pas Angelę“ Panevėžio g. 7A, Rokiškis +370 458 32816, +370 652 14271, +370 458 32610 d.medikas@gmail.com	Uždarytas rekonstrukcijai (2022 m. kovo mėn. duomenimis)
9.	Viešbutis „Pagunda“ Respublikos g. 45, Rokiškis +370 458 33234, +370 614 86425, +370 614 86426 info@darola.lt	Šalia miesto centro. Vienu metu gali priimti 40 svečių. 18 kambarių, kiekviename iš jų yra televizorius, laidinis ir bevielis internetinis ryšys, asmeninės higienos patalpos (dušo kabina, praustuvė ir klozetas, būtiniausi tualetų reikmenys bei plaukų džiovintuvas, šildomos dušo kambario grindys). Kambariai iškloti kilimine danga, vėdinami modernia vėdinimo sistema. Yra kambarys pritaikytas neįgaliesiems. Viešbutyje veikia kavinė-baras „Pagunda“, kur organizuojami furšetai, pobūviai ir kt. iki 80 žmonių. Yra 60 vietų konferencijų salė
Trumpalaikė butų nuoma		
10.	Aukštaičių apartamentai Aukštaičių g. 7, Rokiškis	Apartmentuose yra 2 miegamieji, plokščiakranis televizorius ir virtuvė su

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPAV ataskaita

Eil. Nr.	Pavadinimas, adresas	Apibūdinimas
		mikrobangų krosnele, šaldytuvu, skalbimo mašina, orkaite bei virykle, balkonas, atsiveria vaizdas į miestą, veikia nemokamas belaidis internetas.
11.	Buto su jacuzzi nuoma Rokiškyje Panevėžio g. 10-8, Rokiškis +370 627 33633 butonuomarokiskyje@gmail.com https://www.facebook.com/jacuzzirokiskis/	Yra viena dvigulė lova ir svetainės erdvė su ištiesiama sofa, todėl bute gali apsistoti 4 asmenys. Virtuvėje yra dujinė viryklė, mikrobangų krosnelė, virdulys, indai, stalo įrankiai, kava, arbata. Prireikus parūpinami rankšluosčiai bei patalynė. Nemokamas belaidis internetas, televizija, vieta pasisedėjimui balkone, sieninė spinta su pakabomis, vieta drabužiams bei kambarinės šlepetės. Siūloma ir masažuojanti dvivietė jacuzzi vonia.
12.	Trumpalaikė buto nuoma P. Širvio g. 19, Rokiškis +3706 09 74 010 aida04921@gmail.com	Gali apsistoti 4 žmonės. 1 miegamasis, 1 vonios kambarys su dušu bei virtuvė su mikrobangų krosnele ir šaldytuvu, balkonas ir vaizdu į miestą, kabelinė televizija, nemokamas belaidis internetas.
13.	Trumpalaikė buto nuoma Vytauto g. 7-4, Rokiškis +370 687 84921 eime20@gmail.com	

Šaltinis: <https://www.rokiskiotic.lt/>

Maitinimas. Maitinimo paslaugų išteklių apima mieste esančias kavines, picerijas ir užkandines. 2022 m. kovo mėn. Rokiškio mieste besilankantys turistai galėjo pavalgyti 10 maitinimo įstaigų (4.3.2 lentelė). Mieste daugiausiai yra kavinių – 6, taip pat yra 2 picerijos, 1 užkandinė bei 1 gastrostudija.

4.3.2 lentelė. Maitinimo įstaigų sąrašas Rokiškio mieste

Eil. Nr.	Pavadinimas, adresas	Adresas
1.	„Henretos kavinukė“	Vilniaus g. 3, Rokiškis +370 612 43061 hedasprekyba@gmail.com www.henretoskavinuke.lt
2.	Kavinė „Rokis & Kiškis“	Taikos g. 21A, Rokiškis +370 650 11118
3.	Gastrostudija „Šaukštas ir šakutė“	Nepriklausomybės a. 24 (kiemelyje), Rokiškis +370 614 61464 gastrorokiskis@gmail.com
4.	Kavinė „Grill bankas“	Kauno g. 7, Rokiškis +370 699 60660 info@dreamcity.lt
5.	Kavinė „Pagunda“	Respublikos g. 45, Rokiškis +370 458 33234
6.	Kavinė „Pupelė“	Nepriklausomybės a. 12, Rokiškis +370 611 08602 vilauna@inbox.lt
7.	Kavinė „Senas Grafas“	Nepriklausomybės a. 6-8, Rokiškis +370 699 58377 info@senasgrafas.lt www.senasgrafas.lt
8.	Picerija „Apetito pizza“	Nepriklausomybės a. 13, Rokiškis +370 624 89198 uabvytada@gmail.com www.apetitopizza.lt
9.	Picerija „Pipirini pizza“	Respublikos g. 111B, Rokiškis +370 632 40000 pipirinipizza@gmail.com www.pipirini.lt
10.	Užkandinė „Pas Juditą“	Panevėžio g. 1, Rokiškis +370 652 99296

Šaltinis: <https://www.rokiskiotic.lt/>

Turistų monitoringą Rokiškio rajone atlieka BĮ Rokiškio turizmo ir tradicinių amatų informacijos ir koordinavimo centras (TTAIRC), Ilzenbergo dvaras, Rokiškio krašto muziejus bei apgyvendinimo paslaugas teikiančios įmonės. 2017-2019 m. laikotarpyje turistų srautai Rokiškio TTAIRC augo nežymiai (8 %), užsienio lankytojų srautai smarkiai svyravo (4.3.3 lentelė). Užsienio lankytojų srauto augimas sietinas su vykdytu ES Interreg projektu „Darna turizmo paslaugų plėtra, priimant bendrus sprendimus, AttractiveFORyou“. Vietinių lankytojų srautas augo dėl didėjančio vietinio turizmo srauto tendencijų visoje Lietuvoje ir turi sezoniškumo charakterį.

4.3.3 lentelė. Turizmo informacijos centro lankytojų skaičius Rokiškio rajone

Lankytojai	Turizmo informacijos centro lankytojų skaičius, vnt.		
	2017	2018	2019
Lietuvos gyventojai	6936	5527	2187
Užsieniečiai	444	2364	344
Visi lankytojai	7380	7891	8019

Šaltinis: „Rokiškio rajono turizmo rinkodaros strategija 2021-2025 metams“, 2020 m.

Nors Rokiškio rajonas pasižymi patrauklia gamtine aplinka, dideliu nekilnojamojo kultūros vertybių skaičiumi, netradicinėmis turistinėmis paslaugomis, poilsiaviečių gausa, dideliu ekskursijų ir edukacijų skaičiumi, populiariais tradiciniais amatais, o turistų skaičius per penkerius metus padidėjo, fiksuojama labai maža užsienio turistų dalis, dominuoja vienadienis turizmas. Rokiškio rajono savivaldybės turizmo sektoriui patrauklumo neprideda ir prasta susisiekimo infrastruktūra, pėsčiųjų / dviračių takų trūkumas, nepakankamas lankytojų objektų pritaikymas lankymui. Turizmo sektorius taip pat susiduria ir sezoniškumu, pandemijos įtaka, sudėtingu kultūros paveldo apsaugos reglamentavimo procesu siekiant įveikinti objektus, daug resursų kainuojančiu kultūros paveldo išlaikymu. Rokiškio rajono savivaldybėje reikėtų atkreipti dėmesį į aktyvaus poilsio, ypač vandens turizmo, paslaugų, pažintinio ir kultūrinio turizmo plėtros galimybes, religinių ir piligriminio turizmo maršrutų kūrimą, aktyvesnį miesto ir rajono istorinio, kultūrinio bei architektūrinio paveldo įveiklinimą, turistams įdomių traukos vietų plėtrą, stovyklaviečių ir kempingų plėtrą. Didesnė turistinių, rekreacinių paslaugų pasiūla įtakotų ilgesnį turistų buvimą rajono teritorijoje trukmę, o aktyvesnis teikiamų turistinių paslaugų ir pramogų viešinimas bei bendradarbiavimo su gretimomis savivaldybėmis stiprinimas, teikiant kompleksines turistines paslaugas prisidėtų prie užsienio turistų dalies augimo.

4.4 Pramonės-komercijos objektai

Rokiškio rajone vyrauja smulkus ir vidutinis verslas. Didžiąją dalį visų įmonių sudaro didmeninė ir mažmeninė prekyba bei variklių transporto priemonių ir motociklų remontas, kita aptarnavimo veikla, statybos įmonės. Didžiausios pramonės įmonės veikia Rokiškio mieste, kuris yra vienas iš svarbesnių šalies pramonės miestų.

Pramoninės gamybos, smulkiojo ir vidutinio verslo plėtra – vienas iš pagrindinių regiono ekonomikos augimo veiksnių, turintis esminį poveikį darbo vietų kūrimui ir socialiniam stabilumui, todėl jo plėtojimas yra vienas iš svarbiausių ekonominės politikos uždavinių. Rokiškio rajone 2022 m. pradžioje įregistruoti 1 670 ūkio subjektai, kurie sudaro 0,65 % visų šalies ir 12,36 % Panevėžio apskrities ūkio subjektų.

4.4.1 lentelė. Įregistruoti ir veikiantys ūkio subjektai metų pradžioje / vnt.

Teritorijos pavadinimas	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Įregistruoti ūkio subjektai							
Lietuvos Respublika	225 544	218 994	225 667	232 729	240 719	250 519	255 872
Panevėžio apskritis	12 903	12 325	12 528	12 759	13 047	13 333	13 510
Rokiškio rajono savivaldybė	1 320	1 305	1 349	1 440	1 520	1 597	1 670
Veikiantys ūkio subjektai							
Lietuvos Respublika	99 200	104 074	104 117	105 093	107 444	108 258	113 516
Panevėžio apskritis	5 982	6 403	6 394	6 406	6 485	6 523	6 680
Rokiškio rajono savivaldybė	560	608	613	640	659	677	717

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

Įregistruotų ir veikiančių ūkio subjektų skaičius Rokiškio rajono savivaldybėje, kaip ir Lietuvoje, apskrityje kas metus didėja, tačiau veikiančių subjektų skaičius dvigubai mažesnis negu įregistruotų. 2022 m.

pradžioje buvo 717 veikiančių ūkio subjektų, o 2016 m. tik 560. 2016-2022 m. laikotarpiu veikiančių ūkio subjektų išaugo beveik 22 % (4.4.1 lentelė).

4.4.2 lentelė. Veikiančių įmonių kaita pagal darbuotojų skaičių Rokiškio rajono savivaldybėje / vnt.

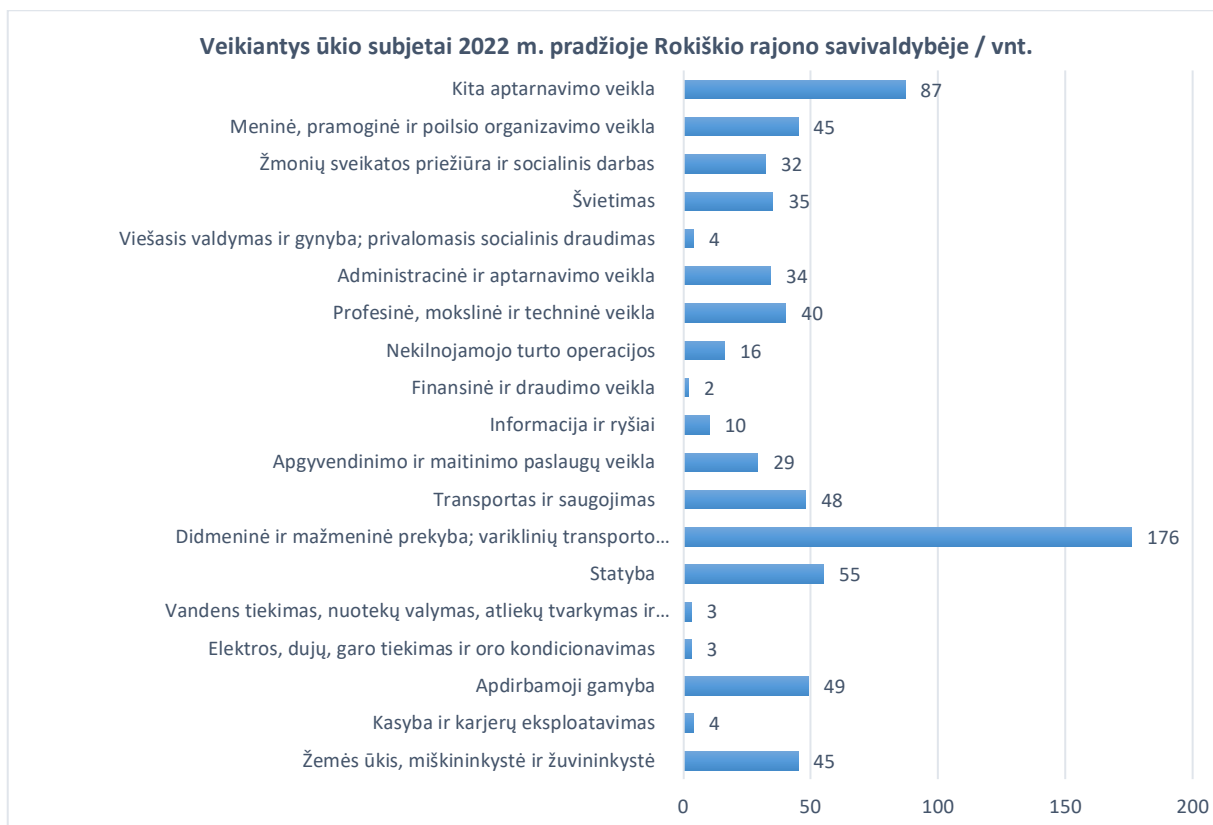
Pavadinimas	Veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje / vnt.					
	2018	2019	2020	2021	2022	2022 %
Iš viso pagal darbuotojų skaičių	448	472	486	507	542	100 %
0–4 darbuotojai	262	294	309	348	380	70,11 %
5–9 darbuotojai	101	92	92	79	85	15,68 %
10–19 darbuotojų	38	43	41	36	35	6,46 %
20–49 darbuotojai	31	26	27	26	24	4,43 %
50–99 darbuotojai	10	11	11	12	12	2,21 %
100–149 darbuotojai	3	3	3	4	4	0,75 %
150–249 darbuotojai	2	2	2	1	1	0,18 %
250–499 darbuotojai	–	–	–	–	–	-
500–999 darbuotojai	–	1	1	1	1	0,18%
1 000 ir daugiau darbuotojų	1	–	–	–	–	-

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

Statistikos departamento duomenimis, 2022 m. pradžioje Rokiškio rajono savivaldybėje veikė įvairaus dydžio įmonės pagal darbuotojų skaičių: labai mažos įmonės sudarė 85,79 % (0 ÷ 9 darbuotojai), mažos įmonės 10,89 % (10 ÷ 49 darbuotojų), vidutinės įmonės – 3,14 % (50 ÷ 249 darbuotojų). Stambios ir labai stambios įmonės, turinčios nuo 250 iki 1 000 darbuotojų ir daugiau, rajone sudaro 0,18 % (4.4.2 lentelė).

Analizuojant 2022 m. pradžioje veikiančių įmonių pagal darbuotojų skaičių grupes, daroma išvada, kad Rokiškio rajone dominuoja labai mažos ir mažos įmonės, sudarančios apie 86 % nuo visų veikiančių įmonių.

Labiausiai plėtojamoms šios veiklos rūšims: didmeninė ir mažmeninė prekyba bei variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas, kita aptarnavimo veikla, statybos įmonės ir kt. Visų šių rūšių veiklą vysto akcinės ar uždarnosios akcinės bendrovės, individualios (personalinės) įmonės. 4.4.1 paveikslas iliustruoja veikiančius ūkio subjektus Rokiškio rajone pagal ekonominės veiklos rūšis 2022 m. pradžioje.

4.4.1 pav. Veikiantys ūkio subjektai pagal ekonominės veiklos rūšis 2022 m. pradžioje Rokiškio rajono savivaldybėje / vnt.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

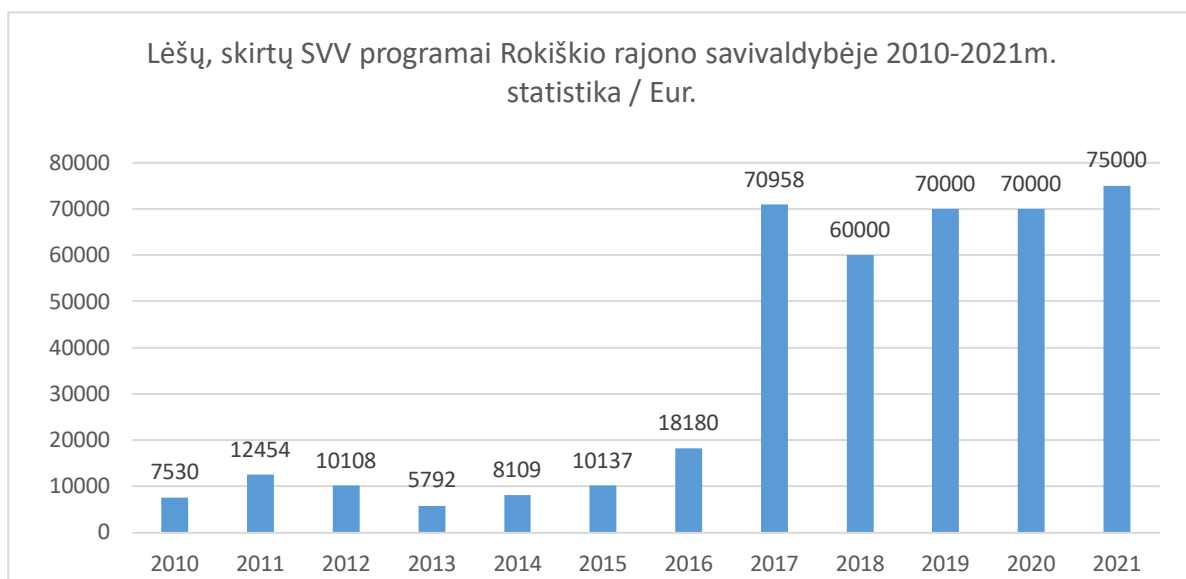
2022 m. analizė parodė, kad rajone daugiausiai veikiančių ūkio subjektų yra didmeninės ir mažmeninės prekybos (24,55 %), kitos aptarnavimo veiklos (12,13 %), statybos (7,67 %) sektoriuose, todėl planuojant rajono teritorinę raidą būtina atsižvelgti į šių sektorių plėtros tendencijas. Vis dėlto, vietinių gyventojų verslumas gana mažas. Iš oficialiai registruotų įmonių Rokiškio rajone veiklą vykdo tik 42,93 % ūkio subjektų.

Stipriausiai Rokiškio rajono savivaldybėje išvystyta maisto pramonė: pieno perdirbimo ir sūrių gamybos, duonos kepimo. Kita pagal svarbumą Rokiškio rajone yra medžio apdirbimo ir transporto pramonė, pervežimų paslaugų teikimas, automobilių remonto ir techninio aptarnavimo paslaugų teikimas, virvių pynimas. Taip pat savivaldybėje išvystytas statybos verslas, mašinų gamybos ir metalo apdirbimo pramonė.

Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorija yra miesto rytinėje dalyje (kvartalas tarp geležinkelio linijos, Respublikos g., Perkūno g., Ežerėlio skg.). Verslo, gamybos ir paslaugų objektų teritorijos koncentruojasi miesto pietinėje dalyje (kvartalas tarp Obelių pl., Panevėžio g., A. Strazdelio g. ir Jūžintų g.).

Didžiausios pramonės įmonės Rokiškio mieste: maisto – UAB „Rokiškio sūris“, UAB „Lašų duona“, UAB „Rokiškio mėsinė“, UAB „Darola“ (duonos gaminiai); medžio apdirbimo ir medienos gaminių – UAB „Ramundas GM“ (medinių padėklų gamyba), UAB „Skado medis“ (medinių pastatų gamyba); transporto ir mašinų gamybos – UAB „Ivabaltė“ (žemės ūkio technika), AB „Rokiškio mašinų gamykla“ (projektuoja ir gamina žemės ūkio techniką, bei įvairias metalo konstrukcijas), UAB „Meteka“ (žemės ūkio technika); statybos – UAB „Rokiškio apdaila“, UAB „Henvida“. Įmonių, turinčių daugiau kaip 10 darbuotojų, sąrašas pateiktas 4.4.3 lentelėje.

Rokiškio rajone verslo plėtrą skatina įsteigtas Rokiškio rajono pagalbos smulkiam ir vidutiniam verslui fondas (SVV). 2021 m. Rokiškio rajono savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo plėtros programai Rokiškio rajono savivaldybės taryba skyrė 75000 Eur, panaudota 74965,62 Eur. Tai didžiausia rajono SVV paramai skirta lėšų suma nuo programos veiklos pradžios, kuri nuo 2010 m. išaugo beveik 10 kartų (4.4.2 paveikslas).

4.4.2 pav. Lėšų, skirtų smulkiam ir vidutiniam verslui remti Rokiškio rajono savivaldybėje, statistika / Eur.

Šaltinis: Rokiškio rajono savivaldybės tinklapis <https://rokiskis.lt/verslininkui/parama-verslui/>

4.4.3 lentelė. Rokiškio mieste esančių svarbiausių gamybos įmonių, turinčių daugiau kaip 10 darbuotojų, sąrašas

Įmonės kodas	Pavadinimas	Buveinės adresas	Apraustų darbuotojų skaičius / vnt
Didmeninė, mažmeninė prekyba			
173113092	Daivida, UAB Rokiškio mėsinė	Ažuolų g. 21, LT-42135 Rokiškis	246
173211960	Vilroka, UAB	Perkūno g. 4, LT-42135 Rokiškis	16
Metalas, mediena, apdirbimas ir jos gaminiai			
300031408	Ramundas GM, UAB	Perkūno 5 a, LT-42135, Rokiškis	140
Logistikos paslaugos, autoservisai			
173106322	Rokauta, UAB	Respublikos g. 111, LT-42135 Rokiškis	76
173111650	Ivabaltė, UAB	Stoties g. 23, LT-42164 Rokiškis	89

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPAV ataskaita

Įmonės kodas	Pavadinimas	Buveinės adresas	Apdraustų darbuotojų skaičius / vnt
173053453	Rokiškio autobusų parkas, UAB	Panevėžio g. 7, LT-42163 Rokiškis	66
Transporto paslaugos			
173213979	Rokmedis, UAB	Aukštaičių g. 8-28, LT-42130 Rokiškis	13
173000664	Rokiškio komunalininkas, AB	Nepriklausomybės a. 12A, LT-42115 Rokiškis	66
173257228	Egrena, UAB Rokiškio	Respublikos g. 66, LT-42129 Rokiškis	27
305500521	JVN, MB	Rimties g. 4, Rokiškis	20
Žemės ūkis, paslaugos			
301098687	Kooperatyvas "Gerkonių elevatorius"	Pramonės g. 9A, LT-42150 Rokiškis	13
Žuvininkystė, žuvies produktai, miškininkystė			
300011245	Miško draugas, UAB	Panevėžio g. 7D-1, LT-42163 Rokiškis	33
Žemės ūkio technika			
173228333	Duguva, UAB	K. Donelaičio g. 16, LT-42163 Rokiškis	62
173108864	Rokiškio mašinų gamykla, AB	Respublikos g. 113, LT-42150 Rokiškis	143
173111650	Ivabaltė, UAB	Stoties g. 23, LT-42164 Rokiškis	89
173056944	Meteka, UAB	Jūžintų g. 5, LT-42150 Rokiškis	56
Statyba			
300029802	Henvida, UAB	Nepriklausomybės a. 19, LT-42117 Rokiškis	41
173108298	Rokiškio apdaila, UAB	Miškininkų g. 3, LT-42150 Rokiškis	35
173197165	Aldma, UAB	Pandėlio g. 46A, LT-42109 Rokiškis	43
173724767	Stogvyga, UAB	Ažuolų g. 36, LT-42135 Rokiškis	19
Gamyba			
173057512	Rokiškio sūris, AB	Pramonės g. 3, LT-42150 Rokiškis	811
173211960	Vilroka, UAB	Perkūno g. 4, LT-42135 Rokiškis	16
173112414	Darola, UAB kavinė Pagunda	Respublikos g. 45A, LT-42130 Rokiškis	70
300016580	Skado medis, UAB	Pramonės g. 11, LT-42150 Rokiškis	62
273737790	Tagris, UAB	Jūžintų g. 5C, Rokiškis	15
173727496	Lašų duona, UAB	Respublikos g. 106, LT-42146 Rokiškis	133

Šaltinis: <https://rekvizitai.vz.lt/imonės/1/>

Planuojant rajono teritorinę raidą būtina įvertinti pramonės ir verslo plėtrą, integruojant ją į Panevėžio apskrities pramoninę zoną, užtikrinant proporcingesnę pramonės objektų išdėstymą šalyje. Taip pat būtina siekti kuo tolygiau išdėstyti pramonės įmones visoje rajono savivaldybės teritorijoje, aprūpinant darbu visų gyvenamųjų vietovių gyventojus.

5. KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI

5.1. Rokiškio miesto istorinės raidos apžvalga

Rašytiniuose istorijos šaltiniuose 1499 m. paminėtas Rokiškio dvaras. Šalia dvaro galėjo būti ir gyvenvietė. Apie 1500 m. pastatyta katalikų bažnyčia. 1516 -1519 m. minimas Rokiškio miestelis. XVI a. pradžioje Rokiškis buvo nedidelio valsčiaus centras, kuris augo dėka Vilniaus - Rygos kelio. Nuo 1573 m. miestelis žymimas daugumoje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemėlapių. 1655 – 1660 M. Šiaurės karo metu Rokiškį sunaikino švedų kariuomenė. 1715 m. Rokiškis atiteko Tyzenhauzams. Jis tapo Ignoto Tyzenhauzo rezidencija. Jo iniciatyva miestelis buvo pertvarkytas: buvo suformuota erdvi stačiakampė aikštė, kurią su dvaro sodyba jungė kilometro ilgio alėja, kuri vėliau sujungė dvarą su 1868-1877 m. pastatyta bažnyčia vakaruose. Pastatyti prekybos namai, viešbutis, alaus darykla, plytų fabrikas, malūnas, liginė, mokykla, Po 1778 m. gaisro miestelis išplėstas; greta senojo, vystyto pagal stačiakampį klasicistinį planą, įkurtas naujas. 1797 įkurtas parkas, XVII a. pabaigoje pastatyti nauji dvaro rūmai. 1810 m. prie aikštės pastatytos prekybos eilės. Per 1830-1831 m. sukilimą Rokiškį užėmė sukilėliai dvare įrengė patrankų liejyklą. 1860 m. miestelyje buvo 46 sodybos, rinkosi turgus, veikė žemės ūkio mokykla, alaus bravoras, 3 degtinės varyklos ir 3 smuklės. 1862 m. dvare pastatyta plytinė, buvo 2 sinagogos. Nuo 1865 m. veikė valdinė dviklasė mokykla, 1871 m. – vaistinė, 1873-1904 m. veikė muzikos mokykla. Miestelio plėtrą paskatino 1873 m. į pietus nuo Rokiškio nutiestas Radviliškio – Daugpilio geležinkelis; prie jo įsikūrė gyvenvietė, kurią XIX a. pabaigoje prijungė prie Rokiškio. 1894 m. pastatyta cerkvė. Apie 1910 m. miestelyje buvo 30 parduotuvių, 16 smuklių, dirbo apie 30 amatininkų, 2 kalvės 1916 m. pastatyta elektrinė. 1916 m. Rokiškis tapo valsčiaus centru (buvo iki 1950 m.). 1924-1925 m. dvaras išparceliuotas, J. A. Pšezdeckiui palikta 80 ha su dvaro sodyba, miestui skirta 100 ha žemės. Rokiškis miestu laikomas nuo 1920 m.. XX a. trečiojo dešimtmečio pradžioje

mieste veikė 2 ar 3 malūnai, skerdykla, milo vėlykla, lentpjūvė, betono gaminių dirbtuvė, 3 saldinių ir 4 šaltkalvių dirbtuvės. 1928 m. įkurta žemės ūkio mašinų gamykla. Veikė 3 pradžios mokyklos, gimnazija, žydų religinė mokykla, mergaičių amatų ir ruošos mokykla, ligoninė, biblioteka, 2 knygynai, kino teatras. Nuo 1923 m. pradėtos grįsti gatvės, klojami šaligatviai. 1931 m. atidengtas Nepriklausomybės paminklas (skulpt. – Robertas Antinis vyresnysis). XX a. ketvirtajame dešimtmetyje daugiau kaip 130 parduotuvių, 15 bankų, 9 smulkūs fabrikai ir 28 dirbtuvės, pieninė, buvo 623 namai, 1933 m. atidarytas Rokiškio kraštotyros muziejus.

Tarpukariu Rokiškio centre prasidėjo intensyvi statyba, iki tol dominavusius medinius namus ėmė keisti mūriniai pastatai, išryškėjo vientisas užstatymas. Kaip rodo 1989 m. atlikti urbanistiniai tyrimai, XX a. 3-4 dešimtmečiuose aplink centrinę aikštę vyko didžiausios statybos nuo klasicistinio Rokiškio plano susiformavimo. Prie aikštės ėmė vyrėti 2-3 a. pastatai, kurie išryškino taisyklingą aikštės planą. Tačiau, buvo padaryta ir klaidų - 1928 m. rytinėje aikštės pusėje pastatytas banko pastatas pablogino vizualinį ryšį tarp kompozicijos ašies dominančių – dvaro rūmų ir bažnyčios.

Kaip paveldo objektui dėmesys buvo skirtas tik bažnyčiai. Kiti pastatai nesulaukė tinkamo įvertinimo, kai kurie buvo keičiami – prie prekybos namų prišlietas indiferentiškos architektūros priestatas, kuris suardė vertingo pastato harmoniją. Prastesnės būklės objektai buvo ne tvarkomi, o tiesiog griaujami, kaip įvairiose miesto vietose stovėjusios Kalvarijų kelio koplytėlės. Tokio požiūrio pasėkoje jos pradėjo griūti, dingo kryžiai, paveikslai ir koplytėlės buvo nugriautos.

Po Antrojo pasaulinio karo įsivyravo naujas požiūris į istorinius pastatus. Dvaro sodybos pastatai atiteko tarybiniam ūkiui ir buvo menkai prižiūrimi – dalis rūmų paversta grūdų sandėliu, jų būklė sparčiai prastėjo. Sandėliais paversti ir kiti dvaro pastatai. Tačiau, tada pradėti ir tvarkymo darbai – nutarta dvaro sodybą ir parką perduoti kultūros namams, nors kai kurie pastatai ir toliau priklausė tarybiniam ūkiui. Po to, kai 1952 m. į rūmus perkeltas muziejus, 1979 m. visi pastatai atiteko vienam savininkui – krašto muziejui, tada prasidėjo realūs tvarkymo darbai. Tačiau dalis pastatų taip ir liko netvarkomi. Paradoksali situacija susidarė dėl alaus daryklos pastato, jis tada buvo laikomas senaisiais dvaro rūmais - vadinamas „Krošinskių pilaite“, turėjo respublikinės reikšmės architektūros paminklo statusą. Pastatas priklausė Buitinio gyventojų aptarnavimo kombinatui, be jokių leidimų prakirstos naujos langų dangos, pastogėje įrengtas antras aukštas atlikti kiti darbai.

Nors ir turėdamas architektūros paminklo statusą, ilgai netvarkomas stovėjo ir nyko prekybos namų pastatas. Tvarkyti jis pradėtas tik 1989 m., tačiau tada šie darbi tada nebuvo įgyvendinti. Ilgą laiką pastatas buvo neprižiūrimas, 1967 m. nugriuvo gatvės fasado karnizas, buvo žuvusių ir sužeistų žmonių. Tik po to imtasi minimalių tvarkymo darbų, atlikti remonto darbai, tik 1989 m. pastate norėta įrengti kavinę, jis pradėtas išsamiau tvarkyti, tačiau realiai nieko nebuvo nuveikta, vietoje nugriautų medinių sandėlių iškilo mūriniai priestatai, o paties paminklinio pastato pritaikymas taip ir neįgyvendintas.

Geriausiai prižiūrimas ir tvarkomas buvo bažnyčios kompleksas.

1954 m. buvo parengtas Rokiškio miesto generalinis planas. Centrinėje dalyje didesnių statybos darbų nenumatyta, tik rytinėje aikštės dalyje pastatytas dar vienas namas, padidinęs dvaro sodybos ir bažnyčios vizualinę atskirtį. Pagal šį projektą aikštėje prisodinta medžių, kurie užgožė paminklą, pakenkė istorinei centro kompozicinei ašiai.

1961 m. buvo sudarytas naujas generalinis planas, jame miestas numatytas plėsti pietų kryptimi, prie geležinkelio numatytas pramonės rajonas, pietuose suplanuotas daugiabučių rajonas, naujas miesto centras. Istorinis centras šia kryptimi nenumatytas plėsti. Naujame centre turėjo iškilti daugiaaukštis administracinis pastatas, prekybos centras, kultūros namai, daugiabučiai gyvenamieji namai. Respublikos ir kitose gatvėse, einančiose nuo istorinės aikštės link naujojo centro, numatytas medinius namus pakeisti į mūrinius daugiabučius. Čia iškilęs aukštas administracinis pastatas paveikė miesto siluetą, sumenkino bažnyčios, kaip istorinės dominantės įtaką.

Miesto panorama su dominuojančia bažnyčia išliko tik iš šiaurės rytų ir vakarų.

1969 m. Rokiškio istorinei daliai suteiktas vietinės reikšmės urbanistikos paminklo statusas, tačiau nenustatytas statybos režimas jo teritorijoje, saugomoje miesto dalyje buvo statoma, neatsižvelgiant į istorinį užstatymą. Daugiausia nukentėjo Respublikos gatvė, joje buvo griaujami mediniai namai, naikinamas sodybinis užstatymas, statomi mūriniai daugiabučiai gyvenamieji namai ir visuomeniniai pastatai. 1971 m. šalia senosios aikštės iškilo trijų aukštų stambus, plokščiu stogu butinio gyventojų aptarnavimo kombinato pastatas, pertvarkytas XIX a. pab. aikštės kampe stovintis viešbutis, jo dalis prie Respublikos g. buvo nugriauta, jos vietoje pastatant 3 a. indiferentiškos architektūros pastatą, o dalis prie aikštės nevykusiai rekonstruota. Didžiausias daugiabučių rajonas pastatytas pietinėje miesto dalyje. Daugiabučių grupės, atskiri namai išaugo ir kitose miesto vietose. Pietrytinėje pusėje, palei geležinkelį vystytas pramonės rajonas. Tuo laikotarpiu miesto aikštėje prisodinta daug medžių, kurių dėka, turbūt pavyko išsaugoti tarp medžių pasislėpusį

Nepriklausomybės paminklą. Prie aikštės atsirado stambių indiferentiškos architektūros pastatų, tačiau, palyginus su kitais Lietuvos miestais, Rokiškio istorinėje dalyje išliko daug autentiškų istorinių pastatų.

Pirmieji urbanistiniai tyrimai istorinėje miesto dalyje buvo atlikti tik 1975 m. (darbo vadovas – A. Miškinis). Tada buvo patikslintos paminklo ribos, numatytas statybos režimas teritorijoje. Paminklu laikyti pasiūlyta teritoriją, susiformavusią nuo XVIII a. pab. – XIX a. pr., kada buvo realizuotas klasicistinis miesto centro planas. Į teritoriją pateko kai kurios senesnio laikotarpio – Kęstučio, Pandėlio, Kapų gatvės. Kaip saugoma įvardinta aikštės tūrinė erdvinė kompozicija be medžių, akmens mūro pastatai. Statant naujus pastatus numatyta prisilaikyti istorinės statybos linijos, aikštėje pastatų aukštis apribotas trimis aukštais.

Tačiau 1978 m. parengtas Rokiškio centro užstatymo projektas, kuriame nebuvo prisilaikoma tyrimų metu suformuluotų nuostatų. Masiškai imta statyti į a. daugiabučius namus. Per aikštę vyko sunkiojo transporto judėjimas.

1989 m. parengtas Rokiškio urbanistikos paminklo regeneracijos projektas (aut. archit. G. Miknevičienė). Jame nustatytos skirtingo režimo zonos, patikslintos paminklo ribos. Pirmąja – griežčiausio režimo zona išskirta dalis aplink aikštę. Joje buvo numatyta atkurti ankstesnįjį užstatymą, mažosios architektūros elementus ir aikštės erdves, kiti darbai, išskyrus remontą, restauraciją ir konservavimą draudžiami. Antrąja zona tapo dvaro sodybos teritorija, ji imta vertinti, kaip integrali urbanistikos paminklo dalis. Numatyta parengti dvaro sodybos teritorijos tvarkymo projektą, nugriauti esančius ūkinius statinius – naujadarus. Trečiąja zona tapo seniausioji miesto dalis už bažnyčios su išlikusiu mediniu užstatymu. Joje numatyta išlaikyti esamą sklypų sistemą, nedidinti tvarkomų pastatų gabaritų, naudoti medieną. Kaip atskira zona išskirta Respublikos gatvė, kurioje numatyta išsaugoti ilgesnius medinio užstatymo fragmentus. Pirmą kartą įvertinta gamtinio kraštovaizdžio įtaka istorinei miesto daliai. Gamtos teritorija tapo penktąja zona. Numatyta natūralaus Laukupio upelio slėnio atkūrimas ir atgaivinimas. Ši teritorija turėjo atskirti istorinę miesto dalį nuo naujų rajonų. Taip pat numatyta išsaugoti istorinės dominantės – bažnyčios vizualinę įtaką, pašalinti medžius aikštėje, rekonstruoti naujus pastatus, atkuriant būdingą aikštės užstatymo ritmą. Projekte numatyti trys paminklinės teritorijos ir aikštės tvarkymo variantai. Realiausias buvo antrasis, kuriame atsižvelgta ne tik į autentiškumo atkūrimą, bet ir į gyventojų poreikius, aikštę suskirstant į zonas ir prie bažnyčios išskiriant reprezentacinę zoną.

Buvo pasiūlyta į paminklų sąrašą įtraukti daugiau pastatų aplink aikštę, rekonstruoti butinio aptarnavimo kombinato, kino teatro pastatus. Šie darbai sovietmečiu nebuvo įgyvendinti.

Istorinės Rokiškio miesto dalies (tuometinis kodas U33) ribos nustatytos 1992-06-07, patvirtintos 1993-03-17, teritorijos ribų koordinatės nustatytos 2000 m. 12 mėn. Vertybės teritorijos plotas sudarė 151,59 ha.

1993 m. parengtas Rokiškio miesto istorinės dalies pagrindinis dosje. Į LR NKV registrą

1998 m., artėjant Rokiškio 500 metų jubiliejui, pradėti aikštės tvarkymo darbai. Pagal architektų Majos Ptašek ir Giedrės Miknevičienės projektą aikštėje pašalinti menkaverčiai želdiniai. Tada pastatytas dar vienas paminklas – skulptorių Leono ir Gedimino Žuklių ir architektų Nijolės Bučiūtės ir Lados Makejevaitės sukurta skulptūra „Arka“.

Rokiškio miesto bendrasis planas patvirtintas 2008-06-27.

Šiame dokumente numatyti sprendiniai vizualiai ir struktūriškai neįtakojo istorinės miesto dalies architektūrinės urbanistinės kokybės. Tačiau taip ir liko neišspręsti didžiulio „Rokiškio komunalininko“ sklypo centrinės aikštės prieigose, kitų garažų, dirbtuvių teritorijos centre, laikinų garažų masyvo Pandėlio g. likvidavimo klausimai, neregamentuotas XX a. antrosios pusės gyvenamaisiais namais užstatytų teritorijų plėtra.

Įsigaliojus Nekilnojamojo kultūros paveldo (NKP) apsaugos įstatymo 11 str. nuostatomis. Kultūros paveldo objekto teritorijos ribos nustatomos taip, kad sutaptų su sklypų, kurie yra daiktinės teisės objektai, ribomis, nuspręsta rengti Rokiškio miesto istorinės dalies nekilnojamosios kultūros paveldo apsaugos specialųjį planą.

Kultūros paveldo objekto apsaugos zona nustatyta, vadovaujantis NKP apsaugos zonų nustatymo taisyklėmis, patvirtintomis 2006 m. Zona nustatoma, surinkus duomenis apie esančius kultūros paveldo objektus, įvertinama esama situacija ir miesto plėtros tendencijas.

Rokiškio miesto istorinės dalies teritorijos ribos apėmė miesto istorinį branduolį su dominuojančiu istoriniu užstatymu arba užstatymas tęsia istorines tradicijas. Teritorijos ribos sutampa su sklypų, kurie yra daiktinės teisės objektai, ribomis. Apsaugos zonos vizualinės apsaugos pozonis nustatytas teritorijose, kurių užstatymas ryškiausiai veikia miesto istorinės dalies apžvalgą. Į pozonių įtraukti dalis XX a. II pusėje statyti kvartalai ar jų dalys išimti iš vertybės teritorijos, įtraukti tvėnkiniai prie Ažuolų alėjos, šiaurės rytų pusėje aukštumoje esantys sklypai.

2011-08-16 patvirtintas Kultūros paveldo apsaugos specialusis planas – kuriame nustatytos Rokiškio miesto istorinės dalies teritorijos ir apsaugos zonos ribos.

Išvados:

1. Rokiškis – nuo XVIII a. pabaigos klasicistinės architektūros principais formuoti miestas, kuriame pagrindinė kompozicinė ašis jungia bažnyčią ir dvaro rūmus. Pradžioje miestas vystėsi pagal radialinį planą, kurio elementai išlikę vakarinėje dalyje.

2. Saugotinas aikštės planas, taip pat Vytauto ir Respublikos gatvės su prie jų esančiu istoriniu užstatymu.

3. Ypač atkreiptinas dėmesys į akmens mūro pastatus.

4. Po Antrojo pasaulinio karo naujoji statyba labai pakeitė miesto architektūrinį veidą. Naujas centras sumažino iki tol dominavusios bažnyčios vaidmenį. Daugiaaukščiai pastatai, garažų, pramoninių pastatų masyvai sunaikino ten buvusią užstatymo struktūrą.

5. Saugotini Rokiškio miesto ir jo apylinkių gamtiniai elementai, kurie dar nepakankamai panaudojami miestiečių rekreaciniams poreikiams.

2008 m. Rokiškio miesto Bendrojo plano Nekilnojamojo kultūros paveldo dalies sprendinių charakteristika ir Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų sklaida miesto teritorijoje.

Esamos būklės dalyje išanalizuota, kaip laikotarpyje nuo Rokiškio rajono su miestu savivaldybės teritorijos Bendrojo plano patvirtinimo 2008 m. iki 2022 m. 03 mėn. buvo realizuojama pagrindinė Bendrojo plano nekilnojamojo kultūros paveldo dalies sprendinių nuostata – išsaugoti kultūros paveldą, kaip neatskiriamą ir integruotą kraštovaizdžio elementą ir perduoti jį ateities kartoms. Tai yra, kaip buvo saugomi ir tvarkomi rajono kultūros paveldo objektai – vietovės, archeologinės vietos, statinių kompleksai, pavieniai statiniai, istoriniu memorialiniu požiūriu reikšmingos vietos, memorialiniai statiniai, įvykių vietos, reprezentuojantys istorinę rajono aplinką, atspindintys istorijos etapus, formuojantys rajono įvaizdį, padedantys išsaugoti ir išryškinti rajono savitumą.

2008 m. Rokiškio rajono savivaldybės teritorijos ir jos dalies nekilnojamojo kultūros paveldo dalyje buvo detalizuotos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane numatytos kultūros paveldo teritorijų saugojimo ir naudojimo sistema bei gairės. Dalies „Kultūros paveldo teritorijų naudojimas ir apsauga“ tikslas – užtikrinti kultūros paveldo teritorijų tvarkymą bendroje teritorijos raidoje, integruojant jas į kultūrinio kraštovaizdžio teritorinę apsaugą. Kultūros paveldo teritorijų apsaugos užtikrinimui numatytas objektų tinkamas panaudojimas, kuris garantuotų nekilnojamojo kultūros paveldo išlikimą. Bendrajame plane buvo atsižvelgta į tuomet esamą įstatyminę bazę, atliktus mokslo tyrimo darbus, specialiuosius planus, realią padėtį, ir tuometines rajono vystymosi tendencijas.

Bendrojo plano kultūros paveldo dalis nustatė teritorijos nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos ir naudojimo prioritetus bei priemones, užtikrinančias kultūros paveldo objektų išsaugojimą, vadovaujantis Lietuvos nacionaline darnaus vystymosi strategija (Žin., 2003, Nr. 89-2039), kur nurodoma, kad Lietuvos kultūrinio savitumo išsaugojimas yra vienas iš Lietuvos darnaus vystymosi prioritetų.

Sprendiniai atitiko Lietuvos teritorijos bendrąjį planą, kuris įtvirtino principą, kad kultūros paveldo išsaugojimą būtina vertinti kaip svarbų veiksni, įtakojantį vietovės ekonominę plėtrą (1 str. 3 sk, Žin., 2002, Nr. 110-4852).

Nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimas traktuotas, kaip neatsiejama integrali Rokiškio miesto teritorijos plėtros dalis. Pagrindinė strateginė kryptis – plano sprendiniai atitiko integralios kultūros paveldo apsaugos sampratą – turėjo būti siekiama kultūros paveldo objektų išsaugojimo, skatinant jo naudojimą visuomenės reikmėms.

Sprendiniai buvo siejami su gamtos paveldo apsaugos reikalavimais ir atitiko aplinkos tvarkymo tikslus, nustatytus Lietuvos ratifikuotoje Europos kraštovaizdžio konvencijoje (5 ir 6 str., Žin., 2002, Nr. 104-4621):

Pastaraisiais metais didelis dėmesys buvo skiriamas kultūros paveldo vertybių apskaitos dokumentams: buvo tikslinami objektų duomenys – teritorijų ir apsaugos zonų ribos, vertingosios savybės. Prioritetas buvo teikiamas dominuojantiems ir reikšmingiausiems kultūros paveldo objektams.

Reikšmingiausi yra į Lietuvos Respublikos registrą įrašyti paveldo objektai, pasižymintys menine ar/ir kraštovaizdine verte. Tai – urbanistinės vietovės, statinių kompleksai, statiniai, paminklai žymiems žmonėms, įvykiams atminti, laidojimo, įvykių vietos, atspindinčios miesto ir valstybės kultūros ir istorijos raidą.

Teritorijų planavimui svarbūs Rokiškio kultūros paveldo objektai yra reikšmingi ne tik rajono, regiono, bet ir nacionaliniu mastu.

Rokiškio mieste dominuoja urbanistinis bei architektūros – statinių ir statinių kompleksų paveldas.

2021 m pabaigos LR Nekilnojamųjų kultūros vertybių registro duomenimis miesto teritorijoje buvo registruotos nekilnojamosios kultūros vertybės, jų tarpe: kompleksai –, į kompleksą įeinantys –, pavieniai objektai – (internetinė prieiga www.kvr.kpd.lt/#/ žiūr. 2022-03-07). Tai visų šiuo metu registre esančių objektai, tačiau ne visi jie reikšmingi teritorijų planavimui ir neužfiksuoti Bendrojo plano grafinėje dalyje ir pateikiamuose sąrašuose. Registre esantis objektų skaičius nuolat kinta.

Kultūros paveldo objektų tvarkymo ir naudojimo esama būklė 2008 – 2022 m. laikotarpyje Rokiškio miesto objektams pateikiamas 5.1 lentelėje.

5.1 lentelė. Kultūros paveldo objektų tvarkyba ir naudojimas 2008-2021 m. laikotarpyje

Eil. Nr.	Kultūros paveldo rūšys	Esamos Tvarkybos kryptys ir naudojimo prioritetai
1.	NKPO, kur vyrauja urbanistinis vertingųjų savybių pobūdis	
1.1.	Rokiškio miesto istorinė dalis	2011-08-16 patvirtintas Kultūros paveldo apsaugos specialusis planas – kuriame nustatytos Rokiškio miesto istorinės dalies teritorijos ir apsaugos zonos ribos. Šio objekto apsaugos tikslas – viešasis pažinimas ir naudojimas. Vertinimo tarybos aktu patikslinti objekto duomenys – vertingosios savybės. Objekto unikalus kodas – 17102, statusas – valstybės saugomas. Nustatytas objekto reikšmingumo lygmuo – regioninis. Vietovės teritorijos plotas 1289105.00 kv. m., vizualinės apsaugos pozonio plotas 880551.00 kv. m. Pripažintas archeologinis, architektūrinis, istorinis, kraštovaizdžio, urbanistinis vertingųjų savybių pobūdis. Nustatytos vertingosios savybės plano struktūra, keliai, gatvės ir t. t., išlikę kvartalai, perspektyvos, išsklotinės, dominantė, užstatymo bruožai, tipai, reikšmingi istoriniai faktai.
2.	NKPO, kur vyrauja architektūrinis ir/ar dailės vertingųjų savybių pobūdis	
2.1.	Statiniai ir kompleksai.	Šių objektų apsaugos tikslas – viešasis pažinimas ir naudojimas. Tikslinami objektų duomenys – vertingosios savybės, teritorijų ir apsaugos zonų ribos. Svarbiausieji Rokiškio statinių kompleksai, statiniai – Rokiškio dvaro sodyba (u. k. 1010), Rokiškio Šv. apaštalo evangelisto Mato parapiinės bažnyčios kompleksas (u. k. 1011), istoriniai pastatai Nepriklausomybės aikštėje 8 (u. k. 1009), 10 (u. k. 16051) ir kt. Vytauto, Respublikos gatvėse, Rokiškio kalvarijos pietų dalies ir kapinių statinių kompleksas (u. k. 31864), Rokiškio kalvarijos pietų dalies statinių kompleksas (u. k. 16049) ir kt.
3.	NKPO, kur vyrauja istorinis memorialinis vertingųjų savybių pobūdis	
3.1.	Įvykių, laidojimo vietos, žuvimo, atskiros kapavietės, senosios žydų kapinės, karių kapinės.	Lietuvos karių kapai (u. k. 24598), Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos karių kapinės (u. k. 21764) Lietuvos Nepriklausomybės 10-čio paminklas (u. k. 13510) ir kt.
		Šių objektų apsaugos tikslas – viešoji pagarba, viešasis pažinimas ir naudojimas. Tikslinami objektų duomenys – vertingosios savybės, teritorijų ir apsaugos zonų ribos. Kapinės tvarkomos pagal kapinių tvarkymo taisykles. Suteikta teisinė apsauga eilei kapinių (Lietuvos karių savanorių, senųjų žydų kapinių ir žudynių vietų)

2008 Bendrajame plane numatytos Kultūros paveldo objektų apsaugos prioritetai mieste:

- urbanistikos paveldas;
- statinių kompleksų, statinių paveldas;
- istorinis memorialinis paveldas.

5.2. Kultūros paveldo vertybių pritaikymas

2008 m. svarbiausi Bendrojo plano tikslai Rokiškio miesto kultūros paveldo teritorijų sprendiniuose rėmėsi pagrindinėmis kultūros paveldo apsaugos nuostatomis.

Rokiškio miesto kultūros paveldo apsauga buvo realizuojama jį pritaikant viešajam naudojimui, ir kultūriniais ir pažintiniams (vietiniams bei tarptautiniams) turizmui vystyti.

Buvo vystoma informacijos infrastruktūra. Strategiškai patogiuose vietose išdėstomos informacinės sistemos ženklai, plėtojamas informacijos apie kultūros paveldo objektus platinimas, propaguojamas būdingas Rokiškio miestui paveldas.

5.3. 2008 m Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimas 2008 – 2022 m. laikotarpyje.

Pagal 2008 m. Bendrąjį planą numatytas pagrindinis Rokiškio miesto kultūros paveldo išsaugojimo prioritetas, remiantis LR Teritorijos Bendroju planu buvo kultūros paveldo objektų integravimo į miesto ir regiono gyvenimą užtikrinimas, tinkamas naudojimas ir priežiūra.

Įgyvendinant kultūros paveldo objektų ir jų teritorijų apsaugą užtikrinančius bendrojo plano sprendinius, išskirtos būdingiausios miesto kultūros paveldo rūšys statinių ir istorinis memorialinis paveldas:

1. Statiniams ir jų kompleksams – taikoma pastatų restauracija, konservavimas, dalinis atkūrimas, pritaikant objektus jiems tinkamiausiai funkcijai.
2. Pastoviai buvo vykdoma istorinių memorialinių objektų tvarkyba, nuolatinė priežiūra.

Išvados:

1. Laikotarpyje nuo ankstesniojo Bendrojo plano patvirtinimo, Rokiškio mieste visumoje buvo realizuojama nurodyta pagrindinė Bendrojo plano nekilnojamojo kultūros paveldo dalies sprendinių nuostata – išsaugoti kultūros paveldą, kaip neatskiriama ir integruotą kraštovaizdžio elementą ir perduoti jį ateities kartoms;
2. Didžiausias dėmesys buvo kreipiamas į kultūros paveldo apsaugos kokybę – nustatinėjamos ir tikslinamos objektų vertingosios savybės, teritorijų ir apsaugos zonų ribos, atsižvelgiant į įstatymų reikalavimus;
3. Per aprašomąjį laikotarpį vykdyti reikšmingi Rokiškio miesto istorinio centro tvarkymo darbai;
4. Pastoviai vyksta Rokiškio dvaro sodybos tvarkybos ir pritaikymo darbai;
5. Tvarkomi žalieji plotai, realizuojama Bendrajame plane numatyta žaliąji jungtis palei Laukupio upelį ir tvenkinius, įgyvendinamas rekreacinės zonos prie vandens telkinių projektas;
6. Tvarkomi unikalūs Rokiškio kultūros paveldo objektai – Kalvarijos kelio koplytėlės;
7. Tvarkomi, ženklinami istorinio memorialinio paveldo objektai;
8. Tačiau prie centrinės aikštės ir istorinio centro gatvėse tebėra pastatų, kurie pažeidžia istorinę užstatymo liniją, istorines erdves;
9. Išliko didžiulis „Rokiškio komunalininko“ sklypas miesto centre, kuriame vyksta nesuderinama su istoriniu centru veikla, stovi stambūs, prastos architektūros pastatai, išliko laikinų garažų plotas prie Pandėlio gatvės, centre tebėra pastatų, pažeidžiančių istorines užstatymo linijas, nederančios prie istorinės struktūros pastatų, kol kas neįgyvendinamas Lietuvos šimtmečio (buv J. Šmuškevičiaus) aikštės tvarkymo projektas.

5.2 lentelė. Rokiškio miesto nekilnojamojo kultūros vertybių sąrašas

Eil. Nr.	Pavadinimas	Unikalus objekto kodas	Adresas	Įregistravimo registre data	Statusas	Kiti kodai
1.	Urbanistinės vietovės					
1.1.	Rokiškio miesto istorinė dalis	17102	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m.,	1993-12-07	Valstybės saugomas	U33, UV33
2.	Architektūros, dailės objektai vyrauja architektūros, dailės vertingosios savybės					
2.1.	Rokiškio dvaro sodyba	1010	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Tyzenhauzų g. 5	1992-05-06	Paminklas	G222KP, AtR134
2.2.	Rokiškio dvaro sodybos rūmai	571	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Tyzenhauzų g. 5	1992-04-22	Paminklas	653, G222K1P, 413/2063
2.3.	Rokiškio dvaro sodybos pietų oficina	24854	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Tyzenhauzų g. 5	1999-10-28	Paminklas	G222K2P

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS

SPAV ataskaita

Eil. Nr.	Pavadinimas	Unikalus objekto kodas	Adresas	Įregistravimo registre data	Statusas	Kiti kodai
2.4.	Rokiškio dvaro sodybos šiaurės oficina	10544	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Tyzenhauzų g. 5	1993-02-02	Paminklas	G222K3P, IR214
2.5.	Rokiškio dvaro sodybos virtuvė	24855	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Tyzenhauzų g. 5	1999-10-28	Paminklas	G222K4P
2.6.	Rokiškio dvaro sodybos ledainė	24856	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Tyzenhauzų g. 5	1999-10-28	Paminklas	G222K5P
2.7.	Rokiškio dvaro sodybos alaus darykla	24857	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Tyzenhauzų g. 1	1999-10-28	Paminklas	G222K6P
2.8.	Rokiškio dvaro sodybos sargo namas	24858	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Tyzenhauzų g. 5	1999-10-28	Paminklas	G222K7P
2.9.	Rokiškio dvaro sodybos vakarų kumetynas	24859	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Tyzenhauzų g. 6	1999-10-28	Paminklas	G222K8P
2.10.	Rokiškio dvaro sodybos oranžerija	24861	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Tyzenhauzų g. 5	1999-10-28	Paminklas	G222K10P
2.11.	Rokiškio dvaro sodybos šiaurės rūšys	24862	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Tyzenhauzų g. 5	1999-10-28	Paminklas	G222K11P
2.12.	Rokiškio dvaro sodybos ūkvedžio namas	24863	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Tyzenhauzų g. 5	1999-10-28	Paminklas	G222K12P
2.13.	Rokiškio dvaro sodybos svirnas	24864	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Tyzenhauzų g. 8	1999-10-28	Paminklas	G222K13P
2.14.	Rokiškio dvaro sodybos pietų rūšys	24865	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Šatrijos g. 1	1999-10-28	Valstybės saugomas	G222K14
2.15.	Rokiškio dvaro sodybos tvora su vartais	24866	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m.,	1999-10-28	Paminklas	G222K15P
2.16.	Rokiškio dvaro sodybos parkas	24867	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m.,	1999-10-28	Paminklas	G222K16P
2.17.	Šv. apaštalo evangelisto Mato parapiinės bažnyčios kompleksas	1011	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Nepriklausomybės a. 1, 1A	1992-05-06	Paminklas	G40KP, AtR135
2.18.	Šv. apaštalo evangelisto Mato parapiinės bažnyčios komplekso Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčia	22373	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Nepriklausomybės a. 1	1996-12-23	Paminklas	G40K1P
2.19.	Šv. apaštalo evangelisto Mato parapiinės bažnyčios komplekso Šv. Juozapo koplyčia	22374	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Nepriklausomybės a. 1A	1996-12-23	Paminklas	G40K2P
2.20.	Šv. apaštalo evangelisto Mato parapiinės bažnyčios komplekso šventoriaus tvora su vartais	22375	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m.,	1996-12-23	Paminklas	G40K3P
2.21.	Prekybos namų pastatas	1009	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Nepriklausomybės a. 8	1992-05-06	Valstybės saugomas	S325, AtR133

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS

SPAV ataskaita

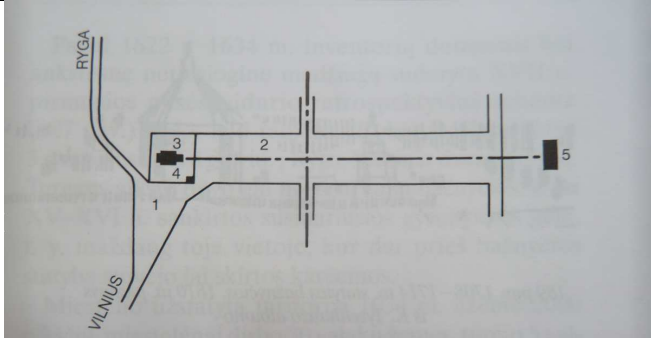
Eil. Nr.	Pavadinimas	Unikalus objekto kodas	Adresas	Įregistravimo registre data	Statusas	Kiti kodai
2.22.	Pastatas	957	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Respublikos g. 8	1992-05-05	Registrinis	1008, 413/2066
2.23.	Pastatas	16050	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Kauno g. 7	1993-05-20	Valstybės saugomas	S327, AtV1080
2.24.	Namas	16051	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Nepriklausomybės a. 10	1993-05-20	Valstybės saugomas	S328, AtV1081
2.25.	Pastatas	44626	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Nepriklausomybės a. 21	2020-11-11	Registrinis	
2.26.	Pastatas	11127	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Nepriklausomybės a. 2	1993-02-18	Valstybės saugomas	S326, IV529
2.27.	Pastatas	4833	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Vytauto g. 5	1993-01-11	Valstybės saugomas	2321, S329, 413/2068
2.28	Pastatas	2280	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Nepriklausomybės a. 25	1992-08-12	Registrinis	1238, 413/2065
2.29.	Rokiškio kalvarijos pietų dalies ir kapinių statinių kompleksas	31864	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m.,	2008-05-22	Registrinis	
2.30.	Rokiškio kalvarijos pietų dalies ir kapinių statinių komplekso kapinių tvora ir vartai	31868	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Laukupio g.	2008-05-22	Registrinis	
2.31.	Rokiškio kalvarijos pietų dalies ir kapinių statinių komplekso kalvarijos pirma koplytėlė	31866	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Laukupio g.	2008-05-22	Registrinis	
2.32.	Rokiškio kalvarijos pietų dalies ir kapinių statinių komplekso kalvarijos antra koplytėlė	31867	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Laukupio g.	2008-05-22	Registrinis	
2.33.	Rokiškio kalvarijos pietų dalies ir kapinių statinių komplekso kalvarijos pirma koplyčia	31865	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Laukupio g.	2008-05-22	Registrinis	
2.34.	Rokiškio kalvarijos pietų dalies ir kapinių statinių komplekso kalvarijos trečia koplytėlė	32391	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Sodų g. 1	2008-10-02	Registrinis	
2.35.	Rokiškio kalvarijos šiaurės dalies statinių kompleksas	16049	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m.,	1993-05-20	Registrinis	AtV1079
2.36.	Rokiškio kalvarijos šiaurės dalies statinių komplekso kalvarijos antra koplyčia	32392	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m.,	2008-10-02	Registrinis	
2.37.	Rokiškio kalvarijos šiaurės dalies statinių komplekso kalvarijos dvylikta koplytėlė	32393	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m.,	2008-10-02	Registrinis	
2.38.	Rokiškio kalvarijos šiaurės dalies statinių komplekso kalvarijos trylikta koplytėlė	32399	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m.,	2008-10-02	Registrinis	

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPAV ataskaita

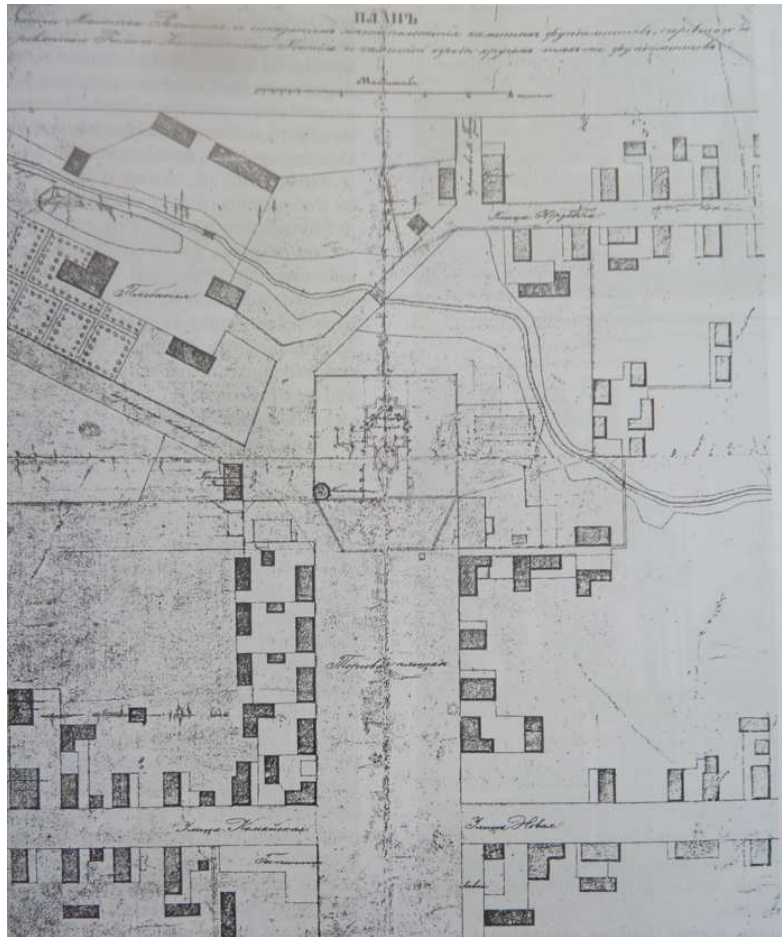
Eil. Nr.	Pavadinimas	Unikalus objekto kodas	Adresas	Įregistravimo registre data	Statusas	Kiti kodai
2.39.	Lietuvos Nepriklausomybės dešimtmečio paminklas	13510	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Nepriklausomybės a.	1999-09-14	Valstybės saugomas	D31, DV2362
2.40.	Juozo Tumo-Vaižganto paminklas	15577	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., M. Riomerio g.	1993-05-04	Registrinis	DV4649
3.	Laidojimo, įvykių vietos, vyrauja memorialinės, istorinės vertingosios savybės					
3.1.	Lietuvos karių kapai	24598	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Laukupio g.	1998-12-30	Paminklas	L938P
3.2.	Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos imperijos karių kapai, vad. Apušoto kapinėmis	21764	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Jūžintų g.	1996-06-24	Valstybės saugomas	L89
3.3.	Rokiškio sentikių senosios kapinės	2112	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., V. Lašo g.	1992-07-07	Registrinis	1058, 413/2064
3.4.	Lietuvos partizanų užkasimo vieta ir kapai	4689	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Vytauto g.	1992-12-23	Registrinis	2176, 413/2067
3.5.	Vargonininko Rudolfo Lymano kapas	16921	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Laukupio g.	1993-07-13	Registrinis	IV1165
3.6.	Antrojo pasaulinio karo Sovietų sąjungos karių palaidojimo vieta	11126	Rokiškio rajono sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Laukupio g.	1993-02-18	Registrinis	IV528

Šaltinis: Kultūros vertybių registras, 2022, www.kvr.lt

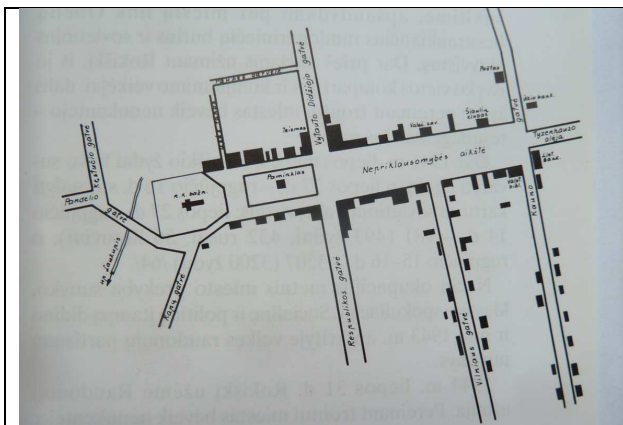
Rokiškio miesto istoriniai planai, schemas, nuotraukos (23 iliustracijos)

	
<p>5.1 pav. XVII a. pirmosios pusės – vidurio retrospektyvinė plano schema (sudarė autorius). 1 – Rokiškio dvaro sodyba. Užstatytos teritorijos ribos ir aikštės forma sąlygiškos. Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”</p>	<p>5.2 pav. Apie 1770 – 1780 m. pertvarkomo miestelio centro schema (sudarė autorius). 1 – senoji aikštė, 2 – naujoji aikštė, 3 – bažnyčia, 4 – varpinė, 5 – dvaro rūmai. Pastatų gabaritai sąlygiški. Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”</p>

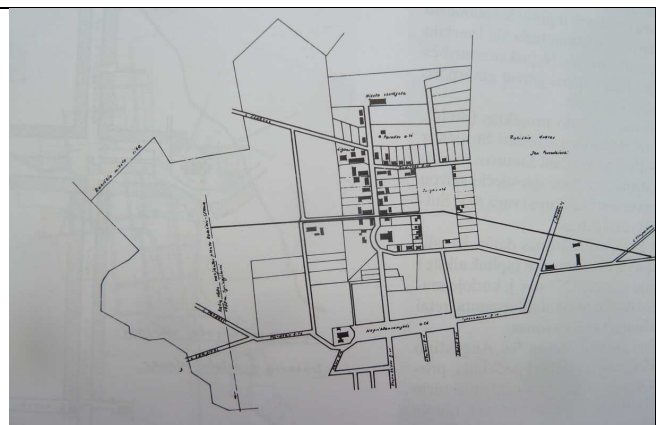

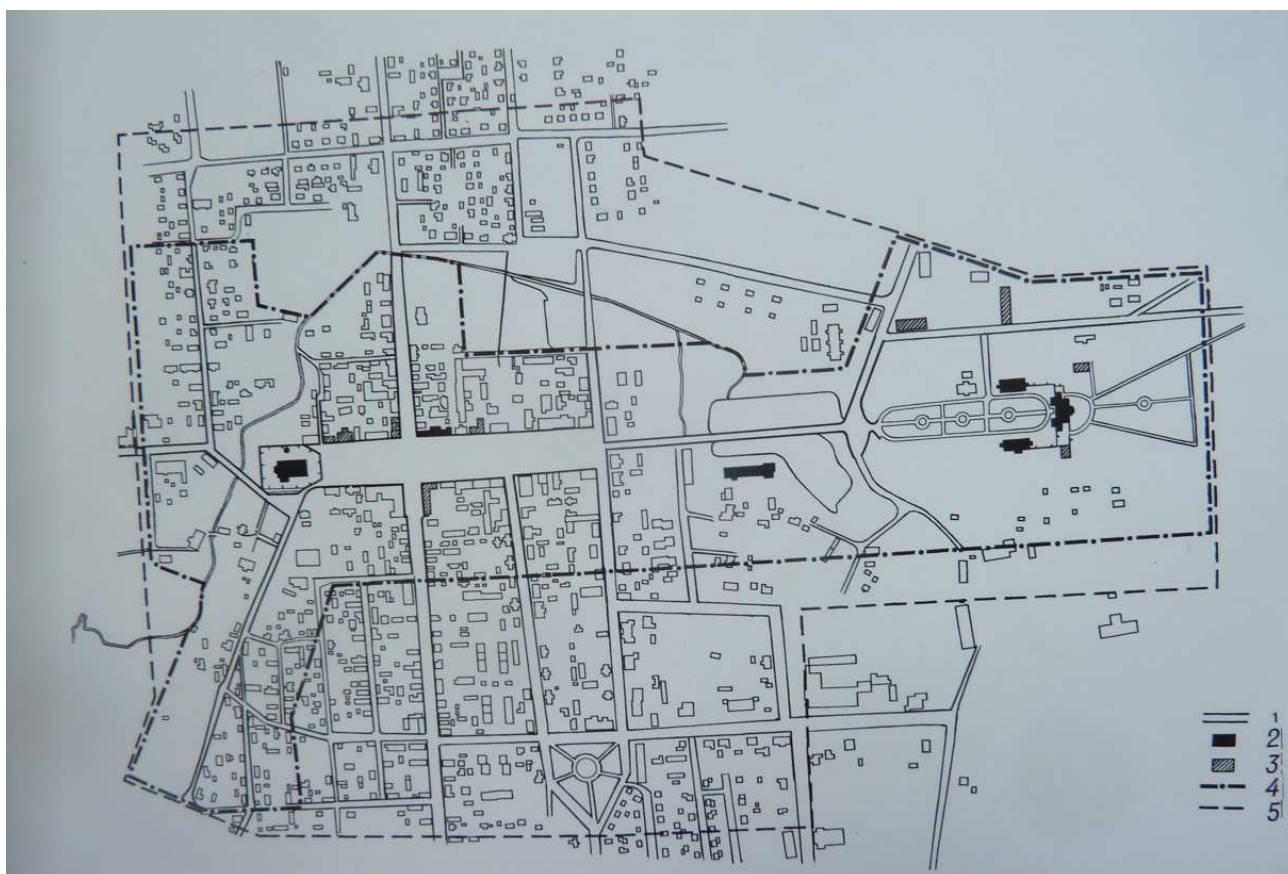
5.3 pav. 1866 m. miestelio centro vakarų dalies tikrosios būklės planas.
Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

5.4 pav. 1938 m. centro plano ir užstatymo tikrosios būklės plano schema.
Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

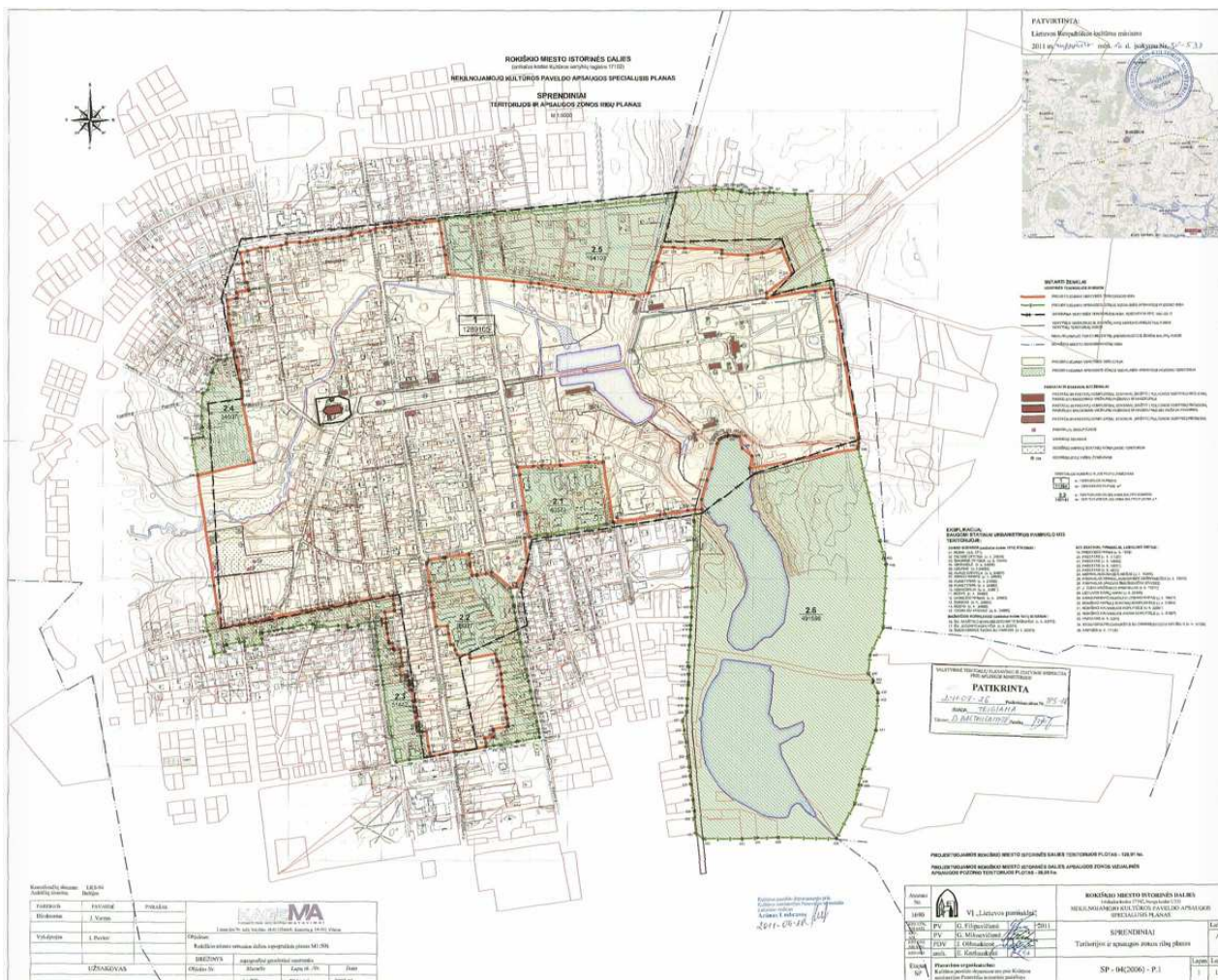
5.5 pav. 1940 m. miesto šiaurės rytų dalies projektas.
Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

5.6 pav. 1969 m. urbanistikos paminklo schema.

Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos "Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai"

5.9 pav. Rokiškio m. istorinės dalies nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas, VI “Lietuvos paminklai” 2011 m.

Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

5.10 pav. Bendras aikštės vaizdas (apie 1900 m., nuotrauka iš autoriaus rinkinio). Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

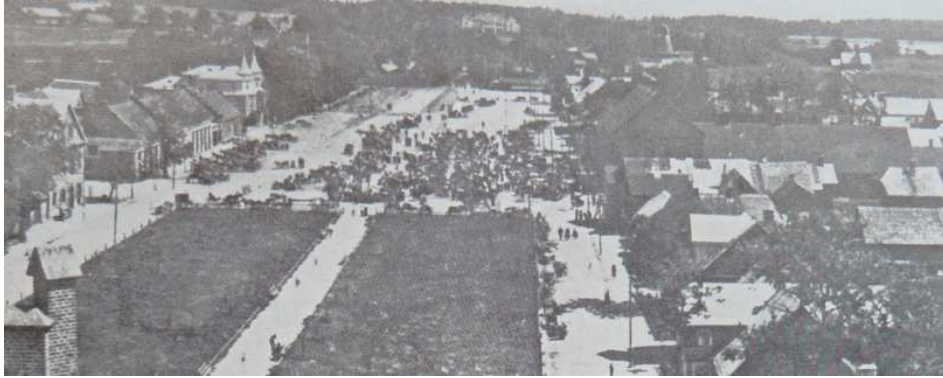
5.11 pav. Miestelio vaizdas iš lėktuvo
(1915 m. rugpjūčio mėn., nuotrauka iš dvarininkės Pšezdzeckienės albumo. Parūpino kun. G. Blynas).
Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

5.12 pav. Naujosios gatvės vaizdas su cerkve iš aikštės
(1915 m., atvirukas iš autoriaus rinkinio).
Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

5.13 pav. Aikštės vakarų dalies vaizdas su naujuoju bažnyčios kompleksu
(XX a. pradžios nuotrauka iš autoriaus rinkinio).
Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

5.14 pav. Bendras aikštės vaizdas nuo bažnyčios bokšto (1928 m. nuotrauka iš bažnyčios bokšto).
Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

5.15 pav. Respublikos g. – Vytauto g. – Viešosios aikštės sankirta.
Vaizdas į pietus apie 1926 m. (Ch. Šneidermano nuotrauka iš autoriaus rinkinio).
Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

5.16 pav. Aikštės bendras vaizdas iš bažnyčios bokšto. Pastato rytų gale dar nėra
(1926 m. nuotrauka iš autoriaus rinkinio).
Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

5.17 pav. Aikštės bendras vaizdas iš bažnyčios bokšto. Pastatas rytų gale dar netinkuotas (1928 m. nuotrauka iš autoriaus rinkinio).

Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

5.18 pav. Aikštės bendras vaizdas turgaus dieną iš bažnyčios bokšto. Pastatas rytų gale jau nutinkuotas (1929 m. nuotrauka iš autoriaus rinkinio).

Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

5.19 pav. Respublikos g.–Vytauto g.–Viešosios aikštės sankirta. Vaizdas į šiaurę (1930 m. nuotrauka iš autoriaus rinkinio šventės dieną).
Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

5.20 pav. Miestelio panorama iš vakarų pusės
(1956 m. autoriaus nuotrauka).

Šaltinis: kopijos iš A. Miškinio monografijos “Vidurio Lietuvos miestai ir miesteliai”

5.21 pav. Bendras aikštės vaizdas nuo bažnyčios bokšto, 1971 m.

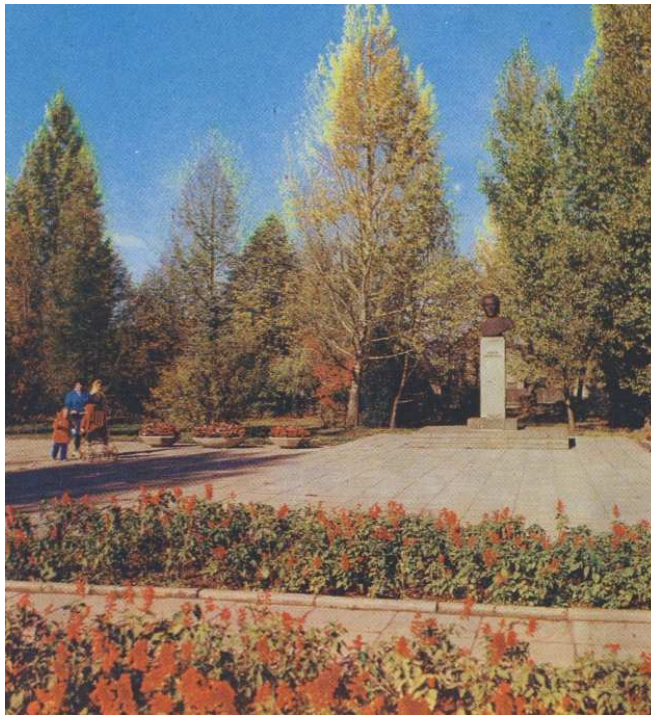
Šaltinis: iš interneto išteklių, Rokiškio atvirukai.

5.22 pav. Tarybų aikštė. Bendras aikštės vaizdas į bažnyčios pusę, 1977 m.

Šaltinis: iš interneto išteklių, Rokiškio atvirukai.

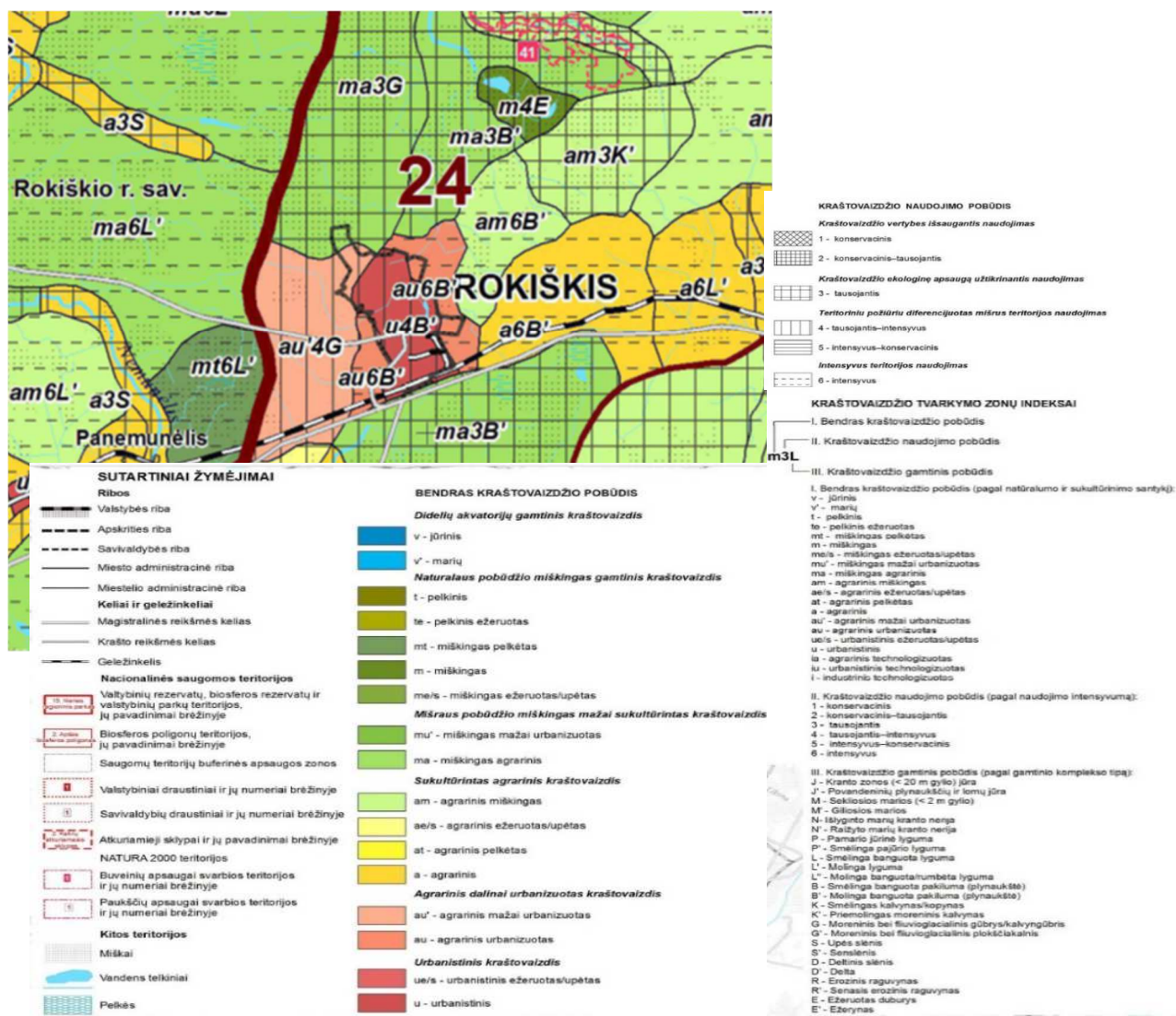
5.23 pav. J. Smuškevičiaus biustas aikštėje (Rokiškis 1977 m.)
Šaltinis: iš interneto išteklių, Rokiškio atvirukai.

6. GAMTINĖ APLINKA

6.1. Kraštovaizdis

Rokiškio miesto kraštovaizdis gali būti vertinamas analizuojant fizinę bei vizualinę struktūrą. Fizinio požiūriu, kaip svarbiausi vertintini elementai, paminėtini reljefas, želdiniai, hidrografinis tinklas, užstatytos teritorijos, klimatas ir kt. Vizualiniu kraštovaizdžio vertinimo požiūriu išskirtinos bendros kraštovaizdžio erdvinės struktūros, jo estetiškas patrauklumas.

Pagal Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703, Rokiškio miestas patenka į Baltijos aukštumų ruožą – Aukštaičių aukštumos sritį, Sėlių mažai miškingą agrarinės pakilumos rajoną (plynaukštę) (6.1.1 paveikslas).

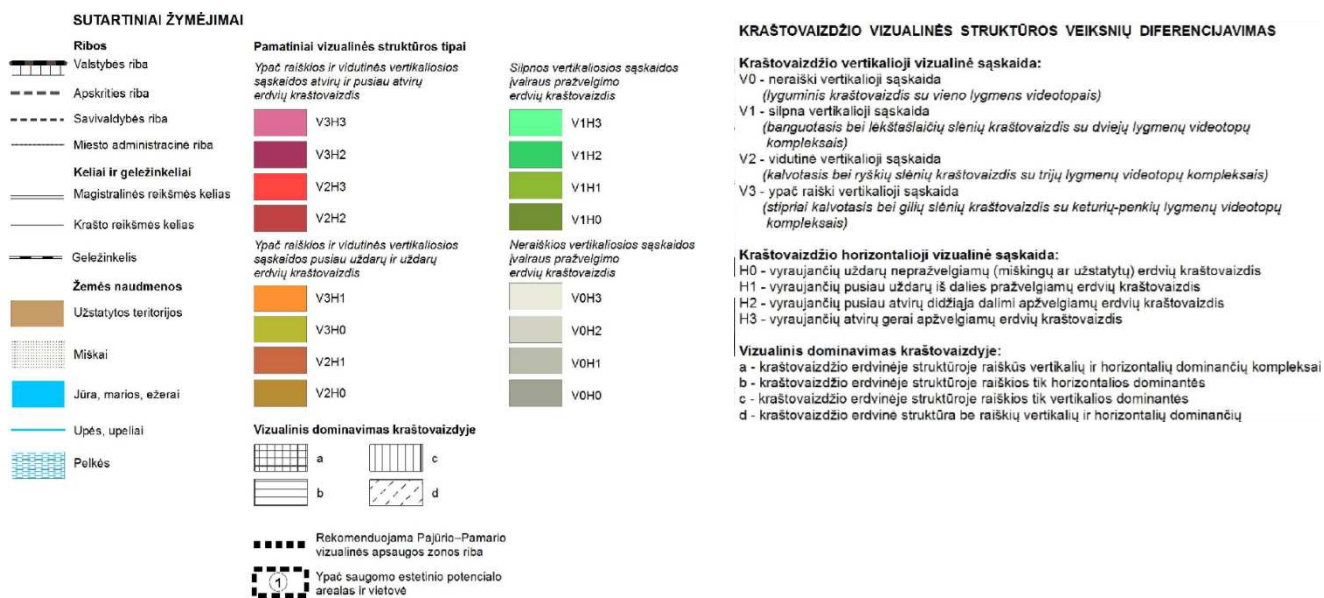
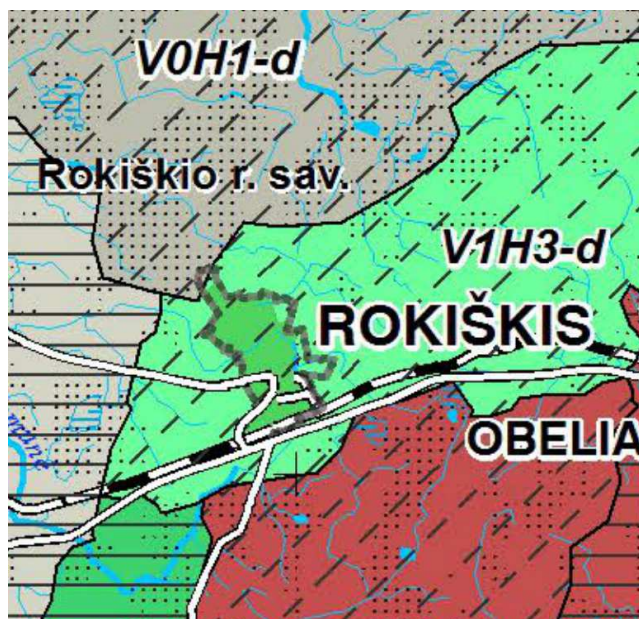

6.1.1 pav. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos Rokiškio miesto teritorijoje (ištrauka iš Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano brėžinio „Kraštovaizdžio tvarkymo zonos“, TAR, 2015-10-16, Nr. 15516)

Rokiškio miesto bendras kraštovaizdžio pobūdis – urbanistinis. Miesto kraštovaizdžio gamtinį pobūdį sudaro molinga banguota pakiluma (plynaukštė), tausojančio-intensyvaus naudojimo.

Estetinis kraštovaizdžio vertinimas kraštovaizdžio sandaros aspektu

Vertinant Rokiškio miesto kraštovaizdį, taip pat svarbu išskirti kraštovaizdžio vizualinės sąskaidos savitumus. Pagal Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo planą Rokiškio miestas, esantis Laukupės upės ir jos tvenkinių aplinkoje, patenka į silpnos vertikaliosios sąskaidos įvairaus pražvelgiamumo erdvių kraštovaizdžio teritorijas su indeksu V1H3-b (6.1.2 paveikslas).

6.1.2 pav. Kraštovaizdžio vizualinis estetiškas potencialas Rokiškio miesto savivaldybės teritorijoje (ištrauka iš Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano brėžinio „Kraštovaizdžio vizualinis estetiškas potencialas“, TAR, 2015-10-16, Nr. 15516)

6.2. Svarbiausi Rokiškio miesto erdvinės struktūros savitumo elementai

Svarbiausi Rokiškio miesto erdvinės struktūros savitumo elementai pradėti kurti dar XVIII a., kai miestelį pradėjo valdyti grafų Tyzenhauzų giminė. To paties amžiaus pabaigoje Ignatas Tyzenhauzas pertvarkė miestelį – suformavęs erdvę stačiakampę aikštę, kuri šiandien vadinama Nepriklausomybės aikšte – pati ilgiausia Lietuvoje centrinė miesto aikštė, nuo kurios iki dvaro veda 1 km gatvė. 1931 m. aikštės ašyje atidengtas Nepriklausomybės paminklas (skulptorius R. Antinis vyresnysis). Viename aikštės gale stovi Rokiškio Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčia, pastatyta 1877 m., kitame gale kompoziciją uždaro Rokiškio dvaro ansamblis, pastatytas 1801 m. Dvaro sodyba yra vienas iš vertingiausių klasicizmo-istorizmo laikotarpio sodybinių ansamblių Lietuvoje. Šiandien dvare veikia Rokiškio krašto muziejus.

Rokiškio miesto centras stačiakampio plano, o senoji dalis – spindulinio plano (Pandėlio g., Laukupio g., Tyzenhauzų g.). Į aikštę sueina 3 pagrindinės gatvės (Vytauto g., Respublikos g., Kauno g.), kurios su šalutinėmis sudaro daugiausia stačiakampius kvartalus.

1969 m. Rokiškio miestas paskelbtas urbanistikos paminklu, jo senoji dalis turi ypatingą istorinę ir kultūrinę reikšmę.

Rokiškyje yra trijų konfesijų sakraliniai pastatai – Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčia, Šv. Aleksandro Neviškio cerkvė, Šv. Mikalojaus sentikių cerkvė.

Vienas miesto savitumų yra tai, kad Rokiškis yra Lietuvos pasienio miestas, jungiantis per geležinkelio liniją Lietuvą su Latvija. Lemiamą reikšmę Rokiškio miesto vystymuisi turėjo 1873 m. nutiestas Radviliškio–Daugpilio geležinkelis, tuomet ir prasidėjo intensyvus Rokiškio krašto ekonominis augimas. 1927 m. Rokiškyje buvo pastatyta nauja mūrinė stotis pagal kauniečio inžinieriaus E. A. Fryko projektą. Moderni stotis tuomet buvo viena brangiausių geležinkelio stočių Lietuvoje ir šiandien žavi miesto lankytojus.

6.3. Gamtinis karkasas

Gamtinis karkasas yra vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, apimantis visas gamtinio pobūdžio saugomas teritorijas ir kitas ekologiškai svarbias teritorijas, garantuojančias bendrąjį kraštovaizdžio stabilumą ir jungiantis jas į bendrą kraštovarkinę ekologinio kompensavimo zonų sistemą. Gamtinio karkaso paskirtis yra ne tik sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo sistemą, užtikrinti ryšius tarp gamtinių saugomų teritorijų, bet ir saugoti natūralų kraštovaizdį, biologinę įvairovę, gamtinius rekreacinius išteklius, sudaryti sąlygas miškų atkūrimui, optimizuoti agrarinio kraštovaizdžio struktūrą geoekologiniu požiūriu, reguliuoti agrarinės veiklos ir kraštovaizdžio intensyvaus sukultūrinimo (užstatymo gyvenamaisiais bei pramonės rajonais) plėtrą. Gamtinį karkasą sudaro geoekologinės takoskyros, geosistemų vidinio stabilizavimo arealai ir ašys bei migraciniai koridoriai. Pagal svarbą išskiriamos europinės, nacionalinės, regioninės ir vietinės reikšmės gamtinio karkaso dalys.

Gamtinio karkaso lokalizavimas buvo atliktas 1993 metais Vilniaus universiteto Kraštovarkos grupės, vadovaujant prof. habil. dr. P. Kavaliauskui, masteliu 1: 50 000. Gamtinio karkaso schemas buvo parengtos visiems tuo metu buvusiems 44 Lietuvos rajonams. Gamtinio karkaso teritorijos yra fiksuotos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (patvirtintas 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789). Gamtinis karkasas yra pažymėtas ir anksčiau parengtame Rokiškio miesto teritorijos bendrajame plane (UAB „Urbanistika“, 2008).

Gamtinio karkaso teritorinę sudėtį Rokiškio mieste formuoja gamtinio karkaso struktūrinės dalys: migraciniai koridoriai ir vidinio stabilizavimo arealai.

Migraciniams koridoriams priskiriami slėnių ir dubaklonių ruožai:

- rajoninės svarbos Laukupės migracinio koridoriaus ruožas visoje miesto teritorijoje;
- lokalinės svarbos bevardžio dešiniojo Laukupės intako, pratekančio šiaurės vakarinėje miesto dalyje, migracinio koridoriaus ruožas;
- lokalinės svarbos dubaklonio, jungiančio Laukupės migracinį koridorių su Šiaurės Lietuvos geoekologine takoskyra migracinio koridoriaus ruožas pietrytinėje miesto dalyje.

Vidinio stabilizavimo arealams priskiriamos teritorijos:

- rajoninės svarbos Apūniškio vidinio stabilizavimo arealo dalis šiaurės vakariniame Rokiškio miesto pakraštyje (į miesto ribas patenka tik nedidelė jo dalis - Berezinkos miškas);
- lokalinės svarbos Juodalungės vidinio stabilizavimo arealas rytiniame Rokiškio miesto pakraštyje (į miesto ribas patenka tik nedidelė šio vidinio stabilizavimo arealo dalis, jis tęsiasi toliau už miesto ribų šiaurės rytų kryptimi);
- lokalinės svarbos Apušoto, Parokiškės ir Kraštų miškų vidinio stabilizavimo arealai.

Rokiškio miesto teritorijoje gamtinio karkaso funkcinės zonos yra įvairaus geoekologinio potencialo. Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymui, naudojimui ir apsaugai turi būti išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis patikimo geoekologinio potencialo zonose (M1, S1), palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas riboto geoekologinio potencialo zonose (M2, S2) bei grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai silpno geoekologinio potencialo zonose (M3, S3). Gamtinio karkaso teritorijų ekologiniam optimizavimui būtina didinti želdinių - miškų, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų ploto dalį gamtinio karkaso teritorijose, o ypač Laukupės migraciniame koridoriuje, nes Rokiškio mieste tai yra labiausiai nukentėjusi gamtinio karkaso sistemos dalis.

Remiantis Gamtinio karkaso nuostatais, saugomose gamtinio karkaso teritorijose draudžiama keisti pagrindinę tikslinę konservacinę ir miškų ūkio žemės naudojimo paskirtį, išskyrus atvejus, kai tai daroma visuomenės poreikiams užtikrinti arba siekiant išsaugoti gamtos ir kultūros paveldo kompleksus bei objektus.

6.4. Saugomos teritorijos

Rokiškio mieste saugomų teritorijų ir gamtos objektų nėra.

6.5. Rokiškio miesto želdynai

Rokiškio mieste žaliųjų plotų sistemą sudaro: miškai – miško parkai, miesto miškai ir atskirieji želdynai – aikštės, parkai, skverai, žaliosios jungtys, apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai.

Miško parkai, miesto miškai pagal paskirtį priklauso miškų ūkio paskirties žemei. Parkai, skverai, žaliosios jungtys, apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai pagal paskirtį priklauso kitos paskirties žemei. Pagal panaudojimo intensyvumą želdynai išskiriami į intensyvaus naudojimo ir ekstensyvaus naudojimo tipus: *intensyvaus naudojimo želdynai* – miško parkai, parkai, žaliosios jungtys, aikštės, rekreacinės teritorijos, visuomeninės paskirties teritorijos;

ekstensyvaus naudojimo želdynai - apsauginiai ir ekologinės paskirties želdynai, kapinės, kitos želdinių ir mišku apaugę teritorijos.

Be šių išskiriamų intensyvaus ir ekstensyvaus naudojimo želdynų teritorijų, svarbią reikšmę želdynų sistemai taip pat turi priklausomieji želdynai visuomeninių objektų, daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalų aplinkoje bei želdiniai gatvių, kelių erdvėje.

Rokiškio mieste žalieji plotai sudaro 401,1 ha. Miškai šiame bendrame plote sudaro 47,8 %, o atskirieji želdynai 52,2 %. Rokiškio miesto miškų ir atskirųjų želdynų pasiskirstymas pateiktas 6.5.1 lentelėje.

6.5.1 lentelė. Rokiškio miesto miškų ir atskirųjų želdynų pasiskirstymas

Kategorija	Teritorijos pavadinimas	Plotas (ha)	Procentai (nuo bendro žaliųjų plotų ploto)
Miškai (miškų ūkio paskirties žemė)		192,0	47,8 %
<i>Miško parkai (5 vnt.)</i>	Berezinkos	110,0	27,4 %
	Vytauto g.		
	Apušoto		
	Juodalungės		
	Parokiškės		
<i>Miesto miškai (*)</i>	Miesto miškai	82,0	20,4 %
Atskirieji želdynai (kitos paskirties žemė, bendro naudojimo teritorijos)		209,1	52,2 %
<i>Aikštės (2 vnt.)</i>	Nepriklausomybės	1,5	0,4 %
	J. Smuškevičiaus		
<i>Parkai (8 vnt.)</i>	Rokiškio dvaro sodybos	78,9	19,7 %
	Rokiškio miesto tvenkinių		
	Tremtinių		
	Skulptūrų		
	Ligoninės		
	Velniakalnio		
	Žydų senųjų kapinių		
	Laukupės slėnio		
<i>Skverai (8 vnt.)</i>	Skverai	7,5	1,9 %
<i>Žaliosios jungtys (*)</i>	Žaliosios jungtys	62,1	15,5 %
<i>Apsauginiai želdynai (*)</i>	Apsauginiai želdynai	59,1	14,7 %
Viso:		401,1	100 %

Pastaba: * - susideda iš kelių ir daugiau plotų ar atkarpų, todėl bendras kiekis nekonkretizuojamas

Rokiškio mieste miškams priklauso 5 miško parkai - Berezinkos, Vytauto g., Apušoto, Juodalungės, Parokiškės, kurie užima 110 ha plotą (27,4 % nuo bendro žaliųjų plotų ploto) ir miesto miškai užimantys 82 ha plotą (20,4 % nuo bendro žaliųjų plotų ploto). Miesto miškų pagrindinė funkcija - sudaryti gyventojams palankias sąlygas rekreacijai, masiniams renginiams gamtoje, gryninti miesto orą, sukuriant minimalią rekreacinę infrastruktūrą. Miesto miško parkuose gyventojų poilsiui gamtoje sudaromos platesnės galimybės, sukuriamas įvairesnis rekreacinės infrastruktūros tinklas: įrengiant aikšteles poilsiui, vaikščiavimo ir dviračių takus ir kt.

Atskiriesiems miesto želdynams priklauso 2 aikštės – Nepriklausomybės ir J. Smuškevičiaus, 8 parkai - Rokiškio dvaro sodybos, Rokiškio miesto tvenkinių, Tremtinių, Skulptūrų, Ligoninės, Velniakalnio, Žydų senųjų kapinių, Laukupės slėnio, 8 skverai, žaliosios jungtys ir apsauginiai želdynai. Bendras šių atskirųjų želdynų plotas sudaro 209,1 ha arba 52,2 % nuo bendro žaliųjų plotų ploto.

Vertinant bendrą Rokiškio miesto želdynų situaciją, reikalinga pastebėti, kad želdynų teritorijų esamose užstatytose teritorijose – gyvenamuosiuose rajonuose trūksta. Teritorijose, kurios sudaro miesto gamtinį karkasą, turėtų būti gausinami želdynai, didinant šios aplinkos ekologinį arba rekreacinį pilnavertiškumą. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų formavimui vandens telkinių aplinkoje bei intensyvaus eismo gatvių, urbanizuotų teritorijų aplinkoje.

7. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA

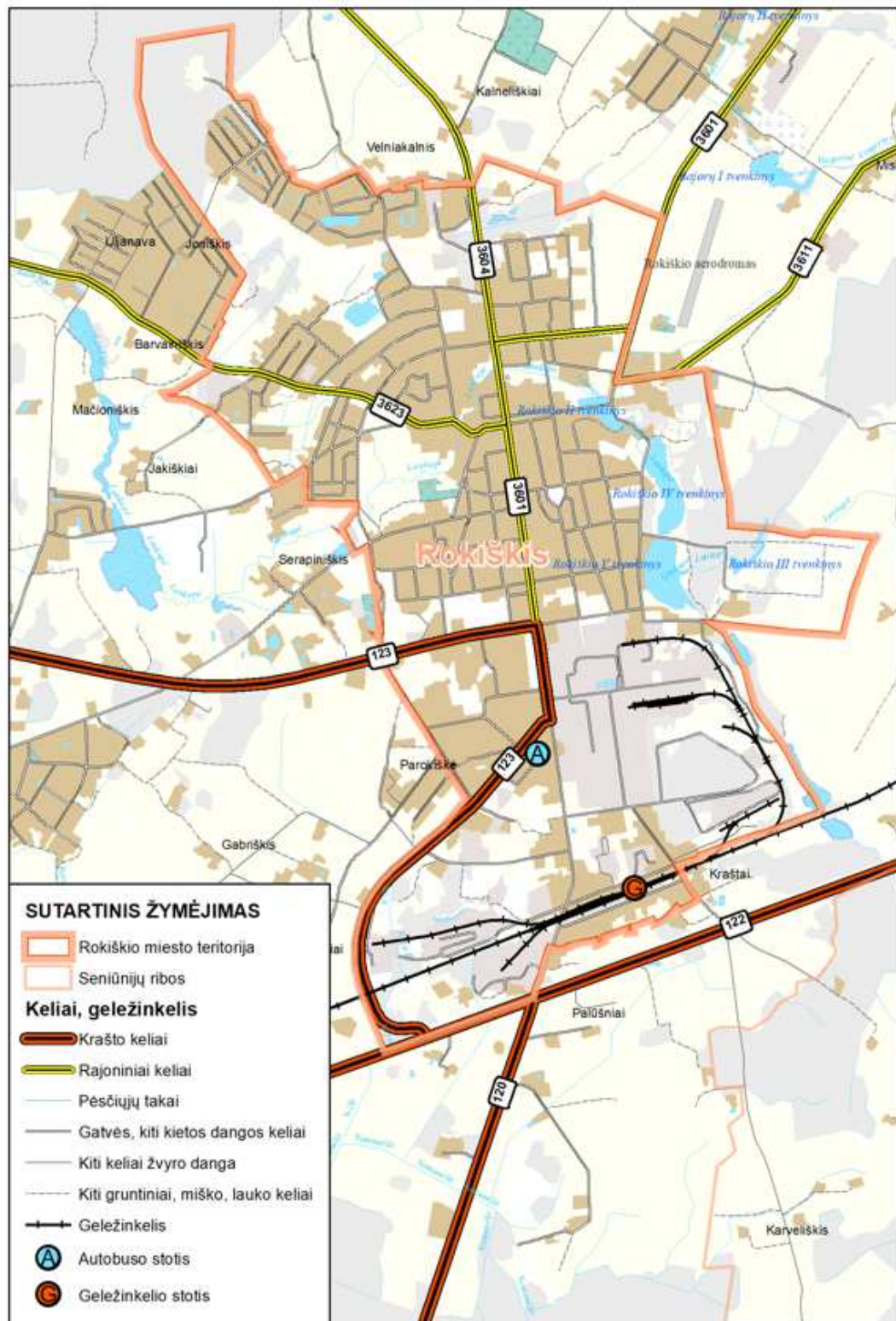
7.1. Automobilių kelių tinklas

Keliai.

Savivaldybės teritorijos atžvilgiu Rokiškio miestas yra išsidėstęs centrinėje jos dalyje. Stačiakampio plano miestas pradėjo formuotis dar 18 a. pabaigoje, kuriam pradžią davė perplanuota Nepriklausomybės aikštė. Nuo miesto centrinės dalies, lyg spinduliai, į visas rajono puses atsišakoja pagrindiniai savivaldybės keliai, sudarantys krašto ir rajoninių kelių tinklą.

Rokiškio miesto susisiekimo sistemą sudaro gatvių tinklas, kurio pagrindinės arterijos yra Panevėžio, Respublikos, Taikos, Obelių plento gatvės sutampančios su krašto keliais 122 ir 123. Kauno, Vytauto, Bajorų, Pandėlio, Juodupės ir Dvaro gatvės taip pat yra svarbūs miesto susisiekimo sistemos elementai, jungiantys Rokiškio miestą su rajoniniais keliais 3601, 3604, 3611 ir 3623.

Svarbiausia miesto ašis yra Respublikos ir Vytauto gatvės (rajoninis kelias 3604, Rokiškis–Maineivos–Naujasodė), nutiestos šiaurės-pietų kryptimis. Šią pagrindinę ašį statmenai kerta Taikos (123 krašto kelias, Rokiškis–Pandėlis–Biržai) ir Perkūno gatvės, vedančios vakarų-rytų kryptimis, kurios dalina miestą į šiaurinę (gyvenamąją) ir pietinę (pramoninę) dalis. Miesto pietiniu pakraščiu praeina svarbus krašto kelias 122 (Daugpilis–Kupiškis–Panevėžys), nuo kurio į pietus atsišakoja krašto kelias 120 (Radiškis–Anykščiai–Rokiškis). Miesto gatvių tinklą sudaro valstybinės reikšmės keliai (krašto ir rajoniniai) bei miesto gatvės (7.1.1 paveikslas). Valstybinės reikšmės keliai priklauso Lietuvos automobilių kelių direkcijai (LAKD) prie Susisiekimo ministerijos ir yra tvarkomi pagal Susisiekimo ministerijos patvirtintą kelių tvarkymo programą. Vietiniai keliai priklauso Rokiškio rajono savivaldybei ir yra tvarkomi savivaldybės biudžeto lėšomis.

7.1.1 pav. Kelių ir gatvių tinklas Rokiškio mieste

Šaltinis: Lietuvos nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, geoportalo duomenų bazė, 2022 m.

Pagal 2022 m. NŽT georeferencinius duomenis (šaltinis: Lietuvos nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, geoportalo duomenų bazė), bendras gatvių ilgis Rokiškio mieste yra 82,91 km. Mieste valstybinės reikšmės keliai sudaro 11,62 km ilgi, iš kurių: krašto keliai – 5 km; rajoniniai keliai – 6,62 km. Šie keliai visi asfaltuoti. Vietinės reikšmės keliai mieste sudaro 71,29 km, iš jų: 40,41 km asfaltuoti; 13,18 km žvyro dangos; 0,08 km dengti skalda (7.1.1 lentelė).

7.1.1 lentelė. Rokiškio miesto valstybinės reikšmės keliai ir miesto gatvės

Keliai, gatvės	Kelio Nr.	Kelio danga	Ilgis, m	Ilgis iš viso, m
Krašto keliai	122	Asfaltas	940,51	4 996,82
	123	Asfaltas	4 056,31	
Rajoniniai keliai	3601	Asfaltas	3 161,94	6 621,88
	3604	Asfaltas	933,80	
	3611	Asfaltas	686,36	
	3623	Asfaltas	1 839,79	
Vietinės reikšmės keliai (miesto gatvės)		Asfaltas	40 410,36	71 288,60
		Žvyras	13 177,83	
		Skalda	80,96	
		Kita	17 619,45	
			Iš viso	82 907,30

Šaltinis: Lietuvos nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, geoportalo duomenų bazė, 2022 m.

Automobilių transporto aptarnavimui Rokiškio mieste yra įrengta 11 degalinių, tai sudaro 85 % nuo visų rajone esančių degalinių. Degalinių sąrašas pateiktas 7.1.2 lentelėje.

7.1.2 lentelė. Degalinės Rokiškio mieste

Eil. Nr.	Pavadinimas	Adresas	Telefonas
1	Reksvalis, UAB	Panevėžio g. 7C, LT-42163 Rokiškis	(8 458) 71040
2	UAB "Ingura"	Laisvės g. 14, Rokiškis	(8 620) 57645
3	Ronfa, UAB	K. Donelaičio g. 17, Rokiškis	-
4	Viada, degalinė	Panevėžio g. 9, 42001 Rokiškis	(8 700) 55010
5	Circle k Rokiškis, degalinė	Respublikos g. 111A, 42135 Rokiškis	(8 458) 52354
6	Topgas, Rokiškio padalinys, UAB	Parko g. 24, 42126 Rokiškis	(8 650) 92855
7	Lukoil, degalinė	Respublikos g. 113B, 42150 Rokiškis	(8 700) 55010
8	Viada, degalinė	Žemaitės g. 2C, 42164 Rokiškis	(8 700) 55010
9	Suskystintos dujos, Rokiškio dujų ūkis ir suskystintų dujų degalinė, AB	P. Cvirkos g. 7, 42163 Rokiškis	(8 458) 71294
10	Rokiškio sūris, degalinė, AB	Pramonės g. 3, 42150 Rokiškis	(8 458) 55387
11	Aluotinfra, degalinė, UAB	Žemaitės g. 2, 42164 Rokiškis	(8 5) 2754081

Šaltinis: rekvizitai.vz.lt/; www.info.lt/

7.2. Automobilių eismo intensyvumas, avaringumas

Intensyvumas.

Remiantis 2021 m. Lietuvos automobilių kelių direkcijos duomenimis, intensyviausias eismas Rokiškio rajono savivaldybėje ties Rokiškio miestu vyksta rajoniniuose keliuose. 2016–2020 metų duomenimis yra pastebimas nežymus kelių 3601, 3623 bendro eismo intensyvumo ir sunkiasvorio transporto eismo intensyvumo mažėjimas rajone.

Išorės kelių tinkle intensyviausias eismo intensyvumas 2020 m. vyko rajoniniuose keliuose – 3623 ir 3601. Čia bendras eismo intensyvumas ties Rokiškio miestu siekė: kelyje 3623 – 2325 aut./parą ir kelyje 3601 – 3124 aut./parą. Taip pat ir krovinių transporto eismas intensyviausiai vyko rajoniniame kelyje 3601, kuris siekė 355 aut./parą.

Šiek tiek mažesnis eismo intensyvumas vyko krašto keliuose. Šiuose keliuose daugiausiai vyksta išorinis eismas, krašto keliai 122 ir 120 praeina šalia miesto. Pro miestą praeina tik krašto kelias 123. Eismo intensyvumas krašto keliuose penkių metų laikotarpyje keitėsi nevienodai.

Krašto kelyje 122 (ruožas 23,16 – 49,66 km) eismo intensyvumas nuo 2016 m. iki 2019 m. buvo gana stabilus, tačiau nuo 2019 iki 2020 m. sumažėjo nuo 1872 iki 1426 aut./parą. Tai pandemijos pasekmė ir toks sumažėjimas laikytinas kaip laikinas reiškinys.

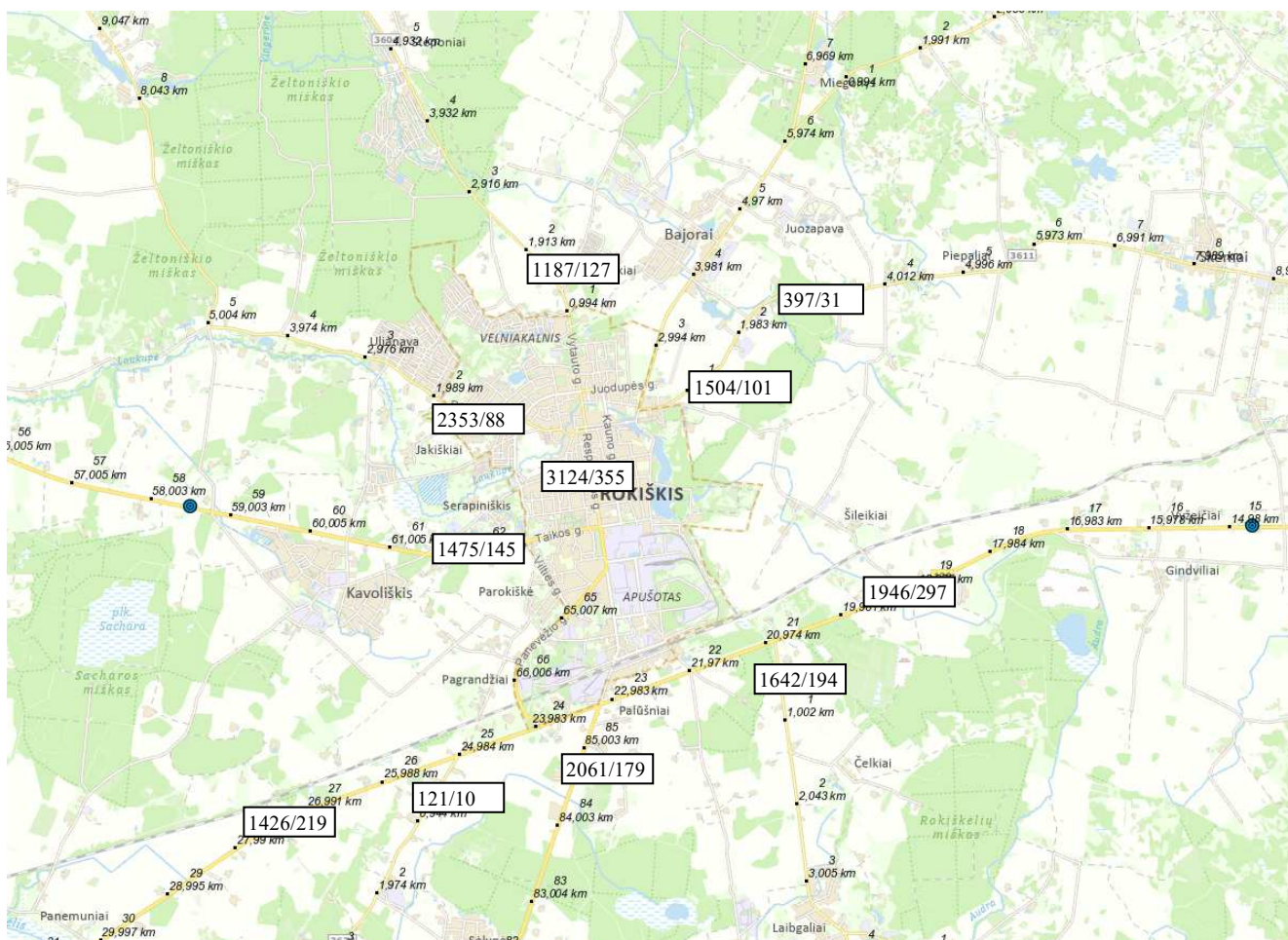
Krašto kelyje 122 (ruožas 9,25 – 23,16 km) eismo intensyvumas išliko gana stabilus, per pandemiją laikotarpį sumažėjo gana nežymiai. Nuo 2019 iki 2020 m. sumažėjo nuo 2077 iki 1946 aut./parą.

Taip pat stabilus eismo intensyvumas išliko ir krašto kelyje 123 (ruožas 38,83 – 66,75 km)

Vertinant eismo intensyvumo rodiklius, galima išskirti, kad intensyviausias eismas vyksta Rokiškio miesto centrinėje dalyje. Todėl mieste tikslingas šiaurės–vakarų aplinkkelis, kuris buvo numatytas anksčiau parengtuose savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentuose. Kitomis kryptimis, remiantis esama situacija ir vyraujančiomis tendencijomis, galima teigti, kad miesto transportiniai ryšiai su išorės susisiekimo sistema yra pakankami.

Išoriniai srutai – vidutinis metinis paros eismo intensyvumas (VMPEI), automobiliais per parą – pateikti 7.2.1 pav. ir 7.2.1 – 7.2.4 lentelėse.

7.2.1 pav. Išoriniai srutai Rokiškio mieste ir jo priegose 2020 m. (viso/krovininiai). Šaltinis – Lietuvos automobilių kelių direkcija

7.2.1 lentelė. Eismo intensyvumas krašto kelyje 122, ruožas 23,16 – 49,66

Metai	Kelio Nr.	Ruožo pradžia, km	Ruožo pabaiga, km	VMPEI	Sunkiasvorio transporto VMPEI
2016	122	23,16	49,66	1822	385
2017	122	23,16	49,66	1874	357
2018	122	23,16	49,66	1779	308
2019	122	23,16	49,66	1872	330
2020	122	23,16	49,66	1426	219

(šaltinis: Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, 2021)

7.2.2 lentelė. Eismo intensyvumas krašto kelyje 122, ruožas 9,25 – 23,16

Metai	Kelio Nr.	Ruožo pradžia, km	Ruožo pabaiga, km	VMPEI	Sunkiasvorio transporto VMPEI
2016	122	9,25	23,16	1768	359
2017	122	9,25	23,16	1977	383
2018	122	9,25	23,16	2006	336
2019	122	9,25	23,16	2077	346
2020	122	9,25	23,16	1946	297

(šaltinis: Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, 2021)

7.2.3 lentelė. Eismo intensyvumas magistraliniame kelyje 123, ruožas 38,83 – 66,75

Metai	Kelio Nr.	Ruožo pradžia, km	Ruožo pabaiga, km	VMPEI	Sunkiasvorio transporto VMPEI
2016	123	38,83	66,75	1475	205

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPAV ataskaita

Metai	Kelio Nr.	Ruožo pradžia, km	Ruožo pabaiga, km	VMPEI	Sunkiasvorio transporto VMPEI
2017	123	38,83	66,75	1499	163
2018	123	38,83	66,75	1518	170
2019	123	38,83	66,75	1581	165
2020	123	38,83	66,75	1475	145

(šaltinis: Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, 2021)

7.2.4 lentelė. Eismo intensyvumas krašto kelyje 120, ruožas 51,97 – 85,57 km

Metai	Kelio Nr.	Ruožo pradžia, km	Ruožo pabaiga, km	VMPEI	Sunkiasvorio transporto VMPEI
2016	120	51,97	85,57	2027	204
2017	120	51,97	85,57	2115	189
2018	120	51,97	85,57	2139	221
2019	120	51,97	85,57	2224	244
2020	120	51,97	85,57	2061	179

(šaltinis: Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, 2021)

Avaringumas.

Rokiškio rajono savivaldybėje nuo 2016 iki 2020 metų autoįvykių skaičius sumažėjo 18 % – nuo 28 iki 23 įvykių. Rokiškio mieste eismo įvykių skaičius svyravo, bet pastaraisiais metais išliko stabilus – 8 eismo įvykiai per metus (7.2.5 lentelė). Daugiausiai autoįvykių įvyksta krašto keliuose 123 (Panevėžio g., Respublikos g., Taikos g.) ir 122 (Obelių plento g.), o taip pat rajoniniuose keliuose 3601 (Respublikos g., Juodupės g.) ir 3623 (Pandėlio g.). Kur įvyksta daugiau avarių, ten ir žuvusiųjų bei sužeistųjų skaičiai didesni.

Patys avaringiausi kelių ruožai Rokiškio mieste yra krašto kelias 123 (Panevėžio g.) ir krašto kelias 122 (Obelių plento g. ties susikirtimu su Panevėžio g.) (7.2.2 pav.).

2021 m. VšĮ „Transporto kompetencijų agentūros“ duomenimis, Rokiškio miesto pietinėje dalyje išskirta ypač avaringa vieta, vadinama „juodąja dėme užmiestyje“. Ši „juodoji dėmė“ užfiksuota 122 krašto kelyje (sankirtoje su 123 krašto keliu) ruože nuo 23,840 km iki 23,900 km. Čia nuo 2017 iki 2020 metų įvyko 4 eismo įvykiai, žuvo 1 žmogus ir sužeisti 9. Saugaus eismo problemos, su kuriomis susiduriama šioje vietoje: nesaugi, plati sankryžos juosta; nesaugus važiavimo greitis; sukantys į kairę sustoja pagrindinėje eismo juostoje. Nuolat fiksuojamas autoįvykių skaičius mieste rodo, kad reikalingas susisiekimo sistemos tobulinimas.

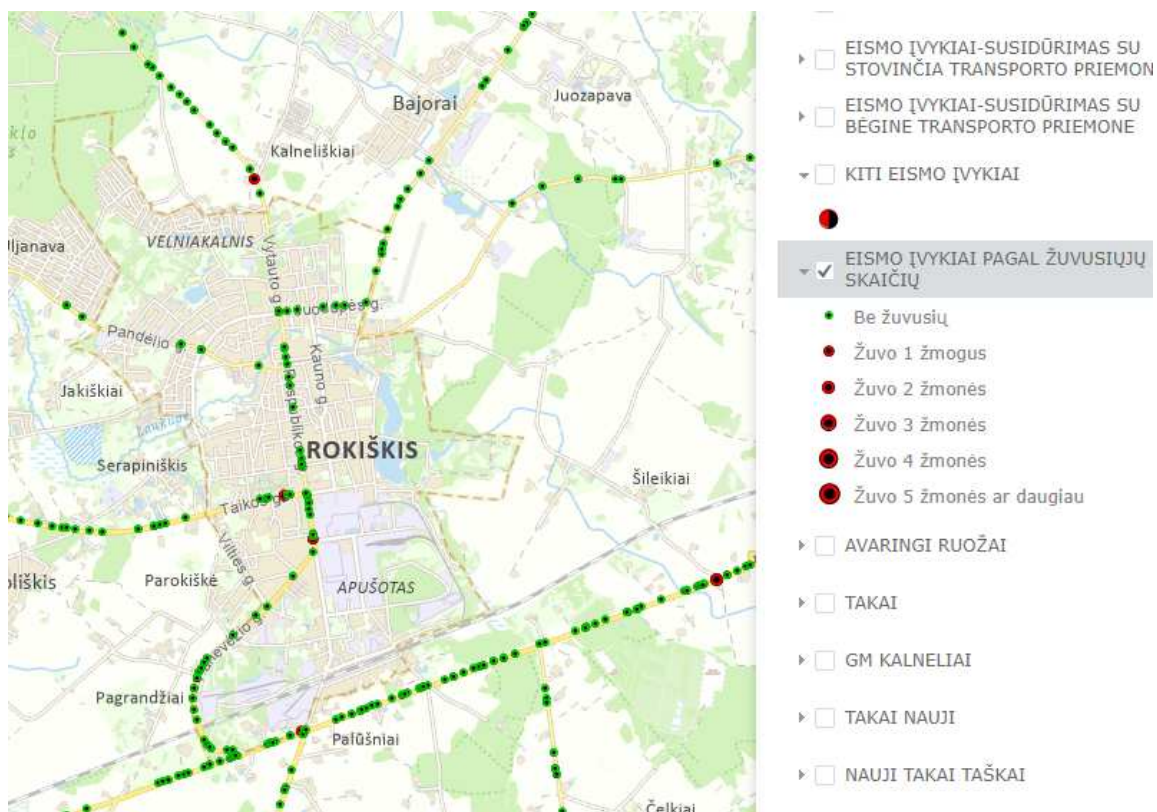
7.2.5 lentelė. Autoįvykių skaičius Rokiškio rajone ir mieste 2016–2020 metų laikotarpiu

	2016			2017			2018			2019			2020		
	Eismo įvykiai	Žuvo	Sužeista	Eismo įvykiai	Žuvo	Sužeista	Eismo įvykiai	Žuvo	Sužeista	Eismo įvykiai	Žuvo	Sužeista	Eismo įvykiai	Žuvo	Sužeista
Rokiškio r.	32	1	36	25	2	29	21	1	28	32	4	40	23	3	39
Rokiškis	8	0	8	11	1	14	8	0	10	8	0	11			

Šaltinis: <https://lakd.lrv.lt/lt/eismo-sauga/eismo-ivykiu-statistika>, Lietuvos kelių policijos tarnybos duomenys, 2021 m.

7.2.2 pav. Avaringiausi ruožai valstybinės reikšmės keliuose 122, 123 Rokiškio mieste
(šaltinis: Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, 2022)
<https://gis.eismoinfo.lt>

7.2.3 pav. . Eismo įvykiai pagal žuvusiųjų skaičių Rokiškio miesto valstybinės reikšmės keliuose
(šaltinis: Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, 2022)
<https://gis.eismoinfo.lt>

7.3. Visuomeninis transportas

UAB „Rokiškio autobusų parkas“ – savivaldybės įmonė, kurios pagrindinė veikla – keleivių vežimas vietinio (miesto ir priemiestinio), tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais, užsakomaisiais reisais ir veikla, susijusia su keleivių vežimu: tai siuntų, bagažo gabenimas, bilietų pardavimas ir kita komercinė veikla (nekilnojamo turto nuoma, reklama). Įmonės administracija įsikūrusi adresu Panevėžio g. 7, Rokiškis, Rokiškio autobusų stotis – Panevėžio g. 1, Rokiškis.

Keleivių pervežimui autobusų parkas naudoja 44 autobusus. Per 2020 m. pervežė 347 tūkst. keleivių – tai yra 55 procentais mažiau nei 2019 m. Keleivių srautas sumažėjo dėl šalyje įvestų karantinų susijusių su pandemija, teko sumažinti vietinio susisiekimo maršrutų reišus, tarp miestiniai maršrutai nuo 2020 m. gruodžio 24 d. visiškai sustabdyti.

UAB „Rokiškio autobusų parko“ duomenimis, vyksta 6 tolimojo susisiekimo autobusų maršrutai, mieste 3 autobusų maršrutai ir užmiestyje (vietinio susisiekimo) 21 autobusų maršrutai.

Šiuo metu tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutai:

Rokiškis – Vilnius (per Svėdasus)
Rokiškis – Vilnius (per Dusetas)
Rokiškis – Vilnius (per Jūžintus)
Rokiškis – Panevėžys
Rokiškis – Kaunas
Zarasai – Klaipėda (iš Rokiškio)

Kiti iš Rokiškio ir į Rokiškį vykstantys tarp miestiniai maršrutai, laikinai sustabdyti.

Maršrutai Rokiškio mieste:

1. Geležinkelio stotis - Psichiatrijos ligoninė - Miškų urėdija – Centras - Geležinkelio stotis;
2. Rokiškis – Kavoliškis – Rokiškis;
3. Rokiškis – Sodai – Rokiškis.

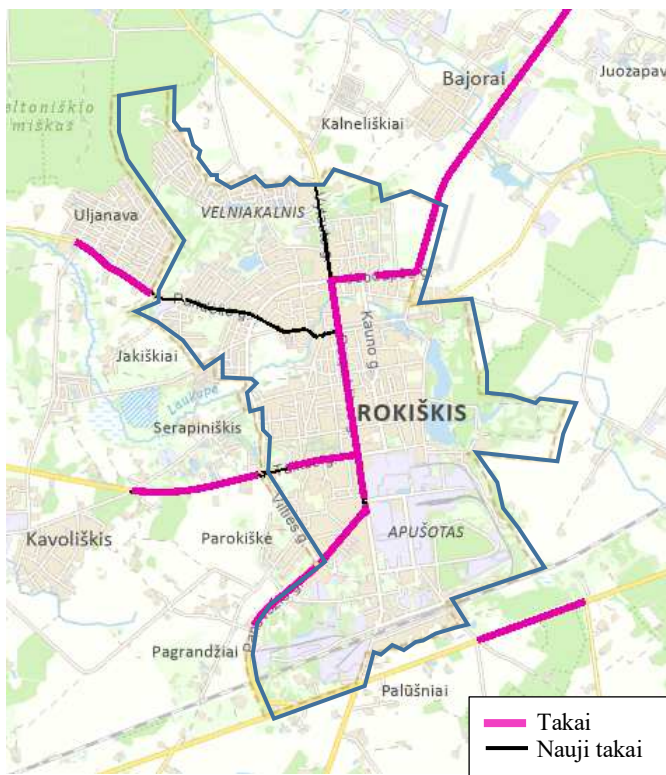
Vietinio susisiekimo maršrutai:

Rokiškis – Aleksandravėlė
Rokiškis – Kriaunos
Rokiškis – Jūžintai
Rokiškis – Obeliai
Rokiškis – Pakriauniai
Pakriauniai – Obeliai
Rokiškis – Alksniai
Rokiškis – Onuškis
Rokiškis – Juodupė
Rokiškis – Didsodė
Rokiškis – Bučiūnai
Rokiškis – Čedasai
Rokiškis – Suvainiškis
Rokiškis – Panemunis
Rokiškis – Kazliškėlis
Rokiškis – Panemunėlio gel. st.
Rokiškis – Augustinava
Rokiškis – Skemų soc. globos namai
Rokiškis – Kamajai
Rokiškis – Salos
Rokiškis – Duokiškis

7.4. Pėsčiųjų-dviračių takų infrastruktūra

Pagal VI „Lietuvos Statistikos departamentas“ duomenis, dviračių takų ilgis Rokiškio rajone 2020 m. pabaigoje sudarė 3,6 km, tuo tarpu 2016 m. jų ilgis buvo 1,4 km., t. y. dviračių takų ilgis rajone išaugo 2,6 karto. Rajono dviračių takų ilgis sudarė 3,2 % Panevėžio apskrities ir 0,26 % Lietuvos Respublikos dviračių takų ilgio.

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos duomenimis, 2021 m. Rokiškio mieste buvo beveik 6 km. esamų takų ir 3,2 km. naujų takų (7.4.1 pav.). Bendras takų ilgis mieste sudarė 9,2 km. (Šaltinis: <https://gis.eismoinfo.lt>). Pėsčiųjų takai Rokiškio mieste nutiesti palei valstybinės reikšmės kelius: Bajorų g. (rajoninis - 3601), Pandėlio g. (rajoninis - 3623), Panevėžio g. (krašto - Nr. 123), Respublikos g. (rajoninis - 3604), Vytauto g. (rajoninis - 3604), Juodupės g. (rajoninis - 3601), Taikos g. (krašto - Nr. 123).

7.4.1 pav. Takai Rokiškio mieste prie valstybinės reikšmės kelių
(šaltinis: Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, 2021)

7.5. Bevariklio transporto infrastruktūra

Bendrojo plano kompetencijai priklauso E kategorijų gatvių ir takų tinklo pėstiesiems bei dviratininkams formavimas. Augant važiuojančių dviračiais ir paspirtukais gyventojų skaičiui, aktualu plėtoti bevariklio transporto infrastruktūrą. Šiuo metu Rokiškyje dviračių takų tinklas menkai išvystytas. Siūloma bendrojo plano keitime numatyti rišlų dviračių takų tinklą, pritaikytą tiek susisiekimui, tiek rekreacijai, įvertinti galimybę tiesti naujus takus bei pritaikyti esamus takus ar šaligatvius bevariklio transporto susisiekimui. Rekonstruojant ar įrengiant gatves, būtina numatyti infrastruktūrą pėstiesiems ir dviratininkams.

Bendrojo plano keitimo sprendiniai turėtų būti detalizuojami rengiant Rokiškio miesto darnaus judumo planą.

7.6. Geležinkelis

Rokiškio miestą kerta geležinkelio linija Klaipėda–Šiauliai–Panevėžys–Daugpilis, linija tarp Lietuvos ir Latvijos. Sovietmečiu keleiviniai traukiniai per Rokiškį kasdien vyko maršrutais Maskva–Kaliningradas, Šiauliai–Daugpilis. 1982 m. iš Rokiškio į Obelius buvo nutiestas antrasis kelias, kuris 2002 m. išardytas. Atkūrus nepriklausomybę, sumažėjo keleivių, nebeliko Rusijos tranzitinių traukinių. Nuo 1996 m. maršrutas Šiauliai–Daugpilis sutrumpėjo iki Obelių, 2001 m. – iki Rokiškio. Vėliau traukinys į Rokiškį važiuavo vos dukart per savaitę – penktadieniais ir sekmadieniais, bei per didžiąsias šventes. Šiuo metu Rokiškio geležinkelio stotis pagrindine tarnauja tik krovinių pervežimui, kurių apimtys taip pat mažėja.

Rokiškio geležinkelio stotis. 1878 m. pastatyta pirmoji medinė Rokiškio geležinkelio stotis, tuomet ir prasidėjo intensyvus Rokiškio krašto ekonominis augimas. 1919 m. medinė stotis buvo sudeginta, o 1927 m. pastatyta nauja mūrinė stotis pagal kauniečio inžinieriaus E. A. Fryko projektą. Stoties komplekso statinių per kelis dešimtmečius smarkiai sumažėjo, ypač sandėlių, nebuvo poreikio krovinius sandėliuoti, ištuštėjo ir stoties keleivių salė, nes bilietai keleiviams parduodami traukiniuose.

8. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

Inžinerinė infrastruktūra apima techninės infrastruktūros sritis:

- Ekoinžinerijos (vandentvarkos);
- Energetikos (elektros, šilumos ir dujų tiekimo);
- Ryšių ir telekomunikacijų sistema;
- Atliekų tvarkymo sistema.

Inžinerinė infrastruktūra gali ir privalo užtikrinti darnų šiuolaikinių miestų funkcionavimą, didele dalimi įtakoja aplinkos kokybę, gyventojų sveikatą. Tik gerai išvystyta moderni inžinerinė infrastruktūra gali užtikrinti gyventojų bei miesto svečių buitinių poreikių ir gamybinių reikmių tenkinimą, komfortą, sudaryti galimybę efektyviai užgesinti kilusius gaisrus. Nuo inžinerinės infrastruktūros išvystymo lygio priklauso Rokiškio miesto patrauklumas, nulemiantis investuotojų apsisprendimą, žymiai įtakojantis gyventojų gyvenimo kokybę.

Tikslai yra šie:

- nustatyti ir apibūdinti inžinerinės infrastruktūros sistemų dabartinę būklę, jų kitimo tendencijas;
- įvertinti šių sistemų tobulinimo, modernizavimo vartotojų komfortinių sąlygų ir aplinkos kokybės gerinimui galimybę.

8.1. Vandens tiekimas

8.1.1. Geriamojo vandens tiekimas

Rokiškio miesto teritorijoje visiems vartotojams – gyventojams, įstaigoms ir organizacijoms, gamybinėms įmonėms – pagal poreikius yra centralizuotai tiekiamas geriamasis vanduo. Viešojo vandentiekio sistema geriamuoju vandeniu vartotojus aprūpina tik iš požeminių vandens šaltinių.

Rokiškio miesto vandentiekio sistemą sudaro:

- viena pagrindinė vandenvietė;
- vandens pakėlimo įrenginiai - siurblynės;
- vandens gerinimo (nugeležinimo) įrenginiai;
- vandens talpykla ir slėgio palaikymo bokštas;
- miesto vandentiekio tinklai;
- 3 autonominiai atskirų žinybų vandentiekio giluminiai gręžiniai su vandentiekio linijomis.

Šiuo metu Rokiškyje viešojo vandentiekio vandens išgavimo įrenginius sudaro 7 giluminiai gręžiniai, išdėstyti vienoje vandenvietėje, esančioje ties Ežero gatve, t. y. maždaug 1,7 km į pietryčius nuo miesto centro, greta miesto ribos. Rokiškio vandenvietėje yra eksploatuojamas Šventosios - Upninkų vandeningas horizontas. Jis slūgso apie 140-160 m gylyje. Rokiškio vandenvietė yra detalai išžvalgyta, yra patvirtinti jos ištekliai (17000 m³/d). Rokiškio vandenvietėje eksploatuojami 7 gręžiniai, kurių projektinis pajėgumas 8000 m³/parą vandens. Kiekvieną parą Rokiškio vandenvietėje iš gelmių pakeliama apie 3000 m³ geriamojo vandens. Vandenvietė yra priskirta II kategorijai. Vandenvietės teritorija ir jos hidrogeologiškai nustatytos vandenvietės apsaugos zonos (VAZ'o) juostų ribos yra pažymėtos brėžinyje E-2. Vandenvietės apsaugos zonai keliamų reikalavimų yra laikomasi. Vandenvietės teritorija yra aptverta, tinkamai suplanuota.

Šiuo metu eksploatuojamų 7 gręžinių pajėgumas išnaudojamas tik dalinai. Tai sudaro didelį vandenvietės vandens išteklių rezervą, leidžiantį reikšmingai padidinti tiekiamo vandens kiekį, sudaranti galimybę ne tik tiekti vandenį ir būsimiems vartotojams, kurie dabartiniu metu nesinaudoja viešuoju vandentikiu, bet ir vykdyti Rokiškio miesto plėtrą. Ateityje, atsiradus pramonės įmonėms su didelėmis vandens reikmėmis, nereikėtų ieškoti papildomų vandentiekio šaltinių, kas yra labai svarbu miesto vystymo galimybėms.

Požeminiame vandenyje yra padidinta geležies koncentracija. Padidėjusį jos kiekį vandenyje lemia vandeningo sluoksnio formavimosi ir slūgsojimo sąlygos Žemės gelmėse. Požeminis vanduo, išgautas vandenvietės gręžiniuose neatitinka Lietuvos higienos normos „HN 24: 2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“. Geležies koncentracija geriamajame vandenyje, kuris tiekiamas vartotojams, neturi viršyti 0,2 mg/l. Geležis vandenyje pasireiškia tirpiu divalentės geležies hidrokarbonatų pavidalu. Rokiškio vandenvietės požeminis vanduo yra gerinamas nugeležinimo įrenginiuose, dėl to jis panardinamais siurbliais tiekiamas į aeracijos įrenginius. Aeruotas vanduo, perėjęs geležies šalinimo filtrus, atitinkantis higienos normos reikalavimus tiekiamas vartotojams.

Vandens kėlimo įrenginius sudaro:

- 7-ios I-ojo pakėlimo siurblynės (su giluminiuose gręžiniuose panardintais siurbliais);
- viena II-ojo pakėlimo siurblynė.

Siurblinių būklė - gera.

Rokiškio m. vandentiekio tinklų sistema yra gerai išvystyta ir apima beveik visą miesto (ir - planuojamos) teritoriją. Labiausia ši sistema išvystyta centrinėje dalyje, o miesto pakraščiuose kai kurie kvartalai vandentiekio tinklų neturi. Šiaurinėje dalyje esančiuose Velniakalnio kvartaluose tarp Velniakalnio g. ir Mėnulio g. vandentiekio tinklų nėra. (žr. brėž. E-2).

Dalis vandentiekio tinklų buvo renovuota, todėl galima teigti, kad tik mažesnė pusė tinklų yra geros būklės, visi kiti tinklai yra seni (pakloti prieš keliasdešimt metų) ir susidėvėję, renovuoti.

Vandentiekio tinkluose yra sumontuoti priešgaisriniai hidrantai, atjungimo ir kita eksploatavimui reikalinga armatūra.

Esamos vandentiekio tinklų sistemos trūkumas – nemaža tinklų dalis yra šakotinė, nėra sudarytas vandens tiekimo didelis patikimumas, kuris išgaunamas tinklus sujungus į žiedinę sistemą, kas yra itin svarbu kilusių gaisrų gesinimo metu.

Esama vandentiekio tinklų sistema yra plečiama, vystoma, seni vamzdynai, kuriuose dažnai vyksta avariniai gedimai, atnaujinami.

Centralizuotai geros kokybės vandenį tiekia, vandens tiekimo sistemą eksploatuoja, ją plečia ir vysto UAB „Rokiškio vandenys“. Bendrovė teikia kokybiškas vandens tiekimo, tinklų priežiūros paslaugas vartotojams, darant minimalią žalą aplinkai ekonomiškai pagrįstomis kainomis.

Tiekiamo vandens kokybė tikrinama vandenvietėje ir skirstomuosiuose tinkluose pagal programinės priežiūros planą, suderintą su valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba.

Nedidelė Rokiškio miesto gyventojų, neprijungusių prie centralizuotos vandentiekio sistemos, dalis tebenaudoja vandenį iš šachtinių šulinių.

Pietinėje miesto dalyje, už geležinkelio, ties Žemaitės g. ir Obelių plento g. veikia nedidelė autonominė vandentiekio sistema su vandentiekio giluminiu gręžiniu ir tinklais, tiekianti vandenį tik keliems objektams.

Iš Rokiškio miesto vandentiekio sistemos geriamasis vanduo yra tiekiamas ne tik Rokiškio miesto vartotojams, bet ir Kavoliškio kaimo, Bajorų ir Juozapavos, esančių už miesto ribų, vartotojams, sudarant jiems galimybę patikimai gauti geros kokybės nugeležintą vandenį, tuo pasiekta techninė pažanga.

8.1.2. Priešgaisrinio vandens tiekimas

Rokiškio mieste geriamojo vandens tiekimas ir priešgaisrinio vandens tiekimas vykdomas bendru tinklu. Gaisriniai hidrantai yra įrengti tik ten, kur yra geriamojo vandentiekio tinklai, todėl kvartaluose, kuriose nėra geriamojo vandens tiekimo vamzdynų, arba jie yra nepakankamo skersmens, gaisriniai hidrantai neįrengti.

8.2. Nuotekų tvarkymas

8.2.1. Buitinių nuotekų tvarkymas

Rokiškio mieste veikia gerai išvystyta centralizuoto buitinių nuotekų surinkimo ir jų tvarkymo sistema, kurią eksploatuoja (naudoja, remontuoja ir vykdo plėtros statybinius darbus) UAB „Rokiškio vandenys“.

Rokiškio miesto buitinių nuotekų tvarkymo sistemą sudaro:

- buitinių nuotekų surinkimo savitakiniai tinklai ir kolektoriai;
- buitinių nuotekų siurblynės;
- buitinių nuotekų slėginės linijos;
- buitinių nuotekų valykla;
- išvalytų nuotekų išleidimo linija – išleistuvas.

Centralizuota nuotekų surinkimo sistema apima beveik visą užstatytą miesto teritoriją, daugiausia išplėta centrinėje miesto dalyje, tačiau kai kuriuose miesto pakraščiuose esančiuose sodybinio tipo gyvenamųjų namų kvartaluose nuotekų surinkimo tinklų nėra. Buitinių nuotekų nuotakynų nėra šiaurinėje miesto dalyje esančiuose Velniakalnio kvartaluose (tarp Velniakalnio ir Mėnulio gatvių). Savitakinių kolektorių labiau išgilinusiose dalyse, iš kurių dėl nepalankaus reljefo nuotekų techniškai nebeįmanoma savitaka nuvesti į valymo įrenginius, yra įrengtos siurblynės, kurių įrengimai šias nuotekas persiurbia į seklesnius kolektorius. Savitakinės, slėginės pagrindinės linijos ir siurblynės yra pažymėtos brėžinyje E-2.

Buitinių nuotekų valykla yra įrengta už Rokiškio miesto vakarinės ribos (žr. brėž. E-2). Šie įrenginiai nuotekas valo dviem būdais – mechaniniu ir biologiniu. Išvalytos iki aplinkosauginėmis normomis reikalaujamo laipsnio nuotekos yra išleidžiamos į Laukupės upę. Šiuo metu nuotekų valymo įrenginiuose yra išvaloma apie 3300 m³/dieną. Maksimaliai Rokiškio miesto nuotekų valymo įrenginiai galėtų išvalyti 5500 m³/dieną. Yra pajėgumų rezervas, sudarantis miesto plėtros galimybę. Šiuose vandenvalo įrenginiuose yra

valomos ne tik Rokiškio miesto, bet ir už jo ribų esančio Kavoliškio kaimo buitinės nuotekos, kurios čia patenka slėgine linija.

Į nuotekų valyklą patenkančių nuotekų kiekį padidina ir paviršinių vandenių infiltracija į buitinių nuotekų surinkimo tinklus. Be to, į Rokiškio miesto nuotekų valymo įrenginius yra atvežamos ir todėl į bendrą nuotekų apskaitą įtraukiamos ir iš privačių gyvenamųjų namų kaupimo rezervuarų išsiurbtos nuotekos. Šią paslaugą vykdo AB "Rokiškio komunalininkas".

Rokiškio buitinių nuotekų valyklos sanitarinės apsaugos zona (SAZ) yra 400 m pločio žemės juosta aplink įrenginius.

UAB „Rokiškio vanduo“ teikia kokybiškas nuotekų surinkimo, šalinimo ir valymo, tinklų priežiūros paslaugas vartotojams, padarant minimalią žalą aplinkai ekonomiškai pagrįstomis kainomis.

Renovuotini nesandarūs, prieš kelis dešimtmečius pakloti kolektoriai ir jų kontroliniai šuliniai tikslu sumažinti gruntinių vandenių infiltraciją ir paviršinių vandenių patekimą į juos.

8.2.2. Paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymas

Rokiškio mieste yra įrengta paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo ir jų nuvedimo sistema, tačiau tai - mažiausiai išplėtotą miesto inžinerinės infrastruktūros sritis. Reljefo nelygumai kelia didelius reikalavimus lietaus vandens surinkimui. Nuo kalvų staigiai subėgantis didelis vandens kiekis atneša nuostolius statiniams, įrenginiams ir pastatams. Su paviršinėmis nuotekomis nešami naftos produktai, patenkantys į atvirusius vandens telkinius, daro didelę žalą gamtinei aplinkai.

Paviršines nuotekas surenkantys vamzdiniai ir kolektoriai yra pakloti Vytauto, Respublikos, Laisvės, M. K. Čiurlionio, Perkūno, Pramonės ir kitose svarbiausiose gatvėse.

Paviršinių nuotekų surinkimo sistema vystėsi kartu su miestu. Dabartiniai lietaus kanalizacijos tinklai yra įrengti daugiausia prieš 30-50 metų. Tuo metu Rokiškyje buvo statoma daug daugiabučių gyvenamųjų namų, pramonės įmonių. Šiems objektams buvo reikalingos naujos teritorijos, o jų įsisavinimas neorganizuojant paviršinio vandens surinkimo, nebuvo įmanomas. Paviršinio vandens surinkimui buvo naudojami atviri grioviai ir uždari kanalai - gelžbetoniniai, asbocementiniai vamzdžiai. Ši lietaus kanalizacija yra apjungta su kitais drenažiniais tinklais kurie apsaugo šilumines trasas nuo užpylimo, drenuoja urbanizuotas teritorijas. Paviršinis vanduo nuo teritorijų šalinamas neefektyviai, vanduo daug kur nenubėga į vandens telkinius, kaupiasi teritorijose, kurių paviršiaus nuolydžiai yra labai maži. Lietaus kanalizacijos tinklai retai remontuojami.

Lietaus vandenių surinkimo sistema Rokiškio mieste yra atskira nuo buitinių nuotekų surinkimo sistemos. Surenkamas lietaus vanduo prieš išleidžiant į paviršinius vandenis turi būti apvalomas.

Reikalingas tinklų plėtojimas visame mieste, reikalingas nuotekų valyklų, atskiriančių nešamus naftos produktus ir smėlį, įrengimas.

Paviršinių nuotekų surinkimo ir šalinimo sistemą Rokiškio mieste eksploatuoja UAB „Rokiškio vandenys“.

8.3. Elektros energijos tiekimas

Vakarinėje Rokiškio miesto teritorijos dalyje yra nutiesta 110 kV įtampos orinė elektros perdavimo linija, kuria tekantys dideli elektros energijos srautai sudaro galimybę Rokiškio miesto vartotojams tiekti labai didelius elektros energijos kiekius.

Rokiškio miesto teritorijoje esančią elektros energijos sistemą sudaro:

- 110 kV elektros perdavimo linija.
- Elektros tiekimo įrengimai ir linijos:
  - 100/10kV transformatorių pastotė;
  - 10/0,4kV transformatorinės;
  - 10 kV orinės linijos;
  - 10 kV kabelinės linijos;
  - 0,4 kV orinės linijos;
  - 0,4 kV kabelinės linijos.

Rokiškio miestas aprūpinamas elektra iš 110/10 kV įtampos transformatorių pastotės, esančios pietvakarinėje miesto dalyje, nuo kurios elektra paskirstoma 10 kV įtampos elektros tiekimo tinklais (ETL) iki mieste esančių 10/0,4 kV įtampos transformatorių. Transformatorių pastotė, transformatorinės ir svarbiausios elektros tiekimo linijos (ETL) yra pažymėtos brėžinyje E-2.

Rokiškio mieste elektros tiekimo tinklų dalis yra sukabaluota ir kita dalis tinklų yra nutiesta orinėmis ETL.

Rokiškio mieste yra labai gerai išvystyta elektros tiekimo sistema, užtikrinanti patikimą ir kokybišką elektros energijos tiekimą visiems vartotojams. Elektros energija reikiama galia ir įtampa yra tiekiama visiems miesto ribose šiuo BP nagrinėjamos teritorijose esantiems vartotojams.

Transformatorių pastotė turi galios rezervą.

Rokiškio istoriniame senamiestyje esančios orinės 0,4kV elektros tiekimo linijos keistinos požeminėmis kabelinėmis.

8.4. Šilumos energijos tiekimas

Rokiškyje funkcionuoja centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sistema. Šiluma gaminama Rokiškio rajoninėje katilinėje ir tiekiama vartotojams šakotine sistema šilumotiekiais. Didžioji šilumos tiekimo linijų dalis yra atnaujinta, paklota bekanaliais vamzdiniais.

Akcinės bendrovės "Panevėžio energija" Rokiškio šilumos tinklų rajonas gamina ir parduoda gyventojams bei įmonėms šilumos energiją patalpų šildymui ir karšto vandens ruošimui bei technologinėms reikmėms, tiekia technologinį garą AB „Rokiškio sūris“ ir UAB „Vilroka“.

Instaliuota šilumos generavimo galia Rokiškio rajoninėje katilinėje yra 81,98 MW.

Bendrovė ekonomiškai pagrįstomis kainomis užtikrina patikimą ir kokybišką šilumos bei karšto vandens tiekimą visiems Rokiškio miesto vartotojams, atnaujindama, modernizuodama šilumos gamybos šaltinių bei šilumos tiekimo infrastruktūrą, panaudojant aplinkai palankias technologijas. Įmonė, racionaliai panaudoja atsinaujinančius energijos išteklius, mažinant iškastinio kuro naudojimą.

Rokiškio miesto teritorijos aprūpinimą šiluma reglamentuoja Rokiškio rajono savivaldybės teritorijos šilumos ūkio specialusis planas. Šiame plane atskiroms miesto teritorijoms – zonoms – yra nurodytas kaip privalomas pastatų aprūpinimo šiluma būdas. Šiuo specialiuoju planu yra vadovaujama, projektuojant naujus ir rekonstruojant esamus miesto objektus.

Rokiškio mieste naudojamos šilumos efektyvumas nėra labai aukšto lygio, kadangi dar daug yra nerenovuotų pastatų, todėl šioje šilumos efektyvaus naudojimo kryptyje tikslinga vykdyti atnaujinimo darbus.

8.5. Ryšiai ir telekomunikacijos

Ryšių infrastruktūrai priskiriami telekomunikacijų infrastruktūra ir paštas. Telekomunikacijų (fiksotojo ir judriojo telefoninio ryšio, interneto, signalizacijos) infrastruktūra Rokiškio mieste yra pakankamai išplėta ir apima visą planuojamą teritoriją.

AB „Lietuvos paštas“ tinklas taip pat apima visą Rokiškį ir teikia įvairias paslaugas, įskaitant finansines. Fiksoto telefoninio ryšio paslaugas teikia AB „Telia Lietuva“, miesto teritorijoje nutiesti šios bendrovės tinklai. Rokiškio mieste kabelinių telefono linijų tinklas yra pakankamai išplėtotas ir apima visą jo teritoriją. Prisijungimas prie interneto galimas tiek fiksuoto ryšio, tiek judriojo ryšio tinklais.

Internetu Rokiškio mieste galima naudotis viešose interneto prieigose (švietimo įstaigose, bibliotekose, kultūros namuose, seniūnijoje, bendruomenių centruose, Rokiškio pašto skyriuje ir kt.).

Ant miesto vandentiekio bokšto yra sumontuotas ir veikia judriojo (mobiliojo) ryšio infrastruktūros įrenginys - šio ryšio antena (žr. brėž. E-2).

Paštas. Dabartiniu metu AB „Lietuvos paštas“ Rokiškio mieste universaliąsias pašto paslaugas teikia dviejuose padalinuose:

- Skyriuje "Rokiškio paštas", Respublikos g. 92;
- PAY POST skyriuje Jaunystės g. 4.

Esama ryšių ir telekomunikacijų sistema yra modernizuotina, techniškai tobulintina.

8.6. Atliekų tvarkymas

Rokiškio miestas įeina į Panevėžio regiono atliekų tvarkymo sistemą. Šios sistemos koordinavimą, organizavimą ir administravimą vykdo UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“ (PRATC).

Pagrindinis dokumentas, reglamentuojantis atliekų tvarkymą Rokiškio mieste, yra Rokiškio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklės.

Gyventojų buityje, įstaigose, viešuosiuose pastatuose susidariusios, išrūšiuotos atliekos yra surenkamos konteinriais tam skirtose aikštelėse.

Tinkamos perdirbimui atliekos yra nukreipiamos pramonei.

Likusios po išrūšiavimo, netinkamos perdirbimui ar antriniam naudojimui atliekos yra išvežamos į Panevėžio regiono nepavojingų atliekų sąvartyną, esantį Panevėžio raj. Dvarininkų kaime.

Didelių gabaritų atliekos (seni baldai, naudotos padangos ir pan.) bei buitines pavojingos atliekos (galvaniniai elementai, lakai, dažai, klėjai, tirpikliai, plovikliai, tepalų filtrai, dienos šviesos lempos, gyvsidabrio termometrai, buityje susidariusios elektronikos atliekos) yra surenkamos DGSA aikštelėje, esančioje, Donelaičio g. 16, priimančioje šias atliekas iš fizinių asmenų (gyventojų).

Ruzgų k., Rokiškio r. įrengta ir veikia žaliųjų atliekų (nupjautos žolės, sugrębtų lapų, nugenėtų medžių ir krūmų šakų, augalų šaknų, piktžolių, vaisių, daržovių atliekų, medžio žievės, pjuvenų, drožlių, skiedrų,) surinkimo ir kompostavimo aikštelė (ŽAKA).

Europos Sąjungos teisės aktai nustato atliekų tvarkymo principus bei prioritetus ir reikalauja imtis reikiamų priemonių bei užtikrinti, kad atliekos būtų tvarkomos nesukeliant grėsmės žmonių sveikatai ir nenaudojant aplinkai galinčių pakenkti procesų ar metodų. Šiais principais vadovaujantis ir dirbama PRATC ir ŽAKA.

Skyriaus išvados ir apibendrinimai:

- Geriamojo vandens tiekimo ir buitinių nuotekų šalinimo centralizuotos sistemos daugiausia yra išvystytos ir išplėtos Rokiškio miesto centrinėje dalyje. Centralizuoto vandens tiekimo ir buitinių nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos gerai. Reikalinga esamų tinklų plėtra ir reikiamo priešgaisrinių hidrantų skaičiaus įrengimas;

- Paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistema nepakankamai išvystyta, ji plėstina. Trūksta šių nuotekų valyklų;

- Centralizuoto šilumos tiekimo sistema yra išvystyta, atitinka poreikius. Neatnaujintų, nerestauruotų būstų kokybė lemia nepakankamą šilumos tiekimo - vartojimo efektyvumą;

- Rokiškio miesto aprūpinimo elektra sistema yra gerai išplėta ir galinti patikimai aprūpinti vartotojų elektros poreikius. Prie sistemos nediegiant naujų pajėgumų transformatorių pastotėje, gali būti prijungta naujų vartotojų ir elektros energijos gamintojų. Sistema techniškai modernizuotina, orinės žemos įtampos linijos miesto istorinėje dalyje sukabeliuotinos;

- Fiksuotojo ir judriojo telefoninio ryšio infrastruktūra Rokiškio mieste yra pakankamai išvystyta. Yra įvairių būdų prisijungti prie interneto, veikia viešųjų interneto prieigų taškai. Išvystytas AB "Lietuvos pašto" padalinių tinklas, teikiamos įvairios paslaugos;

- Rokiškio mieste atliekų tvarkymo sistema yra sutvarkyta, atliekų surinkimo ir jų rūšiavimo paslaugos teikiamos visiems miesto gyventojams ir svečiams. Įrengtos didelių gabaritų, pavojingų ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelės. Surinktos atliekos tinkamai tvarkomos, žaliosios, biologiškai skaidžios atliekos kompostuojamos. Reikia įrengti papildomas atliekų rūšiavimo konteinerių ir biologiškai skaidžių atliekų aikšteles, nes jų skaičius nepakankamas;

- Mieste formotini komunikacijų koridoriai – žemės juostos, skirtos inžinerinių komunikacijų įrengimui ir jų eksploatavimui, racionaliam žemės naudojimui.

9. NAUDINGOSIOS IŠKASENOS

Į Rokiškio miesto šiaurinę dalį patenka dalis parengtai išžvalgyto Bajorų durpių telkinio. Kita telkinio dalis tęsiasi nuo miesto šiaurės rytų kryptimi, Bajorų kaime. Viso telkinio plotas sudaro 31,67 ha plotą, Rokiškio mieste yra 14,13 ha telkinio teritorijos.

10. APLINKOSAUGINĖ SITUACIJA

Aplinkosauginę situaciją Rokiškio miesto teritorijoje atspindi oro, vandens ir dirvožemio kokybė bei triukšmo lygis, kurių pokyčiai įtakoja natūralaus kraštovaizdžio, biotos struktūros bei populiacijų būklę.

10.1. Oro kokybė

Regiono oro kokybės vertinimui svarbūs yra stambiausi taršos šaltiniai, t. y. tie, kurių išmetamas teršalų kiekis yra didelis – elektrinės, stambios pramonės įmonės, pagrindinių kelių tinklas.

Didžiausi Rokiškio rajono savivaldybės taršos šaltiniai – autotransporto srautai (mobilūs taršos šaltiniai) ir stacionarūs taršos šaltiniai – įmonės, kurioms išduoti taršos integruotos prevencijos kontrolės (TIPK) leidimai.

Didžiausi mobilūs taršos šaltiniai Rokiškio rajone – autotransporto priemonės, kadangi geležinkelių eismas rajone nėra intensyvus. Rokiškio rajone tokia tarša, o taip pat akustinė tarša labiausiai būdinga Rokiškio miestui, kur eismas pagrindinėmis miesto gatvėmis yra intensyviausias.

Svarbiausi dideliais kiekiais išmetami teršalai yra tie, kurie išsiskiria deginant organinį kurą, t. y. azoto oksidai (NOx), anglies monoksidas (CO) ir, priklausomai nuo kuro rūšies – sieros dioksidas (SO₂) bei kietosios dalelės.

Azoto oksidai formuojasi aukštoje temperatūroje vykstančiuose degimo procesuose, azotui oksiduojantis ore arba kure. Pagrindinis azoto oksidų – azoto oksido (NO) ir azoto dioksido (NO₂), kitaip tariant – azoto oksidų (NOx) šaltinis yra kelių transportas. Dėl šios priežasties didžiausios NO ir NO₂ koncentracijos susidaro miestuose, kur eismo intensyvumas didžiausias. Kiti svarbūs taršos šaltiniai yra elektrinės, šiluminės elektrinės ir pramonės procesai. NO₂ gali dirginti plaučius ir sumažinti atsparumą kvėpavimo takų infekcijoms. Taršą NOx galima sumažinti apribojant transporto srautus, o pramonės įmonėse – pakeičiant įmonės gamybos sąlygas.

CO – toksinės dujos, išmetamos į atmosferą degimo procesų metu arba oksiduojantis angliavandeniliams bei kitiems organiniams junginiams. Didžiausias CO kiekis yra išmetamas iš kelių transporto priemonių, kita dalis – iš gyvenamųjų namų ir komercinių pastatų katilinių. Šis junginys atmosferoje išsilaiko apie mėnesį, po to oksiduojasi į anglies dioksidą (CO₂). Organizme CO stabdo deguonies pernešimą kraujyje, o tai ypač kenksminga žmonių, kenčiančių nuo širdies ligų, sveikatai. Pagrindinė taršos CO mažinimo priemonė yra taršos iš kelių transporto mažinimas.

SO₂ dujos, besijungdamos su vandens garais atmosferoje, suformuoja rūgščius lietus. Ir šlapi, ir sausi teršalo išmetimai yra kenksmingi – naikina augmeniją, blogina dirvos, statybinių medžiagų ir vandens telkinių kokybę. SO₂ aplinkos ore taip pat gali neigiamai veikti žmonių sveikatą. Ypač jam jautrūs asmenys, kenčiantys nuo astmos ir chroniškų plaučių ligų. Tarša SO₂ yra dar pavojingesnė, kai kietųjų dalelių ir kitų teršalų koncentracijos ore yra didelės. Pagrindinis SO₂ šaltinis yra sieros turinčio organinio kuro, dažniausiai anglies ir naftos produktų, deginimas. Dažniausiai tai yra elektrinės ir kai kurios pramonės įmonės. Problemos su SO₂ iškyla ir miestuose, kur anglis vis dar plačiai naudojama gyvenamųjų būstų šildymui. SO₂ sumažinti galima keičiant kuro rūšis, mažinant sieros kiekį kure arba taikant išmetamų dujų nusierinimo procesą.

Į orą išmetamos kietosios dalelės labai skiriasi savo fizine ir chemine sudėtimi, skirtingi yra dalelių dydžiai ir jų išmetimo šaltiniai. KD10 dalelės (kurių dydis ore yra mažesnis nei 10 μm) jau yra pakankamai mažos, kad galėtų prasiskverbti giliai į plaučius, tuo tarpu KD_{2,5} sukelia dar didesnę grėsmę sveikatai. Didesnės dalelės nėra tiesiogiai įkvepiamos ir iš oro pakankamai efektyviai gali būti pašalinamos sedimentacijos būdu. KD10 ir KD_{2,5} susidaro dviem būdais – tiesioginio išmetimo į orą iš daugybės šaltinių, tokių kaip kuro deginimas (transportas, energijos gavyba, pramonė), dirvos erozija, vėjo pustomos dulkės ir mechaninis smulkinimas (kasyba, statybos) arba atmosferoje tarpusavyje reaguojant kitiems teršalams (SO₂, NOx, amoniakui, lakiesiems organiniams junginiams (LOJ)). Smulkiosios dalelės gali būti pernešamos giliai į plaučius, sukelti uždegimą ir pabloginti žmonių, sergančių širdies ar plaučių ligomis, būklę. Be to, į plaučius jos gali pernešti kancerogeninius junginius. Taršos KD mažinimo būdai – taršos iš mobiliųjų šaltinių mažinimas, gamybos procesų keitimas pramonės įmonėse, papildomai taikomi „vamzdžio galo“ sprendimai arba keičiama kuro rūšis.

Pagrindinis LOJ šaltinis yra kelių transportas, jie išsiskiria degant ir garuojant naftos produktams, taip pat deginant medieną ir anglį bei pramoninių procesų metu. Vienas iš LOJ – benzenas yra genotoksiškas kancerogenas, galintis sukelti vėžį, centrinės nervų sistemos sutrikimus, kepenų bei inkstų pažeidimus ir kt. Taršos LOJ mažinimo priemonės – taršos iš mobiliųjų taršos šaltinių bei pramonės įmonių mažinimas.

Pramonės įmonėms galimus taršos mažinimo būdus galima suskirstyti į dvi pagrindines kategorijas – taršos mažinimą ir kuro rūšies pakeitimą. Pavyzdžiui, išmetamųjų dujų nusierinimas gali būti naudojamas SO₂, filtrų sistemos – KD10 taršai mažinti, o perėjimas nuo anglies deginimo prie dujų gali labai stipriai sumažinti tiek SO₂, tiek KD10 kiekius. Siekiant užtikrinti taršos iš pramonės įmonių mažinimą, ūkio subjektų veiklos vykdytojais turi naudoti geriausius prieinamus gamybos būdus.

Meteorologinės sąlygos yra dar vienas svarbus faktorius, įtakojantis oro užterštumą antropogeninės kilmės teršalais. Nuo jų priklauso ar į atmosferą patekę teršalai kaupsis išmetimo vietose ar bus išsklaidyti didesnėje erdvėje. Nepalankios teršalų išsisklaidymui sąlygos susidaro, kai orus lemia pastovi ir mažai judri oro masė – anticiklonai, jų gūbriai, mažo gradiento atmosferos slėgio laukai. Tokiais atvejais dažniausiai stebimi orai be kritulių, su nestipriais vėjais, žiemą paprastai smarkiai atšąla, vasarą – vyrauja karštis. Didelė oro drėgmė, esant silpnam vėjui – rūkas, dulksna taip pat sąlygoja didesnę oro užterštumą. Mažesniuose

pramonės centruose, kur oro kokybei didelę įtaką turi vieno stambaus teršėjo išmetimai, teršalų koncentracija gali padidėti ir pučiant tos krypties vėjui, kuris teršalus neša nuo stambaus taršos šaltinio link miesto. Žiemą, spaudžiant šalčiams, suintensyvėja šiluminės energijos gamyba, todėl taip pat padidėja teršalų išmetimai į orą.

Vertinant taršos iš stacionarių šaltinių emisijos rodiklius, bendras išmetamų teršalų kiekis Rokiškio rajono savivaldybėje 2020 m. sudarė 21,53 % apskrities ir 1,17 % šalies bendro teršalų kiekio (10.1.1 lentelė). Nuo 2018 m. Rokiškio rajono savivaldybės teritorijoje pastebimas nežymus taršos iš stacionarių taršos šaltinių mažėjimas. Bendras visų teršalų kiekis rajone sumažėjo 1,70 %, dujinių ir skystųjų medžiagų – 2,65 %, lakiųjų organinių junginių – 28,61 %, fluoro ir su juo susijusių kitų teršalų – net 60,69 %. Vis dėlto, fiksuojamas ir kai kurių teršalų kiekių padidėjimas, kuris matomas kietųjų medžiagų – 13,29 %, sieros dioksido – 0,81 %, azoto oksidų – 2,26 % ir anglies monoksido – 2,54 % išmetimų atvejais.

10.1.1 lentelė. Teršalų išmetimas į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių Rokiškio rajono savivaldybėje, Rokiškio apskrityje ir šalyje

Metai	Teritorijos pavadinimas	Iš viso išmesta teršalų, t							
		Visi teršalai	Kietosios medžiagos	Dujinės ir skystosios medžiagos	Sieros dioksidas	Azoto oksidai	Anglies monoksidas	Lakieji organiniai junginiai	Fluoras ir kiti teršalai
2018	Lietuvos Respublika	66 866,05	697,77	63 220,93	11 027,66	8 601,46	25 902,94	13 972,69	3 716,67
	Panevėžio apsk.	3 793,89	341,55	3 452,34	84,48	470,13	2 474,61	131,75	291,37
	Rokiškio r. sav.	697,77	36,85	660,92	11,04	61,87	523,48	20,17	44,36
2019	Lietuvos Respublika	63 298,30	3 382,69	59 915,61	9 962,44	8 653,92	23 696,12	14 148,78	3 454,35
	Panevėžio apsk.	3 545,70	305,16	3 240,54	80,61	441,78	2 291,88	205,13	221,14
	Rokiškio r. sav.	623,14	33,86	589,28	9,20	63,94	465,89	23,23	27,02
2020	Lietuvos Respublika	58 528,17	3 233,56	55 294,61	9 595,18	8 232,05	20 652,74	13 224,67	3 590,01
	Panevėžio apsk.	3 185,57	338,20	2 847,37	18,80	412,64	2 004,70	192,51	218,72
	Rokiškio r. sav.	685,91	42,50	643,41	11,13	63,30	537,14	14,40	17,44

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas www.stat.gov.lt

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Rokiškio rajono savivaldybėje 2021 m. pradžioje buvo 677 veikiančios ūkio subjektai, kai kurie veiklos vykdytojai veiklą vystė turėdami išduotus taršos leidimus. Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, Rokiškio mieste tokių leidimų išduota 9 (10.1.2 lentelė):

10.1.2 lentelė. Rokiškio mieste veikiančios ūkio subjektai pagal išduotus taršos leidimus

Eil. Nr.	Leidimo Nr. (paraiška, leidimas, sprendimai)	Ūkinės veiklos objekto pavadinimas, adresas	Sprendimo dėl leidimo išdavimo, pakeitimo, peržiūros, tikslinimo ar naikinimo ir klaidų ištaisymo data, Nr.
1	TL-P.6-2/2014	UAB Rokiškio vandenys" Rokiškio miesto nuotekų valymo įrenginiai, Ežero 3, Rokiškis	2021-02-12 Nr. (30.5)-A4E-1791 Sprendimas pakeisti TIPKL į TL Nuotekų dalį
2	P2-5/027/TL-P.6-18/2016	UAB "Rokiškio vandenys" Paviršinių nuotekų tvarkymo sistema	2020-05-29 Nr. (30.5)-A4E-4664
3	TL-P.6-7/2015	UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras Didžiųjų atliekų ir atliekų perkrovimo aikštelė, K. Donelaičio g. 16, Rokiškis	2019-03-01 Nr. (30.4)-A4-1523 (sąlygu peržiūra)
4	P2-5/022/TL-P.6-17/2016	AB Panevėžio keliai" Rokiškio filialas asfaltbetonio bazė, Žemaitės g. 2, Rokiškis	2021-03-12-Nr.(30.3)-A4E-2988-sprendimas dėl TL sąlygu peržiūrėjimo
5	TL-P.6-21/2017	VŠĮ "Rokiškio psichiatrijos ligoninė"	2019-12-20 Nr.(30.3)-A4-7010 (sąlygu tikslinimas)
6	P2-5/015/TL-P.6-24/2018	UAB "Rokmeta" K. Donelaičio g. 16, Rokiškis	2019-01-14 Nr. (30.4)-A4-219
7	P2-5/051/TL-P.6-27/2019	UAB "Metal invest" Rokiškio aikštelė, Pramonės g. 6, Rokiškis	2019-07-01 Nr.(30.4)-A4-4525(TIPKL keitimas į TL)
8	P2-5/011/TL-P.6-32/2019	UAB "Autoexpert" Miškininkų g. 4, Rokiškis	2019-07-03 Nr.(30.4)-A4-4566(TIPKL keitimas TL)
9	P2-5/065/TL-P.6-35/2021	UAB „FOLTEKA“, Stoties g. 17F, Rokiškis	2021-03-12 Nr. (30.4)-A4E-2952 (TIPKL į TL)

Šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūros duomenys, <https://old.gamta.lt>

10.2. Vandens kokybė

Paviršinio vandens kokybė. Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, Rokiškio rajono savivaldybėje į paviršinius vandens telkinius 2018–2020 m. laikotarpiu išleistų teršalų – organinių medžiagų kiekis pagal BDS₇ ir ChDS sumažėjo atitinkamai 21,73 % ir 5,98 %, skendinčių medžiagų – 4,84 %, amonio azoto – net 66,58 %. Tuo tarpu, fiksuojami kitų teršalų kiekių padidėjimai: naftos ir jos produktų – net 83,82 %, bendrojo azoto – 11,77 %, bendrojo fosforo – 8,68 %, fosfatinio fosforo – 29,91 %, nitratinio azoto – 27,32 %, nitritinio azoto – 41,38 %, riebalų – 12,10 % (10.2.1 lentelė).

10.2.1 lentelė. Teršalų išleidimas į paviršinius vandens telkinius Rokiškio rajono savivaldybėje, t/metus

Metai	BDS ₇	ChDS	Skendinčiosios medžiagos	Nafta ir jos produktai (naftos angliavandeniai) (g/1000l)	Bendrasis azotas (N _b)	Bendrasis fosforas (P _b)	Fosfatinis fosforas (PO ₄ -P)	Amonio azotas (NH ₄ -N)	Nitratinis azotas (NO ₃ -N)	Nitritinis azotas (NO ₂ -N)	Riebalai
2018	17.022	83.223	12.188	0.011	13.915	1.979	0.792	1.493	3.030	0.051	0.690
2019	16.733	74.389	11.515	0.001	15.454	2.545	1.411	1.095	3.884	0.050	0.628
2020	13.323	78.250	11.598	0.068	15.772	2.167	1.130	0.499	4.169	0.087	0.785

Šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra <http://gamta.lt>

Didžiausi paviršinio vandens telkiniai Rokiškyje – Laukupės upė, penki jos tvenkiniai ir Velnialnio vandens telkinys. Vasarą šių telkinių būklė tikrinama kas dvi savaitės. Mikrobiologiniai vandens tyrimai rodo, kad maudyklų vanduo atitinka higienos normas. Aplinkos apsaugos agentūra Laukupės upės ir jos tvenkinių ekologinės būklės nevertina.

Vandenviečių vandens kokybė. Vandeni gyventojams, įmonėms ir organizacijoms Rokiškio rajono savivaldybėje tiekia UAB „Rokiškio vandenys“ – vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas teikianti bendrovė, eksploatuojanti Rokiškio miesto bei rajono vandentvarkos objektus. Šiuo metu UAB „Rokiškio vandenys“ eksploatuoja 35 vandenvietes, 17 vandens gerinimo įrenginių, 42 gręžinius, apie 176,3 km vandentiekio tinklą.

Rokiškio miestui, Kavoliškio, Bajorų, Juozapavos, Jakiškių, Kalneliškių, Kraštų, Parokiškės ir Serapiniškio gyvenvietėms vanduo tiekiamas iš Rokiškio vandenvietės, esančios rytinėje miesto dalyje. Rokiškio vandenvietėje yra eksploatuojamas Šventosios-Upninkų vandeningas horizontas, kuris slūgso apie 140-160 m gylje. Rokiškio vandenvietė yra detalai išvalyta, jos ištekliai – 17 000 m³/d yra patvirtinti 1989 m. Rokiškio vandenvietėje eksploatuojami 7 gręžiniai, kurių projektinis pajėgumas – 8 000 m³/parą vandens. Kiekvieną parą Rokiškio vandenvietėje iš požemio pakeliama apie 3000 m³ geriamojo vandens.

Požeminiame vandenyje yra padidinta geležies koncentracija. Padidėjusį jos kiekį vandenyje lemia vandeningo sluoksnio formavimosi ir slūgsojimo sąlygos žemės gelmėse. Geležis vandenyje pasireiškia tirpiu divalentės geležies hidrokarbonatų pavidalu. Iš Rokiškio vandenvietės požeminis vanduo panardinamais siurbliais tiekiamas į aeracijos įrenginius. Aeracijos metu vanduo „prisisotina“ deguonies, kurios metu divalentės geležies jonai oksiduojasi ir susidaro trivalentės geležies hidroksido dribsniai. Aeruotas vanduo antro kėlimo siurbliais tiekiamas į slėginius geležies šalinimo filtrus ir toliau tiekiamas vartotojams. UAB „Rokiškio vandenys“ šiuo metu eksploatuoja 17 vandens gerinimo įrenginių. Geriamas nugeležintas požeminis vanduo tiekiamas Rokiškio miesto gyventojams.

Siekdama įvertinti ir kontroliuoti tiekiamo geriamojo vandens kokybę, remiantis galiojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais, UAB „Rokiškio vandenys“ atlieka geriamojo vandens laboratorinę kontrolę, kuri vykdoma pagal programinės priežiūros planą, patvirtintą ir suderintą su valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba. Per metus tiriamų mėginių skaičius mieste priklauso nuo geriamojo vandens kiekio sunaudojimo per dieną. Vandens paėmimo taškai yra paskirstyti tolygiai Rokiškio mieste. Pasirenkant geriamojo vandens mėginių paėmimo vietas, mėginiai dažniausiai imami padidintos rizikos vietose – mokyklose, darželiuose, ligoninėse, maisto pramonės įmonėse bei tinklų galutiniuose taškuose.

Rokiškio vandenvietės 2021 m. vandens kokybės indikatorinių rodiklių verčių vidurkiai pateikti 10.2.2 lentelėje. Vandens kokybės rodikliai atitiko Lietuvos higienos normos HN 24:2017 nustatytiems reikalavimams.

10.2.2 lentelė. Rokiškio vandenvietės 2021 m. vandens kokybės indikatorinių rodiklių verčių vidurkiai

Rodiklio pavadinimas		Aliuminis	Amonis	Chloridas	Spalva	Savitasis elektros laidis	Vandenių jonų koncentracija pH	Bendroji geležis	Manganas	Kvapo slenkstis	Permanganato indeksas	Sulfatas	Natris	Skonio slenkstis	Drumstumas	Bendras kalcis ir magnis	
Mato vnt.		mg/l	mg/l	mg/l	mg/l Pt	μS/cm	pH vnt.	μg/l	μg/l		mg/l O ₂	mg/l	mg/l		DV	mmol/l	
Ribinė rodiklio vertė pagal HN 24:2017		200	0,5	250	30	2500	6,5–9,5	200	50	b.n.p.	5	250	200	b.n.p.	4		
Vandenvietės pavadinimas (gyvenciuoju pavadinimas)	ROKIŠKIO (Rokiškio m., Kavoliškio k., Bajorų k., Juozapavos k., Jakiškių k., Kalneliškių k., Kraštų k., Parokiškės k., Serapiniškio k.)	I		Vid. rodiklio vertė													
			<0,075	10,90	7,5	604	7,4	114	2,1	b.n.p.		7,70	7,60	b.n.p.	1,20	2,8	

Šaltinis: <http://rokvandenys.lt/tyrimai>

10.3. Dirvožemio kokybė

Remiantis Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis, Rokiškio rajono savivaldybės teritorijoje yra 399 potencialūs taršos židiniai, iš kurių 45 – Rokiškio mieste (10.3.1 lentelė). 40 potencialių taršos židinių teritorijose yra veikiantys, 5 – neveikiantys. Tai 4 plovklos, 10 technikos kiemų, 3 sandėliai, 5 naftos bazės, 3 valymo įrenginiai, 7 degalinės, 1 katilinė, 4 saugojimo aikštelės, 3 autoservisai, 4 plovklos, 2 gamybos cechai, 1 automobilių demontavimo aikštelė, 1 asfaltbetonio bazė, 1 skerdykla. Iš šių teritorijų 14 yra ypatingai didelio pavojingumo, 11 – didelio pavojingumo, 20 – vidutinio pavojingumo.

Pagal teritorijos plotą didžiausi yra: technikos kiemas (esantis Rokiškio mieste, Panevėžio g. 7, 36 000 m², veikiantis, vidutinio pavojingumo), katilinė (esanti Rokiškio mieste, Pramonės g. 7, 35 819 m², veikianti, didelio pavojingumo), degalinė (esanti Rokiškio mieste, Žemaitės g. 2c, 35 364 m², veikianti, ypatingai didelio pavojingumo), technikos kiemas (esantis Rokiškio mieste, Respublikos g. 111, 35 248 m², veikiantis, vidutinio pavojingumo).

10.3.1 lentelė. Užterštos teritorijos Rokiškio mieste

Eil. Nr.	PTZ Nr.	Adresas	Potipis	Būklė	Plotas, m ²	Pavojingumas
1	3314	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Respublikos g. 111a	Plovykla	Veikiantis	0	Didelis pavojus
2	3311	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Respublikos g. 111	Technikos kiemas	Veikiantis	35 248	Vidutinis pavojus
3	3259	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Jūzintų g. 3	Plovykla	Veikiantis	82	Vidutinis pavojus
4	3353	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Pramonės g. 9a	Technikos kiemas	Veikiantis	5 000	Didelis pavojus

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS

SPAV ataskaita

Eil. Nr.	PTZ Nr.	Adresas	Potipis	Būklė	Plotas, m²	Pavojingumas
5	3354	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Pramonės g.	Technikos kiemas	Veikiantis	2 000	Vidutinis pavojus
6	3396	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Laukupio g. 5a	Autoservisas	Veikiantis	0	Didelis pavojus
7	3417	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Nepriklausomybės a. 12a	Technikos kiemas	Veikiantis	12 800	Didelis pavojus
8	3375	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Pramonės g. 3	Valymo įrenginiai	Veikiantis	6 000	Ypatingai didelis pavojus
9	3376	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Pramonės g. 3	Gamybos cechas	Veikiantis	540	Ypatingai didelis pavojus
10	3058	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Respublikos g. 111a	Degalinė	Veikiantis	2 400	Ypatingai didelis pavojus
11	3418	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Respublikos g. 113	Gamybos cechas	Veikiantis	756	Vidutinis pavojus
12	3258	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Jūžintų g. 3	Naftos bazė	Veikiantis	180	Ypatingai didelis pavojus
13	3260	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Jūžintų g. 3	Sandėlis	Veikiantis	659	Vidutinis pavojus
14	3373	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Pramonės g. 3	Technikos kiemas	Veikiantis	8000	Ypatingai didelis pavojus
15	3312	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Respublikos g. 111	Naftos bazė	Neveikiantis	61	Didelis pavojus
16	3395	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Ažuolų g. 21	Skerdykla	Veikiantis	6 800	Vidutinis pavojus
17	3420	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Pramonės g. 7	Katilinė	Veikiantis	35 819	Didelis pavojus
18	3313	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Respublikos g. 111	Valymo įrenginiai	Veikiantis	75	Ypatingai didelis pavojus
19	3333	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Sakališkio g. 2	Technikos kiemas	Veikiantis	0	Didelis pavojus
20	3394	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Kauno g. 18	Autoservisas	Veikiantis	0	Vidutinis pavojus
21	3261	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Pramonės g. 6	Saugojimo aikštelė	Veikiantis	100	Vidutinis pavojus
22	3257	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Jūžintų g. 3	Technikos kiemas	Veikiantis	24 000	Vidutinis pavojus
23	3397	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Panevėžio g. 9	Autoservisas	Veikiantis	1 000	Vidutinis pavojus
24	3178	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Panevėžio g. 7	Technikos kiemas	Veikiantis	36 000	Vidutinis pavojus
25	3177	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., K. Donelaičio g. 17	Sandėlis	Veikiantis	9 800	Vidutinis pavojus
26	3398	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Žemaitės g. 2c	Degalinė	Veikiantis	35 364	Ypatingai didelis pavojus
27	3255	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Miškininkų g. 4	Automobilių demontavimo aikštelė	Veikiantis	8 000	Vidutinis pavojus
28	3230	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Žemaitės g. 2	Technikos kiemas	Veikiantis	10 000	Vidutinis pavojus
29	3231	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Žemaitės g. 2	Naftos bazė	Veikiantis	150	Ypatingai didelis pavojus
30	3181	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., K. Donelaičio g. 16	Saugojimo aikštelė	Veikiantis	1 000	Vidutinis pavojus
31	3136	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Panevėžio g. 9	Degalinė	Veikiantis	2 500	Ypatingai didelis pavojus
32	3175	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Respublikos g.	Plovykla	Neveikiantis	47	Didelis pavojus
33	3232	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Žemaitės g. 2	Naftos bazė	Veikiantis	1 850	Ypatingai didelis pavojus

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPAV ataskaita

Eil. Nr.	PTZ Nr.	Adresas	Potipis	Būklė	Plotas, m²	Pavojingumas
34	1075	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Panevėžio g. 5	Degalinė	Veikiantis	1 500	Didelis pavojus
35	3256	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Jūzintų g. 4	Saugojimo aikštelė	Neveikiantis	0	Vidutinis pavojus
36	3254	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Miškininkų g. 3	Technikos kiemas	Veikiantis	10 100	Vidutinis pavojus
37	3179	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Panevėžio g. 7	Naftos bazė	Neveikiantis	2 800	Vidutinis pavojus
38	3180	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Panevėžio g. 7	Plovykla	Veikiantis	0	Didelis pavojus
39	3374	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Pramonės g. 3	Degalinė	Veikiantis	9 500	Ypatingai didelis pavojus
40	3584	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Pramonės g. 5	Degalinė	Veikiantis	255	Ypatingai didelis pavojus
41	3419	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Respublikos g. 113	Valymo įrenginiai	Veikiantis	200	Didelis pavojus
42	3176	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., K. Donelaičio g. 17	Sandėlis	Veikiantis	22 031	Vidutinis pavojus
43	11264	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Žemaitės g. 2	Asfaltbetonio bazė	Neveikiantis	2 244	Ypatingai didelis pavojus
44	3233	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Stoties g. 4	Saugojimo aikštelė	Veikiantis	100	Vidutinis pavojus
45	3174	Panevėžio apskr., Rokiškio r. sav., Rokiškio miesto sen., Rokiškio m., Respublikos g. 113	Degalinė	Veikiantis	4 000	Ypatingai didelis pavojus

Šaltinis: Lietuvos geologijos tarnybos 2022 m. duomenys

11. PLANUOJAMOS TERITORIJOS PLĖTROS SRITYS IR VYSTYMO PRINCIPAI

Rengiant Rokiškio miesto bendrojo plano keitimo koncepciją, išskiriamos atskiros teritorijos vystymosi sritys ir teritorijos formavimo principai.

Rokiškio miesto teritorijos formavimo principai nustatyti atsižvelgiant į planavimo tikslus bei uždavinius, išskeltus teritorijų planavimą reglamentuojančiuose dokumentuose bei planavimo darbų programoje. Teritorijos formavimo principai nustatomi šioms pagrindinėms miesto vystymo sritims:

- urbanistinio vystymo;
- ekonominės aplinkos vystymo;
- socialinės-kultūrinės aplinkos vystymo;
- kraštovaizdžio formavimo.

Urbanistinė sritis. Urbanistiniu požiūriu įvertinami teritoriniai veiksniai, kaip: miesto gyvenamųjų rajonų sistema, miesto planinė-erdvinė struktūra, miškų teritorijos, gamtinis ir kultūrinis kraštovaizdis, susisiekimo sistema ir inžinerinė infrastruktūra. Siekiant šių teritorinių veiksnių kokybės, nustatomi pagrindiniai savivaldybės teritorijos vystymo principai, kaip:

1. Rokiškio planinės-erdvinės struktūros formavimas išlaikant esamą struktūrą;
2. darnios architektūrinės tūrinės kompozicijos formavimas;
3. reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai minimizavimas ir kompensavimas;
4. funkcinių ryšių ir inžinerinės infrastruktūros vystymas;
5. rekreacinės infrastruktūros formavimas užtikrinant vietos gyventojų ir atvykstančių turistų poreikių tenkinimą;
6. eismo saugumo reikalavimų užtikrinimas, optimalus automobilių stovėjimo vietų išdėstymas;

Ekonominė aplinka. Ekonominiu požiūriu įvertinamos sąlygos verslui, gamybai, investicijoms pritraukti, gyventojų užimtumui ir darbo jėgos kokybei gerinti. Šioje srityje įvertinama:

1. pramonės ir verslo įmonių vystymas;
2. verslo, komercinio ir darbo pobūdžio teritorijų formavimas, stiprinant svarbiausias urbanistines ašis, centrus;
3. palankios darbo aplinkos kūrimas
4. reikiamos socialinės infrastruktūros užtikrinimas;
5. turizmo vystymas ir kt.

Socialinės–kultūrinės aplinkos vystymo požiūriu įvertinamas visuomeninis aptarnavimas, sveikatos apsauga, švietimas, socialinių paslaugų poreikis ir prieinamumas, būstas ir jo kokybė. Šios socialinės-kultūrinės aplinkos vystymui nustatomi pagrindiniai vystymo principai, kaip:

1. reikiamo socialinių paslaugų poreikio užtikrinimas;
2. socialinių paslaugų prieinamumo vietiniams gyventojams didinimas;
3. saugios ir sveikos gyvenamosios aplinkos kūrimas;
4. visuomeninio aptarnavimo, sveikatos ir švietimo įstaigų modernizavimas;
5. socialinio būsto statyba ar įsigijimas, siekiant pritraukti jaunus specialistus ar emigravusius gyventojus.

Kraštovaizdinė sritis. Miesto kraštovaizdžio formavimo srityje įvertinama:

1. kraštovaizdis formuojamas išsaugant ir į urbanistinę struktūrą įjungiant vertingiausias gamtinio karkaso teritorijas;
2. gamtinių teritorijų saugojimas, gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio kokybės užtikrinimas;
3. rekreacinės aplinkos prieigų formavimas;
7. miesto vidaus erdvių savitumo stiprinimas, kultūros paveldo išsaugojimas
4. gamtinio karkaso nepertraukiamumo užtikrinimas.

Šios Rokiškio miesto vystymo sritys ir joms nustatyti teritorijų formavimo principai sudaro pagrindą Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano koncepcijos sprendinių rengimui.

11.1. Konceptijai turintys įtakos bendrieji išorės veiksniai

1. Europos Sąjungos ir Valstybės politika remiant ir palaikant šalies regionų vystymąsi;
2. Globalizacijos veiksniai, kurie yra susiję su naftos ir dujų bei kitomis kainomis, šalies gyventojų intensyvia emigracija ir galima imigracija, kapitalo ir darbo rinkos pokyčiais;
3. Rokiškio rajono savivaldybės ir Rokiškio miesto vaidmuo šalies gyvenamųjų vietovių sistemoje;
4. Šalies bendrojo vidaus produkto ir kitų makroekonominių procesų raidos įtaka savivaldybės socialinei ir ekonominei plėtrai;
5. Tiesioginių užsienio kapitalo investicijų neapibrėžtumas;
6. Įmonių migracijos, kūrimosi ar nykimo tikimybė;
7. Tiesioginė Panevėžio įtaka.

Bendrojo plano koncepcijoje dauguma išorės veiksnių laikomi kaip neapibrėžti laike ir erdvėje veiksniai, kurie praktiškai bendrojo plano rėmuose yra neprognozuojami. Jie įvertinti kaip visuma veiksnių, skatinančių akcentuoti principinius ir ateityje keistinus bei galimus papildomus bendrojo plano sprendinius.

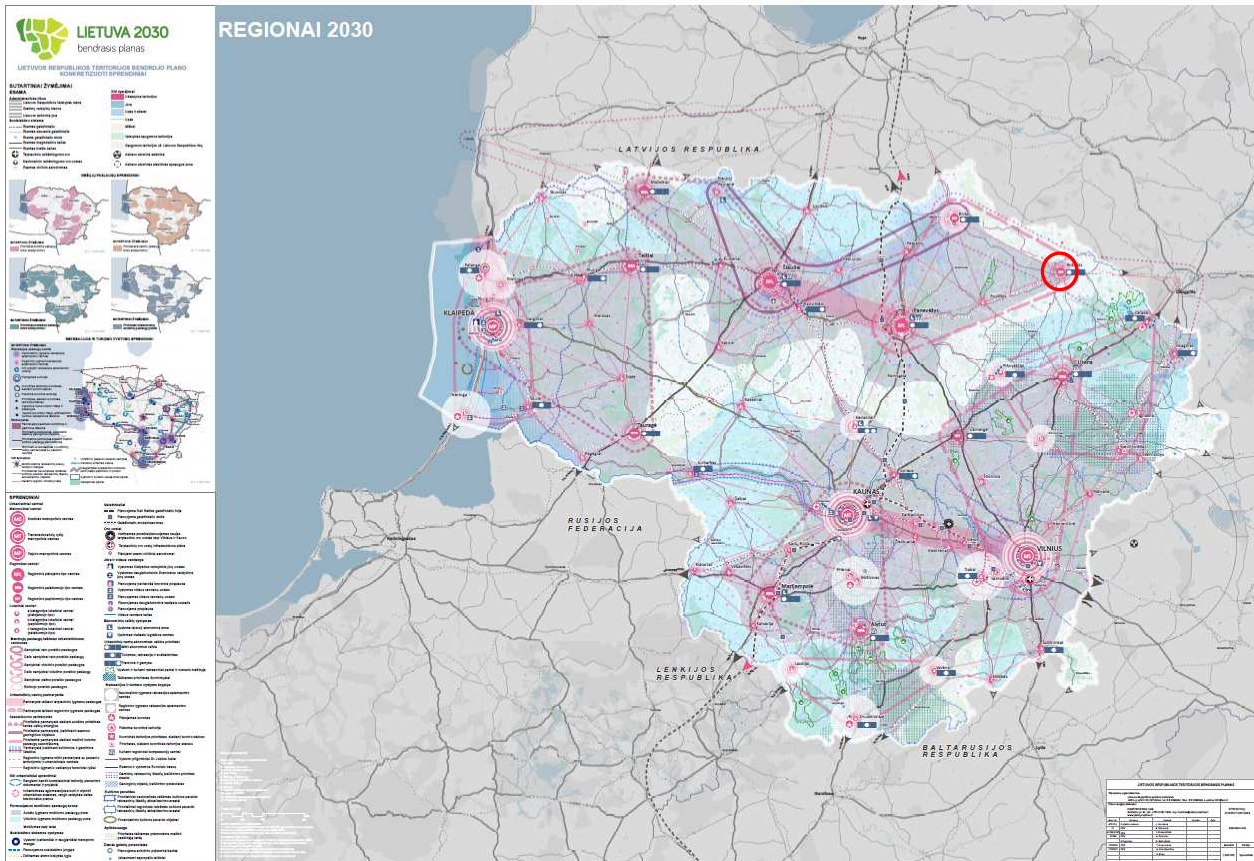
Bendrojo plano koncepcijoje Rokiškio miestas ir gretimos teritorijos traktuojamos kaip viena bendra socialinė, ekonominė ir urbanistinė sistema.

11.2. Teritorijos plėtros tendencijos, ryšys su planuojamoje teritorijoje galiojančiais aukštesnio ir atitinkamo lygmens teritorijų planavimo dokumentais

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimas atliekamas vadovaujantis aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentais. Bendrojo plano keitimui taikomi šie aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentai:

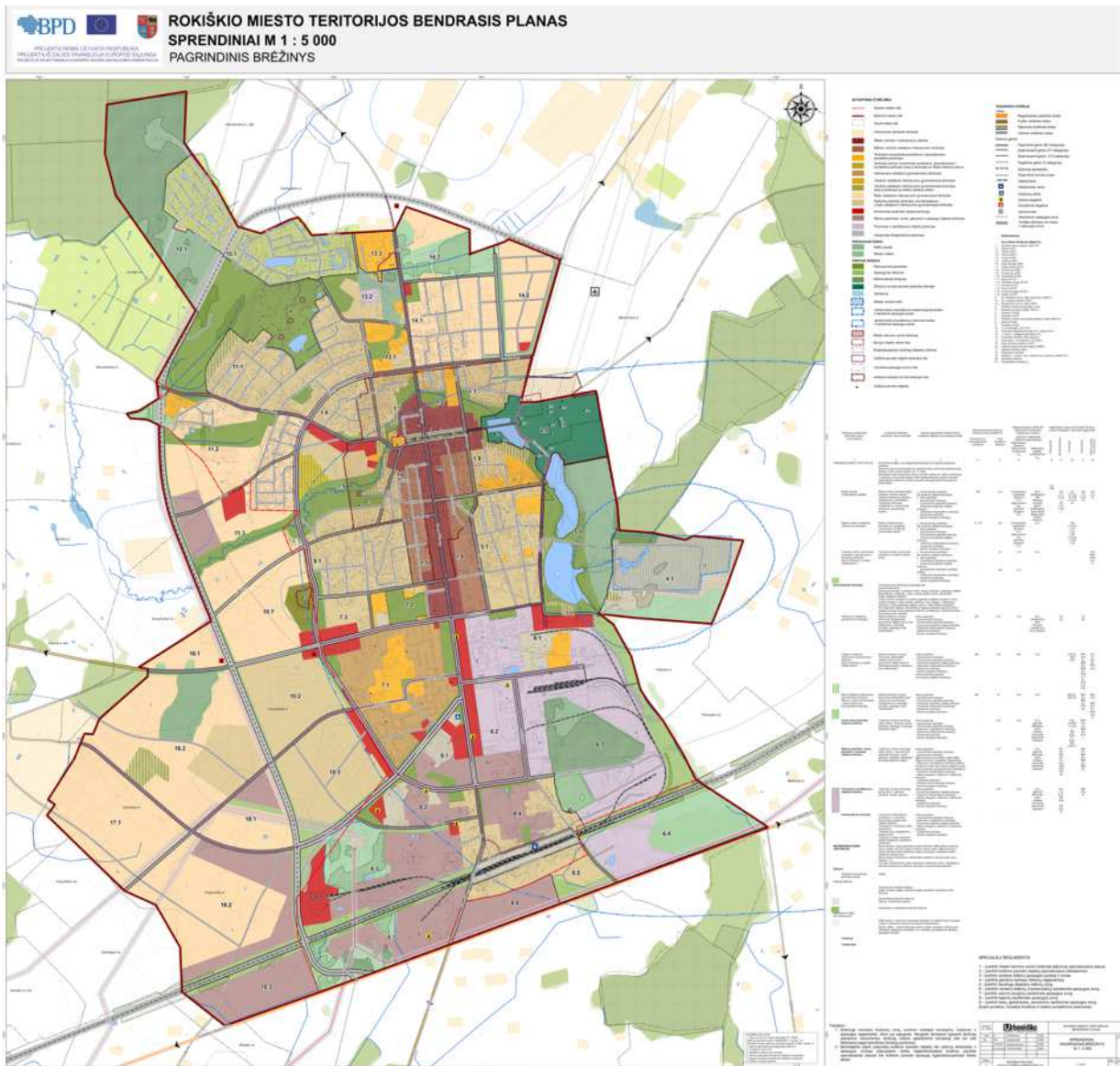
- Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789;
- Rokiškio miesto bendrasis planas, patvirtintas Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. TS-6.109;
- Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos 2008-2017 m. atskaita, patvirtinta Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr. TS-151.

Remiantis Lietuvos Respublikos bendruoju planu, Rokiškio miestas išskiriamas kaip regioninis papildomojo tipo centras (RPP). Rokiškio kaip urbanistinio centro ekonominės veiklos prioritetą išskiriamas – mišri ekonominė veikla ir numatomas santykinai vidutinio, santykinai dažno ir būtinojo poreikio paslaugų teikimas. Centrai numatyta regioninio lygmens partnerysčių ryšiai tarp urbanistinių centrų Rokiškio-Panevėžio-Biržų. Rokiškis yra pasienio miestas, kuris atlieka specializuotos partnerystės centro funkciją tarp Biržų-Zarasų-Visagino-Daugpilio (11.1 paveikslas).

11.1 pav. Rokiškio rajonas 2021 m. parengtame Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (brėžinys „Regionai 2030“)

Remiantis 2008 m. Rokiškio miesto bendrojo plano sprendiniais, prioritinės plėtros teritorijos buvo išskirtos vakarinėje ir pietinėje miesto pusėje iki 122 krašto kelio, numatant miesto šiaurės-vakarų pusėje aplinkelį (11.2 paveikslas). Tačiau bendrojo plano sprendiniams pilnai įgyvendinti neatsirado realaus poreikio. Nebuvo praplėsta siūloma miesto riba vakarų ir pietų kryptimis, o kartu ir numatyta teritorijų plėtra šiomis kryptimis, neįgyvendintas miesto aplinkkelis. Todėl rengiamo Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimas išlaikys ankstesnio bendrojo plano tęstinumą, bet esamose miesto administracinėse ribose.

11.2 pav. Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. TS-6.109, pagrindinio brėžinio ištrauka

12. PLANUOJAMOS TERITORIJOS VYSTYMO KONCEPCIJA

12.2. Urbanistinio karkaso formavimo principai

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus teritorijos vystymo principus, Bendrojo plano koncepcijos siūlymais yra pateikiami principiniai teritorijos vystymo sprendiniai, kuriais siekiama nurodyti principines teritorijos urbanistinio karkaso plėtojimo kryptis, pagal kurias galėtų būti formuojami urbanistinės plėtros prioritetai, įrengiama savivaldybės infrastruktūra ir pan.

Rengiant Rokiškio miesto teritorijos vystymo koncepciją yra įvertinama galima miesto demografinės padėties kaita, kuri daugeliu atvejų priklauso nuo ekonominio augimo, socialinių sąlygų bei kitų šalies ir tarptautinių veiksnių. Pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis, pastaraisiais trejais metais gyventojų skaičius Rokiškio mieste, kaip ir visoje šalyje, mažėjo (2021 m. buvo 11 724 gyventojai). Remiantis tolimesnėmis demografinėmis prognozėmis (Lietuvos statistikos departamento ir Eurostato duomenys), 2037 m. bendras gyventojų skaičius šalyje sudarys 2 201 105 gyventojų, t.y. tikėtinas gyventojų kiekio sumažėjimas, siekiantis beveik 24 %. Įvertinus esamą Rokiškio rajono savivaldybės demografinę situaciją bei prognozuojamą bendrą šalies gyventojų skaičių, galima išskirti tris demografinės prognozes – pesimistinė – kai gyventojų skaičius ir toliau mažės ir bus mažesnis 10 %, realistinė – kai gyventojų skaičius stabilizuosis ir iš esmės nesikeis, optimistinė – gyventojų skaičius padidės 10 %.

Rengiant bendrojo plano koncepciją pasirenkama optimistinė demografinės situacijos prognozė ir planuojama, kad 10 metų laikotarpyje gyventojų skaičius padidės iki 12 896 gyventojų. Optimistinė demografinės situacijos prognozė pasirenkama atsižvelgiant į galimą demografinės situacijos pasikeitimą dėl išvykusių šalies gyventojų sugrįžimo, siekiamo gyventojų gimstamumo padidėjimo, taip pat vykstančios vietinės migracijos iš kaimo gyvenamųjų vietovių į miestą. Optimistinė prognozė sudaro pagrindą urbanistinės plėtros teritorijų nustatymui, reikiamam jų inžineriniam ir socialiniam paruošimui. Tai ateityje leis išvengti stichiško teritorijų urbanistinio įsisavinimo.

Miesto demografinėi situacijai didžiausią poveikį gali turėti bendras šalies ekonominis augimas, potencialios investicijos, kurios gali turėti įtakos paties rajono ekonominės padėties pagerėjimui. Todėl numatomais sprendimais pirmiausiai būtų sudaromos sąlygos esamos urbanizuotos teritorijos vystymui. Kartu koncepciniais pasiūlymais būtų siekiama sudaryti kuo palankesnes sąlygas demografinės padėties gerinimui – gyventojų skaičiaus mažėjimo sustabdymui bei palaipsniniam jo augimui. Tuo tikslu yra numatomi urbanistinės plėtros pasiūlymai, o taip pat ekonominės, socialinės bei kultūrinės veiklos sričių vystymo sprendiniai.

Koncepcijos rengimo pagrindą sudaro miesto atskirų dalių (gyvenamųjų rajonų) plėtojimas ir naujos urbanistinės plėtros teritorijų vystymas, užtikrinant juose reikiamą socialinę infrastruktūrą, viešąsias erdves.

12.3. Rokiškio miesto planinės-erdvinės struktūros vystymas

Remiantis Lietuvos Respublikos teritorijos bendroju planu, Rokiškio miestas išskiriamas kaip regioninis papildomojo tipo centras (RPP). Rokiškio kaip urbanistinio centro ekonominės veiklos prioritetas išskiriamas – mišri ekonominė veikla ir numatomas santykinai vidutinio, santykinai dažno ir būtinojo poreikio paslaugų teikimas. Centrui numatyta regioninio lygmens partnerysčių ryšiai tarp urbanistinių centrų Rokiškio-Panevėžio-Biržų. Rokiškis yra pasienio miestas, kuris atlieka specializuotos partnerystės centro funkciją tarp Biržų-Zarasų-Visagino-Daugpilio.

Rokiškis – miestas Lietuvos šiaurės rytuose, Aukštaitijoje, Panevėžio apskrityje, tai savivaldybės administracinis centras ir užima rajono savivaldybės centrinę teritorijos dalį. Artimiausi miestai, turintys įtaką Rokiškiui: už 70 km Biržai, 90 km - Panevėžys, 60 km - Utena, 70 km - Daugpilis.

Rokiškio miestas neturi svarbių magistralinių kelių, kurie kerta didžiausius šalies centrus, tačiau esamų krašto kelių tinklas mieste sudaro palankias sąlygas palankiai susisiekti, užmegzti ir išlaikyti intensyvius ir pastovius kasdieninius socialinius ekonominius ryšius su šiais centrais. Rokiškis yra svarbus kultūros paveldo gausa, savita gamtine aplinka. Atsižvelgiant į šiuos veiksnius, Rokiškį siūloma vystyti kaip reikšmingą kultūrinį, turizmo, gamybos centrą.

Bendrojo plano koncepcijoje pateikiami bendrieji teritorijų suplanavimo sprendiniai ir teritorijų naudojimo reikalavimai Rokiškio miestui bei jo prieigose esančioms teritorijoms. Rokiškio miestas planuojamas atsižvelgiant su šalia jo esančių gyvenamųjų vietovių kaip Kavoliškio, Kalneliškių, Gabriškio, Serapiniškių, Pagrandžių, Parokiškės, Velniakalnio, Bajorų, Palūšnių ir kitų kaimų dalimis. Šios aplinkinės teritorijos susijusios funkciniais ryšiais, inžinerinio aprūpinimo infrastruktūra. Taip pat dalis jų yra perspektyvinės Rokiškio miesto urbanistinės plėtros teritorijos – Parokiškės, Gabriškio, Kavoliškio, Serapiniškio, Pagrandžių gyvenamosios vietovės.

Pagrindinius Rokiškio miesto planinės-erdvinės struktūros vystymo sprendinius sudaro:

- esamų užstatytų teritorijų modernizavimas ir naujos urbanistinės plėtros vystymas neurbanizuotose Rokiškio miesto teritorijose (vakarų, šiaurės-rytų ir rytų kryptimis);
- istorinio Rokiškio miesto centro bei kitų urbanistinių dalių pcentrių vystymas;
- socialinės infrastruktūros objektų kūrimas naujose plėtros teritorijose;
- bendro naudojimo erdvių ir atskirųjų želdynų sistemos formavimas;
- susisiekimo sistemos, inžinerinės infrastruktūros vystymas.

12.3.1. Funkcinis zonavimas, funkciniai ryšiai, urbanistinė plėtra

Įvertinus esamą Rokiškio miesto būklę ir 2008 m. miesto BP sprendinių įgyvendinimą, jo vystymui bei plėtrai siūloma viena koncepcija. Koncepcijoje nagrinėjama gyvenamųjų zonų, miesto centrų bei pramonės ir sandėliavimo zonų plėtra esamose miesto administracinėse ribose, panaudojant esamus inžinerinius tinklus ir susisiekimo infrastruktūrą. Miesto perspektyvinei plėtrai siūlomos rezervinės teritorijos gyvenamai ir pramonės objektų statybai už miesto ribų.

Urbanizuojamų teritorijų plėtra miesto esamose administracinėse ribose.Gyvenamųjų zonų plėtra šiaurės-rytų miesto pusėje:

- Viena gyvenamosios zonos teritorija rytinėje miesto dalyje, už esamo užstatymo (kvartalas tarp Juodupės g., Bajorų g., J. Janulionio g. ir šiaurinės miesto ribos).
- Antra gyvenamosios zonos teritorija šiaurinėje miesto dalyje, Vitaldavos gatvės gale (kvartalas tarp miesto miško ir šiaurinės miesto ribos).

Gyvenamųjų zonų plėtra vakarinėje miesto pusėje:

- Viena gyvenamosios zonos teritorija vakarinėje miesto dalyje už esamo užstatymo (kvartalas tarp Pandėlio g., Pergalės g., Pagojės g. ir iki miesto vakarinės ribos).
- Antra gyvenamosios zonos teritorija vakarinėje miesto dalyje už esamo gyvenamųjų namų užstatymo, prie numatomo lokalinio centro sankryžoje (kvartalas tarp Taikos g., Parko g., Aušros g. ir iki vakarinės miesto ribos).

Gyvenamųjų zonų plėtra arti centrinės miesto dalies:

- Viena gyvenamosios zonos teritorija yra netoli miesto istorinės dalies, prie esamo užstatymo (kvartalas tarp Pagojės g., Topolių g. ir Laukupės slėnio parko).
- Antra gyvenamosios zonos teritorija yra kitapus esamos pramoninės zonos Perkūno gatvėje, šalia esamo užstatymo (kvartalas tarp Perkūno g., Kauno g., Aušros g. ir Gedimino g.).

Miesto centrų plėtra:

- Centro – istorinė senamiesčio teritorija saugoma ir tvarkoma pagal specialiuosius paveldo saugos reikalavimus (kvartalas tarp Rokiškio dvaro sodybos, Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčios ir Nepriklausomybės aikštės kompleksas bei jų aplinka).
- Paslaugų centrų sistemos tolesnis formavimas (prie Panevėžio, Respublikos ir A.Strazdelio gatvių sankryžos).
- Lokalinio centro formavimas (prie miesto vakarinės ribos, Taikos ir Vilties gatvių susikirtime).

Pramonės ir sandėliavimo zonų plėtra pietrytinėje miesto dalyje:

- Numatoma vystyti naują pramonės zoną miesto rytinėje dalyje, praplečiant esamą pramonės zoną iki Ežero skersgatvio ir geležinkelio linijos.

Rokiškio mieste siūloma vystyti vieną naują pramonės teritoriją šalia jau esančios veikiančios gamybos zonos, kaip buvo numatyta Rokiškio miesto 2008 m. BP. Esama Rokiškio pramonės ir sandėliavimo zona yra pietrytinėje miesto dalyje – kvartalas tarp geležinkelio linijos, Respublikos g., Perkūno g. ir Ežero skg. Siūloma vystyti naują pramonės zoną, praplečiant esamą iki Ežero skersgatvio ir geležinkelio linijos. Rokiškio mieste numatomoje pramonės zonoje, siūloma vystyti netaršios pramonės objektus, aukštų technologijų bei kitus verslo centrus. Pramonės ir sandėliavimo teritorijoje bet kokia planuojama ūkinė veikla privalo atitikti Lietuvos higienos normų, LR visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo reikalavimus ir neturi daryti neigiamo poveikio greta esančiai ir planuojamai gyvenamajai aplinkai bei žmonių sveikatai. Gamybinė veikla galima, jeigu jos tarša nedaro neigiamos įtakos aplinkinėms teritorijoms.

Rezervinių teritorijų plėtra už miesto administracinių ribų.Rezervinių gyvenamųjų zonų plėtra vakarų pusėje:

- Viena gyvenamosios zonos teritorija vakarų pusėje už miesto ribų (Parokiškės kaimo teritorija tarp numatomo aplinkkelio, Vilties g., Aušrinės g., Parokiškės g.).
- Antra gyvenamosios zonos teritorija vakarų pusėje už miesto ribų (Parokiškės kaimo teritorija tarp numatomo aplinkkelio, Žemynos g., Vydūno g., Parokiškės g.).
- Trečia gyvenamosios zonos teritorija vakarų pusėje už miesto ribų (Serapiniškių kaimo teritorija tarp numatomo aplinkkelio, Vydūno g., Laukupės upelio migracinio koridoriaus).

Rezervinių pramonės ir sandėliavimo zonų plėtra pietinėje pusėje:

- Siūloma rezervinė pramonės zona pietinėje dalyje už miesto ribų (Kraštų kaimo teritorija tarp Kraštų miško, geležinkelio linijos, Jūžintų g., Obelių Plento g.).

Funkciniai ryšiai. Rokiškio miesto susisiekimo sistemos plėtojimui ir vystymui keliami šie uždaviniai:

- Susisiekimui pagerinti ir sumažinti tranzitinių automobilių eismą Rokiškio miesto centrinėje dalyje, aktualu įrengti naują šiaurės–vakarų aplinkkelį.

- Siekiant sumažinti autoįvykių skaičių mieste, reikalinga tobulinti susiekimo sistemą - įrengti šaligatvius, perėjas, kitą eismo saugumą didinančią infrastruktūrą.
- Siekiant pagerinti darniojo judumo sąlygas, svarbu nutiesti naujus pėsčiųjų ir dviračių takus.
- Eismo kokybei pagerinti mieste, reikalingas kelių rekonstravimas, remontas.

Nauji funkciniai ryšiai numatomi formuojant naujas plėtros teritorijas. Numatomas aptarnaujančių ir pagalbinių gatvių tinklas naujose gyvenamosiose teritorijose, centrų zonose.

12.3.2. Erdvinė struktūra

Rokiškio miesto erdvinė architektūrinė kompozicija kuriama esamų vertingų miesto urbanistinių elementų pagrindu. Kaip svarbiausi elementai įvertinami miesto istorinis centras, sakraliniai objektai, svarbiausios funkcinės ašys, gamtiniai elementai bei kiti funkciniai bei erdviniai struktūrai svarbūs objektai.

Nuo 18 a. pabaigos Rokiškis pradėjo formotis kaip stačiakampio plano miestas, kuriam pradžią davė perplanuota Nepriklausomybės aikštė. Pagrindinė miesto kompozicinė ašis - tai Nepriklausomybės aikštė ir dvaro rūmų istorinė suformuota erdvė. Rokiškio miesto centras su istoriniu paveldu – tai išskirtinė miesto dalis. Rokiškio dvaro sodybos kompleksas, Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčia ir Nepriklausomybės aikštės kompleksas sudaro vieningą urbanistinę-architektūrinę visumą bei formuoja pagrindinę miesto kompozicinę ašį.

Vertinant miesto erdvinę ir urbanistinę struktūrą, pažymėtina miesto istorinės dalies – centro saugoma urbanistinė teritorija, užstatymo charakteris, todėl svarbu išlaikyti balansą tarp mažaaukščio gyvenamojo užstatymo ir visuomeninių, komercinių teritorijų ir viešųjų erdvių. Rokiškyje vyraujančią užstatymą sudaro 1-2 aukštų pastatai daugiausiai su dvišlaičiais, dalis su vienslaičiais stogais. Rokiškio miesto pakraščiuose dominuoja sodybinis užstatymas. Miesto centrinėje dalyje vyrauja linijinis užstatymas prie pagrindinių gatvių. Rokiškyje taip pat, kaip atskiras užstatymo tipas, gali būti išskiriamas laisvo planavimo 4-5-9 aukštų daugiabučių namų užstatymas, suformuotas sovietmečiu. Didžiausios šio užstatymo teritorijos yra pramoninėje miesto dalyje. Pagrindinės pramonės zonos su stambių pastatų tūriais iškyla pietrytinėje miesto dalyje.

Pietine miesto riba praeina geležinkelio linija su čia esančia Rokiškio geležinkelio stotimi. Modernus mūrinis stoties pastatas pastatytas 1927 m. pagal kauniečio inžinieriaus E. A. Fryko projektą. Rūmų architektūrą primenantis stoties pastatas ir kiti komplekso statiniai suteikia miestui savitumo elementų.

Rokiškyje yra trijų konfesijų sakraliniai pastatai – Šv. apaštalo evangelisto Mato katalikų bažnyčia su Šv. Juozapo koplyčia, Šv. Aleksandro Neviškio cerkvė, Šv. Mikalojaus sentikių cerkvė.

Rokiškio miesto erdvinės raidos struktūroje išskiriamos pagrindinės miesto žaliųjų erdvių ašys. Miesto žaliosiose zonose dominuoja Rokiškio miesto tvenkiniai, Laukupės upelis, miško parkai, miesto miškai, kiti želdynai, kurie bendroje erdvinėje kompozicijoje įjungia miesto užstatytas teritorijas į bendrą miesto vidinę erdvinę struktūrą.

Siekiant išsaugoti miesto vidaus erdvių savitumą, numatomas esamo užstatymo pobūdžio išlaikymas. Centrinėje miesto dalyje siūlomas perimetrinio užstatymo išlaikymas. Perimetrinio užstatymo vystymas palaikomas taip pat kituose lokaliuose miesto centruose. Gamtinių teritorijų aplinkoje išlaikomas sodybinis, mažiau intensyvus užstatymo pobūdis.

Siekiant išryškinti miesto erdvinės struktūros savitumą sudarančius elementus, numatomas Laukupės upelio, tvenkinių pakrancių aplinkos tvarkymas, pėsčiųjų – dviračių takų įrengimas.

Ypač didelis dėmesys turi būti skiriamas Rokiškio centro - senamiesčio teritorijos formavimui, kuri saugoma ir tvarkoma pagal specialiuosius paveldo saugos reikalavimus, kaip saugoma urbanistinė teritorija. Centrinės dalies užstatymas turi būti formuojamas, įvertinant senojo užstatymo pobūdį, jo mastelį. Pastatų tūrį Rokiškio senamiestyje ir jo prieigose rekomenduojama formuoti smulkesnį, labai geros architektūros erdvių ir užstatymo kokybės.

Bendruoju planu taip pat nustatomi kai kurie erdvinės struktūros formavimo reikalavimai atskiriems aplinkos tvarkymo elementams, kurie formuoja miesto vidaus erdves, miesto kraštovaizdį. Bendruoju planu siūloma riboti tvorų aukštį, vieningai tvarkyti miesto viešųjų erdvių apželdinimą.

12.3.3. Užimtumas, ekonominė aplinka

Rokiškio mieste esama darbo vietų pasiūla yra nepakankama, struktūros privalumas yra veiklos diversifikacija (medžio, metalo, statybos, maisto pramonės, logistikos paslaugų ir kt. įmonės). Tačiau atskiros sritys kaip baldų, medžio apdirbimo pramonė turi nemažai rizikų, taip pat vienas iš trūkumų – nėra pakankamai tradicinę pramonę papildančių informacinių technologijų, biotechnologijų ar kitų aukštųjų technologijų veiklų. Vykstant natūraliems įmonių ir jų veiklos kaitos procesams, bendrasis planas nesiekia nustatyti konkrečių priemonių atskirų pramonės specializacijų vystymui. Tačiau nurodomos gairės ir galimybės pramonės, verslų teritorijų išdėstymui, numatomos priemonės reikiamos infrastruktūros suformavimui.

13. GAMTINĖ APLINKA

13.1. Saugomos teritorijos

Rokiškio mieste saugomų teritorijų ir gamtos objektų nėra.

13.2. Gamtinis karkasas

Nedidelė Rokiškio miesto teritorijos dalis priskiriama gamtinio karkaso teritorijoms. Vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatų 6 punktu, gamtinio karkaso teritorijose skatinama veikla, kuria užtikrinama kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, palaikomas ir stiprinamas ekosistemų stabilumas, renatūralizacija, vykdomas ekosistemų atkūrimas, palaikoma ir didinama kraštovaizdžio ir biologinė įvairovė.

Bendrojo plano keitimu yra patikslinamos atskirų gamtinio karkaso struktūrų bei jų elementų ribos, kurios buvo nustatytos 2008 m. Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano gamtinio kraštovaizdžio apsaugos brėžinyje.

Pagal geokologinį potencialą planuojamoje teritorijoje išskiriamos patikimo, riboto, silpno ir pažeisto gamtinio karkaso teritorijų dalys .

Patikimo geokologinio potencialo teritorijos - kur numatoma išlaikyti ir saugoti esamą kraštovaizdžio natūralumą (Rokiškio IV ir V tvenkinių krantuose, Apušoto, Juodalungės, Berezinkos, Parokiškės, Kraštų miško parkuose).

Riboto geokologinio potencialo teritorijos – kur numatoma palaikyti ir stiprinti kraštovaizdžio natūralumą (Laukupės upės slėnio vakarinėje dalyje, Vingerinės upelio slėnyje, Juodalungės miško parko šiaurinėje dalyje).

Silpno geokologinio pontencialo gamtinio karkaso teritorijos – kur numatoma grąžinti ir gausinti kraštovaizdžio elementus, atkuriant vandens telkinių šlaitus, gausinant miškų želdynus (Rokiškio I ir II tvenkinių krantuose, Laukupės upės krantuose nuo Pandėlio g. iki Rokiškio IV tvenkinio, Apušoto miško parko šiaurinėje dalyje).

Rokiškyje yra ir pažeistų gamtinio karkaso teritorijų. Didžiausia tokia teritorija yra prie rytinės miesto ribos bevardžio upelio migraciniame koridoriuje. Pažeisti Laukupės upelio urbanizuoti krantai miesto centre, migracijos koridorius šiaurinėje miesto dalyje. Pažeistose gamtinio karkaso teritorijose – numatomas fragmentinis kraštovaizdžio natūralumo elementų atkūrimas, išlaikant esamus.

Remiantis Gamtinio karkaso nuostatais, siekiama stiprinti gamtinio karkaso struktūras ir didinti kraštovaizdžio vertę, išsaugant esamus želdinius ir kitus natūralius paviršius. Vystant užstatomas teritorijas, turės būti išlaikomi ne mažesni nei norminiai priklausomųjų želdynų plotai (konkreti jų dalis bus nustatyta sprendinių konkretizavimo stadijos metu).

13.3. Želdynai

Bendrojo plano koncepcijoje numatoma vystyti Rokiškio miesto želdynų sistemą, kuri būtų plėtojama numatant naujas atskirųjų želdynų teritorijas, žaliašias jungtis. Želdynų sistema formuojama apjungiant atskiruosius želdynus, bendro naudojimo teritorijas, rekreacines teritorijas, visuomeninės paskirties teritorijas.

Iš sudėtinių želdynų sistemos dalių yra išskiriamos želdynų teritorijos, kurios atitinka rekreacinės paskirties atskirųjų želdynų teritorijas. Šių želdynų teritorijų išdėstymas remiamasi Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-694 „Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Remiantis atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normomis, atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų ploto norma nustatoma ne mažiau 22 m² vienam gyventojui (neskaičiuojami mokslinės, kultūrinės ir memorialinės paskirties želdynų, apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų plotai).

13.4. Miškai

Planuojamoje teritorijoje yra nemaži miško žemės plotai – 143,21 ha, kurie sudaro 12,38 % miesto teritorijos. Vystant susisiekimo sistemos sprendinius, dalį miško žemės numatoma paversti kitomis naudmenomis.

Miško žemę numatoma keisti kitomis naudmenomis tiesiant Rokiškio šiaurės-vakarų aplinkkelį.

Miško žemės pavertinimas kitomis naudmenomis numatomas vykdyti vadovaujantis LR Miškų įstatymo reikalavimais, Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131 „Dėl miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. 924 redakcija), nustatyta tvarka.

13.5. Vandens telkinių pakrantės apsaugos juosta ir apsaugos zona

Rokiškio mieste Laukupės upei ir jos tvenkiniams turi būti nustatoma pakrantės apsaugos juosta. Ji turi būti nustatyta remiantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. D1-98 redakcija). Bendrajame plane sprendinių konkretizavimo metu numatoma pavaizduoti tik apytikrą pakrantės apsaugos juostą, kuri turi būti tikslinama rengiant atskirą projektą.

Paviršinių vandens telkinių apsaugos zona miesto teritorijoje sutapdinama su pakrantės apsaugos juosta.

13.6. Potvynių teritorijos

Rokiškio miesto teritorija teka Laukupės upė – Nemunėlio intakas. Pagal potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapius (patvirtintus LR Aplinkos ministro 2014-08-06 įsakymu Nr. D1-655 „Dėl potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“), Rokiškyje Laukupės upės aplinkoje potvynių grėsmės ir rizikos teritorijos nenustatytos.

14. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGA

Bendros nuostatos

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga Rokiškio miesto teritorijos – nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos - dalyje nustatomos kultūros paveldo objektų saugojimo ir naudojimo gairės. Dalies „Nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga“ tikslas – išsaugoti nekilnojamąjį kultūros paveldą ir perduoti jį ateities kartoms, sudarant sąlygas visuomenei jį pažinti ir juo naudotis.

Planuojamai teritorijai bei jos tvarkymo ir naudojimo režimui nustatyti reikia vadovautis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (toliau – NKPAĮ), kultūros paveldo objektų ir vietovių Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktais bei nuolat atnaujinama Kultūros vertybių registro informacija, pateikta internetinėje svetainėje <http://kvr.kpd.lt>

Konkrečių nekilnojamųjų kultūros vertybių atskleidimą organizuoja Kultūros paveldo departamentas ir savivaldybių institucijos. Nekilnojamųjų kultūros vertybių reikšmingumą, kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingąsias savybes nustato ir jų teritorijų bei kultūros paveldo objektų apsaugos zonų ribas apibrėžia Kultūros paveldo Departamento ir savivaldybių sudarytos Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos. Vertinant atskirus objektus, vadovaujamasi

Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo, atrankos ir reikšmingumo lygmens nustatymo kriterijų aprašu.

Nustatant konkrečius reikalavimus, į Kultūros vertybių registrą įrašytiems objektams, kuriems apsaugos zonos nėra nustatytos, taikomi LR NKPAĮ 11 str. 5 p. reikalavimai ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (TAR, 2019-06-19, Nr. 9862).

Geriausiai atspindinčius miesto savitumą urbanistikos, architektūros objektus, senąsias kapines, reikšmingiausias Lietuvos ir miesto istorijai kapavietes, pažyminčius svarbius Lietuvai ir regionui įvykius, meniniu požiūriu vertingus paminklus ir mažosios architektūros objektus įtraukti į turistines trasas. Būtina įrengti informacines nuorodas į kultūros paveldo objektus, parengti informacinius standus ir t.t.

Rokiškio, kaip urbanistikos vertybės tvarkymo pagrindinis tikslas - jo istorinio centro, kaip vieno ryškiausio Lietuvoje klasicizmo epochoje susiformavusio miesto istorinės dalies išsaugojimas.

Pagrindinės nuostatos:

Atlikti istorinėje dalyje esančių komunalinių statinių teritorijų konversiją – Nepriklausomybės a. prieigose – iškelti „Rokiškio komunalininko“ įmonę, rekonstruoti (arba griauti) jo teritorijoje ir kituose sklypuose centre pastatus, bei garažus prie Šatrijos g. Statiniams suteikti naują architektūrinę kokybę, vertą valstybės saugomos kultūros paveldo vietovės statuso. Panaikinti laikinų garažų teritoriją Pandėlio g., jos vietoje numatant želdynų arba mažaaukštę gyvenamąją statybą.

Nevystyti statybos tvėnkinių pakrantėje prie Ažuolų gatvės rytinės kraštinės.

Atstatyti pažeistas istorines statybos linijas Nepriklausomybės a., Respublikos ir kt. istorinio centro gatvėse.

Sutvarkyti Lietuvos šimtmečio (buv. J. Šmuškevičiaus) aikštę.

Išsaugoti bažnyčios dominavimą iš vakarų ir šiaurės pusės, ypač bažnyčia ryškiai matoma artėjant prie miesto Pandėlio gatvė.

Statinių kompleksai ir statiniai (dominuoja architektūrinis vertingųjų savybių pobūdis):

Statinių kompleksus ir atskirus statinius, kurie saugomi viešajam pažinimui ir naudojimui, tvarkyti pagal LR NKPAĮ 19 str. reikalavimus, sakralinių, memorialinių statinių kompleksus ir statinius, saugomus viešajam pažinimui bei naudojimui ir viešajai pagarbai, tvarkyti vadovaujantis LR NKPAĮ 19 ir 20 str. nuostatomis.

Nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkyba vykdoma, pagal nustatytus paveldosaugos reikalavimus, pagal kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų reglamentus (statybos techninius reglamentus), patvirtintus aplinkos ir kultūros ministrų, pagal kultūros ministro patvirtintus paveldo tvarkybos reglamentus, nustčius reikalavimus konkrečioms tvarkybos darbams bei vadovaujantis nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybų aktais patvirtintų objektų ar vietovių vertingųjų savybių aprašais. Prioritetas taikomas objektams, patenkantiems į turizmo ir rekreacinės veiklos vystymo arealus, regiono kultūros paveldą atspindintiems objektams.

Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomoje nekilnojamojo kultūros vertybėje draudžiami vertingąsias savybes naikinantys statybos darbai: kultūros paveldo objektą pritaikyti kitiems negu nurodyta nekilnojamosios kultūros vertybės pase, naudojimo būdams; padidinti saugomų statinių naudojimo intensyvumą, pristatyti priestatus, papildomus aukštus, įrengti naujas mansardas, formuoti naują planinę struktūrą ir kitaip naikinti autentiškumo požymius.

Rokiškio miesto istorinėje dalyje būtina atkreipti dėmesį į stambių sovietmečio statinių architektūrą, atlikti jų architektūros kokybės įvertinimą.

Pagal galimybes saugoti istorinių medinių pastatų autentiškumą.

Viešosios pagarbos kultūros paveldo objektai - laidojimo, įvykių vietos, paminklai (dominuoja memorialinis, istorinis vertingųjų savybių pobūdis):

Visos kapinės prižiūrimos pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos patvirtintas kapinių tvarkymo taisykles.

Kultūros vertybių registre registruotų neveikiančių senųjų kapinių teritorijoms nustatoma pagrindinė konservacinė (saugojimo) žemės naudojimo paskirtis, o ši gali būti pakeista tik pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę ir perkėlus mirusiųjų palaikus (NKPAĮ 20 str.).

Viešosios pagarbos nekilnojamojo kultūros paveldo vieta gali būti saugoma, nors ir nėra jokių žmonių, įvykių ar kitokias jos vertingąsias savybes liudijančių autentiškų dalių ar elementų. Ši vieta žymima paminklinėmis lentomis, skulptūros kūriniais, memorialiniais statiniais, buvusią įvykio ar gyvenamąją aplinką parodančiais daiktais (NKPAĮ 20 str.).

Draudžiama griauti ar žaloti statinius, skirtus tokios vietos vertingosioms savybėms pažymėti. Šie statiniai gali būti keičiami ar statomi nauji, tik gavus už tos vietos apsaugą atsakingos institucijos sutikimą.

Būtina užtikrinti šių objektų vertingųjų savybių išsaugojimą, skirti lėšas jų teritorijų ir prieigų tvarkymui. Numatyti ir įrengti privažiavimus, priėjimo takus, informacinius ženklus, nuorodas.

Užsienio valstybėms reikšmingos kapinės tvarkomos pagal „Užsienio valstybėms reikšmingo kultūros paveldo, esančio Lietuvos Respublikoje, tvarkymo taisyklės“, patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2016-05-02 įsakymu Nr. ĮV-354.

Ypatingą dėmesį skirti kapinių, kur yra daug Lietuvai nusipelnusių žmonių kapų, meniniu požiūriu vertingų antkapinių paminklų sutvarkymui.

15. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

15.1. Vandens tiekimas

15.1.1. Geriamojo vandens tiekimas

Rokiškio miesto teritorijoje visiems vartotojams – gyventojams, įstaigoms ir organizacijoms, gamybinėms įmonėms yra centralizuotai tiekiamas geriamasis vanduo, išgaunamas tik iš požeminių vandens šaltinių. Rokiškio vandenvietės požeminis vanduo yra gerinamas nugeležinimo įrenginiuose ir savo kokybe atitinkantis Lietuvos higienos normą HN 24: 2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ tiekiamas vartotojams. Vandenvietė turi vandens išteklių rezervą,

Rokiškio miesto vandentiekio tinklų sistema yra gerai išvystyta ir apima beveik visą teritoriją, tačiau miesto pakraščiuose kai kurie kvartalai centralizuotu vandentikiu nesinaudoja. Šiaurinėje dalyje esančiuose Velniakalnio kvartaluose tarp Velniakalnio g. ir Mėnulio g. vandentiekio tinklų nėra.

Vandentiekio tinkluose yra sumontuoti priešgaisriniai hidrantai, atjungimo ir kita reikalinga armatūra.

Nemaža tinklų dalis - šakotinė, nesudaryta nepertraukiamo vandens tiekimo struktūra, tinklus sujungiant į žiedinę sistemą, kas yra itin svarbu kilusių gaisrų gesinimo metu.

Nedidelė Rokiškio miesto gyventojų, neprišijungusių prie centralizuoto vandentiekio, dalis tebenaudoja vandenį iš šachtinių šulinių.

Iš Rokiškio miesto vandentiekio sistemos geriamasis vanduo yra tiekiamas ir Kavoliškio kaimo, Bajorų ir Juozapavos, esančių už miesto ribų, vartotojams.

Šio bendrojo plano koncepcija siūloma:

- Toliau vystyti esamą miesto viešojo vandentiekio sistemą, sudarant galimybę visiems, tiek esamiems, tiek būsimiems gyventojams bei įmonėms naudoti viešojo vandentiekio vandenį, pirmiausia linijas nutiesiant į naujai užstatomus gyvenamuosius ir pramoninius kvartalus;
- Centralizuotai tiekti vandenį, atitinkantį Lietuvos higienos normą HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“;
- Didesniam vartotojų, esančių už miesto ribos, skaičiui tiekti viešojo vandentiekio vandenį, didinant aglomeraciją, tuo užtikrinant gretimų kaimų gyventojams geresnes higienines sąlygas;
- Sistemos plėtrą vykdyti pagal prioritetus, numatytus „Rokiškio rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano koregavimo plane“ (UAB „Daugėla“, Vilnius, 2020 m.);
- Didinti vandens tiekimo patikimumą, reikiamo skersmens vamzdynais sužiedinant vandentiekio linijas ir 150 - 200 m atstumu išdėstant gaisrinius hidrantus;
- Atnaujinti bei techniškai tobulinti esamus blogos būklės vandentiekio tinklus, pirmiausia perklojant vamzdynus, kuriuose dažnai įvyksta avariniai gedimai;

15.1.2. Priešgaisrinis vandentiekis

- Rokiškio mieste geriamojo vandens tiekimas ir priešgaisrinio vandens tiekimas vykdomas bendru tinklu. Gaisriniai hidrantai yra įrengti tik ten, kur yra pakankamo skersmens geriamojo vandentiekio tinklai. Gaisrų gesinimui reikalinga vandens atsarga, laikoma rezervuare, yra pakankamo dydžio.

Koncepciniai siūlymai:

- Užtikrinti nepertraukiamą vandens tiekimą tinkluose, reikiamo skersmens vamzdynais sužiedinant vandentiekio linijas ir 150 - 200 m atstumu išdėstant gaisrinius hidrantus;
- Užstatytose miesto dalyse, kuriose nėra vandentiekio tinklų arba jų vamzdynų skersmenys gaisrinių hidrantų įmontavimui yra per maži, įrengti reikiamą gaisrinių rezervuarų bei vandens talpyklų kiekį su tvirtos dangos privažiavimais ir aikštelėmis gaisrinėms mašinoms.

15.2. Nuotekų tvarkymas

15.2.1. Buitinių nuotekų tvarkymas

Rokiškio mieste veikia gerai išvystyta centralizuoto buitinių nuotekų surinkimo ir jų tvarkymo sistema, kuri apima beveik visą užstatytą miesto teritoriją, daugiausia išplėtota centrinėje miesto dalyje, tačiau kai kuriuose miesto pakraščiuose esančiuose sodybinio tipo gyvenamųjų namų kvartaluose nuotekų surinkimo tinklų nėra, pvz. nuotakynų nėra šiaurinėje miesto dalyje esančiuose Velnialknio kvartaluose (tarp Velnialknio ir Mėnulio gatvių).

Buitinių nuotekų valykla, įrengta už Rokiškio miesto vakarinės ribos, nuotekas valo mechaniniu ir biologiniu būdu. Išvalytos nuotekos yra išleidžiamos į Laukupės upę. Yra pajėgumų rezervas. Šiuose įrenginiuose valomos ir už miesto ribų esančio Kavoliškio kaimo buitinės nuotekos, patenkančios čia slėgine linija.

Į nuotekų valyklą nukreipiamų nuotekų kiekį padidina ir gruntinių vandenių infiltracija, vykstanti į buitinių nuotekų surinkimo tinklus. Į Rokiškio miesto nuotekų valymo įrenginius yra atvežamos ir iš privačių gyvenamųjų namų kaupimo rezervuarų išsiurbtos nuotekos. Šią paslaugą vykdo AB "Rokiškio komunalininkas".

Šio bendrojo plano koncepcija siūloma:

- Toliau vystyti miesto nuotekų tvarkymo sistemą, sudarant tiek esamiems, tiek būsimiems gyventojams bei įmonėms galimybę naudotis centralizuotu nuotakynu, pirmiausia jo vamzdynus nutiesiant į naujai užstatomus gyvenamuosius ir pramoninius kvartalus;
- Didesniam vandens vartotojų, esančių už miesto ribos, skaičiui sudaryti galimybę naudotis Rokiškio centralizuotu buitinių vandenių nuotakynu, didinant aglomeraciją, tuo užtikrinant gretimų kaimų gyventojams geresnes higienines sąlygas;
- Sistemos plėtrą ir tobulinimą vykdyti pagal prioritetus, numatytus „Rokiškio rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtos plano koregavimo plane“ (UAB „Daugėla“, Vilnius, 2020 m.);
- Atnaujinti bei techniškai tobulinti esamus blogos būklės nuotekų tinklus, pirmiausia - vamzdynus, kuriuose dažnai įvyksta užsikimšimai, dėl vamzdžių jungčių nesandarumų yra didelė gruntinio vandens infiltracija ir paviršinių vandenių patekimas į juos.

15.2.2. Paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymas

Rokiškio mieste yra paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo ir jų nuvedimo sistema, tačiau tai - mažiausiai išplėtota miesto inžinerinės infrastruktūros sritis. Vamzdynai ir kolektoriai yra dalinai pakloti svarbiausiose gatvėse.

Lietaus vandenių surinkimo sistema Rokiškio mieste yra atskira nuo buitinių nuotekų surinkimo sistemos. Surenkamas lietaus vanduo prieš išleidžiant į paviršinius vandenį neapvalomas.

Šio bendrojo plano koncepcija siūloma:

- Toliau vystyti esamą paviršinių nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistemą;
- Įrengti nuotekų valyklas prie išleistuvių, tuo sumažinant į aplinką patenkančių kenksmingų medžiagų kiekį;
- Svarbiausiose gatvėse bei aikštėse, kitose viešosiose erdvėse pakloti paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo, nuvedimo tinklus, pirmiausia juos nutiesiant naujai įrengiamose ir rekonstruojamose gatvėse;
- Rezervuoti teritorijas paviršinių nuotekų valymo įrenginiams.

15.3. Elektros energijos tiekimas

Vakarinėje Rokiškio miesto teritorijos dalyje yra nutiesta 110 kV įtampos orinė elektros perdavimo linija, sudaranti galimybę Rokiškio miesto vartotojams tiekti labai didelius elektros energijos kiekius.

Rokiškio miesto teritorijoje esančią elektros energijos sistemą sudaro:

- 110 kV elektros perdavimo linija,

- Elektros tiekimo įrengimai ir linijos;
- 110/10 kV įtampos transformatorių pastotė.

Elektros tiekimo tinklų dalis yra sukabeliuota, o kita dalis yra nutiesta orinėmis ETL.

Veikia labai gerai išvystyta elektrosenergjios sistema, užtikrinanti patikimą ir kokybišką elektros energijos tiekimą visiems vartotojams, reikiama galia ir įtampa. Transformatorių pastotė turi galios rezervą.

Šio bendrojo plano koncepcija siūloma:

- Esama schema turėtų būti išlaikoma;
- Turi būti rekonstruojami susidėvėję elektros tinklai, tuo užtikrinant elektros tiekimo patikimumo ir kokybės reikalavimus, didinant elektros tiekimo efektyvumą;
- Ties esamais ir planuojamais elektros tiekimo tinklais ir įrenginiais turi būti išlaikomos apsaugos zonos bei jų tvarkymo režimas;
- Į naujai užstatomus kvartalus žemos įtampos tinklus kloti tik požeminėmis kabelinėmis linijomis, būtina – suformuotuose inžinerinių komunikacijų koridoriuose;
- Miesto istorinėje dalyje esamas orinės žemos įtampos linijas išmontuoti, perklojant jas požeminėmis kabelinėmis;
- Mieste turi būti skatinamas efektyvus elektros vartojimas. Rekonstruojant esamas ir įrengiant naujas gatvių bei viešųjų erdvių apšvietimo sistemas, ir toliau diegti efektyvaus elektros vartojimo priemones.

15.4. Šilumos energijos tiekimas

Rokiškyje funkcionuoja centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sistema. Šiluma gaminama Rokiškio rajoninėje katilinėje ir tiekiama vartotojams šakotine sistema šilumotiekiais.

A B "Panevėžio energija" Rokiškio šilumos tinklų rajonas gamina ir parduoda gyventojams bei įmonėms šilumos energiją patalpų šildymui ir karšto vandens ruošimui bei technologinėms reikmėms, pramonei tiekia technologinį garą. Didžioji šilumos tiekimo linijų dalis yra atnaujinta, paklota bekanaliais vamzdiniais.

Bendrovė ekonomiškai pagrįstomis kainomis užtikrina patikimą ir kokybišką šilumos bei karšto vandens tiekimą visiems Rokiškio miesto vartotojams. Įmonė racionaliai panaudoja atsinaujinančius energijos išteklius, mažindama iškastinio kuro naudojimą.

Bendrojo plano koncepcija siūloma:

- Esama CŠT sistema turėtų būti išlaikoma;
- Siekiant, kad šilumos vartotojai Rokiškio mieste būtų aprūpinami šiluma mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant didžiausio leidžiamo poveikio aplinkai, turi būti įgyvendinamos „Rokiškio rajono šilumos ūkio specialiojo plano“ nuostatos bei priemonės. Šiame plane atskiroms miesto teritorijoms – zonoms – yra nurodytas kaip privalomas pastatų aprūpinimo šiluma būdas. Šiuo specialiuoju planu vadovautis, projektuojant naujus ir rekonstruojant esamus miesto objektus;
- Neatnaujintas šilumos tiekimo linijas perkloti bekanalinėmis, keičiant jas palaipsniui, pirmenybę teikiant tom, kuriose šilumos nuostoliai yra didžiausi;
- Efektyvesniam šilumos energijos naudojimui atnaujinti nerenovuotus pastatus;
- Instaliuojant naujus galingumus katilinėse, turi būti atsižvelgta į urbanizacijos lygio tendencijas.

15.5. Ryšiai ir telekomunikacijos

Telekomunikacijų (fiksotojo ir judriojo telefoninio ryšio, interneto, signalizacijos) infrastruktūra Rokiškio mieste yra pakankamai išplėta ir apima visą teritoriją.

AB „Lietuvos pašto“ tinklas teikia įvairias paslaugas, įskaitant finansines. Fiksuoto telefoninio ryšio paslaugas teikia AB „Telia Lietuva“.

Internetu Rokiškio mieste galima naudotis viešose interneto prieigose (švietimo įstaigose, bibliotekose, kultūros namuose, seniūnijoje, bendruomenių centruose, Rokiškio pašto skyriuje ir kt.).

Ant miesto vandentiekio bokšto yra sumontuoti judriojo (mobiliojo) ryšio infrastruktūros įrenginiai - šio ryšio antenos.

Bendrojo plano koncepcija:

- Rokiškio mieste turi būti užtikrinama fiksuotojo ir judriojo telefoninio ryšio infrastruktūros plėtra. Turi būti numatytos teritorijos planuojamiems telekomunikacijų ir ryšių įrenginiams ir jų apsaugos zonoms;
- Turi būti plečiamas viešųjų interneto prieigos taškų tinklas. Svarbu, kad nauji taškai būtų diegiami labiausiai lankomose visuomeninės paskirties įstaigose – pašto skyriuose, bibliotekose ir pan.;

- Miesto gyventojų kompiuteriniam raštingumui skatinti, turėtų būti organizuojami seminarai ir mokymai informacinių technologijų klausimais;
- Išlaikyti esamus AB „Lietuvos pašto“ padalinius.
- Modernizuoti, techniškai tobulinti esama ryšių ir telekomunikacijų sistemą.

15.6. Atliekų tvarkymas

Rokiškyje funkcionuoja konteinerinė atliekų surinkimo sistema. Gyventojų butyje, įstaigose, viešuosiuose pastatuose susidariusios išrūšiuotos atliekos yra surenkamos konteinriais tam skirtose aikštelėse. Tinkamos perdirbimui atliekos yra nukreipiamos pramonei. Likusios po išrūšiavimo, netinkamos perdirbimui ar antriniam naudojimui atliekos yra išvežamos į Panevėžio regiono nepavojingų atliekų sąvartyną.

Didelių gabaritų atliekos (seni baldai, naudotos padangos ir pan.) bei buitines pavojingos atliekos (galvaniniai elementai, lakai, dažai, klizai, tirpikliai, plovikliai, tepalų filtrai, dienos šviesos lempos, gyvsidabrio termometrai, butyje susidariusios elektronikos atliekos) yra surenkamos DGSA aikštelėje.

Ruzgų k., Rokiškio r. įrengta ir veikia žaliųjų atliekų (nupjautos žolės, sugrėbtų lapų, nugenėtų medžių ir krūmų šakų, augalų šaknų, piktžolių, vaisių, daržovių atliekų, medžio žievės, pjuvenų, drožlių, skiedrų,) surinkimo ir kompostavimo aikštelė (ŽAKA).

Europos Sąjungos teisės aktai nustato atliekų tvarkymo principus bei prioritetus ir reikalauja imtis reikiamų priemonių bei užtikrinti, kad atliekos būtų tvarkomos nesukeliant grėsmės žmonių sveikatai ir nenaudojant aplinkai galinčių pakenkti procesų ar metodų. Šiais principais vadovaujantis ir dirbama PRATC ir ŽAKA.

Išvados ir apibendrinimai:

- Rokiškio mieste vandens tiekimo ir buitinių nuotekų šalinimo centralizuotos sistemos yra išvystytos, bet nepakankamai išplėtos. Reikia vystyti šias sistemas, kad jos tiekėtų vandenį ir vykdytų nuotekų surinkimo paslaugas didesniai miesto ir kaimo gyventojų skaičiui. Siekiant sumažinti dirvožemio ir gruntinio vandens taršą, požemio vandens išteklių taršos riziką, išplėsti centralizuotai vandentvarkos paslaugas gaunančių gyventojų skaičių ir pagerinti BP teritorijoje teikiamų vandentvarkos paslaugų kokybę;
- Reikalinga esamų tinklų plėtra ir reikiamo priešgaisrinių hidrantų skaičiaus įrengimas;
- Paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistema nepakankamai išvystyta, ji plėstina visu sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu. Įrengti lietaus nuotekų valykla;
- Rokiškio miesto aprūpinimo elektra sistema yra išplėta ir galinti patikimai aprūpinti vartotojų elektros poreikius. Prie sistemos nediegiant naujų pajėgumų transformatorių pastotėje, gali būti prijungta naujų vartotojų ir elektros energijos gamintojų. Sistema techniškai modernizuotina. Orines žemos įtampos linijas miesto istorinėje dalyje sukabliuoti, paklojant požeminius kabelius; Rekonstruojant esamas ir įrengiant naujas gatvių apšvietimo sistemas, diegti efektyvaus elektros vartojimo priemones;
- Tikslinga montuoti saulės elektrines;
- Centralizuoto šilumos tiekimo sistema yra išvystyta, atitinka poreikius. Neatnaujintas šilumos tiekimo linijas perkloti bekanalinėmis, efektyvesniam šilumos energijos naudojimui atnaujinti nerenovuotus pastatus;
- Numatant statyti vidutinio ar didesnio tūrio pastatus atokiai nuo esamų centralizuoto šilumos tiekimo tinklų, įvertinti geoterminio šildymo įrengimo tikslumą;
- Fiksuotojo ir judriojo telefoninio ryšio infrastruktūra Rokiškio mieste yra pakankamai išvystyta. Užtikrinti fiksuotojo ir judriojo telefoninio ryšio infrastruktūros plėtrą, kad vartotojams būtų pasiūlytos kokybiškos ir modernios paslaugos. Plėsti viešųjų interneto prieigos taškų tinklą. Išsaugoti, pritaikyti prie besikeičiančių reikmių esamus pašto skyrius;
- Rokiškyje gerai veikia atliekų surinkimo ir rūšiavimo sistema. Surinktos atliekos tinkamai tvarkomos, žaliosios, biologiškai skaidžios atliekos kompostuojamos. Siūloma įrengti daugiau atliekų surinkimui ir rūšiavimui skirtų aikštelių, plėtoti žaliųjų atliekų surinkimą ir kompostavimą. Plėtojama komunalinių antrinių žaliavų atliekų surinkimo sistemai rezervuoti teritorijas.
- Mieste formuoti komunikacijų koridorius– žemės juostas, skirtas inžinerinių komunikacijų įrengimui ir jų eksploatavimui, racionaliam žemės naudojimui.

16. POVEIKIS VISUOMENĖS SVEIKATAI

Bendrajame plane teritorijos vystomos įvertinant esamą susiklosčiusią padėtį, nenumatant naujų funkcinių zonų, kuriose galėtų atsirasti taršūs ir visuomenės sveikatai kenksmingi objektai.

Pagrindinės pramonės zonos yra išlaikomos, jų veiklai yra rezervuojamos greta esančios laisvos ir neužstatytos teritorijos. Nauji taršūs objektai bendruoju planu nėra numatomi.

Steigiantis naujoms įmonėms, jų veiklos keliamas triukšmo ir oro taršos lygis turės būti nustatomas atskirai rengiant konkretų planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą.

Pagal bendrojo plano sprendinius įsikursiančios įmonės ar kita numatoma veikla negali pažeisti teisės aktų, kaip: Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604; Lietuvos higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885; ribinės aplinkos oro užterštumo vertės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 redakcija), Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. D1-585/V-611 redakcija) reikalavimų.

17. GALIMOS KONCEPCIJOS ALTERNATYVOS, JŲ PRIVALUMAI IR TRŪKUMAI. APIBENDRINIMAS

2008 m. parengto Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniai nebuvo pilnai įgyvendinti, įgyvendinta tik dalis naujos plėtros, susisiekimo sistemos vystymo sprendinių. Nauja bendrojo plano keitimo koncepcija parengiama atsižvelgiant į ankstesnio BP tęstinumą, perimant pagrindinių susisiekimo sistemos elementus, išlaikant principinį funkcinių zonavimą.

Rengiant Rokiškio miesto bendrojo plano keitimo SPAV ataskaitą, vertinamai parengti koncepcijos alternatyvos sprendiniai.

18. GALIMOS REIKŠMINGOS PASEKMĖS APLINKAI IR JŲ VERTINIMAS

18.1. Vertinimo metu numatomi nagrinėti aplinkos komponentai bei pasekmės

Bendrojo plano keitimu nėra numatoma reikšmingų neigiamų pasekmių aplinkai. Koncepcijoje yra išskiriami naujos urbanistinės plėtros etapai – prioritetinės ir neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros teritorijos, detalizuojamas urbanizuojamų teritorijų vystymas, išskiriamos neužstatomos bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų ir kitos teritorijos. Atsižvelgiant į nustatomus koncepcinius sprendinius, galimos bendrojo plano įgyvendinimo neigiamos pasekmės būtų mažesnės, nei vystant teritorijas pagal šiuo metu galiojantį bendrąjį planą. Atliekant strateginį pasekmių aplinkai vertinimą, nagrinėjama viena koncepcijos alternatyva, siūlant atsižvelgti į 2008 m. miesto bendrojo plano sprendinius, kurie pilnai taip ir nebuvo įgyvendinti dėl neatsiradusio poreikio. Koncepcijos alternatyva palyginama su galima status quo alternatyvos situacija.

Koncepcijoje numatomas miesto vystymas esamose administracinėse ribose, siūlant rezervines plėtros teritorijas už miesto ribų.

Bendrojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje, vertinant koncepcijos sprendinius, numatoma įvertinti šių bendrojo plano sprendinių grupių poveikį:

- gyvenamųjų teritorijų plėtros;
- pramonės teritorijų plėtros;

- socialinės-kultūrinės infrastruktūros;
- inžinerinės infrastruktūros sprendinių;
- rekreacijos vystymo.

Pagrindiniai aplinkos komponentai, kurių atžvilgiu numatoma atlikti vertinimą, atrinkti pagal *Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašą* bei Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo dokumento rengimo apimtį.

Aplinkos komponentai, kuriems gali turėti įtakos rengiamo bendrojo plano sprendiniai:

- **Gamtinės aplinkos kokybė:**
  - **Klimatas ir aplinkos oro kokybė,**
  - **Vandens kokybė ir jo išteklių,**
  - **Dirvožemio kokybė ir jo išteklių,**
- **Bioįvairovė, gyvūnija ir augalija,**
- **Saugomos teritorijos,**
- **Kultūros paveldo objektai,**
- **Gaminės aplinkos teritorinėms sistemoms:**
  - **Kraštovaizdis,**
  - **Gamtinis karkasas,**
  - **Želdiniai ir želdynai, paviršiniai vandens telkiniai bei jų pakrantės,**
- **Visuomenė ir jos sveikata,**
- **Materialusis turtas, ekonominė aplinka.**

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje nagrinėjamas koncepcijos sprendinių poveikis aplinkai aukščiau išvardintų vertinamų aplinkos komponentų atžvilgiu. Bendrojo plano strateginiu pasekmių aplinkai vertinimu numatoma įvertinti galimas reikšmingas tiesiogines bei netiesiogines, kaupiamąsias, trumpalaikes, ilgalaikes, teigiamas, neigiamas pasekmes vertinamiems aplinkos komponentams.

18.2. Teritorijos, kurios gali būti reikšmingai paveiktos dėl bendrojo plano sprendinių

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai galimai reikšmingą poveikį gali padaryti numatomose urbanistinės plėtros teritorijose, skirtose gyvenamųjų teritorijų, pramonės objektų užstatymo išplėtimui. Numatomos naujos plėtros teritorijos dabar yra neužstatytos, todėl poveikio reikšmingumas bus tiek dėl teritorijos naudojimo pobūdžio pasikeitimo, tiek dėl didesnio teritorijos ploto uždengimo kietomis dangomis, pastatais ir pan.

Poveikis aplinkai gali atsirasti dėl linijinių objektų, tokių kaip susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros, statybos (pavyzdžiui, numatyti kelių tiesimo bei rekonstravimo darbai, nauji tiltai, pralaidos ir kt.).

Dėl inžinerinės infrastruktūros vystymo taip pat gali būti paliečiamos kultūros paveldo teritorijos, ypač tos, kurių vertingųjų savybių pobūdis – archeologinis.

Naujos plėtros teritorijose žemės naudojimo pasikeitimo poveikio pobūdis žymia dalimi priklausys nuo tolimesnio sprendinių įgyvendinimo, t. y. parengtų urbanistinio suplanavimo projektų, techninių statybos projektų, kurie konkrečiai suformuos naujai kuriamos aplinkos funkcinius bei vizualinius parametrus.

Neįgyvendinus šio bendrojo plano keitimo sprendinių, Rokiškio miestas galėtų ir toliau vystytis remiantis anksčiau parengto Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniais (status quo alternatyvos atvejis). Tačiau svarbu pastebėti, kad nustatyti bendrojo plano sprendiniai nėra suderinami su naujai priimtais teisės aktais, patikslintomis ir papildytomis teisės aktų nuostatomis (2014 m. pakeistas LR Teritorijų planavimo įstatymas, priimtos Teritorijų planavimo normos, parengtos Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės, 2019 m. priimtas LR Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas ir kt.). Esant tokiai situacijai, bendrojo plano įgyvendinimas daugeliu atvejų gali prieštarauti naujai priimtiems teritorijų planavimo tikslams ir uždaviniams, be to gali iškilti bendrojo plano įgyvendinimo sunkumų dėl savivaldybės infrastruktūros vystymo.

Apibendrinantis vertinimas pateikiamas 13.8 lentelėje, kurioje nustatomas sprendinių pasekmių pobūdis (ilgalaikis, trumpalaikis, teigiamas ir neigiamas poveikis atskirų poveikio pobūdžio (tiesioginio, netiesioginio, kaupiamojo, sąveikaujančio) aspektais).

18.1. Poveikis gamtinės aplinkos kokybei (klimatui, aplinkos orui, vandeniui ir dirvožemiui).

Poveikis orui, vandeniui, dirvožemiui ir klimatui daugiausia gali priklausyti nuo gyvenamųjų teritorijų bei pramonės objektų plėtros, inžinerinės bei susisiekimo infrastruktūros vystymo (13.1 lentelė).

Šiuo metu neužstatytų teritorijų užstatymas turės reikšmingų pasekmių tų teritorijų vandens režimui bei dirvožemiui. Atsiradus daugiau kietų paviršių, o tai keis vandens nuotėkio kryptį bei skverbimąsi į požeminius horizontus. Dalis dirvožemio teritorijų plotų bus sunaikinta vykstant statyboms.

Inžinerinės infrastruktūros sprendiniai kartu su urbanistiniais sprendiniais turės teigiamą reikšmingą poveikį oro, vandens ir dirvožemio kokybei. Sudarant sąlygas plėsti centralizuotą šilumos tiekimą, parenkant mažiau taršias kuro rūšis gerės oro kokybė, didesniai vartotojų skaičiui prisijungus prie centralizuoto vandentiekio ir nuotekų tinklų gerės paviršinių vandens telkinių kokybė, o gerinant bei vystant atliekų surinkimo ir šalinimo sistemą, mažės dirvožemio tarša atliekomis. Didžiausią įtaką oro bei akustinei taršai turės transporto augimas. Kai kurios transporto organizacinės priemonės (srautų išskaidymas, elektra varomo autotransporto augimo skatinimas) leis sumažinti oro taršą, tačiau bendras jos lygis gali didėti dėl bendro Lietuvos gyventojų mobilumo augimo.

13.1 lentelė. Bendrojo plano koncepcijos sprendinių pasekmių aplinkos kokybei (klimatui, aplinkos orui, vandeniui ir dirvožemiui) apibūdinimas

Aplinkos komponentai	Galimų pasekmių aplinkai apibūdinimas
Klimato, aplinkos oro kokybė	<p>Rokiškio miesto klimatui ir aplinkos oro kokybei gali įtakos turėti susisiekimo sistemos vystymo, gamtinių teritorijų formavimo siūlymai.</p> <p>Bendrojo plano keitimo sprendiniai, numatantys sąlygas ekologiško judumo infrastruktūros įrengimui (turistinės pėsčiųjų, dviračių, vandens trasos, takai), sudarys prielaidas rinktis judėjimą pėsčiomis, dviračiais. Tokiu būdu būtų mažinamas automobilių eismas, dėl kurio yra didinama oro tarša.</p> <p>Taip pat bendrojo plano keitimo sprendiniais numatomos priemonės gamtinių teritorijų kryptingam formavimui, kurios leistų geriau jas įjungti į miesto aplinką. Tai taip pat turėtų reikšmės miesto mikroklimatui, oro kokybei miesto vidaus erdvėse.</p> <p><i>Apibendrinant galima daryti išvadą, kad bendrojo plano keitimo sprendiniai turės teigiamą poveikį aplinkos oro kokybei.</i></p>
Vandens kokybė ir jo ištekliai	<p>Vandens kokybei ir jo ištekliais didžiausią poveikį, pagal bendrojo plano rengimo sprendinius, gali turėti buitinių nuotekų centralizuoto surinkimo plėtojimas, o taip pat surinktų nuotekų išvalymo kokybės didinimas.</p> <p>Bendrajame plane numatomas kompaktiškesnis urbanizuotų teritorijų vystymas tai leis efektyviau plėtoti centralizuotą buitinių nuotekų surinkimo tinklų infrastruktūrą.</p> <p><i>Apibendrinant galima daryti išvadą, kad bendrojo plano sprendiniai turės teigiamą poveikį vandens kokybei.</i></p>
Dirvožemio kokybė ir jo ištekliai	<p>Dirvožemio ištekliai mažės daugiausia dėl vykstančios užstatymo plėtros. Įvertinant, kad bendrojo plano keitimu numatomas nuoseklus kompaktiškos urbanistinės struktūros formavimas, poveikis gali būti vertinamas kaip nereikšmingas.</p> <p>Bendrojo plano keitimo rengimu yra išlaikomos esamos želdinių teritorijos, formuojamos naujos. Tai turės teigiamą poveikį dirvožemio kokybei.</p> <p><i>Apibendrinant numatytus bendrojo plano sprendinius, įvertinamos nereikšmingos neigiamos pasekmės dirvožemiui.</i></p>

18.2. Poveikis augalijai, gyvūnijai, bioįvairovei

Didžiausią poveikį augalijai, gyvūnijai ir bioįvairovei gali turėti urbanistinės plėtros sprendiniai (tiek gyvenamųjų, tiek inžinerinės infrastruktūros teritorijų plėtra), o taip pat rekreacinės infrastruktūros vystymas.

Urbanistinės dalies sprendiniai, susiję su teritorijų užstatymu, turės neigiamą poveikį biologinei įvairovei, gyvūnijai ir augalijai numatomose plėtros teritorijose, tačiau tik lokaliu mastu. Užstatant šias teritorijas bus prarasta dalis gyvūnams ir augalams tinkamų teritorijų.

Rekreacinės infrastruktūros vystymas taip pat sudarys prielaidas natūralios gamtinės aplinkos pokyčiams – natūralių žemės paviršiaus plotų pertvarkymui (pievų sumažėjimui dėl sporto aikštynų įrengimo, takų įrengimo, paplūdimių, poilsiautojų lankymosi ir pan.), susiformavusių gamtinių erdvių pasikeitimams (mažosios architektūros elementų įrengimui, dalies medžių, krūmų pašalinimui vykdant kraštovaizdinius kirtimus ir pan.). Tačiau rekreacinės infrastruktūros vystymas gamtinėje aplinkoje esminių pokyčių nesukeltų.

Teigiamą poveikį augalijai, gyvūnijai ir bioįvairovei turės numatomi kraštovaizdžio formavimo sprendiniai, kuriais siekiama vystyti želdynų sistemą.

13.2 lentelė. Bendrojo plano koncepcijos sprendinių pasekmių augalijai, gyvūnijai, bioįvairovei apibūdinimas

Aplinkos komponentai	Galimų pasekmių aplinkai apibūdinimas
Bioįvairovė, gyvūnija, augalija	Rokiškio miesto teritorijoje numatomi rekreacinės infrastruktūros, želdynų sistemos vystymo sprendiniai. Šie sprendiniai gali būti reikšmingi aplinkosauginiu bei edukaciniu požiūriais. Želdynų sistema būtų vystoma įrengiant naujus parkus, žaliasias jungtis naujos plėtros gyvenamosiose teritorijose. Tai sudarytų palankesnes sąlygas augalijai, gyvūnijai ir bioįvairovei. <i>Apibendrinant, , bendrai tikėtinas teigiamas poveikis bioįvairovei, gyvūnijai, augalijai.</i>

18.3. Poveikis saugomoms teritorijoms

Rokiškio mieste ir jo gretimybėse saugomų teritorijų ir gamtos objektų nėra. Poveikis saugomoms teritorijoms nenagrinėjamas.

18.4. Poveikis kultūros paveldui

Kultūros paveldo apsaugos požiūriu labiausiai gali būti paveikti tie objektai, šalia kurių numatoma nauja urbanistinė plėtra, nauja statyba. Siekiant išvengti neigiamo poveikio kultūros paveldo objektams, Bendrojo plano sprendiniais numatant užstatomos aplinkos pokyčius, siekiama darnaus užstatymo formavimo. Bendrojo plano sprendiniais atskirai įvertinami šie pagrindiniai kultūros paveldo objektai, kaip Rokiškio miesto istorinė dalis (u.k. 17102), Rokiškio dvaro sodyba (u. k. 1010), Rokiškio dvaro rūmai (u. k. 571), Šv. apaštalo evangelisto Mato parapiškos bažnyčios kompleksas (u. k. 1011) ir kt. Planuojant teritoriją yra įvertinami specialiaisiais planais nustatyti reglamentai ir kiti reikalavimai. Planuojant šių objektų aplinką siekiama pastatų tūrio mastelio išlaikymo, įvertinamas aplinkinis kraštovaizdis, nuo senamiesčio atsiveriančios panoramos.

Teigiamą ilgalaikį poveikį kultūros paveldui turės koncepcijoje numatomi rekreacinės sistemos ir infrastruktūros plėtojimo sprendiniai, kurie paskatins kultūros paveldo objektų ir vietovių lankymą, naudojimą ir tvarkymą bei tuo pačiu padidins jų pažinimo galimybes plačiajai visuomenei.

Kultūros paveldo objektai yra kultūrinio-pažintinio turizmo ištekliai. Rokiškio miesto kultūros paveldo apsauga realizuojama, pritaikant jį viešajam pažinimui ir naudojimui, visuomenės švietimui ir kultūriniam-pažintiniam turizmui plėtoti, išsaugant urbanistinį, archeologinį paveldą.

13.4 lentelė. Bendrojo plano koncepcijos sprendinių pasekmių kultūros paveldui, kraštovaizdžiui apibūdinimas

Aplinkos komponentai	Galimų pasekmių aplinkai apibūdinimas
Kultūros paveldas (įskaitant architektūrinį ir archeologinį paveldą), statiniai, teritorijos	Bendrojo plano keitimo rengimu siekiama tinkamai įvertinti kultūros paveldo objektus, priimti sprendimus, kurie nesudarytų prielaidų sumenkinti saugomų kultūros paveldo vertybių reikšmės. <u>Poveikis kultūros paveldo objektų teritorijoms:</u> Numatomi sprendiniai turės tik teigiamą poveikį, nustatant kultūros paveldo objektų ir jų aplinkos (gretimų teritorijų) tvarkymą ir naudojimą. Nustatant gretimų kultūros paveldo objektų teritorijų tvarkymo ir naudojimo reikalavimus, įvertinamas šiems objektams draugiškos aplinkos formavimas, jų kraštovaizdžio estetinė kokybė, harmoningumas. Išskirtinis dėmesys skiriamas archeologinio paveldo vietovėms. Bendrojo plano keitimu įvertinama, kad kultūros paveldo objektai turi būti naudojami vadovaujantis nekilnojamojo kultūros paveldo specialiuju planų reglamentais. <i>Apibendrinant bendrojo plano keitimo sprendinių poveikį kultūros paveldo objektams, galima teigti, kad neigiamų pasekmių Rokiškio mieste esantiems kultūros paveldo objektams bendrojo plano keitimas nesąlygos.</i>

18.5. Poveikis gamtinės aplinkos teritorinėms sistemoms kraštovaizdžiui, žemės paviršiaus formoms, vandens telkiniams, želdiniams ir želdynams

Vertinant poveikį gamtinės aplinkos teritorinėms sistemoms, nagrinėjami tokie aplinkos komponentai, kaip: kraštovaizdis, gamtinis karkasas, želdiniai ir želdynai, paviršiniai vandens telkiniai bei jų pakrantės. Bendrojo plano keitimo sprendiniai kraštovaizdžiui daugiausiai gali turėti poveikį dėl naujos urbanistinės plėtros Rokiškio miesto prieigose.

Koncepcijoje kompleksiskai įvertinamas urbanizuojamoms teritorijoms reikalingų elementų formavimas, kaip: gatvių, viešųjų erdvių, kitų inžinerinės bei socialinės infrastruktūros objektų. Vystant teritorijos plėtrą yra įvertinamas teritorijos reljefas, prisitaikoma prie jo numatant komunikacijų koridorius, išdėstant želdinių teritorijas. Kaip kraštovaizdžiui svarbiausios neužstatomos teritorijos išdėstomos šalia

vandens telkinių, miestą reprezentuojančių prieigų ir įvažiavimų aplinkoje. Tokiose teritorijose numatomas želdynų formavimas, žemės ūkio naudmenų išlaikymas.

Bendrojo plano keitimo sprendiniais siekiama užtikrinti aukštą gamtinio karkaso geokologinį potencialą, išsaugoti jo svarbiausius elementus – želdynus, vandens telkinius ir kt.

Vertinant nagrinėjamą koncepciją, planuojamos teritorijos vystymas yra palankus kraštovaizdžio vizualinės struktūros formavimui.

13.5 lentelė. Bendrojo plano koncepcijos sprendinių pasekmių kraštovaizdžiui apibūdinimas

Aplinkos komponentai	Galimų pasekmių aplinkai apibūdinimas
Kraštovaizdis, vandens telkiniai, želdiniai ir želdynai	<p><u>Kraštovaizdis</u> Atliekant bendrojo plano keitimą yra įvertinama, kad naujas užstatymas padidins teritorijos urbanizacijos laipsnį, tačiau, nustatant teritorijos vystymo prioritetus, naujas užstatymas būtų formuojamas taip, kad jis nepažeistų vietovės kraštovaizdžio ypatumų – ribojamas pastatų aukštis, išlaikomos neužstatomos erdvės.</p> <p><u>Gamtinis karkasas</u> Planuojant Rokiškio miesto teritorijas, numatoma stiprinti gamtinio karkaso teritorijas į jo sistemą įjungiant mažesnius upelius, formuojant žaliųjų jungčių ir atskirųjų želdynų teritorijas.</p> <p><u>Poveikis paviršiniams vandens telkiniams:</u> Bendrajame plane numatomos Laukupės ir kitų bevardžių upelių, tvenkinių apsaugos juostos (miesto teritorijoje pakrantės juostos sutapdinamos su apsaugos zonomis).</p> <p><u>Poveikis želdiniams:</u> Bendrojo plano keitimo sprendiniais išlaikomi esami miško želdinių masyvai. Dalį esamų neužstatytų ir miško želdiniais neapaugusių teritorijų numatoma panaudoti parkų ir kitų želdynų kūrimui.</p>
	<p>Numatoma nauja pramonės–sandėliavimo zona (laisvoje juostoje tarp geležinkelio linijos ir Ežero skg.), šalia esančios pramoninės zonos miesto rytinėje pusėje, neįsiterpia į gamtinį karkasą. Šalia esantis bevardžio upelio migracinis koridorius už Ežero skg. yra pažeisto pobūdžio.</p> <p><i>Apibendrinant galima teigti, kad bendrojo plano keitimo koncepcijos sprendiniai neturės neigiamų pasekmių kraštovaizdžiui, gamtiniam karkasui.</i></p>

18.6. Poveikis visuomenei ir jos sveikatai

Atsižvelgiant į demografinę Rokiškio miesto situaciją, būtina tinkamai įvertinti esamą socialinę infrastruktūrą, jos plėtros poreikius. Esant dabartiniam gyventojų skaičiui, pagrindinių socialinės infrastruktūros objektų yra pakankamai, tačiau įvairesnių socialinių paslaugų poreikis auga.

Bendrojo plano keitimo koncepcija yra įvertinamos priemonės visuomenės sveikatos gerinimui, socialinių paslaugų prieinamumo, gyventojų užimtumo ir jų kultūrinės saviraiškos didinimui. Tai ir socialinių paslaugų plėtra, ir pirminės sveikatos paslaugų sistemos palaikymas, ir aktyvaus laisvalaikio, daugiaviečių centrų kūrimo galimybės.

13.6 lentelė. Bendrojo plano koncepcijos sprendinių pasekmių visuomenei ir jos sveikatai apibūdinimas

Aplinkos komponentai	Galimų pasekmių aplinkai apibūdinimas
----------------------	---------------------------------------

Visuomenė ir jos sveikata	<p>Bendrojo plano keitimo koncepcijos sprendiniai turės teigiamos įtakos visuomenės sveikatai. Bendrojo plano sprendiniais numatomas inžinerinės būklės gerinimas turės netiesiogines teigiamas pasekmes (bus nustatomos palankesnės sąlygos vandens kokybės, higienos normų reikalavimų užtikrinimui, gerės gyvenamosios aplinkos kokybė).</p> <p>Kartu bendruoju planu įvertinamas sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymas (remiantis Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklėmis, patvirtintomis 2004 m. rugpjūčio 19 d. Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-586 (Žin., 2004, Nr. 134-4878)), jei būtų vystomi neigiamą poveikį aplinkai galintys kelti objektai.</p> <p>Bendrojo plano keitimo rengimu numatomi gamtinio karkaso ir kraštovaizdžio formavimo reikalavimai taip pat turės teigiamų pasekmių visuomenės sveikatai. Dėl gamtinio karkaso stiprinimo pasiūlymų bus pagerinta gamtinės aplinkos ekologinė situacija, o kartu ir oro kokybė. Numatomi rekreacijos infrastruktūros plėtojimo sprendiniai sudarys didesnę teritorinę pasiūlą gyventojų ir poilsiautojų poilsio ir rekreacinei veiklai atvirame ore. Šie veiksniai teigiamai veiks visuomenės sveikatą.</p> <p><i>Apibendrinant galima teigti, kad bendrojo plano keitimo sprendiniai neigiamų pasekmių visuomenės sveikatai nesąlygos. Ilgalaikėje perspektyvoje, įgyvendinus bendrojo plano keitimo sprendinius, gali pasireikšti reikšmingos teigiamos pasekmės miesto gyventojų ir poilsiautojų sveikatai.</i></p>
----------------------------------	---

18.7. Poveikis ekonominei aplinkai, materialiajam turtui

Ekonominei aplinkai, materialiajam turtui svarbią reikšmę gali turėti su gyventojų užimtumu susijusių teritorijų planavimo sprendinių numatymas.

Bendrojo plano keitimo pasiūlymuose numatomos teritorijos pramonės, verslų ir rekreacinės infrastruktūros plėtrai turės teigiamą poveikį savivaldybės ekonominei aplinkai. Pramonės, verslų ir rekreacinės infrastruktūros plėtra padidins miesto patrauklumą, pritrauks naujus gyventojus, investuotojus. Teigiamą poveikį turėtų gyvenamųjų teritorijų vystymo pasiūlymai.

Teigiamą poveikį verslo plėtrai turės ir inžinerinės infrastruktūros plėtra, socialinės dalies sprendiniai, susiję su darbo jėgos kokybės gerinimu ir kt.

13.7 lentelė. Bendrojo plano koncepcijos sprendinių pasekmių ekonominei aplinkai, materialiajam turtui apibūdinimas

Aplinkos komponentai	Galimų pasekmių aplinkai apibūdinimas
Materialusis turtas, ekonominė aplinka (užimtumas ir darbo rinka)	<p>Bendrojo plano keitimo koncepcijos sprendiniai turės teigiamą ilgalaikį poveikį ekonominei aplinkai, nes numatomais sprendiniais būtų užtikrinamas racionalus ir efektyvesnis miesto teritorijų panaudojimas urbanistinei plėtrai.</p> <p>Bendrojo plano keitimo koncepcijos sprendiniai ilgalaikėje perspektyvoje taip pat turės teigiamą poveikį miesto gyventojų užimtumui ir darbo rinkai, nes numatomas daugiafunkcinis zonavimas leis lanksčiau pasirinkti konkrečius teritorijų naudojimo būdus. Tai užtikrins lankstesnę teritorijų panaudojimą, sudarys palankesnes sąlygas miesto gyvybingumui stiprėti.</p> <p>Bendrojo plano keitimo koncepcija numatomi rekreacinės infrastruktūros vystymo principai skatins turizmą.</p> <p>Numatoma nauja pramonės teritorija prie esamos, užtikrins reikiamą teritorijų pasiūlą gamybos įmonių įsikūrimui planuojamame laikotarpyje. Išdėstant teritorijas vienoje vietoje, bus sudarytos palankesnės sąlygos infrastruktūros optimizavimui, kompaktiškesniam užstatymui formuotis.</p> <p><i>Apibendrinant galima teigti, kad bendrojo plano keitimo koncepcijos sprendiniai turės teigiamas ilgalaikes pasekmes.</i></p>

Apibendrinantis Rokiškio miesto bendrojo plano keitimo koncepcijos sprendinių galimų pasekmių vertinimas aplinkos komponentams pateiktas 13.8 lentelėje.

13.8 lentelė. Bendrojo plano koncepcijų alternatyvų galimų sprendinių pasekmių aplinkos komponentams vertinimo kontrolinis sąrašas

Vertinami aplinkos komponentai	Galimų bendrojo plano sprendinių pasekmių pobūdis (teigiamas „+“, neigiamas „-“, neutralus „0“)																Apibendrinimas	
	Status quo alternatyva								Koncepcijos alternatyva									
	Tiesioginės pasekmės	Netiesioginės pasekmės	Kaupiamosios pasekmės	Sąveikaujancios (Sinergetinės) pasekmės	Trumpalaikės pasekmės	Vidutinės trukmės pasekmės	Ilgalaikės pasekmės	Nuolatinės pasekmės	Laikinos pasekmės	Tiesioginės pasekmės	Netiesioginės pasekmės	Kaupiamosios pasekmės	Sąveikaujancios (Sinergetinės) pasekmės	Trumpalaikės pasekmės	Vidutinės trukmės pasekmės	Ilgalaikės pasekmės		Nuolatinės pasekmės
Klimatas ir aplinkos oro kokybė	+	+	+	+	0	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	+	Rokiškio miesto klimatui, aplinkos oro kokybei įtakos turės susisiekimo sistemos vystymo sprendiniai. Oro kokybės gerėjimą gali sąlygoti numatomos želdynų teritorijos, rekreacinė infrastruktūra (pėsčiųjų, dviračių takų trasos ir kt.). <i>Bendru atveju bendrojo plano sprendiniai turės teigiamas ar neutralias pasekmes aplinkos oro kokybei.</i>
Vandens kokybė ir jo ištekliai	+	0	0	+	0	0	+	0	+	+	+	+	0	0	+	+	0	Vandens kokybei ir jo ištekliams didžiausią poveikį gali turėti buitinių nuotekų centralizuoto surinkimo plėtojimas, o taip pat surinktų nuotekų išvalymo kokybės didinimas. Bendrajame plane, išskiriant prioritėtines savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas, bus sudarytos geresnės sąlygos vandentvarkos infrastruktūros vystymui. <i>Todėl galima teigti, kad bendrojo plano sprendiniai turės teigiamas pasekmes vandens kokybei ir jo ištekliams.</i>
Dirvožemio kokybė ir jo ištekliai	+	+	0	0	0	0	+	0	+	+	+	+	0	+	+	+	0	Miesto teritorijoje daugiausia užstatomų teritorijų plėtra bus vystoma naujose neurbanizuotose teritorijose, todėl bendrojo plano sprendinių poveikis dirvožemiui bus. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad sprendiniais numatomas kompaktiškų teritorijų vystymas, šis procesas nelaikytinas neigiamu. Dirvožemio kokybės bus išlaikoma gamtinio karkaso želdynų teritorijose. Tą užtikrins paviršinių nuotekų surinkimas bei išvalymas.

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS

SPAV ataskaita

Vertinami aplinkos komponentai	Galimų bendrojo plano sprendinių pasekmių pobūdis (teigiamas „+“, neigiamas „-“, neutralus „0“)																Apibendrinimas		
	Status quo alternatyva								Konceptijos alternatyva										
	Tiesioginės pasekmės	Netiesioginės pasekmės	Kaupiamosios pasekmės	Sąveikaujančios (Sinergetinės) pasekmės	Trumpalaikės pasekmės	Vidutinės trukmės pasekmės	Ilgalaikės pasekmės	Nuolatinės pasekmės	Laikinos pasekmės	Tiesioginės pasekmės	Netiesioginės pasekmės	Kaupiamosios pasekmės	Sąveikaujančios (Sinergetinės) pasekmės	Trumpalaikės pasekmės	Vidutinės trukmės pasekmės	Ilgalaikės pasekmės		Nuolatinės pasekmės	Laikinos pasekmės
Bioįvairovė, gyvūnija ir augalija	0	+	0	0	+	0	0	+	0	+	+	+	0	0	0	+	+	0	Bioįvairovei, gyvūnijai ir augalijai didžiausia poveikį turės gamtinio karkaso geoekologinio potencialo stiprinimas, želdynų sistemos formavimas. Bendru atveju koncepciniai sprendiniai turės teigiamą poveikį bioįvairovės išlaikymui urbanizuojamose teritorijose. Bendrojo plano sprendiniai sudarytų teisinį pagrindą naujų želdynų teritorijų formavimui.
Saugomos teritorijos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Bendrojo plano sprendiniai neturėtų įtakos saugomoms teritorijoms
Kultūros paveldo objektai, statiniai, teritorijos įranga, išlikę istorinės žemėnaudos ir žemėvaldos objektai	0	+	0	+	0	0	0	0	0	0	+	0	+	0	0	0	0	0	Bendrojo plano rengimu didesnio poveikio kultūros paveldo objektams nėra numatoma. Bendrojo plano rengimu numatomi sprendiniai užtikrins esamų kultūros paveldo objektų apsaugą, kultūros paveldo teritorijoms parengtų specialiųjų planų reglamentų laikymąsi. Nustatant kultūros paveldo objektams gretimų teritorijų naujus tvarkymo ir naudojimo reikalavimus, archeologinio paveldo apsaugą, bus užtikrinamos sąlygos kultūros paveldo objektų išsaugojimui.
Kraštovaizdis, gamtinis karkasas, vandens telkiniai ir jų pakrančių apsaugos juostos, želdiniai ir želdynai	0	+	0	0	+	0	0	+	0	+	+	+	0	0	0	+	+	0	Bendrojo plano koncepcijoje numatoma išlaikyti esamą miesto planinę-erdvinę struktūrą su esamų želdynų plotais, o plėtros teritorijose numatomi nauji želdynai, kurie apjungiami žaliosiomis jungtimis. Tai turės teigiamą poveikį miesto kraštovaizdžiui, gamtiniam karkasui.
Visuomenė ir jos sveikata	0	0	0	0	+	+	0	+	0	+	+	+	+	+	+	+	+	0	Bendrojo plano sprendiniai turės teigiamos įtakos visuomenės sveikatai. Bendrojo plano sprendiniais numatoma vandentiekio ir nuotekų tinklų sistemų

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS

SPAV ataskaita

Vertinami aplinkos komponentai	Galimų bendrojo plano sprendinių pasekmių pobūdis (teigiamas „+“, neigiamas „-“, neutralus „0“)																Apibendrinimas		
	Status quo alternatyva								Konceptijos alternatyva										
	Tiesioginės pasekmės	Netiesioginės pasekmės	Kaupiamosios pasekmės	Sąveikaujanti (Sinergetinės) pasekmės	Trumpalaikės pasekmės	Vidutinės trukmės pasekmės	Ilgalaikės pasekmės	Nuolatinės pasekmės	Laikinos pasekmės	Tiesioginės pasekmės	Netiesioginės pasekmės	Kaupiamosios pasekmės	Sąveikaujanti (Sinergetinės) pasekmės	Trumpalaikės pasekmės	Vidutinės trukmės pasekmės	Ilgalaikės pasekmės		Nuolatinės pasekmės	Laikinos pasekmės
																			vystymo plėtra, numatomos verslo ir paslaugų objektų zonos, želdynų sistemos plėtojimas. Tai prisidės prie geresnės visuomenės gyvenamosios, darbo ir poilsio aplinkos formavimo, visuomenės sveikatos gerinimo.
Materialusis turtas, ekonominė aplinka	+	+	0	0	+	+	0	+	0	+	+	+	+	+	+	0	+	+	Bendrojo plano rengimo sprendiniai taip pat turės teigiamą poveikį miesto gyventojų užimtumui ir darbo rinkai. Bendrojo plano sprendiniais numatomas daugiafunkcinis zonavimas leis lanksčiau pasirinkti konkrečius teritorijų naudojimo būdus bei efektyviau panaudoti užstatytas teritorijas. Tokiu būdu bus užtikrinamas racialesnis ir efektyvesnis miesto teritorijų vystymas, bus sudarytos prielaidos investicinės aplinkos patrauklumui išlikti ir didėti. <i>Bendrojo plano sprendiniai sudarys palankias sąlygas gyventojų užimtumui.</i>
	8(+)	9(+)	7(+)	8(+)	2(+)	4(+)	7(+)	8(+)	0(+)	6(+)	7(+)	3(+)	4(+)	3(+)	2(+)	2(+) 1(-)	6(+)	1(+)	
Iš viso:	4(+)	6(+)	1(+)	3(+)	4(+)	2(+)	0(+)	7(+)	0(+)	6(+)	7(+)	6(+)	5(+)	3(+)	3(+)	5(+)	6(+)	2(+)	Status quo alternatyva 27(+) Konceptijos alternatyva 43(+)

Apžvelgiant aukščiau pateiktą bendrojo plano keitimo sprendinių poveikį vertinamiems aplinkos komponentams, galima teigti, kad nagrinėjamoje Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijoje numatyti sprendiniai reikšmingų neigiamų pasekmių gamtinei, kultūrinei, socialinei ir ekonominei aplinkai nesąlygos. Tinkamai įgyvendinant numatytus bendrojo plano sprendinius, ilgalaikėje perspektyvoje galėtų pasireikšti teigiamos pasekmės daugeliui vertintų aplinkos komponentų. Įgyvendinant koncepciją, būtų užtikrintas darnus miesto plėtojimas, patrauklių gyvenamųjų teritorijų vystymas.

19. PRIEMONĖS REIKŠMINGOMS PASEKMĖMS APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI

Norint išvengti, sumažinti ar kompensuoti galimas neigiamas Rokiškio miesto bendrojo plano keitimo sprendinių įgyvendinimo pasekmes, rekomenduojama imtis šių priemonių:

1. numatyti bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo etapiškumą ir jo laikytis;
2. vykdyti bendrojo plano sprendinių stebėseną;
3. teritorinę veiklą vystyti, remiantis bendrojo plano koncepcijoje įvardintais teritorijos vystymo principais;
4. nuosekliai laikytis bendrojo plano sprendinių, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus bei kitus projektus;
5. vykdant užstatomų teritorijų vystymą, parengti planavimo bei projektavimo technines sąlygas, įvertinant kokybinius teritorijų formavimo reikalavimus:
  - reikalavimus detaliam teritorijų suplanavimui, pertvarkant žemės sklypus bei suformuojant reikiamas viešojo naudojimo erdves – gatves, kelius, želdynus bei kitas visuomenines teritorijas;
  - reikalavimus miesto istorinių dalių erdvinės struktūros savitumo išsaugojimui;
  - reikalavimus urbanizuojamų teritorijų užstatymo architektūriniam kontekstualumui ir kt.;
6. įgyvendinant inžinerinės infrastruktūros dalies sprendinius taikyti naujausias ir mažiausiai kenkiančias aplinkai technologijas;
7. kultūros paveldo vertybių teritorijas plėtoti, laikantis LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nuostatų bei kitų reikalavimų, kurie nustatomi, remiantis kultūros paveldo objektų apskaitos dokumentais ir kitais norminiais bei individualiais teisės aktais;
8. užstatant teritorijas sudaryti prieigas prie gamtinių elementų – miškų, upių ir upelių, pakrančių, želdynų. Aplinkos sutvarkymui naudoti vietai būdingas medžiagas, formuoti miesto ir rekreacinės-kurortinės aplinkos erdvių pobūdį atitinkančius kraštovaizdžio elementus ir pan.

Rengiant bendrojo plano sprendinius, siekiama išvengti galimo reikšmingo neigiamo poveikio planuojamose teritorijose. Vis dėlto, daugeliu lokalių atvejų sprendinių poveikis priklausys nuo tolimesnio jų įgyvendinimo. Dėl šios priežasties, kaip pagrindinė priemonė, leidžianti užtikrinti galimų neigiamų pasekmių aplinkai sumažinimą, galėtų būti žemesnio lygmens kompleksinių teritorijų planavimo dokumentų parengimas atskiroms urbanistinės plėtros dalims.

20. VERTINIMO SUNKUMŲ APRAŠYMAS

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos sprendinių strateginis pasekmių aplinkai vertinimas atliktas, remiantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu (Žin., 2004, Nr. 130-4650) bei suderintu Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentu (2022 m.).

Bendrojo plano keitimo koncepcijos sprendinių strateginis poveikis aplinkai vertintas pasitelkiant ekspertų išvadas. Taip pat remtasi Lietuvos statistikos departamento, Kultūros paveldo departamento, Saugomų teritorijų tarnybos bei valstybinio monitoringo ir kitais viešai prieinamais duomenimis. Analizei panaudota Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo esamos būklės įvertinimo medžiaga – aplinkos kokybės ir jos apsaugos, kraštovaizdžio, kultūros paveldo bei kitos dalys.

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos vertinimui panaudoti metodai – ekspertiniai vertinimai, aprašant galimas sprendinių pasekmes atrinktiems vertinamiems aplinkos komponentams ir sudarant apibendrinančias pasekmių lenteles bei atliekant geografinių informacinių

sistemų (GIS) duomenų analizę. Taip pat koncepcijos vertinimui atlikta istorinė, kraštovaizdinė, urbanistinė analizė, lentelių forma sudaryti kontroliniai sąrašai ir pildyti klausimynai.

Pagrindinė vertinimo problema yra reglamentuotos metodikos, tinkamos įvairių teritorijų bendrųjų planų vertinimui, trūkumas.

21. NUMATYTŲ TAIKYTI STEBĖSENOS (MONITORINGO) PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo įgyvendinimo ir poveikio aplinkai stebėseną turi būti vykdoma, remiantis Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymu (Žin., 2006, Nr. 57-2025), Bendraisiais savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatais (Žin., 2007, Nr. 76-3035) bei Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimo stebėsenos turinio ir stebėsenos atlikimo tvarkos aprašu (TAR, 2014, Nr. 401). Efektyviai stebėsenai užtikrinti, patvirtinus bendrąjį planą, sprendinių įgyvendinimo stebėseną (monitoringą), priežiūrą ir kontrolę turi vykdyti savivaldybė ir kitos institucijos.

Bendrojo plano stebėsenos (monitoringo) metu turi būti:

- rengiama bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo programa, nustatomas investicijų poreikis;
- analizuojama teritorijų planavimo duomenų banke sukaupta informacija;
- formuojant savivaldybės biudžetą, teikiami pasiūlymai dėl bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo;
- stebimi miesto ekonominio potencialo, ūkinės veiklos, infrastruktūros, nekilnojamojo turto rinkos raidos pokyčiai;
- nustatyta tvarka vykdoma gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimo priežiūra;
- analizuojami miesto urbanistinės plėtros ir inžinerinės infrastruktūros pokyčiai;
- analizuojami sveikatos apsaugos ir socialinės rūpybos infrastruktūros bei jų sąlygų pokyčiai;
- vykdoma kultūros ir švietimo infrastruktūros duomenų informacijos analizė;
- analizuojamos kitos pagrindinės ekonominės veiklos sąlygos ir aplinkos kokybę lemiantys faktoriai.

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo įgyvendinimo pasekmės fiksuojamos, vykdamas bendrą Rokiškio miesto aplinkos monitoringą pagal paruoštą, suderintą ir patvirtintą monitoringo programą, kaip nurodyta Bendruosiuose savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatuose bei Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimo stebėsenos turinio ir stebėsenos atlikimo tvarkos apraše.

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo įgyvendinimo stebėseną turi apimti nuolatinį ir sistemingą stebėjimą, kasmetinės informacijos surinkimą ir kaupimą srityse, kuriose yra numatyti bendrojo plano sprendiniai, jos vertinimą ir tolimesnį prognozavimą. Turi būti atliekama tiek teigiamų, tiek neigiamų pasekmių stebėseną, analizuojant pasekmes pagal galimą jų netiesioginį, kaupiamąjį, sinergetinį ir kt. pobūdį.

Siūloma bendrojo plano įgyvendinimo stebėseną įtraukti į Rokiškio miesto aplinkos monitoringo programą, kaip nurodyta Bendruosiuose savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatuose. Bendrojo plano įgyvendinimo stebėjimo rodikliai, remiantis Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimo stebėsenos turinio ir stebėsenos atlikimo tvarkos aprašo 3 priedu, pateikiami 17.1 lentelėje.

17.1 lentelė. Bendrojo plano įgyvendinimo stebėsenos rodikliai

Rodiklių grupės	Rodiklis	Mato vienetai
I. Baziniai rodikliai	Gyventojų tankis	gyv./km ²
	Užstatymo intensyvumas	proc.
	Užstatymo tankumas	proc.
	Parengtų specialiųjų teritorijų planavimo dokumentų skaičius	vnt.
	Parengtų kompleksinių teritorijų planavimo dokumentų skaičius	vnt./vnt.
	Gyvenamosios paskirties statybos leidimai	vnt.
	Visuomeninės paskirties statybos leidimai	vnt.

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS

SPAV ataskaita

Rodiklių grupės	Rodiklis	Mato vienetai
II. Fizinė aplinka	Užstatyta teritorija	km ²
	Žaliosios teritorijos	ha/gyv.
	Visuomeninės erdvės	ha/gyv.
	Miškų ūkio paskirties žemė	ha/gyv.
	Konservacinės paskirties žemė	ha/gyv.
	Saugomos teritorijos	km ²
	Gyvenamojo ploto vidurkis	m ² / gyv.
	Gyventojų, prisijungusių prie vandens tiekimo tinklų, dalis	proc.
	Gyventojų, prisijungusių prie nuotekų tvarkymo tinklų, dalis	proc.
	Gyventojų, prisijungusių prie centralizuotų šilumos tinklų, dalis	proc.
	Vandentiekio ir nuotekų tinklai	km
	Elektros energijos tiekimas	km
	Šilumos tiekimas	km
	Gamtinių dujų tiekimas	km
	Atliekos	m ³
	Dviračių infrastruktūra	km
Namų ūkių, turinčių interneto prieigą, dalis	proc.	
III. Socialiniai rodikliai	Gyventojų skaičius	tūkst. gyv.
	Gyventojų su aukštuoju išsilavinimu dalis	proc.
	Darbingo amžiaus gyventojų dalis	proc.
	Natūralus gyventojų prieaugis	gyv.
	Vidutinis šeimos dydis	asmenų skaičius
	Senatvės pensininkų ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus santykis	proc.
	Ikimokyklinio ugdymo vietų skaičius	vt. sk./100 vaikų
	Mokyklų skaičius	sk./1000 gyv.
	Kultūros įstaigų skaičius	sk./1000 gyv.
	Sveikatos apsaugos ministerijos sistemos įstaigų skaičius	sk./1000 gyv.
	Nusikalstamumas	sk./1000 gyv.
Eismo saugumo lygis	sk./1000 gyv.	
IV. Ekonominiai rodikliai	Užimtumas	proc.
	Nedarbo lygis	proc.
	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis	Lt
	Gyvenamosios paskirties būsto vertė	Lt/m ²
	Ūkio subjektų, turinčių daugiau kaip 50 darbuotojų, skaičius	proc.
	Materialinės investicijos	tūkst. Lt/ gyv.
	Tiesioginės užsienio investicijos	tūkst. Lt/ gyv.
	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	tūkst. Lt/ gyv.
	Apgyvandinimo įstaigos	sk./1000 gyv.
Turistų srautai	sk./1000 gyv.	
V. Aplinkosauginiai rodikliai	Dienų skaičius, kai buvo viršyta leistina oro tarša iš stacionarių taršos šaltinių	sk.
	Dienų skaičius, kai buvo viršyta leistina oro tarša iš mobilių taršos šaltinių	sk.
	Nuotekų (ūkio, buities, gamybos), išvalytų iki DLT normų ir išleistų į paviršinius vandenis, kiekis	m ³ /gyv.

Bendrojo plano stebėseną turi trukti iki naujo bendrojo plano patvirtinimo. Monitoringo duomenys ir informacija institucijoms bei kitiems asmenims teikiama įstatymų ir kitų teisės aktų numatyta tvarka. Rokiškio mieste vykdomas monitoringas finansuojamas iš savivaldybės biudžeto lėšų, taip pat gali būti naudojamos ir tarptautinių organizacijų, programų bei kitos lėšos (Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymas (Žin., 2006, Nr. 57-2025); Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimo stebėsenos turinio ir stebėsenos atlikimo tvarkos aprašas (TAR, 2014, Nr. 401)).

PV Evaldas Ramanauskas

SANTRAUKA

1. Erdvinė-planinė teritorijos struktūra

- 1.1. Rokiškis – miestas Aukštaitijoje, Panevėžio apskrityje, Rokiškio rajono savivaldybės administracinis centras. Rokiškis užima rajono savivaldybės centrinę teritorijos dalį (60 km nutolęs nuo Utenos, 90 km nuo Panevėžio, 182 km - nuo Vilniaus). Per miestą teka Nemunėlio intakas - upė Laukupė, kurios slėnyje įrengti penki Rokiškio tvenkiniai. Šiaurės vakarų pusėje Rokiškio miestą supa Apūniškio miškas, pietinėje pusėje, prie miesto tvenkinių – Kraštų miškas. Rokiškio miestą sudaro dvi dalys: pietinėje pusėje – pramoninė, šiaurinėje pusėje – gyvenamoji. Rokiškyje nėra magistralinių kelių, tačiau pro miestą praeina svarbūs krašto keliai (Nr. 122, Nr. 123) ir rajoniniai keliai (3601, 3604, 3611, 3623), jungiantys su kitomis rajono teritorijomis;
- 1.2. Rokiškis įeina į sėlių genties gyventos teritorijos ribas. Miestas pirmą kartą minimas 1499 m. rugsėjo 21 d. kunigaikščio Aleksandro privilegijoje dėl girios kirtimo, kai čia stovėjo Rokiškio dvaras (nors esama nuomonių, kad Rokiškis buvęs jau XIII amžiuje). Tuo metu Rokiškio dvarą valdė Grigalius Astikas (15 a. pabaigos – 16 a. pradžios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valstybės veikėjas);
- 1.3. Nuo 18 a. pabaigos Rokiškis pradėjo formuotis kaip stačiakampio plano miestas, kuriam pradžią davė perplanuota Nepriklausomybės aikštė. Svarbiausia miesto ašis yra Respublikos ir Vytauto gatvės, nutiestos šiaurės-rytų kryptimis. Šią pagrindinę ašį statmenai kerta Taikos (123 krašto kelias, Rokiškis-Pandėlis-Biržai) ir Perkūno gatvės, vedančios vakarų-rytų kryptimis. Ties pietine miesto riba praeina Radviliškio–Daugpilio geležinkelio linija ir Obelių Plento gatvė (122 krašto kelias, Panevėžys-Rokiškis-Obeliai). Pagrindinė miesto kompozicinė ašis - tai Nepriklausomybės aikštė ir dvaro rūmų istorinė suformuota erdvė. Rokiškio dvaro sodybos kompleksas, Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčia ir Nepriklausomybės aikštės kompleksas sudaro vieningą urbanistinę-architektūrinę visumą. Rokiškyje vyraujantį užstatymą sudaro 1-2 aukštų pastatai daugiausiai su dvišlaičiais, dalis su vienišlaičiais stogais. Rokiškio miesto pakraščiuose dominuoja sodybinis užstatymas. Miesto centrinėje dalyje vyrauja linijinis užstatymas prie pagrindinių gatvių. Rokiškyje taip pat, kaip atskiras užstatymo tipas, gali būti išskiriamas laisvo planavimo 4-5-9 aukštų daugiabučių namų užstatymas, suformuotas sovietmečiu. Didžiausios šio užstatymo teritorijos yra pramoninėje miesto dalyje, išdėstytos prie Panevėžio, Jaunystės, P. Širvio, Taikos, Vilties gatvių. Pagrindinės pramonės zonos su stambių pastatų tūriais iškyla pietinėje miesto dalyje, kvartale tarp Respublikos, Perkūno, Pramonės ir Miškininkų gatvių;
- 1.4. Rokiškio miesto savivaldybės teritorija sudaro 1157,12 ha plotą, iš kurio: 143,21 ha sudaro miškai (12,38 %), 550,66 ha - užstatyta teritorija (47,58 %) ir 37,09 ha – vanduo (3,21 %).

2. Demografinė situacija ir gyvenamasis fondas

- 2.1. Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Rokiškio mieste 2021 m. buvo 11 724 gyventojai (išankstiniais 2022 m. duomenimis – tik 10 000). Nuo 2011 m. iki 2022 m. nuolatinių gyventojų pokytis ypač spartus ir sudaro 30,32 % (nuo 14 351 iki 10 000 gyventojų);
- 2.2. Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2020 m. pabaigoje bendras gyvenamasis fondas Rokiškio rajono savivaldybėje, įvertinant tiek privačią, tiek valstybės ir savivaldybės nuosavybę, sudarė 1 245,3 tūkst. m². Šis rodiklis nuo 2016 m. iki 2020 m. išaugo 2,3 %. Vienam savivaldybės gyventojui tenkantis naudingas plotas 2020 m. siekė 45,3 m² ir buvo didesnis už šalies (37,8 m²) ir apskrities (40,6 m²) vertes. Bendras būstų skaičius Rokiškio rajono savivaldybėje nuo 2016 iki 2020 m. padidėjo 246 būstais (tai sudarė 1,3 %). Labiausiai augo būstų, turinčių 1–2 butus skaičius, kurie sudaro 58,4 % nuo visų būstų tipų rajone. Vidutinis būsto dydis rajone 2020 m. buvo 69,0 m² (tai mažiau už šalies – 69,6 m² ir daugiau už apskrities rodiklį – 68,8 m²)

3. Socialinė-kultūrinė aplinka

3.1. Socialinė aplinka

- 3.1.1. Rokiškio rajono savivaldybės duomenimis, 2021 m. liepos 1 d. Rokiškio rajono savivaldybės būsto fonde buvo 140 butų, iš kurių 90, arba 64,3 %, sudarė socialiniai būstai. Didžioji dalis savivaldybės būsto fondo buvo miesto teritorijoje – 114. Daugiausia socialinių būstų yra Rokiškio mieste – 74 butai, kurie sudaro 52,9 % nuo savivaldybės būsto fondo ir 82,2 % nuo savivaldybės socialinio būsto fondo.

- 3.1.2. Rokiškio mieste – iš viso 17 švietimo įstaigų kartu su skyriais, kur teikiamos visos mokiniui būtinos paslaugos. Veikia 3 lopšeliai-darželiai, 1 mokykla-darželis, 1 pagrindinė mokykla, 2 progimnazijos, 1 gimnazija, 2 kito ugdymo įstaigos kartu su skyriumi, 4 neformaliojo švietimo įstaigos, 2 švietimo pagalbos įstaigos, 1 profesinio mokymo įstaiga. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Rokiškio rajone nuo 2015–2016 m.m. iki 2020–2021 m.m. ikimokyklinio ugdymo auklėtinių skaičius sumažėjo 8,2 %, o bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius – net 23,5 %. Įvertinus šiuos duomenis, labai svarbu perorganizuoti ir išlaikyti esamą švietimo įstaigų tinklą;
- 3.1.3. Rokiškio mieste iš viso yra 8 (kartu su skyriais) sveikatos priežiūros įstaigos: VšĮ „Rokiškio rajono ligoninė“, VšĮ „Rokiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras“, Rokiškio greitosios medicinos pagalbos skyrius, VšĮ „Rokiškio psichikos sveikatos centras“, VšĮ „Rokiškio psichiatrijos ligoninė“, UAB „MediCA klinika“ Rokiškio filialas, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Panevėžio departamento Rokiškio skyrius, Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Be pagrindinių sveikatos priežiūros įstaigų mieste veikia dar 13 privačių specializuotų sveikatos priežiūros įstaigų: 9 odontologijos kabinetai, 1 akių ligų kabinetas, 1 nefrologo kabinetas, 1 reabilitacijos kabinetas, 1 širdies ir kraujagyslių ligų kabinetas. Mažėjant mieste gyventojų skaičiui, svarbu išlaikyti esamą sveikatos priežiūros įstaigų tinklą ir reikalingą gydytojų ir aptarnaujančio personalo skaičių;
- 3.1.4. Rokiškio mieste socialinių paslaugų ir rūpybos veiklą vykdo 15 institucijų: 1 socialinės globos namai, 1 savarankiško / grupinio gyvenimo namai, 2 vaikų dienos centrai, , 1 globos / šeimos / krizių centras, 2 medicininės įstaigos ir 8 kitos socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos. Daugumos socialines paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūra gera, pastatai atitinka higienos normas, saugumo ir technikos reikalavimus. Įstaigų patalpos pritaikytos neįgalių žmonių poreikiams. Rokiškio mieste koncentruojasi daugiau kaip 50 % visų socialines paslaugas teikiančių įstaigų rajone, todėl yra platus pasirinkimas asmenims, turintiems įvairaus laipsnio negalią. Tačiau mieste trūksta įstaigų tipų įvairovės, nepakankamas socialinio būsto fondas.
- 3.2. Kultūrinė aplinka
- 3.2.1. Rokiškio mieste veikia 6 kultūros objektai: Rokiškio kultūros centras; Rokiškio krašto muziejus; Medžioklės trofėjų kolekcija; Prakartėlių kolekcija; Rokiškio Šv. Apaštalo ir evangelisto Mato bažnyčios muziejus-lobynas; Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka;
- 3.2.2. Rokiškio mieste šiuo metu veikia: 1 bendruomenė, 17 nevyriausybinių organizacijų (NVO), 2 vietos veiklos grupės.

4. Ekonominė aplinka

- 4.1. Rokiškio rajone užimtumo lygis 2016–2020 m. m. padidėjo 5,1 % (apskirtyje tik 0,9 %, šalyje – 2,2 %), darbingo amžiaus gyventojų skaičius sumažėjo 11,69 % (apskirtyje – 9,66 %, šalyje – 3,67 %). 2021 m. nedarbo lygis Rokiškio rajono savivaldybėje siekė 17,5 % ir buvo 4,5 % didesnis už Lietuvos Respublikos bei 3,3 % už apskrities nedarbo lygį. 2016-2021 m. nedarbo lygis Rokiškio rajone išaugo nuo 11,3 % iki 17,5 %. Rokiškio rajono savivaldybės užimtumo didinimo programos tikslas yra pasiekti kuo didesnę gyventojų užimtumą, kad kiekvienas galėtų rasti turimą kvalifikaciją atitinkantį darbą ir užsitikrinti tinkamą pragyvenimo lygį.
- 4.2. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, materialinės investicijos (MI) Rokiškio rajono savivaldybėje 2020 m. siekė 39 950 tūkst. Eur, vienam savivaldybės gyventojui teko 1 437 Eur. Nuo 2016 m. iki 2020 m. MI rajone vienam gyventojui padidėjo 1,5 karto. Tiesioginės užsienio investicijos (TUI) Rokiškio rajono savivaldybėje 2020 m. siekė 40,17 mln. Eur, o vienam gyventojui teko 1 460 Eur. 2016-2020 m. laikotarpiu rajone TUI vienam gyventojui išaugo beveik 2,7 karto, tai rodo sėkmingą užsienio kapitalo įsiliejimą į rajono ekonomiką;
- 4.3. Remiantis „Rokiškio turizmo ir verslo informacijos centro“ duomenis, Rokiškio mieste siūlomi tik du turistiniai maršrutai: *maršrutas „Dviračiu aplink Rokiškį“*, kuriame lankoma 11 objektų ir *pažintinis edukacinis maršrutas vaikams*, kur siūloma aplankyti Rokiškio dvaro rūmuose esančias grafų vaikų porcelianinių žaisliukų, krikšto marškinėlių, drabužėlių, išraiškingų vaikų fotografijų parodas. Rokiškio mieste iš viso yra 13 apgyvendinimo įstaigų: 2 viešbučiai, 5 svečių namai, 1 bendrabutis ir 1 apgyvendinimo ir pusryčių paslaugas teikianti įstaiga (B&B), 4 butai ir apartamentai

trumpalaikiai nuomai. Maitinimo paslaugas mieste teikia 10 įstaigų: 6 kavinės, 2 picerijos, 1 užkandinė bei 1 gastrostudija.

BĮ Rokiškio turizmo ir tradicinių amatų informacijos ir koordinavimo centro duomenimis, 2017-2019 m. laikotarpyje visų turistų srautai Rokiškio rajone išaugo nežymiai - 8 %, užsienio lankytojų srautai smarkiai svyravo, vietinių turistų srautai turėjo sezoniško charakterį;

- 4.4. 2022 m. pradžioje Rokiškio rajone buvo įregistruoti 1 670 ūkio subjektai, tačiau veikiančių įmonių skaičius siekė tik 717 (43 % visų įregistruotųjų). 2016-2022 m. laikotarpiu veikiančių ūkio subjektų išaugo beveik 22 %. Didžiausios pramonės įmonės Rokiškio mieste: maisto – UAB „Rokiškio sūris“, UAB „Lašų duona“, UAB „Rokiškio mėsinė“, UAB „Darola“ (duonos gaminiai); medžio apdirbimo ir medienos gaminių – UAB „Ramundas GM“ (medinių padėklų gamyba), UAB „Skado medis“ (medinių pastatų gamyba); transporto ir mašinų gamybos – UAB „Ivabaltė“ (žemės ūkio technika), AB „Rokiškio mašinų gamykla“ (projektuoja ir gamina žemės ūkio techniką, bei įvairias metalo konstrukcijas), UAB „Meteka“ (žemės ūkio technika); statybos – UAB „Rokiškio apdaila“, UAB „Henvida“. Rokiškio rajone vyrauja smulkus ir vidutinis verslas. Didžiąją dalį visų įmonių sudaro didmenine ir mažmenine prekyba bei variklių transporto priemonių ir motociklų remontas, kita aptarnavimo veikla, statybos įmonės. Rokiškio rajone dominuoja labai mažos ir mažos įmonės (turinčios nuo 0 ÷ 9 darbuotojų), sudarančios apie 86 % nuo visų veikiančių įmonių;

5. Kultūros paveldo objektai

Rokiškio miesto istorinės raida

- Rokiškis – nuo XVIII a. pabaigos klasicistinės architektūros principais formuoti miestas, kuriame pagrindinė kompozicinė ašis jungia bažnyčią ir dvaro rūmus. Pradžioje miestas vystėsi pagal radialinį planą, kurio elementai išlikę vakarinėje dalyje.
- Saugotinas aikštės planas, taip pat Vytauto ir Respublikos gatvės su prie jų esančiu istoriniu užstatymu.
- Ypač atkreiptinas dėmesys į akmens mūro pastatus.
- Po Antrojo pasaulinio karo naujoji statyba labai pakeitė miesto architektūrinį veidą. Naujas centras sumažino iki tol dominavusios bažnyčios vaidmenį. Daugiaaukščiai pastatai, garažų, pramoninių pastatų masyvai sunaikino ten buvusią užstatymo struktūrą.
- Saugotini Rokiškio miesto ir jo apylinkių gamtiniai elementai, kurie dar nepakankamai panaudojami miestiečių rekreaciniams poreikiams.

Kultūros paveldo vertybių apsauga ir pritaikymas

- Laikotarpyje nuo ankstesniojo Bendrojo plano patvirtinimo, Rokiškio mieste visumoje buvo realizuojama nurodyta pagrindinė Bendrojo plano nekilnojamojo kultūros paveldo dalies sprendinių nuostata – išsaugoti kultūros paveldą, kaip neatskiriamą ir integruotą kraštovaizdžio elementą ir perduoti jį ateities kartoms;
- Didžiausias dėmesys buvo kreipiamas į kultūros paveldo apsaugos kokybę – nustatinėjamos ir tikslinamos objektų vertingosios savybės, teritorijų ir apsaugos zonų ribos, atsižvelgiant į įstatymų reikalavimus;
- Per aprašomąjį laikotarpį vykdyti reikšmingi Rokiškio miesto istorinio centro tvarkymo darbai;
- Pastoviai vyksta Rokiškio dvaro sodybos tvarkybos ir pritaikymo darbai;
- Tvarkomi žalieji plotai, realizuojama Bendrajame plane numatyta žalioji jungtis palei Laukupio upelį ir tvenkinius, įgyvendinamas rekreacinės zonos prie vandens telkinių projektas;
- Tvarkomi unikalūs Rokiškio kultūros paveldo objektai – Kalvarijos kelio koplytėlės;
- Tvarkomi, ženklinami istorinio memorialinio paveldo objektai;
- Tačiau prie centrinės aikštės ir istorinio centro gatvėse tebėra pastatų, kurie pažeidžia istorinę užstatymo liniją, istorines erdves;
- Išliko didžiulis „Rokiškio komunalininko“ sklypas miesto centre, kuriame vyksta nesuderinama su istoriniu centru veikla, stovi stambūs, prastos architektūros pastatai, išliko laikinų garažų plotas prie Pandėlio gatvės, centre tebėra pastatų, pažeidžiančių istorines užstatymo linijas, nederančios prie istorinės struktūros pastatų, kol kas neįgyvendinamas Lietuvos šimtmečio (buv. J. Šmuškevičiaus) aikštės tvarkymo projektas.

6. Gamtinė aplinka

- 6.1. Pagal Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo planą, Rokiškio miestas patenka į Baltijos aukštumų ruožą – Aukštaičių aukštumos sritį, Sėlių mažai miškingą agrarinės pakilumos rajoną (plynaukštę) (rajonas Nr.24);
- 6.2. Vertinant Rokiškio miesto kraštovaizdį pagal vizualinės sąskaidos savitumus, Rokiškio miestas, esantis Laukupės upės ir jos tvenkinių aplinkoje, patenka į silpnos vertikaliosios sąskaidos įvairaus pražvelgiamumo erdvių kraštovaizdžio teritorijas su indeksu V1H3-b;
- 6.3. Gamtinio karkaso teritorinę sudėtį Rokiškio mieste formuoja migraciniai koridoriai ir vidinio stabilizavimo arealai. *Migraciniai koridoriai*: rajoninės svarbos Laukupės migracinio koridoriaus ruožas, lokalinės svarbos bevardžio dešiniojo Laukupės intako migracinio koridoriaus ruožas, lokalinės svarbos dubaklonio, jungiančio Laukupės migracinį koridorių su Šiaurės Lietuvos geoeologine takoskyra migracinio koridoriaus ruožas. *Vidinio stabilizavimo arealai*: rajoninės svarbos Apūniškio vidinio stabilizavimo arealo dalis šiaurės vakariniame Rokiškio miesto pakraštyje (į miesto ribas patenka tik nedidelė jo dalis - Berezinkos miškas), lokalinės svarbos Juodalungės vidinio stabilizavimo arealas rytiniame Rokiškio miesto pakraštyje (į miesto ribas patenka tik nedidelė šio vidinio stabilizavimo arealo dalis, jis tęsiasi toliau už miesto ribų šiaurės rytų kryptimi), lokalinės svarbos Apušoto, Parokiškės ir Kraštų miškų vidinio stabilizavimo arealai;
- 6.4. Saugomų teritorijų Rokiškio miesto teritorijoje nėra;
- 6.5. Rokiškio miesto želdynai sudaro 401,1 ha plotą. Miškai šiame bendrame plote sudaro 47,8 %, o atskirieji želdynai 52,2 %. Mieste yra 5 miško parkai (Berezinkos, Vytauto g., Apušoto, Juodalungės, Parokiškės) ir miesto miškai, 2 aikštės (Nepriklausomybės, J. Smuškevičiaus), 8 parkai (Rokiškio dvaro sodybos, Rokiškio miesto tvenkinių, Tremtinių, Skulptūrų, Ligoninės, Velniakalnio, Žydų senųjų kapinių, Laukupės slėnio), 8 skverai, žaliosios jungtys ir apsauginiai želdynai. Vertinant bendrą želdynų teritorijų situaciją mieste, daroma išvada, kad želdynų sklaida nėra tolygi, esamose užstatytose teritorijose (gyvenamuosiuose rajonuose) jų trūksta. Plečiant urbanistines teritorijas, numatoma formuoti naujas želdynų teritorijas, žaliąsias jungtis. Želdynų sistema būtų formuojama apjungiant atskiruosius želdynus, bendro naudojimo teritorijas, rekreacines teritorijas, visuomeninės paskirties teritorijas.

7. Susisiekimo infrastruktūra

- automobilizacijos lygis per laikotarpį nuo bendrojo plano patvirtinimo augo, tačiau drastiškų pokyčių neįvyko, augimas vyko lėčiau nei buvo prognozuota.
- Šiuo metu Rokiškyje dviračių takų tinklas menkai išvystytas. Pėsčiųjų takai mieste nutiesti palei valstybinės reikšmės kelius. Siūloma keičiant bendrąjį planą numatyti rišlų dviračių takų tinklą, pritaikytą tiek susisiekimui, tiek rekreacijai, įvertinti galimybę tiesti naujus takus bei pritaikyti esamus takus ar šaligatvius bevariklio transporto susisiekimui;
- remiantis avaringumo duomenimis konstatuojame, kad eismo saugos situacija Rokiškyje yra nepakankama. Kaip ir kitur Lietuvoje, pagrindinės eismo saugos gerinimo kryptys Rokiškyje turėtų būti šios: aplinkkelio įrengimas šiaurinėje miesto dalyje, sankryžų rekonstravimas; pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimas; inžinerinių saugaus eismo priemonių įgyvendinimas (greičio mažinimo kalneliai, saugos salelės, automatizuota greičio kontrolė, šviesoforais reguliuojamos sankryžos ir kt.). Sprendiniai turėtų būti numatyti žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir/ar techniniuose projektuose;
- esamas viešojo transporto tinklas stotelių pasiekiamumo požiūriu yra gerai išvystytas, praktiškai visa urbanizuota teritorija patenka į 800 m stotelių pasiekiamumo zoną. Tačiau autobusų važiavimo intervalai tokie dideli, kad viešojo transporto reikšmė miesto struktūrai formuoti ir valdyti sumenko, pagrindine liko socialinės paslaugos funkcija;
- Siūloma parengti strateginį dokumentą – Rokiškio miesto darnaus judumo planą, jame numatant bevariklio transporto, eismo saugos bei viešojo transporto išvystymą. Darnaus judumo plano sprendiniai turėtų būti integruoti rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus.

8. Inžinerinė infrastruktūra

- 8.1. Geriamojo vandens tiekimo ir buitinių nuotekų šalinimo centralizuotos sistemos daugiausia yra išvystytos ir išplėtos Rokiškio miesto centrinėje dalyje. Reikalinga esamų tinklų plėtra ir reikiamo priešgaisrinių hidrantų skaičiaus įrengimas;
- 8.2. Paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistema nepakankamai išvystyta, ji plėstina įrengiant naujas nuotekų valyklas;
- 8.3. Elektros energijos tiekimo sistema Rokiškyje yra išvystyta gerai, tačiau reikalingas sistemos techninis tobulinimas ir modernizavimas;
- 8.4. Centralizuoto šilumos tiekimo ūkis yra gerai ir pilnai įrengtas, reikalingas tolimesnis tinklų renovavimas, pastatų modernizavimas, siekiant sumažinti tiekiamos šilumos kainą;
- 8.5. Ryšių ir telekomunikacijų sistema yra išvystyta, tačiau reikalingas jos techninis tobulinimas;
- 8.6. Atliekų tvarkymo sistema mieste yra sutvarkyta. Įrengtos didelių gabaritų, pavojingų ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelės. Reikia įrengti papildomas atliekų rūšiavimo konteinerių ir biologiškai skaidžių atliekų aikšteles, nes jų skaičius nepakankamas;

9. Naudingos iškasenos

- 9.1. Į Rokiškio miesto šiaurinę dalį patenka dalis parengtai išžvalgyto Bajorų durpių telkinio. Kita telkinio dalis tęsiasi nuo miesto šiaurės rytų kryptimi, Bajorų kaime. Viso telkinio plotas sudaro 31,67 ha plotą, Rokiškio mieste yra 14,13 ha telkinio teritorijos.

10. Aplinkosauginė situacija

- 10.1. Iš stacionarių taršos šaltinių į atmosferą 2020 m. Rokiškio rajone išmesta 685,91 t. teršalų. 2018–2020 m. laikotarpyje išmetamų teršalų kiekis rajone sumažėjo 1,70 %. Pagrindiniai aplinkos oro teršėjai yra įmonės, esančios Rokiškio miesto teritorijoje. Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, mieste yra 9 įmonės, veikiančios pagal išduotus taršos leidimus;
- 10.2. Didžiausi paviršinio vandens telkiniai Rokiškyje – Laukupės upė, penki jos tvenkiniai ir Velniakalnio vandens telkinys. Vasarą šių telkinių būklė tikrinama kas dvi savaitės. Mikrobiologiniai vandens tyrimai rodo, kad maudyklų vanduo atitinka higienos normas. Aplinkos apsaugos agentūra Laukupės upės ir jos tvenkinių ekologinės būklės nevertina. Rokiškio gyventojams geriamas vanduo tiekiamas iš Rokiškio vandenvietės, kuri eksploatuoja 7 gręžinius. UAB „Rokiškio vandenys“ atlikdama geriamojo vandens tiekėjo funkcijas, remiantis galiojančiais Lietuvos Respublikoje teisės aktais vykdo geriamo vandens programinę priežiūrą Rokiškio mieste. 2021 m. tiekiamo vandens kokybiniai rodikliai neviršijo Lietuvos higienos normoje HN 24:2003 pateiktų verčių;
- 10.3. Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis, Rokiškio mieste yra 45 potencialūs taršos židiniai. 40 potencialių taršos židinių teritorijose yra veikiančios, 5 – neveikiančios. Tai 4 plovyklos, 10 technikos kiemų, 3 sandėliai, 5 naftos bazės, 3 valymo įrenginiai, 7 degalinės, 1 katilinė, 4 saugojimo aikštelės, 3 autoservisai, 4 plovyklos, 2 gamybos cechai, 1 automobilių demontavimo aikštelės, 1 asfaltbetonio bazė, 1 skerdykla. Iš šių teritorijų 14 yra ypatingai didelio pavojingumo, 11 – didelio pavojingumo, 20 – vidutinio pavojingumo.

KONCEPCINIŲ SPRENDINIŲ APIBENDRINIMAS

1. Remiantis Lietuvos Respublikos žemės fondo duomenimis, užstatytos teritorijos Rokiškio mieste 2021 m. sudarė 550,66 ha. Bendras gyventojų tankis užstatytose teritorijose buvo 21,29 gyv./ha. Remiantis Rokiškio rajono gyvenamojo būsto statistika, galima išskirti, kad gyventojų aprūpinimas būstu yra pakankamas. Vienam savivaldybės gyventojui tenkantis naudingas plotas 2020 m. siekė 45,3 m² ir buvo didesnis už šalies (37,8 m²) ir apskrities (40,6 m²) vertes. Remiantis šiais rodikliais priimama, kad esamo gyvenamojo ploto dabartiniam gyventojų skaičiui pakanka, nauja gyvenamųjų teritorijų plėtra yra sietina su gyventojų skaičiaus didėjimu Rokiškyje. Priimant optimistinę demografinės situacijos prognozę planuojama, kad 10 metų laikotarpyje (2021-2031 m.) gyventojų skaičius padidės nuo 11 724 iki 12 896 gyventojų (1 172 gyventojais daugiau).

2. Keičiant Rokiškio miesto teritorijos bendrąjį planą nustatoma, kad naujos plėtos teritorijos sudarytų ne daugiau nei 20 % urbanizuotų teritorijų. Atsižvelgiant į tai, kad esama užstatyta teritorija sudaro ~551 ha, naujai plėtrai planuojamame 10 metų laikotarpyje, konkretizuojant sprendinius, siūloma numatyti ne daugiau nei ~110 ha (bendrai gyvenamosioms, pramonės ir kitoms urbanizuojamoms teritorijoms). Likusias koncepcijoje numatytas naujos plėtos teritorijas siūloma rezervuoti ateities poreikiams po planuojamo laikotarpio.
3. Atsižvelgiant į dabartinius poreikius ir planuojamo 10 metų laikotarpio terminą, naujos plėtos teritorijų pramonės objektams pakaktų pietrytinėje miesto dalyje, kaip numatoma bendrojo plano keitimo koncepcijoje. Perspektyvoje pramonės objektų teritorijų plėtos kryptis ir toliau turėtų vykti rytų kryptimi.

GRAFINĖ DALIS

1. E-1, Teritorijų panaudojimo planas (esamos būklės įvertinimas), M 1:7500
2. K-1, Koncepcija. Teritorijos vystymo kryptys, M 1:20 000
3. K-2, Koncepcija. Naujos plėtos teritorijos ir susisiekimo sistema, M 1:20 000